علم نور است و جهل تاریکی

A TEXT-BOOK OF

PERSIAN COMPOSITION

by

SUFI ABDUL AZIZ, M.A., M.O.L.
Professor of English and Persian

AUTHOR OF

A Study of Persian Grammar Persian Rhetoric and Prosody. Essentials of Persian Translation. Etc., Etc.

Revised by

A. A. MEMON, ESQ., M.A., LL.B., M.R.A.S.

THE KAPOOR BROTHERS LTD.
BUNDER ROAD, KARACHI
33, MONTGOMERY ROAD, LAHORE
1939

Published by
S. R. Kapoor of Messrs.
The Kapoor Brothers, Ltd.
Publishers and Booksellers,
Bunder Road - Karachi.

First Published	*March 1939.*
Second Impression	*May 1939.*
Third Impression	*July 1939.*

Printed by
Mirza Muhammad Sadiq at the
Ripon Printing Press, Bull Road
Lahore.

CONTENTS

PART I

GRAMMAR

PART II

TRANSLATION FROM ENGLISH INTO PERSIAN

PART V

General Information

APPENDIX

A TEXT-BOOK OF
PERSIAN COMPOSITION

PART I

GRAMMAR

CHAPTER I

حروفِ تهجّی یا حروفِ هجا

THE ALPHABET

The Persian Alphabet. It is as follows :—

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ
ر ز ژ س ش ص ض ط ظ ع غ
ف ق ک گ ل م ن و ه ی

Classification of Letters. We have in our Junior Course divided the Alphabet into حروفِ فارسی and حروفِ عربی and then into حروفِ علت and حروفِ صحیح.
We shall now have further divisions as follows :—

Huruf-i-Munfasil and Huruf-i-Muttasil. The letters ا - د - ذ - ر - ز - ژ and و cannot be joined to letters following. They can be joined to the preceding letters only. These letters are called حروفِ منفصل *Separate Letters.* The remaining letters of the Alphabet can be joined and are therefore called حروفِ متصل *Joint Letters*, because they can be joined.

Huruf-i-Muhmal and Huruf-i-Mujam. Letters are also divided according to their dots. If they have no dots, they are called حروفِ مهمل or حروفِ غیر منقوطه and if they have dots, they are called حروفِ معجم or حروفِ منقوطه *i.e.*, letters having diacritical points called نقطه or عجم.

Huruf-i-Fauqani and Huruf-i-Tahtani. The dotted letters are, in their turn, divided into حروفِ فوقانی and حروفِ تحتانی according as they have the diacritical points above or below them.

Huruf-i-Muwahida, Musanna and Musallasa. The letters having one dot are called حروفِ موّحده those having two dots حروفِ مثنّی and those having three dots are حروفِ مثلّثه.

Shamsi and Qamari letters. Letters are divided as شمسی *solar* and قمری *lunar* letters. They occur only in compound Arabic nouns used in Persian; as دارالسّلطنت - the capital; شقی القلب - hard-hearted. In the first the ل of ال is not pronounced, whereas in the second its pronunciation is retained. When the ل is assimilated, the letter following takes a تشدید and is called a شمسی letter, and when the ل is pronounced, it is called a قمری letter.

حروفِ شمسی - solar letters are ت - ث - د - ذ - ر - ز - س - ش - ص - ض - ط - ظ - ل and ن. حروفِ قمری lunar letters are ا - ب - ج - ح - خ - ع - غ - ف - ک - م - ه - و and ی.

The Nasal ن. When the letter ن precedes ب it sounds through the nose, like م and is therefore called نونِ غنّه - nasal ن; as in عنبر - *ambergris.* It also

exists when it is the last letter of a word immediately preceded by a long vowel, *e.g.*, نان ; فنون ; حنین etc.

Ha-i-Malfuzi and Ha-i-Mukhtafi. When the final letter of a word is ه and it is fully pronounced as ده - ماه the ه is called های ملفوظی *perceptible*, and when it is not pronounced as in پنبه it is called های مختفی *imperceptible.*

Letters peculiar to Persian. The pure Persian letters are پ - چ - ژ and گ.

The Abjad System. The letters of the Alphabet are given certain numerical values. The arrangement is according to the former Semitic Alphabet and is peculiar to the Arabic Alphabet. This system is called ابجد System and runs as follows:—

ابجد هوّز حطّی کلمن سعفص قرشت ثخّذ ضظّغ

The Numerical Value of the Alphabet. It is as under:—

ی	ط	ح	ز	و	ه	د	ج	ب	ا
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

ق	ص	ف	ع	س	ن	م	ل	ک
۱۰۰	۹۰	۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	۲۰

غ	ظ	ض	ذ	خ	ث	ت	ش	ر
۱۰۰۰	۹۰۰	۸۰۰	۷۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰

The purely Persian letters are assigned the value of corresponding letters in Arabic; *e.g.*, پ=ب=2; چ=ج=3; ژ=ز=7; گ=ک=20.

NOTE.—Some people, relying on the basis of sound, make the زیر or اضافت equivalent to ی=10.

ح being the first letter of حطّی and ه of هوّز are called حای حطّی and های هوّز respectively.

The Use of ابجد System. This system, apart from various important calculations according to the Science of جفر 'Arithmomancy' (divination by means of numbers), is ingeniously employed for making chronograms of events of important data, especially the year of death of any one. This kind of calculation is called حسابِ جمل.

Example

جهانگیر از جهان برفت

{ج ه ا ن گ ی ر / 3+5+1+50+20+10+200} + {ا ز / 1+7} + {ج ه ا ن / 3+5+1+50} + {ب ر ف ت / 2+200+80+400} = 289+8+59+682=1038 A.H.

the date of the death of Emperor Jahangir.

Questions

1. What do you know about شمسی and قمری letters?

2. Discriminate between:—
   (*a*) حروفِ متصل and حروفِ منفصل.
   (*b*) حروفِ مهمل and حروفِ معجم.
   (*c*) حروفِ فوقانی and حروفِ تحتانی.

3. What is نون غنّہ? What do you know about هاى ملفوظى and هاى مختفى?

4. What do you know of the ابجد System and how is it useful?

5. Find out numerical values of:—

(۱) مظفر اقبال -
(۲) خدا مغفرت کند -
(۳) از دنیا برفت -
(۴) طوطئی شیرین مقال -
(۵) همایون بادشاه از بام افتاد -

CHAPTER II

THE NOUN - اسم

Lesson 1

THE NOUN AND ITS KINDS

Definition of Noun. A Noun is a naming word. It gives name to persons, things, qualities, actions, etc., as :—

موهن - Mohan (the name of a person).

گوسفند - a goat (the name of an animal).

دیوار - a wall (the name of an inanimate object).

راستی - truth (the name of a quality).

نوشتن - to write (the name of an action), etc., etc.

Different Kinds of Nouns (as regards 'meaning'). Nouns are classified in the following way :—

1. **The Common Noun** - اسم نکره or اسم عام. It denotes an indefinite thing or object of a certain species ; as :—

خنجر - a dagger ; گُل - a flower ; چشم - an eye.

Subdivisions of the Common Noun - اسم نکره includes mainly :—

(*i*) **The Noun of Agency** - اسم فاعل as قاتل - a murderer.

Ways of indicating the Noun of Agency. It is chiefly formed by adding نده to an imperative ; as نویسنده - a writer, from نویس ; جوینده - a seeker, from جوی and دارنده - a possessor, from دار.

It is sometimes formed by adding الف to the imperative; as شنوا - a hearer, from شنو and گویا- a speaker, from گوی.

Sometimes it is formed by adding the following suffixes to nouns :—

گر—آهنگر - a blacksmith (آهن - iron).

گار—گنهگار - a criminal (گنه - crime).

کار—صلاح کار - an adviser (صلاح - advice).

دار—سپهدار - a commander of an army (سپاه - army).

بان—باغبان - a gardener (باغ - a garden).

چی—خزانچی - a treasurer (خزانه - a treasure).

The Noun of Agency used as a Compound Noun. Sometimes اسم فاعل is used as a Compound Noun. It is then called اسم فاعل ترکیبی and is formed thus :—

(*a*) By suffixing امر حاضر to a Noun; as حکمران (حکم + ران) a ruler.

(*b*) By prefixing adjectives to Nouns; as تهی دست (تهی + دست) empty-handed.

(*c*) By prefixing Nouns to adjectives; as تندرست (تن + درست) healthy.

(*ii*) **The Noun of Object or the Passive Participle** اسم مفعول as محبوب - a beloved.

Formation of the Noun of Object. It is formed by giving a فتحه to the final letter of ماضی مطلق and suffixing ه to it; as سوخته - burnt, in نانِ سوخته.

The Noun of Object used in the Compound form. It is also used in the compound form and is called اسم مفعول ترکیبی - the Compound Passive Participle. It is formed thus :—

(*a*) By adding Nouns to Simple Passive Participles; as دل شکسته - broken-hearted.

(*b*) By affixing Imperatives to Nouns at the end; as دل پذیر - approved.

(*c*) By suffixing ماضی مطلق to Nouns; as نامزد nominated.

(*iii*) **The Noun of Instrument** - اسم آلہ as جاروب a broom; مِفتاح - a key; مِقراض - scissors.

NOTE.—This میم is مکسور and is called میم آلت

(*iv*) **The Noun of Place** - اسم مکان as گلشن - a flower garden; مَکتب - a school; مَنزل - a house.

NOTE.—This میم is مفتوح and is called میم ظرفیت (میم denoting place).

Suffixes forming the Noun of Place. The Noun of Place is denoted by the following suffixes also :—

(*a*) آباد—آباد - محمود آباد - شجاع آباد - names of cities.

(*b*) بار—سنگبار - a hilly tract.

(*c*) خانہ—کتبخانہ - a book depot.

(*d*) زار—گلزار - an orchard.

(*e*) سار—کوهسار - a mountain tract.

(*f*) شن—گلشن - a flower garden.

(*g*) ستان—بوستان - a garden.

(*h*) کده—میکده - a tavern.

(*i*) دان—گلدان - a flowerpot.

(*j*) گاه—خوابگاه - a sleeping chamber.

(*k*) لاخ—سنگلاخ - a hilly tract.

(*v*) **The Noun of Time** - اسم زمان; as بامداد morning.

(*vi*) **The Diminutive Noun** - اسم تصغیر as مرغک a little bird or birdie.

Rules for the formation of the Diminutive Noun. The Diminutive Noun is formed by :—

(*a*) Suffixing ک to nouns denoting both animate and

inanimate objects; *e.g.*, مردک - a little man; پسرک a little boy.

(*b*) Suffixing چه or یچه to nouns denoting small creatures and inanimate objects; *e.g.*, سگچه - a little dog; کتابچه - a booklet; بزیچه - a kid; باغیچه - a small garden.

(*c*) Suffixing و to nouns denoting animate and inanimate objects; *e.g.*, پسرو - a little boy; گیسو a ringlet.

(*d*) Suffixing یژه to nouns denoting inanimate objects only; *e.g.*, دانیژه - a small grain; نایژه - a small reed.

(*vii*) **The Augmentative Noun** - اسم مکبّر as, خراس (خرآس) a large mill. آس means a mill.

(*viii*) **The Compound Noun** - اسم مرکّب as آب و هوا (climate, *lit.*, water and air).

Rules for the formation of the Compound Noun. A Compound Noun is formed by :—

(*a*) Combination of two nouns without the sign of a conjunction; *e.g.*, شبنم (شب - night + نم - moisture) Dew. مرغاب (مرغ - fowl + آب - water) water-fowl, duck.

(*b*) Combination of two nouns with the same meaning, conjoined by و; as, مرز و بوم - a native place; زیب و زینت - elegance, beauty.

(*c*) Combination of two nouns having different meanings and conjoined by و; *e.g.*, آب و هوا - climate. رد و بدل - quarrel.

(*d*) Prefixing a cardinal numeral to a noun; *e.g.*, چارپا - a quadruped; سه شنبه - Tuesday.

Compound Verbal Nouns.—مصادر ترکیبی. They are used as Compound Nouns; as جستجو - search.

Ways of indicating Compound Verbal Nouns. They are as under :—

(*a*) Combination of the past tense of two verbs ; *e.g.*, آمد و رفت - intercourse ; خرید و فروخت - bargain.

(*b*) The Past Tense of a verb combined with its imperative ; *e.g.*, گفتگو - conversation ; جستجو - search ; تاخت و تاز - assault.

(*c*) Combination of two imperatives ; *e.g.*, خورونوش - food and drink ; سوز و ساز - burning, yearning.

2. **The Proper Noun** - اسم معرفہ or اسم خاص . It denotes a particular person or thing ; as کراچی - داؤد آبِ گنگ (The Ganges).

Various forms of the Proper Name. The Proper Name اسمِ علم and its various forms given below, all come under اسم معرفہ as they refer to particular persons.

(*i*) خطاب - title of personal distinction ; as جنگ بہادر - brave in battle (title of a military officer).

(*ii*) لقب - surnames ; as ذوالفقار (لقب of حضرت علی the fourth Caliph of Islam).

(*iii*) تخلّص - poetical names or *nom-de-guerres*, as حالی (the poetical name of سیدالطاف حسین of پانی پت)

(*iv*) کنیت - filionymics, etc., *i.e.*, naming by the designation of father or mother, etc. ; as بو سلطان (the father of سلطان) ; اُمّ سلمٰی (the mother of Salma) ; ابنِ مریم (the son of Mary, *i.e.*, Jesus Christ).

(*v*) عرف - *alias* ; as گلّو, the real name may be گل محمد or گلشن رای.

3. **The Collective Noun** - اسم جمع . It refers to

a class (and not to any individual); as فوج - an army انبوه - a mob; مجلس - a committee.

NOTE.—The Persian Grammarians do not regard it as a separate class. They reckon it as اسم نکره .

4. **The Material Noun** - اسم جنس. It denotes the stuff or material of which a thing is made; as چوب wood; آرد - flour; پشم - wool.

NOTE.—This noun is also reckoned as اسم نکره.

5. **The Abstract Noun** - اسم کیفیت or اسم ذات. It refers to some quality, attribute or character; as نیکی - virtue; غرور - pride; تازگی - freshness.

NOTE.—The Persians regard this noun, too, as اسم نکره .

Rules for the formation of Abstract Nouns. Abstract Nouns in Persian language are formed by:—

(*i*) Suffixing ی to a concrete noun, an adjective, a personal pronoun, or to a cardinal number; *e.g.*,

(*a*) مرد man, مردی manliness; دشمن enemy, دشمنی enmity; دوست friend, دوستی friendship.

(*b*) راست true, راستی truth; نیک good, نیکی goodness; تلخ bitter, تلخی bitterness; عاشق lover, عاشقی love.

(*c*) من I, منی egotism; تو you, توی-توئی conceit.

(*d*) یک one, یکی oneness, unity; دو two, دوی or دوئی duality.

(*ii*) If a noun or an adjective ends in هائی مختفی (imperceptible) or mute ه, the ه is changed into گ and ی suffixed to it; *e.g.*,

(*a*) بنده servant, بندگی service, servitude; خواجه master, خواجگی mastership.

(*b*) پاکیزه pure, پاکیزگی purity; تازه fresh, تازگی freshness.

(*iii*) Suffixing ت to some nouns and adjectives; *e.g.*,

(*a*) محب a friend, محبت friendship; مصاحب a companion, مصاحبت companionship.

(*b*) شجاع brave, شجاعت bravery; منافق hypocrite, منافقت hypocrisy.

(*iv*) Suffixing یت to some nouns and adjectives; *e.g.*,

(*a*) انسان man, انسانیت humanity; آدم man آدمیت courtesy.

(*b*) جاهل ignorant, جاهلیت ignorance; قابل learned, قابلیت learning.

(*v*) Suffixing الف to adjectives; *e.g.*, گرم hot, گرما heat; سرد or سرم cold, سرما cold.

Subdivisions of Nouns (as regards 'structure'). The classification of Noun illustrated above is based on the *meaning* of the words; but when the *structure* of the words is taken into account, the Noun is subdivided into:—

(*i*) **The Infinitive Noun** - اسم مصدر. It merely denotes an action with no reference to time whatsoever. In Persian its ending is دن or تن; as:—

خواندن to read; نوشتن to write.

(*ii*) **The Derivative Noun** - اسم مشتق. This Noun, as its name implies, is derived directly or indirectly from some 'Infinitive'; as, بافنده weaver, from بافتن to weave; پیمانه a measure, from پیمودن to measure; دیدار sight, from دیدن to see.

(*iii*) **The Primitive Noun** - اسم جامد . It is a Noun which cannot be referred to any verbal root; as صندلی a chair; خانه a house, گوش an ear.

Exercise 1

Pick out and classify the Nouns in the following sentences:—

(۱) طفلی شب به خانهٔ من آمد -

(۲) یعقوب این شخص را به من فرستاد -

(۳) بادشاه در گرما به کشمیر رفت -

(۴) سخنِ عاقلان به گوشِ هوش شنو -

(۵) مقتول را کجا دفن کرده اند؟

(۶) سعدی شاعری است مشهور و معروف -

(۷) گلّو به مدرسه می رود -

(۸) این چراغ روشنی کمتر دارد -

(۹) پسرش در خواندنِ کتاب مشغول است -

(۱۰) ع—گدا گر تواضع کند خوی اوست -

Exercise 2

Fill up the blanks with appropriate Nouns (taking them from the following) as directed :—

افتادن - قند دان- باغیچه- آب- گنجیت- پیمانه-
صندلی- افواج- مروت- مکتب-

(۱) — در دست چه دارد؟ (اسم معرفه)

(۲) — در شهر داخل شدند - (اسم جمع)

(۳) — بسیار خنک است - (اسم جنس)

(۴) احمد مرا — نه داد - (اسم آله)

(۵) دیروز چرا به — نه رفتی؟ (اسم مکان)

(۶) آواز — دیوار به گوشم رسید - (اسم مصدر)

(۷) سگ را در — بدیدم - (اسم تصغیر)

(۸) — و چای بیار - (اسم مرکب)

(۹) بر این — منشین - (اسم نکره)

(۱۰) ع — نباشد بر افتاده زور - (اسم کیفیت)

Lesson 2

THE GENDER

The Gender - جنس. The Gender is the distinction made in nouns to show whether the persons or things of which we speak are male, female or neither.

Reasonably speaking there are four genders, but the tendency of the Persian Grammarians is to employ only the Masculine and the Feminine to indicate the sex.

The Four Genders are مذکّر - مؤنّث - مشترک and معرّا

(*i*) جنس مذکر - The Masculine Gender. It denotes the male sex; as پدر - برادر and مرد.

(*ii*) جنس مؤنث - The Feminine Gender. It denotes that the sex is female; as دختر - زن and ماده سگ.

(*iii*) جنس مشترک - The Common Gender. It shows either sex; as دوست - دشمن.

(*iv*) جنس غیر ذی روح or جنس معرا - The Neuter Gender. It is used for inanimate objects and shows no sex at all; as تیغ - سنگ - چوب.

NOTE.—All Material Nouns and Abstract Nouns are in the Neuter Gender.

WAYS OF INDICATING MASCULINE AND FEMININE GENDERS

The Feminine Gender of Nouns is distinguished from the Masculine in the following ways :—

1. By different words :—

Masculine Gender		Feminine Gender	
اب	father	اُم	mother
اسپ	horse	مادیان	mare
الاغ	jack-ass	اتان	she-ass
باب	papa	مام	mamma
برادر	brother	خواهر	sister
بنده	male slave	کنیز	female slave
پدر	father	مادر	mother
پسر	son	دختر	daughter
خواجه	lord	خاتون	lady
خسر	father-in-law	خوشدامن	mother-in-law
خروس	cock	ماکیان	hen
خدیو	king	بانو	queen
داماد	bridegroom	عروس	bride
دیو	demon	پری	fairy
شوهر	husband	زن	wife
شهریار	king	شهربانو	queen
غوچ	ram	میش	ewe
کدخدا	master of a family	کدبانو	mistress of a family
مرد	man	زن	woman
مجرّد	bachelor	دوشیزه	spinster
نیا	grandfather	بزرگ مادر	grandmother

2. By prefixing or suffixing the word نر (or مرد etc.) for the masculine and ماده (or زن etc.) for the feminine to the word denoting the whole class.

Masculine Gender	Feminine Gender
آهو نر or نر آهو deer	آهوماده or ماده آهو doe
بز نر or نر بز he-goat	بز ماده or ماده بز she-goat
ببر نر or نر ببر lion	ببر ماده or ماده ببر lioness
خوک نر or نر خوک boar	خوک ماده or ماده خوک sow
سگ نر or نر سگ dog	سگ ماده or ماده سگ bitch
شیر نر or نر شیر tiger	شیرماده or ماده شیر tigress
گاو نر or نر گاو bull	گاو ماده or ماده گاو cow
فیل نر or نر فیل bull-elephant	فیل ماده or ماده فیل cow-elephant
گرگ نر or نر گرگ he-wolf	گرگ ماده or ماده گرگ she-wolf
شتر نر or نر شتر he-camel	شترماده or ماده شتر she-camel
غول نر or نر غول giant	غول ماده or ماده غول giantess
مرد گدا male-beggar	زن گدا female beggar
مرد رختشو washerman	زن رختشو washerwoman
مرد بازیگر actor	زن بازیگر actress
پیر مرد old man	پیر زن old woman
شیر مرد hero	شیر زن heroine
فرزند نرینه male-child	فرزند مادینه female-child
نبیره پسرینه grandson	نبیره دخترینه grand-daughter

3. **Gender of Arabic Words.** By suffixing ه to the Masculine. This rule is applied to the words of Arabic origin.

Masculine Gender		Feminine Gender	
جد	grandfather	جدّه	grandmother
خادم	male servant	خادمه	female servant
خال	maternal uncle	خاله	maternal aunt
خیّاط	tailor	خیّاطه	seamstress
راعی	shepherd	راعیه	shepherdess
زاهد	monk	زاهده	nun
سلطان	emperor	سلطانه	empress
سیّد	lord	سیّده	lady
شاعر	poet	شاعره	poetess
صاحب	master	صاحبه	mistress
عم	paternal uncle	عمّه	paternal aunt
مخدوم	master	مخدومه	mistress
مطرب	songster	مطربه	songstress
ملک	king	ملکه	queen
مالک	landlord	مالکه	landlady
معلّم	schoolmaster	معلّمه	schoolmistress
مصنّف	author	مصنّفه	authoress
والد	father	والده	mother
وارث	heir	وارثه	heiress

4. **Gender of Turkish Words.** The Feminine of Turkish Nouns used in Persian is formed by suffixing م to the Masculine; as:—

بیگ	lord	بیگم	lady
خان	prince	خانم	princess

Exercise 3

Some of the following nouns are Masculine and some are Feminine; separate them :—

قیصر - ماده خوک - خواهر - والد - بیگم - نرشیر - ماکیان - داماد - مخدومه - خان - کدبانو - شاعر - بز ماده - بنده - جدّه - وارث - مادیان - خسر - اُلاغ - خواجه -

Exercise 4

Rewrite the following sentences using opposite gender :—

(۱) آن زاهد چه میکند ؟
(۲) معلّمه از صندلی بیفتاد -
(۳) این خروس را کجا می برند ؟
(۴) خوشدامن را دشنام مده -
(۵) کدام کس وارث این خانه است ؟
(۶) گاو نر را در کشتزار ندیدم -
(۷) شوهر تراچه گفت ؟
(۸) مردِ رختشو چه می خواهد ؟
(۹) عمّ شما خیلی دانشمند است -
(۱۰) آن کنیز از این پیر مرد بترسید -

Exercise 5

In the following sentences pick out the nouns and say of what *gender* they are :—

(۱) معلّم پسر را کتابی بداد -
(۲) من آوازِ دوست نشنیدم -
(۳) فیل نر را چرا به آن بانو بردند ؟
(۴) مطرب پیشِ سلطان نرفت -
(۵) پیر زن دشمن را به خنجر بکشت -
(۶) شهر یار آن دوشیزه را ماده آهو بداد -
(۷) کد بانو غوچ را به خانه ببرد -
(۸) خاتون گاو ماده را از راعی بخرید -
(۹) چرا قمیص را خانم بخیاط نبرد ؟
(۱۰) خالِ من بر اشتر سوار گشت -

Lesson 3

THE NUMBER - عدد

The Two Numbers. In Persian there are two numbers, *viz* :—

1. عددِ واحد - **The Singular Number.** It shows that only one object is meant.

2. عددِ جمع - **The Plural Number.** It denotes that two or more things are intended.

The Dual Form

This form shows that two objects are meant. It exists in all other classical languages, but is very rarely used in Persian ; *e.g.*—

دارَین - two worlds ; فریقَین - two parties ; جانبَین both sides ; والدَین - parents ; کونَین - both worlds, are all Arabic words very commonly used in Persian.

زلفَین - two ringlets, is a Persian word used in its dual form.

Rules for the formation of Plurals

A.—PERSIAN PLURALS

In case of animate objects the Plural is generally formed by adding ان to the Singular ; as :—

Singular	پسر	برادر	جانور	هندی	زن
Plural	پسران	برادران	جانوران	هندیان	زنان

NOTE.—The last ن in Persian always takes the diacritical point (نقطہ) irrespective of the fact whether it is pronounced or not.

Changes in the Suffix ان

(*i*) If های مختفی (the obscure ہ) comes at the end, it is changed into گ ; as :—

Singular	مرده	جمله	خواجه	بیچاره	نویسنده
Plural	مردگان	جملگان	خواجگان	بیچارگان	نویسندگان

NOTE.—This rule is not applied, when ہ is clearly pronounced, as the plural of شاه is شاهان.

(*ii*) If the noun ends in الف or واو, the suffix یان is added instead of ان to form the plural ; as :—

Words ending in الف :—

Singular	دانا	بینا	گدا
Plural	دانایان	بینایان	گدایان

Expception : نیاگان—نیا - grandfathers.

Words ending in واو :—

Singular	سخنگو	خوبرو	مصلحت جو
Plural	سخنگویان	خوبرویان	مصلحت جویان

Exceptions : گاوان—گاو - bulls ; آهوان—آهو - deer.

(*iii*) In case of inanimate objects ها is suffixed to the Singular ; as :—

Singular	چوب	قلم	کتاب	لب	دل
Plural	چوبها	قلمها	کتابها	لبها	دلها

Changes in the Suffix ها

The obscure ه at the end of a Singular noun is dropped when ها is added to it; as خانه a house *pl.* خانها; جامه a dress, *pl.* جامها.

But in the case of های جلی, aspirated ه, the ه is retained; *e.g.*, کوه‌ها—کوه mountains; راه‌ها—راه paths. In Modern Presian even the imperceptible ه is deliberately retained; *e.g.*, جامه‌ها - گوشه ها - خانه ها etc.

But whether the nouns are animate or inanimate, rational or irrational, the tendency of Modern Persian is definitely towards simplification of rules and invariably a plural is formed by suffixing ها to the Singular; *e.g.*, چشمها - کتابها - اسپها - شیرها - دخترها etc.

These rules are not very strictly followed, for we often find in the works of ancient writers, inanimate objects forming their plural by the suffix ان instead of by ها; as لبان - سخنان - درختان etc. On the other hand we find, in the works of modern writers, animate objects made plural by the suffix ها instead of by ان; as زن‌ها - دخترها - طفلها etc.

The Suffix ات. Sometimes the plural is formed by adding the suffix ات to the Singular after the Arabic fashion; as:—

Singular	ده village	باغ garden	کاغذ paper	زیور ornament	نوازش favour
Plural	دهات	باغات	کاغذات	زیورات	نوازشات

NOTE.—If the final letter of the word is های مختفی it is changed into ج before the plural sign ات is added; as:—

Singular	قلعه	میوه	نوشته	کارخانه
Plural	قلعجات	میوجات	نوشتجات	کارخانجات

B.—ARABIC PLURALS

Plural forms of Arabic, which are most commonly met with in Persian, are given below, under the recognised measures (اوزان) which govern them.

۱—فُعُول

The first two letters are مضموم (having a ضمه or a پیش) and the third is always واو.

Singular		Plural	Singular		Plural
علم	learning	علوم	خط	letter	خطوط
حرف	letter	حروف	وحش	animal	وحوش
فصل	chapter	فصول	قلب	heart	قلوب
سطر	line	سطور	بحر	ocean	بحور
شرط	condition	شروط	اصل	principle	اصول
عیب	defect	عیوب	شمع	torch	شموع
طائر	bird	طیور	قصر	palace	قصور

۲—اَفعال

It is a five-lettered word of which the first is always الف مفتوح, the second ساکن, the third مفتوح and the fourth always الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
شعر	verse	اشعار	شریر	a wicked man	اشرار
نور	light	انوار	خبر	news	اخبار
مال	property	اموال	شریف	a noble man	اشراف
قوم	nation	اقوام	قسم	kind	اقسام
وزن	metre	اوزان	اسم	name	اسماء
حال	condition	احوال	حبیب	a dear one	احباب

۳—فُعَلا

It is a four-lettered word, of which the first is always مضموم, the second always مفتوح and the last always الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
امیر	a rich man	امرا	فقیر	a poor man	فقرا
جاهل	an ignorant one	جهلا	شاعر	a poet	شعرا
غریب	a foreigner	غربا	حکیم	a philosopher	حکما
رئیس	a chief	رؤسا	فاضل	a learned man	فضلا
عاقل	a wise man	عقلا	وارث	an heir	ورثا
ضعیف	a weak person	ضعفا	عالم	a learned man	علما

۴—فِعَال

With the first letter مکسور, the second مفتوح and the third الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
بحر	ocean	بحار	ظلمت	darkness	ظلام
صفت	quality	صفات	جبل	mountain	جبال
جهت	direction	جهات	کبیر	a great man	کبار
روضه	garden	ریاض	کریم	a generous man	کرام

۵—فُعّال

With the first letter مضموم, the second مشدّد مفتوح and the third always الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
تاجر	trader	تجار	زاهد	ascetic	زهاد
جاهل	unlettered	جهال	عاشق	lover	عشاق
حاکم	ruler	حکام	عابد	a devotee	عباد
خادم	servant	خدام	کافر	an unbeliever	کفار

۶—مَفاعِل

The initial letter is always میم مفتوح, the third الف and the fourth مکسور.

Singular		Plural	Singular		Plural
منفعت	benefit	منافع	منزل	stage	منازل
مسجد	mosque	مساجد	مقصد	object	مقاصد
مطلب	aim	مطالب	مسئله	problem	مسائل
مذهب	religion	مذاهب	مسکن	abode	مساکن

۷—اَفعِلا

It is a five-lettered word of which the first is الف مفتوح, the third مکسور and the last always الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
سخی	a generous man	اسخیا	نبی	prophet	انبیا
تقی	a pious man	اتقیا	ولی	saint	اولیا
قوی	a strong man	اقویا	غنی	a rich man	اغنیا

۸—أَفْعِلَه

It is just like the 7th measure with the last letter ه instead of الف.

Singular		Plural	Singular		Plural
جواب	reply	اجوبه	سوال	question	اسوله
غذا	food	اغذیه	سلاح	weapon	اسلحه

۹—فِعَل

A three-lettered word of which the first is مکسور and the second مفتوح.

Singular		Plural	Singular		Plural
حصه	part	حصص	حیله	trick	حیل
علت	cause	علل	حکمت	wisdom	حکم

۱۰—تَفاعیل

Here the first letter is تای مفتوح, the third الف, the fourth مکسور and the fifth always ی.

Singular		Plural	Singular		Plural
تدبیر	scheme	تدابیر	تجویز	plan	تجاویز
تصویر	picture	تصاویر	ترکیب	device	تراکیب

Exercise 6

Give with meanings the Plurals of the following :—

نویسنده - پری رو - شمع - قسم - ظلمت - خلیفه -
مسکن - ولی - وارث - برادر - چوب - غذی -
سوال - گدا - عالم - حکم - طعام - تجویز - خادم -

Exercise 7

Give the opposite numbers of the following :—

علل - مزاج - اسخیا - مقاصد - منزل - گاو - قلعه -
بادشاه - ریاض - عباد - جهاندیده - احوال - شاعر -
کبار - فقیر - زن - جواب - سخن گو - زیور - ده -

Exercise 8

Correct the following sentences and state your reasons for so doing :—

(۱) من این سطورها را نه خواندم -
(۲) بادشاه خوبروان را انعام داد -
(۳) ما این قلمان و دواتان را از بازار خریدیم -
(۴) این بندهان از کجا آمدند؟
(۵) اقوالهای استاد را چرا نه شنیدی؟
(۶) پدر آن جوان را میوه‌هات نه داد -
(۷) خواجهان بوقتِ بامداد بیرون رفتند -
(۸) پسران ها در چاه افتادند -
(۹) در مرغزار چار پائگانِ شما را ندیدم -
(۱۰) گایانِ خویش را کجا می برید؟

Lesson 4

THE CASE - حالت

The Five Cases. In Persian, as in English, there are five different cases, *viz* :—

(*i*) **The Nominative Case** - حالتِ فاعلی. In this Case the noun stands as a subject and has usually no case-sign ; as دزدی in دزدی به کلبهٔ بینوائی در آمد.

(*ii*) **The Objective Case** - حالتِ مفعولی. Here the noun is used as an object, to which را is generally added ; as دیگ in دزد دیگ را برداشت. This را is called علامتِ مفعول - the sign of object. The را is sometimes

omitted, when there arises no ambiguity in the right understanding of the meaning; as in کتاب بیار.

(*iii*) **The Prepositional Case -** حالتِ جرّی. In this Case the Noun is governed by a Preposition that precedes it; as the word خلاب in جوهر درخلاب افتاد.

The Noun in the Prepositional case is called مجرور.

(*iv*) **The Vocative Case -** حالتِ ندائی. In this Case the noun is preceded by an interjection یا or ای. as in ای دوست بیا - برویم به لندن.

This Interjection is sometimes suffixed to the Noun in the abbreviated form of الف; as in دلا تراچه شد؟

This sign is usually omitted, when the Noun in the Vocative Case is in the plural number; as in

ع—دل میرود ز دستم صاحبدلان خدا را

The word صاحبدلان is in the Vocative Case.

The noun in the Vocative Case is called منادیٰ and the interjection is termed حرفِ ندا.

(*v*) **The Possessive Case -** اضافت or حالت اضافی. It shows possessive relation or some similar connection between two nouns; as اسپِ موهن - the horse of Mohan; مرغانِ هوا - birds of the air; کتابِ دوست - the book of the friend.

The Genitive Construction.—The genitive construction consists of three parts:—

(*i*) The noun denoting the *thing possessed* standing first in construction. It is called مضاف.

(*ii*) The word signifying the *possessor*, standing second in construction. It is termed مضاف الیه.

(*iii*) The sign of the Genitive Case coming under the final letter of مضاف. It is called علامتِ اضافت.

In the compound اسپِ موهن the word اسپ is مضاف and موهن is مضاف الیہ

Examples

مردمِ کراچی - the people of Karachi.

ستائشِ پیغمبران - the praise of Prophets.

دلاکِ بغداد - the barber of Baghdad.

یک مشتِ پشم - a handful of wool.

فرِّ مملکتِ کیخسرو - a glory of the kingdom of Kaikhusro.

The relation is also expressed by a ء (hamza) or ی. When the مضاف ends in mute ہ or ی the genitive construction (ترکیب اضافت) requires ء over the last letter, e.g., فایدۂ هرِ دو جهان - the benefit of both the worlds; خوبیِٔ دنیا - the good of the world. When, however, the مضاف ends in الف or و the اضافت is expressed by the letter ی as دانای روم - the wise man of Rum; کوی احمد - Ahmad's street; خوی دوست - the friend's temperament.

Varieties of اضافت—There are nine kinds of اضافت.
(۱) اضافت بیانی (۲) اضافت تملیکی (۳) اضافت موصوفی (۴) اضافت مقلوبی (۵) اضافت ابنی (۶) اضافت استعاره (۷) اضافت تشبیهی (۸) اضافت ظرفی (۹) فکِ اضافت -

1. When the مضاف الیہ denotes the material from which the مضاف is made the اضافت is called بیانی; *e.g.*, طوقِ زر - the necklace of gold.

2. When the مضاف الیہ is the owner of the مضاف the اضافت is called تملیکی; *e.g.*, دُلدلِ علی - the Duldul (name of horse) of Ali.

3. When there is adjectival relation, the اضافت is called موصوفی ; *e.g.*, شبِ تاریک - a dark night ; گردابِ هایل - a dangerous whirlpool.

4. When the مضاف and مضاف الیه exchange places, the اضافت is called مقلوبی (Inverted Genitive) ; *e.g.*, پناهِ جهان = جهان پناه - world protector ; گلاب = آبِ گل - rose water.

5. When in expressing the relation of father and son, or daughter, etc., the word بن or بنت is dropped the اضافت is called ابنی *e.g.* :—

احمد رحمت‌الله = احمد بن رحمت‌الله - محمد قاسم = محمد بن قاسم - شیرین ارد شیر = شیرین بنت ارد شیر-

6. When the relationship expresses a metaphor, the اضافت is termed as استعاره ; *e.g.*, دستِ دانش - the hand of wisdom.

7. When the مضاف or the مضاف الیه becomes the receptacle of one another, the relationship is known as اضافتِ ظرفی ; *e.g.*, جویِ شیر - the rivulet of milk ; آبِ جوی - the water of the rivulet.

8. When words like نائب - سر - ولی - صاحب and قائم do not take the علامتِ اضافت in a genitive construction, the اضافت is called فکِ اضافت ; *e.g.*, صاحبدل a saint, master of the heart ; ولی عهد - heir apparent ; سرمایه - amount, capital ; نائب وزیر - the Deputy Minister ; قائم مقام - successor.

Exercise 9

In the following sentences pick out the nouns and point out the function of each :—

(۱) این بزغاله شاخ ندارد .

(۲) آب به بلندی نمی رود .

(۳) خادمِ احمد چرا به سرعت نمی آید ؟

(۴) محمود پسر را قلمتراشی بخشید۔
(۵) اشتری و دراز گوشی همراه رفتند۔
(۶) حمید! بخانه برو و پدر و مادر را سلام کن۔
(۷) بیشتر آبادیٔ ترکستان به دستِ تیمور افتاد۔
(۸) ع—سگی پای صحرا نشینی گزید۔
(۹) ع—خدائی که دندان دهد نان دهد۔
(۱۰) ع—ای برادر قربِ آن درگاه جوی۔

Exercise 10

Pick out the nouns in the following sentences and y in what *case* they are :—

(۱) اسکندر ارسطو را انعام داد۔
(۲) دستِ صیاد بلرزید و تیر او خطا شد۔
(۳) چوپان رمه را به مرغزار می چرانید۔
(۴) قرض خود را از موهن باز گرفتید؟
(۵) از شیر مسکه می گیرند۔
(۶) بابر بر کابل قناعت نه نمود۔
(۷) کبوتر را بر شاخِ درخت خفته دیدم۔
(۸) ع—توانگری بدل است نه بمال۔
(۹) ع—کوس رحلت بکوفت دستِ اجل۔
(۱۰) ع—پادشاها جرمِ مارا در گذار۔

Hints.—چوپان - shepherd ; مسکه - butter.

Exercise 11

Take a word from Set A and put after it a suitable مضاف الیه from Set B.

A.—دام - قائق - راه - باغ - ایام - فوائد - راز - موجب

B.—سفر - بلا - ماهیگیران - تعجب - رستگاری - کامیابی بهشت - طفلی

Hints.—موجب - cause ; فوائد - uses ; قائق - boat ; دام - net ; رستگاری - salvation ; تعجب - surprise ; ماهی گیر - fisherman ; بلا - calamity.

Exercise 12

Translate the following phrases into Persian :—

The words of praise ; the donkeys of Egypt ; the treasurer of the king ; the time of old age ; the garden of this wealthy woman ; the ceiling of the mosque ; king's justice ; rays of the sun ; the nest of the sparrow ; the tutor of the prince.

Hints.—Words کلمات - Treasurer خزینه دار - Time عهد - Old age مشیب - Wealthy woman زن مالدار - Ceiling سقف - Justice عدل - Rays اشعه (*sing.* شعاع)- Nest لانه - Sparrow کنجشک - Tutor معلم.

CHAPTER III

THE PRONOUN - اسمِ ضمیر

Definition of Pronoun. The Pronoun is a word which is used instead of a noun to avoid repeating it; as, the word آن in the following sentence :—

گربہ را دیده ایم کہ چشمهای آن در تاریکی می درخشد

The word آن stands for the noun گربہ which is called *Antecedent* مرجع, the noun referred to.

NOTE.—Prof. Maulvi Obaidullah, in his Persian Grammar, very rightly calls the Pronoun نائبِ اسم *i.e.*, the substitute for the noun.

Main Kinds of Pronouns. The following are some of its main kinds :—

1. **The Personal Pronoun**-ضمیر شخصی. It refers mainly to persons; as ایشان in the following sentence :—

رفیقانِ شما را برون راندند - زیرا ایشان شریر بودند

The word ایشان is used instead of رفیقان.

Table of Personal Pronouns. The main Personal Pronouns are :—

Person	Singular		Plural	
متکلم - 1st Person	من	I	ما	we
مخاطب - 2nd Person	تو	thou	شما	you
غائب - 3rd Person	او	he, she it	ایشان	they

These Personal Pronouns, as they stand in the above table, are also called ضمایرمنفصل-Disjunctive Pronouns, and are governed by all cases as the nouns.

When, however, instead of these pronouns, suffixes م - ت - ش are used in singular and مان - تان - شان in plural, they are called ضمائر متصل - Conjunctive Pronouns. They are used in the Possessive (اضافت) or Accusative or Dative (مفعولی) case; *e.g.*—

ع—نگارم دوش در مجلس بعزم رقص چون برخاست -

نگارم = نگارِ من -

خرم به کشتزار شما نرفت - (خرم=خرمن) -

استاد کتابش بداد - (کتابش=کتاب او را) -

See the تصریف - declension:—

(*i*) کتابم - my book. کتابمان - our book.

(*ii*) کتابت - thy book. کتابتان - your book.

(*iii*) کتابش - his, her, its book. کتابشان - their book

The plural is more often used in conversation or poetry; *e.g.*,

ع—یا رب این نو دولتان را بر خرِ خود شان نشان

ع—عمرتـــان بـــادا دراز ای ساقیـــانِ بزمِ جـــم

In nouns which end in الف and و the pronominal suffix is preceded by ی; as:—

پایم - پایت - and پایش for پای من - پای تو and خویم - خویت - and خویش for خوی من - خوی تو . پای او and خوی او.

When the nouns end in imperceptible ه, the singular suffixes only take an الف before them; *e.g.*, خانه ام - خانه اش - خانه ات.

Such pronominal suffixes are joined to verbs also in حالتِ مفعولی only, *e.g.*—

ع—نازِ بو دادم بدستش گفتمش از ناز بو -

Etiquette in the use of Pronouns. The use of تو has become rare, شما is used instead; as :—

چه قدر تعجّب دارم که شما امروز بخانهٔ من آمدید

من را and تو را (used in the objective case) become مرا and ترا respectively.

2. The Emphatic Pronoun - ضمیرِ تاکیدی

Emphatic Pronouns are just what we call in English Reflexive Pronouns - ضمایرِ مشترک and are formed by putting خود - خویش or خویشتن to Personal Pronouns; as توخود in the sentence تو خود نوشته ای.

NOTE.—The word خود exactly corresponds with the Reflexive Pronoun *self*.

The Emphatic Pronoun is employed equally for the first, second and third persons in the Singular as well as in the Plural; as :—

من خود	I myself	ما خود	we ourselves
تو خود	thou thyself	شما خود	you yourselves
او خود	he himself	ایشان خود	they themselves

NOTE.—The word خود is sometimes used without any Personal Pronoun. In that case it is the nominative of a verb and the verbal suffix expresses the sense; as خود خریدم - I myself bought; خط را خود بخواند - he himself read the letter.

The words خویش and خویشتن are also used instead of خود; as :—

او خویش را بزرگ پنداشت - he thought himself great.

ع—او خویشتن گم است کرا رهبری کند - he himself is misled, whom can he guide?

3. The Interrogative Pronoun - ضمیرِ استفهامی

Interrogative Pronouns are used in asking questions; as که in بخانهٔ تو که آمد؟.

NOTE.—The word کی must be emphasised, as in Persian it is by the tone of the voice that we express interrogation.

There are only four important Interrogative Pronouns in Persian, *viz* :—

(*i*) کی - who? It is used for asking questions about persons only, in both numbers; as :—

آنجا کی رفت ؟ - who went there?

این مرد کیست (کی است) ؟ - who is this man?

من کیم (کی ام) ؟ - who am I?

(*ii*) چه - what? It is used for asking questions about things or actions only; as :—

آن چیست (چه است) ؟ - what is that?

دردست چه داری ؟ - what have you got in your hand?

چه می خواهید ؟ - what do you require?

NOTE 1.—چها is also used for چه; as چها می فرمائید - what do you say?

NOTE 2.—When کی and چه are connected with را they lose their ه; as :—

کرا طلبیدی ؟ - whom do you call?

چرا آمدی ؟ - why did you come?

(*iii*) کدام or (کی امین) - which? It is used for both persons and things. It may mean *who*, *which*, or *what*? It is used when selection is to be made out of many; as :—

خانهٔ او کدام است ؟ - which is his house?

در خانه کدام شخص است ؟ - who is in the house?

(*iv*) چند - how much or how many? It is also used for both persons and things; as :—

ترا مشاهره چند است ؟ - how much is your monthly pay?

بچند برخوردی ؟ - how many men did you meet with?

4. The Demonstrative Pronoun - ضمیرِ اشاره. It is used in speaking definitely of the thing (or person) already named as ; آن in the following sentence :—

کلاهی دارم که رنگِ آن سرخ است

The following are the Demonstrative Pronouns :—

Singular		Plural		
این	this	اینها	اینان	these
آن	that	آنها	آنان	those

این is called اشارهٔ قریب - the Proximate Demonstrative and آن - the Remote Demonstrative - اشارهٔ بعید. They are used alike for persons and things ; as :—

ع—سگ و دربان چویافتند غریب - این گریبان گرفت و آن دامن

"Whenever the dog and the gate-keeper found the (poor) traveller (alone), *this* caught him by the collar, and *that* by the skirt."

این refers to the object that is near, *i.e.*, دربان and آن represents the object that is distant, *i.e.*, سگ.

کتابی خریدم و آن را به پسرت بدادم

Here آن stands for کتاب

NOTE.—اینها and آنها are generally used for things and اینان and آنان for persons ; as :—

در ان اطُاق مردمان دیدم اما آنان را صدا ندادم

آنان means مردمان *i.e.*, animate objects.

ازان دکان دواتها نه خریدم زیرا آنها گران قیمت بود

انها stands for دواتها *i.e.*, inanimate objects.

NOTE.—Sometimes the word هم is added to the Demonstratives to emphasise them ; as :—همان *i.e.*, هم ان (the same) in من همان می کنم که شما کرده اید.

Similarly we add چون or همچون ; as چنین بنویس (هم چون آن) write thus ; همچنان مکن (چون این) do not do in that way.

5. The Relative Pronoun - ضمیرِ موصوله . It has the force of a conjunction, as it connects two sentences. It is always followed by an Adjectival clause called فقرهٔ صفت or صله which is introduced by که or چه known as حرفِ صله, as آنکه خرد دارد غیبت نکند. Here آن is ضمیرموصوله as it is qualified by the clause (او) خرد دارد and is joined to it by که. Persian Grammarians regard حرفِ صله a part of the ضمیر. Thus ضمیرِ موصوله and صله together form part of a sentence. In the example stated above آنکه خرد دارد is subject to the verb نکند.

The following ضمائرِ موصوله are very common in use :-

(*i*) For persons :—

(*a*) هرآنکه - هرکه - آن‌که (for Singular) ; as :—

هرکه برزیردستان نه بخشاید - بجور زبر دستان گرفتار آید

(*b*) آ نا نکه (for Plural) ; as :—

ع— خرم آنا نکه سرِ زلفِ نگاری گیرند

(*ii*) For things :—

آنچه - هرچه - هرآنچه

هرآنچه بدهی غنیمت است - هرچه زود آید دیر نپاید -

Nouns used in place of Relative Pronouns. Sometimes Nouns are used in place of Relative Pronouns. They are called اسمای موصوله . In that case it is necessary to add ی to such nouns at the end and to use که as حرفِ صله for both persons and things ; as :—

(*a*) طفلیکه (طفلی که) دیروز آمده بود خیلی حریص است-

(*b*) سخنیکه (سخنی که) ایشان راگفته‌ای راست معلوم میشود-

6. Possessive Pronouns - ضمائر مضاف الیه

(*i*) آن من or ازآنِ من - mine ; آنِ ما or ازآنِ ما - ours.

(*ii*) آنِ تو or ازآنِ تو - thine ; آنِ شما or ازآنِ شما yours.

(*iii*) آنِ او or ازآنِ او - his or hers ; آنِ ایشان or ازآنِ ایشان - theirs.

Examples

آن اسپ آن ما نیست -	That is not our horse.
آیا این کتاب از آنِ تست ؟	Is it thy book ?
این مرغ ازآن من نیست -	It is not my bird.
آن خروس از آنِ که بود ؟	Whose cock was that ?
این چراغ ازآنِ ایشان است -	This lamp is theirs.

Exercise 13

Classify the following Pronouns and make sentences using them :—

ایشان - کدام - هرآنکه - خودت - خویشتن - اینان - خودش - شما - آنانکه - چند - هرآنچه - این - من - ایشان خود - آنکه - که - آنها - هرکه - اوخود - خویش - اینها - او - چه - آنان - آنچه -

Exercise 14

Pick out the Pronouns in the following sentences and say what kind of Pronoun each word is :—

(۱) عمر شما دراز باد !

(۲) او خودت این کار کرد -

(۳) آنکه چراغ را روشن کرد پسر حمید بود -

(۴) ما چرا امروز آنجا رویم ؟

(۵) برو از خادم خویش بپرس -

(۶) خری دیدم که بران بار گران نهاده بود -

(۷) چون جاسوسان بیامدند بادشاه آنان را به زندان فرستاد -

beautiful

(۸) هرچه در دل آید در دیده نکو نماید -
(۹) من خودم دزد را گرفتم -
(۱۰) این اسپ را به چند خریدی ؟

Exercise 15

Rewrite the following sentences replacing each underlined Disjunctive Personal Pronoun by a Conjunctive Personal Pronoun :—

(۱) اسپ من گریخت -
(۲) نوکرِ او تراچه گفت ؟
(۳) مرا خواب نمی آید -
(۴) وطنِ ما مملکت هندوستان است -
(۵) ایشان مرا زر ندادند -
(۶) پادشاه او را خلعت بخشید -
(۷) کلاهِ تو خیلی خوب است -
(۸) ایشان ازو چه پرسیدند ؟
(۹) پسر شما از خانهٔ من برفت -
(۱۰) این جامه در نظرِ ایشان چرا زشت می نماید ؟ ugly.

Exercise 16

Correct the following sentences :—

(۱) آن کتاب را اینجا بیار وپیش روم بگذار- (روم my face)
(۲) رنگ کلاه اش سرخ نیست -
(۳) گلوش چرا درد میکند ؟ (گلوش his throat)
(۴) او کمرم زرین نداد - (کمر belt ; م me)
(۵) جامهٔ ایشان چرا چرکین شده است ؟ dirty
(۶) پاش لنگ است - (پاش his foot)
(۷) از من چیزے نه پرسیدندم -
(۸) دل ام میگوید که او مکار و دغا باز است -
(۹) تان از مذلتِ خدمت رهائی یافتید -
(۱۰) دزدی که اسپ من برد زین اش را فراموش کرد -
(زین اش his saddle)

CHAPTER IV

THE ADJECTIVE - اسمِ صفت

Lesson 1

Definition of Adjective

An Adjective is a word used with a noun to denote some quality or attribute belonging to the person or thing represented by the noun; as سبز in گیاهِ سبز green grass.

The Noun qualified by an Adjective is called موصوف Substantive.

MAIN KINDS OF ADJECTIVES

1. **The Qualitative Adjective.** - صفتِ کیفیت The Adjective of Quality simply denotes the nature or quality of the Noun it qualifies; as شریف in مردِ شریف and شریر in طفلِ شریر.

Position of صفت **and** موصوف. The صفت generally follows its noun, to which it is joined by means of a کسره called اضافتِ توصیفی - the Descriptive *Izafat.*

NOTE.—It sometimes precedes the Noun it qualifies and in this case it requires no اضافت; as the words نیک and شوخ in نیک مرد and شوخ زن respectively.

It undergoes changes in the following cases:—

(*a*) If the noun ends in long الف or واو, the letter ی is used instead of کسره; as هوای خوش - pleasant air; موی سفید - white hair.

(*b*) If the noun ends in the imperceptible ه the mark ء (hamza) is placed over it; as in جامۀ سفید white dress; چشمۀ شیرین - a sweet spring.

NOTE.—If, however, the final ه of the موصوف is perceptible, we use کسره; as in شاهِ عادل - the just king; ماهِ روشن - the bright moon.

CONCORD OF صفت AND ITS موصوف

Persian Words

(*i*) When the Adjective and the Substantive are both Persian words, as mostly the case is, the صفت remains singular; as:—

Substantive	Masculine	Feminine	Common	Neuter
Singular	پسرِ نیک	زنِ خوب	یارِ مهربان	دیوارِ پخته
Plural	پسرانِ نیک	زنانِ خوب	یارانِ مهربان	دیوارهای پخته

(*ii*) When the Arabic Adjective is followed by a Persian Substantive, it agrees with it in Gender and not in Number; as:—

Substantive	Masculine	Feminine
Singular	مردِ عالِم a learned man	زنِ عاقله a wise woman
Plural	مردمانِ عالِم learned men	زنانِ عاقله wise women

Arabic Words

(*i*) When the Adjective and the Substantive (used for rational beings) are both Arabic, the Adjective usually agrees with the Substantive in Gender and Number; as:—

Substantive	Masculine	Feminine	Dual
Singular	عالمِ کبیر	معلمهٔ مکرمه	والدین
Plural	علمای کبار	معلماتِ مکرمات	ماجدین

(*ii*) When the Adjective and the Substantive (denoting irrational beings) are both Arabic, the Adjective agrees with the Substantive in Gender only; as:—

Singular	صبرِ جمیل	قلبِ رفیق	طبیعتِ فاسده
Plural	حالاتِ حاضره	تصنیفاتِ جدیده	طبائعِ فاسده

Adjectives used as Nouns. In Persian language Adjectives are frequently used as Nouns. In this case they are treated exactly like Substantives; as:—

(۱) فاضلانِ (مردمانِ فاضل) این شهر در آن اطاق جمع شده اند۔

(۲) ملکِ معظم جملهٔ بهادران (مردمانِ بهادر) را چرا در ملک شما فرستاده؟

2. The Numeral Adjective - صفتِ عددی. It denotes number and comes generally before the noun which is called معدود; as شش in شش فیل.

NOTE.—The Numeral Adjective always precedes a noun in the singular number; as دو زن - پنج مرد - چهار پسر.

Numeral Adjectives are Subdivided into:—

(*a*) **Cardinal Numbers** - اعدادِ ذاتی which give the idea of *how many*; as یک - دو - سه - چهار - پنج - شش - هفت - هشت - نه - ده - یازده - دوازده - سیزده - چهارده - پانزده - شانزده - هفده - هژده - نوزده - بست.

The Numerals upwards are compounded of tens and units and the conjunction و is inserted between them; as بست و چهار - بست و هفت etc. Other tens are سی - چهل - پنجاه - شصت - هفتاد - هشتاد and نود. Hundred is called صد and thousand هزار and then لک and then کرور.

Higher Numerals are expressed by putting the numbers in descending order; as:—

1938 یک هزار و نو صد و سی و هشت

19381938 یک کرور و نود و سه لک و هشتاد و یک هزار و نه صد و سی و هشت

(*b*) **Ordinal Numbers** - اعدادِ صفاتی denote the position in order and are, therefore, known as اعدادِ ترتیبی too. They follow their substantives; as فصلِ چهارم - بابِ هفتم.

They are formed by adding the suffix م to the cardinals; as هفتم (7th) - هفدهم (17th) - نه صد و سیزدهم (913th), etc.

NOTE 1.—In all Ordinal Numbers the حرکت preceding this م is ضمه; as هشتُم - سُوم - بست و یک صد و بستُم etc.

NOTE 2.—Sometimes the suffix ین is added to the Ordinals; as پنجمین - fifth.

(*c*) **Multiplicative Numbers** - اعدادِ تضعیفی denote *how often* a number is repeated. They are formed by adding تا - چند or گانی at the end of the cardinals; as دو چند - twice; ده تا - ten times; شصت گانی - sixty times, etc.

(*d*) **Fractional Numbers** - اعدادِ کسری which are formed by prefixing the Denominator to the Numerator; as شش یک - $\frac{1}{6}$; پنج دو - $\frac{2}{5}$; هفتاد سیزده - $\frac{13}{70}$; etc. They precede their Nouns; as ده یک من

(*e*) **Indefinite Numerals.** There are some Indefinite Numerals; as بسیار - همه - چند etc., as in the following sentences:—

من آنجا بسیار جاسوسان را دیدم	many spies
ایشان از بازار چند نان خریدند	some loaves
همه رفیقانِ شما به شهر نه رفتند	all companions

NOTE.—Indefinite Numerals are usually put before a Noun in the plural number except the word چند which always precedes a Noun in the singular number.

Sometimes the words بسیار - کم etc., denote quantity. In that case the Noun used with them is singular; as:—

پسرش هر چند کوششِ بسیار به عمل آورد کامیاب نه گردید

The Adjective of Quantity is called صفتِ مقداری.

3. **The Demonstrative Adjective** - صفتِ اشاره. It is put before a Noun to which it definitely points. The Noun thus pointed to is called مشارٌ الیه. Thus in این کتاب the word این is صفت اشاره and کتاب is مشارٌ الیه.

There are only two Demonstrative Adjectives.

(*i*) این - this—صفتِ اشارهٔ قریب

(*ii*) آن - that—صفت اشارهٔ بعید

The Demonstrative Adjective is always singular,

whatever may be the number of its مشارٌ الیه ; as:—

Singular : این زن- this woman ; آن کتاب- that book.

Plural : این‌زنان- these women ; آن‌کتابها- those books.

NOTE 1.—این and آن are used in the plural, but there they are pronouns (not adjectives) and must not precede a noun, as has been mentioned in the previous chapter.

NOTE 2.—The word این becomes اِم when prefixed to روز - شب - and سال as اِمروز - اِمشب and اِمسال.

4. The Adjectives of Relation - صفتِ نسبتی. They are formed from Nouns to which they must show some relation in point of residence, family, religion and the like ; as:—

(عبدالله) لاهوری—residence ; (سهیل) عباسی—family ; (حمید) حنفی—religion.

Ways of indicating the Adjectives of Relation. These adjectives are generally formed by suffixing ی to the nouns ; as (بدنِ) انسانی - (تیرِ) آهنی - (پیرِ) کلانوری.

But when the Noun ends in :—

(*i*) ه - the ه is generally omitted ; as (بصره) بصری (بنگاله) بنگالی.

NOTE.—This ه is sometimes changed into و as in گنجوی - بیضوی - انبالوی etc.

(*ii*) ی - the letter و is inserted before the final letter ; as:—

(غزنی) غزنوی - (بریلی) بریلوی - (دهلی) دهلوی

(*iii*) الف - the الف is changed into و ; as:—

(مصطفیٰ) مصطفوی - (موسیٰ) موسوی - (عیسیٰ) عیسوی

NOTE.—Sometimes an additional همزه (ء) is inserted before ی ; as :—(عیسیٰ) عیسائی - (موسیٰ) موسائی - (مصطفا) مصطفائی - (طلا) طلائی.

(*iv*) ستان - it is omitted altogether ; as :—
(طبرستان) طبری - (ترکستان) ترکی - (بلوچستان) بلوچی.

(*v*) ان - it is also dropped ; as :—(کاشان) کاشی - (بدخشان) بدخشی.

NOTE.—ان is sometimes inserted between the *proper word* and the *relative sign* ; as :—(نور) نورانی - (جسم) جسمانی - (رب) ربانی.

Exercise 17

Pick out Adjectives in the following, classify them, and make short sentences using them :—

محمود غزنوی - عاداتِ قبیحہ - نمازِ پنجگانہ - صدای دلکش -
فنونِ جدیدہ - فصلِ چہارم - گدای کور - پنجاہ و ہشت کتاب -
آواز شیرین - رسنہای دراز - مرد پارسا - یک ہزار و چہل سال -
آن زنان - مردمانِ آزاد - دخترانِ جمیلہ - علومِ عالیہ -
بابِ سوم - تیرِ آہنین - والدینِ ماجدین - امراضِ جسمانی -

Exercise 18

Take a word from Set A and add to it a suitable word selecting from Set B :

Set A

(*Adjectives*)

حسنہ - زور آور - مکرمات - حاضرہ - پنجاہ و چہارم -
دراز - ہفتاد و سہ - چہارمین - آن - شیرین -

Set B

(*Nouns*)

حصہ - امور - فیل - فصل - مرغہا - آواز - زلف - اخلاق
معلّمات - باب -

Exercise 19

Translate the following sentences into Persian :—

1. I saw eight goats.
2. This is a good cat.
3. Two men were quarrelling there.
4. He is a man from Teheran.
5. I did not read the seventh chapter.
6. We gave the book to those women.
7. She saw some trees in the garden.
8. He gave me all the books.
9. That delicate girl is his daughter.
10. I sent for all the men of the house.

Hints.—Goat گوسفند ; good خوب ; cat گربه ; to quarrel منازعت کردن ; they were quarrelling ایشان منازعت می‌کردند ; delicate نازک ; to send for طلبیدن.

Exercise 20

Correct the following sentences :—

(۱) ششم باب را بخوان -
(۲) چرا همه مرد را نه طلبیدی ؟
(۳) ایشان مردمان عقلمندان هستند -
(۴) شکلش بیضی نیست -
(۵) سر هنگ دوازده دزدان را گرفتار کرد -
(۶) معلوم میشود پسر شما این روز نمی رود -
(۷) دوست دوئم را اینجا بیار -
(۸) او در کارهای دنیائی مصروف است -
(۹) دیروز چند طفلان به خانه شما آمدند -
(۱۰) آیا در اطاق گداء کور را دیدی ؟

Lesson 2

THE DEGREES OF COMPARISON

Comparison of Degrees. Adjectives of Quality have three Degrees of Comparison :—

(*i*) **The Positive Degree** - صفتِ محض or وصفِ مطلق

It only denotes a quality without any kind of comparison; as ذهین in انور ذهین است ; دلیر in سرور دلیر است ; دانا in منور دانا است ; شریف in افضل شریف است ; کوچک in اکرم کوچک است etc.

It is also called تفضیلِ نفسی.

(*ii*) **The Comparative Degree** - تفضیلِ بعض. It is used when two objects are compared, and denotes the higher degree of quality. It is formed by suffixing تر to the Positive ; as ذهین‌تر - دلیر تر - داناتر - شریف تر etc.

The word *than* is expressed in Persian by the preposition از ; as : او از من دانا تر است - he is wiser than me ; similarly زر از سیم گران تراست.

NOTE 1.— The compound نسبت به is also used sometimes, in place of از ; as او نسبت به‌من دانا تراست

NOTE 2.—The word به is often used as Comparative Degree in place of بهتر ; as :—

دروغِ مصلحت آمیز به از راستیِ فتنه انگیز

NOTE 3.—The Adjective به used in the Comparative Degree, is sometimes followed by که instead of از ; as:—

بازوی بخت که بازوی روز

(*iii*) **The Superlative Degree** - تفضیلِ کل.

It denotes the highest degree of quality, and is formed by affixing ترین to the Positive ; as زیبا ترین - حریص ترین - شیرین ترین etc.

It bears an اضافت and is always followed by a Noun in the plural number; as:—

سوهن عاقل‌ترینِ طلباست - Sohan is the wisest of all the students.

موهن شجاع ترینِ مردان است - Mohan is the bravest of all the men.

The Contraction of the termination ترین into ین.

Sometimes the termination ترین is contracted into ین; as:—

برین	highest	(برترین)
بهین	best	(بهترین)
کهین	smallest	(کهترین)
مهین	greatest	(مهترین)

Exercise 21

In the following sentences give the proper form of the Adjectives given in brackets:—

(۱) اطاقِ من از اطاقِ شما (بلند) است -
(۲) این طفل از پسرت (کُند) نیست -
(۳) کراچی در ایامِ سابق یکی از (گمنام) شهرها بود -
(۴) انگلستان از المان (دولت مند) است -
(۵) شیر (زور آور) همه جانوران است -
(۶) این روزها زغالِ سنگ خیلی (گران) است -
(۷) بمبئی یکی از (بزرگ) شهرهائی هندوستان است -
(۸) آفتاب از ماه (روشن) است -
(۹) مگر همسایهٔ تو از همسایهٔ من (دانا) نبود ؟
(۱۰) شما (ذهین) همه بچگان نیستید -

Hints.—درایامِ سابق - in former days; گمنام - obscure; المان - Germany; زغالِ سنگ - coal.

Exercise 22

Correct the following sentences, giving reasons :—

(۱) خرگوش از برّه کوچک است .
(۲) لندن از همه شهر های اروپا بزرگ تر است .
(۳) من از برادرِ شما کمزور نبودم .
(۴) مگر او از برادرِ خویش چاق نیست ؟
(۵) قیمتِ این حصیر زیاد تر است .
(۶) زنان از مردمان نازک هستند .
(۷) پسرت آواز شیرین تر می دارد .
(۸) فارسی به انگلیسی آسان است .
(۹) آن قالین که شما دیروز خریدید بزرگ تر نبود .
(۱۰) آیا آسمان از همه کوه ها بلند تر است ؟

Hints.—برّه lamb ; اروپا Europe ; چاق fat ; حصیر mat.

Exercise 23

Make sentences using the following Adjectives :—
(*a*) in the Comparative Degree :—

تُرش- لاغر- دراز- نیکنام- خردمند-

(*b*) in the Superlative Degree :—

مشکل- گِران- چاق- تیز- نازک-

Exercise 24

Fill up the blanks with suitable Comparatives or Superlatives in the following :—

(۱) شیر از فیل — نیست .
(۲) کراچی یکی از — بندرهای هندوستان است .
(۳) این حلوا مثلِ شهد — است .
(۴) این زن از پسرِ شما — نیست .
(۵) موهن — همه طلبای جماعت بود .
(۶) آیا شما ازبنده — نیستید ؟
(۷) لیمو — همه میوه ها است .

(۸) جواهر لال نهرو — رهنمایانِ هندوستان است.
(۹) لمپای من از چراغ شما — نیست.
(۱۰) آن مرد از همسایهٔ خویش — نبود.

Lesson 3

THE COMPOUND ADJECTIVE

The Compound Adjectives - صفاتِ ترکیبی are very frequently used in Persian. There is no end to them.

Formation of the Compound Adjectives.—They are framed according to the pleasure and taste of the writer. Generally they are formed thus :—

(*i*) By putting together two nouns, as پری رخسار (fairy-cheeked):

خر دماغ - یاقوت لب - گلعُذار - سرو قد - سیمتن -
ادب دشمن - مه جبین - آصف جاه - جم اقتدار -
شیردل - روباه مزاج - گُل بدن - لعل فام - جنّت مکان -

(*ii*) By prefixing a noun to an imperative - امر, as مجلس آرا - (assembly-adorning):

تعجّب آمیز - حَیرت افزا - معرکه آرا - جنگ آزما -
دلگُداز - مُشکبار - جگر دوز - گندم نما - حَیرت انگیز -
هُوش ربا - جانکاه - رُوح فزا - دِلبر - دِلستان - ناز بردار -
زور آزما - جهان آفرین - جاه طلب - خطا بخش - نامه نگار -
اتش فِشان -

(*iii*) By prefixing an adjective to an imperative, as نیک خواه - (well-wishing):

زُود نویس - بدخواه - بد سگال - خیر اندیش - زُود رَو -
خوش پوش - بد نما - زود رنج - غریب نواز - خوش خرام -
دُور بین - زود فهم -

(*iv*) By prefixing an adjective to a noun, as

زشت رُو (ugly-faced):

شیرین گفتار - نیک کردار - خوش الحان - نیک نام - صاف دل - خوش اندام - پاک طینت - بد انجام - کج خُلق - نَو خط - کهنه مشق -

NOTE.—Compound Adjectives of Arabic words are generally formed by inserting ال between adjectives and nouns, as:—

مجروحُ القلب - واجبُ القتل - عظیمُ الشان - جلیلُ القدر - سلیمُ القلب - نحیفُ البدن - ضعیفُ العمر - غریبُ الوطن -

(*v*) By prefixing a noun to a participle, as خجلت زده (shame-stricken):

جهان دیده - تربیت یافته - حواس باخته - دل شکسته - پا شکسته - دُور افتاده - جنگ آزموده -

(*vi*) By prefixing a preposition to a noun, as بی انصاف (unjust):

با حمیّت - زیردست - زبردست - بی اختیار - با عقل - بی شعور - با وفا - بی غیرت ۔

(*vii*) By suffixing an الف to an imperative, as دانا (wise): بینا - توانا - شکیبا -

(*viii*) By prefixing the words غیر - لا - نا - کم etc., to other words; as کمزور - weak; نا بالغ - immature; لاثانی unique; غیر حاضر (absent):

نا مُمکن - نا چیز - نا تراشیده - کم گو - غیر مستعمل - کم فهم - لاعلاج - لا پروا - نا امید - نا معقول - غیر مُمکن -

(*ix*) By suffixing the words وار - سار - آسا - وش - گون - ناک - مند - آگین etc., to other words; as:—

درد ناک - نیلگون - شرمسار - دیو آسا - ماه وش - تنومند - خطر ناک - نامور - آبگون - غمگین - خرد مند - درد مند - نیاز مند - خاکسار - حور وش - سهمناک - خشمگین -

(*x*) By inserting a particle between two words generally nouns ; as :—

کس‌مترس - حلقه‌بگوش - سر بگریبان - جان بلب - چشم‌براه - دست به سر - پادرگل - هیچ‌مدان - کس مپرس - هیچ میرز -

Exercise 25

Explain the construction of the following Compound Adjectives :—

ناگوار - خدا ترس - کم حوصله - هم معنی - کینه ور - امیدوار - پری مانند - لاله گون - رنگین - پارینه - ماهوار - بهره ور - ناتمام - لا وارث - دل از دست داده - ذی‌هوش - عمر رسیده - نمک حرام - فرشته‌وش - سرو آسا - هیچ مدان - زیردست - ضعیف‌العقل - زود رنج - حیرت افزا -

Hints.—ناگوار unpleasant ; کم حوصله poor spirited ; هم معنی synonymous ; کینه ور vindictive ; پری مانند fairy-like ; لاله گون tulip-coloured ; پارینه old ; ماهوار monthly ; بهره ور fortunate ; ذی‌هوش sensible ; لاوارث heirless ; دل از دست داده love-lorn ; عمر رسیده aged ; نمک حرام ungrateful.

Exercise 26

Add some words to the following to make them Compound Adjectives :—

بلّور - تاج - پری - شکّر - دست - جان - طبیعت - شب - خرام - آتش - گُل - حلقه - علاج - فهم - خرد - سهم - درد - حمیّت - تربیت - غریب - گفتار - آزموده - نام - اُمید - نامه -

Hints.—بلّور crystal ; شکّرلب sugar-lipped ; دست از جان شسته desperate ; جانباز gallant ; شبِ رنگ black.

CHAPTER V

THE VERB - فعل

Lesson 1

THE VERB AND ITS MAIN KINDS

Definition of a Verb.—A Verb is a word that affirms or asserts something. It refers to one of the three primary tenses ; Past, Present and Future ; as کردم in دیروز این کار را بکردم.

The Verb must be derived from some Infinitive. The verb کردم is derived from کردن.

NOTE.—دیروز - yesterday, too, denotes *time*, but it is not a verb. It is not of an infinitive derivation.

MAIN KINDS OF VERBS

1. **Primary Division of the Verb.**—The Verb is primarily of two main kinds :—

(*i*) لازم - Intransitive. It denotes an *action* that is only confined to the *doer*, as آمد in حمید آمد .

(*ii*) متعدّی - Transitive. It shows that the action passes from the *doer* to the *object* ; as بیاورد in فقیرچند قلم بیاورد . Here بیاورد requires both the *Subject* and the *Object*.

Verbs used Transitively and Intransitively.—Some Verbs are used as both Transitive and Intransitive Verbs ; as :—

لازم Intransitive	متعدّی Transitive
دلش بسوخت His heart *burnt.*	این دخترکی کلاه را بسوخت This girl *burnt the cap.*
صندلی بشکست The chair *broke.*	پسرِشما صندلی را بشکست Your son *broke the chair.*
پدرِ شما چرا بر آشفت ؟ Why did your father *get angry*?	شما او را چرا بر آشفتید؟ Why did you *enrage him?*

Such Verbs are called مشترک - Common.

Main افعالِ مشترک . The following are some of the important Infinitives from which افعالِ مشترک are derived :—

Infinitive	Intransitive meaning	Transitive meaning
آموختن	to learn	to teach
آمیختن	to be mixed	to mix
افزودن	to be increased	to increase
آسودن	to take rest.	to give rest
افروختن	to be kindled	to kindle
بوئیدن	to smell	to snuff at
باریدن	to rain	to shower down
پُختن	to be ripened	to cook
پیوستن	to adhere	to join
پوشیدن	to be covered	to conceal
تاختن	to run	to attack
تافتن	to shine	to turn
خَستن	to be wounded	to wound
سوختن	to be burnt	to burn
شکستن	to burst	to break
شگافتن	to be torn	to split
کُشادن	to be opened	to open
گداختن	to be melted	to melt
گُسَستن	to be broken	to break
نمودن	to appear	to show

2. **Complete and Incomplete Verbs.** The following is the classification of the Verb as regards its being *complete* or *incomplete* in its sense in a sentence :—

(*i*) فعلِ تام - The Complete Verb. It gives full

sense with its *subject* when it is Intransitive ; and with its *subject* and *object*, when it is Transitive ; as in the following sentences :—

همه موشها گریختند - all the mice fled away.

او به پدرخود خطی نوشت - he wrote a letter to his father.

(*ii*) فعلِ ناقص - The Defective Verb. It does not give full sense with its subject alone when Intransitive, and with its subject and object, when Transitive, but must require some other word to make the sense complete ; as شد in حمید امیر شد.

By saying حمید شد *Hamid became*, the sense is not complete. The verb شد is لازم, but gives no *complete sense* with its subject alone. The word امیر is necessary to give it a complete sense. Such verbs are called افعالِ لازم ناقص - Intransitive Verbs of Incomplete Predication.

Similarly the Transitive Verb ساخت in تجارت مرا ساخت *trade made me*, gives an incomplete sense in spite of its having the subject and the object. But in the sentence تجارت مرا دولتمند ساخت by the insertion of the word دولت مند it is complete in its sense. Such verbs are termed افعالِ متعدّی ناقص Transitive Verbs of Incomplete Predication.

The words inserted thus to make the sense complete are called متمّمات (pl. of متمّم - complement).

Main Defective Verbs. Defective Verbs are very few in number, chief of them being those derived from the following infinitives :—

استن - بودن - شدن - گشتن - گردیدن - شمردن

ساختن - پنداشتن -

Examples

Intransitive	Transitive
دزد ذلیل شد -	من ترا عالم پنداشتم -
آن طفل بیمار بود -	قوم نادرخان را بادشاه ساخت -
این کار آسان گردید -	چرا پدرش را طبیب شمردید؟

Difference between بود and شد. The difference between بود and شد is one of *state*. In the former, the actual state already exists, while in the latter, it has to be created; so او بیمار بود would mean, he was (already) sick, and او بیمار شد would mean, he became sick.

3. Classes of فعل as regards "time". فعل is of three main kinds according to the three principal divisions of time :—

(*i*) ماضی - Past ; او رفت - he went.

(*ii*) حال - Present ; ایشان میروند - they go.

(*iii*) مستقبل - Future ; او خواهد رفت - he will go.

Besides, there is another form of the verb which gives the idea of both the Present and the Future times. It is called مضارع - the *Aorist* or *Present-Future* ; as :—

او بیرون نرود - he does not go out, *or* he will not go out.

There are two more forms :— امر - Imperative ; as کن do ; and نہی - Prohibitive ; as نکن don't do.

There are, thus, six forms in all :—

ماضی - حال - مستقبل - مضارع - امر - نہی -

4. The Affirmative and Negative Verbs. The following are the two forms of Verbs as regards

occurrence and *non-occurrence* of the action.

(*i*) فعلِ مثبت - Affirmative Verbs; as او بخفت

(*ii*) فعلِ منفی - Negative Verbs; as او نه خفت

فعلِ مثبت is turned into منفی by prefixing to it the negative particle نه as نرفت from رفت; نرود from رود; نخواهد رفت from خواهد رفت and so on.

5. Auxiliary and Principal Verbs. The following is another division of verbs :—

(*i*) افعالِ مُعاون - Auxiliary Verbs. They are used in the formation of other verbs, as او خواهد رفت. Here خواهد is فعلِ معاون which is used to make the Future Tense from رفت.

(*ii*) افعالِ مستقل - Principal Verbs, *i.e.*, the Main Verbs, as نشستہ in آنجا نشستہ and رفت in خواهدرفت.

Way of Indicating Compound Infinitives. In Persian language we find that *Single Verbs* are too few to suffice the purpose of this wide language. So *Compound Verbs* افعالِ مرکّب are very commonly met with. They are formed by prefixing some word (noun, adjective, adverb or preposition) to an infinitive; as :—

Single Infinitive	Prefix	Compound Infinitive	Meaning
دادن	درس lesson	درس دادن	to teach
(to give)	صلاح advice	صلاح دادن	to advise
بُردن	فرمان order	فرمان بردن	to obey
(to carry)	حسد envy	حسد بردن	to envy

Single Infinitive	Prefix	Compound Infinitive	Meaning
خوردن (to eat)	غم grief	غم خوردن	to grieve
	سوگند oath	سوگند خوردن	to swear
داشتن (to keep)	گوش ear	گوش داشتن	to listen
	امید hope	امید داشتن	to hope
ساختن (to make)	روشن bright	روشن ساختن	to illumine
	خشک dry	خشک ساختن	to dry
زدن (to strike)	حرف word	حرف زدن	to speak
	تازیانه whip	تازیانه زدن	to whip
	طعنه taunt	طعنه زدن	to taunt
	نعل shoe	نعل زدن	to shoe
	دست hand	دست زدن	to clap
کردن (to do)	تمام all	تمام کردن	to finish
	ستم cruelty	ستم کردن	to oppress
	ثنا praise	ثنا کردن	to admire
	آزاد free	آزاد کردن	to free
آمدن (to come)	در in	در آمدن	to enter
گرفتن (to take)	آرام rest	آرام گرفتن	to repose

Exercise 27

Pick out the Verb in each of the following sentences and say whether it is Transitive or Intransitive :—

(۱) پسرت خود اینجا آمده است.

(۲) او حقِّ همسایهٔ خویش را نگاه نداشت.

(۳) تو از پدرش چرا بترسیدی؟

(۴) چشمِ من بر آن گرگ نیفتاد.
(۵) آهن را از معدن بیرون می آورند.
(۶) چرا با یارِ خویش می ستیزی؟
(۷) علی با پدرش در بستان گردش میکرد.
(۸) بچّگان بر بامِ خانه نمی خسپند.
(۹) وقتِ خواندن چرا عینک نمی گذارید؟
(۱۰) من این الماس را بدستِ آن مردِ توانگر بفروختم.

Exercise 28

Pick out the Verbs in the following sentences and say whether they are :—

(*i*) لازم or متعدّی
(*ii*) ناقص or تام

(۱) آنان بسیار لاغر بودند.
(۲) تابستان گذشت و پائیز بیامد.
(۳) گُلِ سرخ را گُلِ سوری نیز میگویند.
(۴) شمعِ حیاتِ او نزدیک به خاموشی است.
(۵) نگهبانان از آمدنِ شیر آگاه شدند.
(۶) وقتی حاکمِ شهرِ بُخارا قصدِ زیارتِ خانهٔ خدا کرد.
(۷) بعد از مادر و پدر احترامِ معلّم واجب و لازم است.
(۸) استاسیون محلِ ایستادنِ کالسکهٔ بخار است.
(۹) خربزه هم شیرین است و هم آبدار.
(۱۰) باز گفت من جانورِ وحشی هستم.

Exercise 29

Take a word from Set A and prefix to it a suitable word from Set B to make compound Infinitives according to the sense given.

Set A
(*Infinitives*)

زدن - دادن - بستن - انداختن - آوردن
یافتن - گشتن - گرفتن - کردن - شدن

Set B

حمله to attack; سپر to submit; شرط to wager; جواب to answer; دست و پا to struggle; بر پا to arise; جدّ و جهد to strive; عاریت to borrow; متزلزل to be shaken; نجات to be saved.

Lesson 2

The Tense

The Tense is a change in the Verb to denote time. Below are given the main Persian Tenses :—

1. The Past Tense - فعلِ ماضی or زمان. It signifies that the action *did take* place.

Main Varieties of the Past Tense

It has six varieties, *viz.* :—

(*i*) ماضی مطلق - Preterite. It indicates *past time indefinitely.*

To obtain the Past Tense, Third Person, Singular, we remove the final ن of the Infinitive مصدر and drop the حرکت of its ما قبل; as خُفت - he slept, from خُفتن and خندید - he laughed, from خندیدن.

For other Persons, the verbal suffixes or personal terminations are added to this form. Thus the forms of its Numbers and Persons from دادن - to give, are :—

Person	Singular	Plural
غائب 3rd Person	داد he gave.	دادند they gave.
مخاطب or حاضر 2nd Person	دادی thou gavest.	دادید you gave.
متکلم 1st Person	دادم I gave.	دادیم we gave.

These forms are generally used as :—

داد - دادند - دادی - دادید - دادم - دادیم

NOTE.—Sometimes a superfluous ب is added to the forms ; as بداد he gave ; بدادند they gave ; بدادی بدادید - بدادم and بدادیم .

(*ii*) **Present Perfect** - ماضی قریب . It denotes the *recent completion* of the action. It is formed by giving a فتحہ to the final letter of ماضی مطلق and adding ہ and است to it ; as (او) رفتہ است - he has gone.

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	خریدہ است he has bought.	خریدہ اند they have bought.
2nd Person	خریدہ ای thou hast bought.	خریدہ اید you have bought.
1st Person	خریدہ ام I have bought.	خریدہ ایم we have bought.

The following are the forms from آمدن to come :—

آمدہ است - امدہ اند - آمدۂ - آمدہ اید - آمدہ ام - آمدہ ایم -

(*iii*) **Pluperfect** - ماضی بعید . In this form the Verb expresses the *remoteness* of time. It is formed by moving the last letter of ماضی مطلق with فتحہ and adding ہ and بود to it ; as گفتہ بود - he had said.

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	گفتہ بود he had said.	گفتہ بودند they had said.
2nd Person	گفتہ بودی thou hadst said.	گفتہ بودید you had said.
1st Person	گفتہ بودم I had said.	گفتہ بودیم we had said.

The following are the forms from رفتن to go :—
رفته بود - رفته بودند - رفته بودی - رفته بودید - رفته بودم - رفته بودیم -

(*iv*) **Doubtful Past** - ماضی شکیه . It indicates a *doubt* as to the occurrence of the action. It is called ماضی احتمالی too.

It is formed by putting a فتحه over the final letter of ماضی مطلق and adding ہ and باشد to it ; as (او طعام) خورده باشد - he might have eaten (food but I am not sure).

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	خورده باشد he may (or might) have eaten.	خورده باشند they may (or might) have eaten.
2nd Person	خورده باشی thou mayest have eaten.	خورده باشید you may (or might) have eaten.
1st Person	خورده باشم I may (or might) have eaten.	خورده باشیم we may (or might) have eaten.

The following are the forms from گریختن to run :—
گریخته باشد - گریخته باشند - گریخته باشی - گریخته باشید - گریخته باشم - گریخته باشیم -

NOTE.—باشد is the Aorist - مضارع of بودن .

(*v*) **Habitual Past** - ماضی استمراری or **Past Continuous.** It denotes that the action *was continued* in the past ; as (او کتاب را) می خواند - he went on reading the book or (ماهِ گذشته من بامدادان بباغ) می رفتم - last month I used to go to the garden every morning.

It is formed by prefixing می to ماضی مطلق.

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	می رفت he was going or he used to go.	می رفتند they were going or they used to go.
2nd Person	می رفتی thou wast going.	می رفتید you were going or you used to go.
1st Person	می رفتم I was going or I used to go.	می رفتیم we were going or we used to go.

The following are the forms from گرفتن - to seize.

می‌گرفت - می‌گرفتند - می گرفتی - می‌گرفتید -
می‌گرفتم - می‌گرفتیم -

(*a*) **Habitual Past in the Sense of Optative Past.** ماضی استمراری is sometimes used in the sense of ماضی تمنائی - the Optative Past, to denote a wish or desire of some action in the past time ; as :—

کاش او سخنم می‌شنید! - would that he had heard me!

کاش ایشان مرا کتاب می‌دادند! - would that they had given me the book!

کاش تو دزد را می گرفتی! - would that thou hadst caught the thief!

کاش شما آنجا نه می رفتید! - would that you had not gone there!

کاش من این کتاب را می خواندم! - would that I had read this book!

کاش ما او را خطی می نوشتیم ! - would that we had written him a letter.

(*b*) **Habitual Past in the Sense of Conditional Past.** ماضی استمراری is also employed in the sense of ماضی شرطی - the Conditional Past; as:—

اگر او اینجا می آمد او را کتاب می دادم - had he come over here I would have given him the book.

(*vi*) **Conditional Past & Optative Past** ماضی تمنائی and ماضی شرطی - They are formed by putting ی at the end of ماضی مطلق; as شنیدی from شنید.

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	کردی	کردندی
2nd Person	Not used	Not used
1st Person	کردمی	کردیمی (rarely used)

NOTE.—ماضی تمنائی and ماضی شرطی have only three forms, *viz.*, 3rd Person Singular and Plural and 1st Person Singular. Other forms are taken from ماضی استمراری if need occurs. So the forms will be:—

کردی - کردندی (می کردی - می کردید) - کردمی - (می کردیم) -

2. **Aorist** or Present-Future - فعلِ مضارع or زمان It signifies that an action does take place *now* or will take place in *future*; as بباغ بروم - I go to the garden or I'll go to the garden.

There are no fixed and definite rule for the

formation of the Aorist; so they should be learnt by heart.

NOTE.—The final letter of the 3rd Person Singular Number of مضارع is always د with a letter preceding it مفتوح; as زند - کند - پندارد .

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	کند he may do.	کنند they may do.
2nd Person	کنی thou mayest do.	کنید you may do.
1st Person	کنم I may do.	کنیم we may do.

Forms from زدن to beat:—

زند - زنند - زنی - زنید - زنم - زنیم -

Important Simple Infinitives with their Meanings and Aorists

Infinitive	Meaning	Aorist
آمدن	to come	ایـد
آوردن	to bring	آرد
اراستن	to decorate	ارايد
آزمودن	to test	ازمايد
آشفتن	to disturb	اشوبد
آغازيدن	to begin	اغازد
آفريدن	to create	افريند
آمرزيدن	to pardon	امرزد
آموختن	to learn, to teach	آموزد
آميختن	to mix	آميزد

Infinitive	Meaning	Aorist
افگندن	to throw	افگند
ایستادن	to stand	ایستد
افتادن	to fall	افتد
افروختن	to brighten	افروزد
افزودن	to increase	افزاید
انداختن	to throw	اندازد
اندوختن	to collect	اندوزد
اندیشیدن	to meditate	اندیشد
آلودن	to pollute	الاید
باختن	to lose	بازد
بافتن	to weave	بافد
بالیدن	to grow	بالد
بستن	to bind	بندد
بخشودن	to grant	بخشاید
بخشیدن	to grant	بخشد
بُردن	to carry	برد
بُریدن	to cut	بُرّد
پائیدن	to stay	پاید
پژوهیدن	to seek	پژوهد
پیمودن	to measure	پیماید
پاشیدن	to sprinkle	پاشد
پُختن	to cook	پزد
پذیرفتن	to accept	پذیرد

Infinitive	Meaning	Aorist
پُرستیدن	to worship	پرستد
پُرسیدن	to ask	پُرسد
پنداشتن	to know	پندارد
پروردن	to nourish	پرورد
پریدن	to fly	پرد
پسندیدن	to like	پسندد
پوشیدن	to conceal to wear	پوشد
ترسیدن	to fear	ترسد
توانستن	to be able	تواند
جویدن	to chew	جود
جَستن	to jump	جهد
جُستن	to seek	جوید
جُنبیدن	to move	جنبد
جوشیدن	to boil	جوشد
چریدن	to graze	چرد
چشیدن	to taste	چشد
چیدن	to pick up	چیند
چکیدن	to drop	چکد
خاریدن	to scratch	خارد
خرامیدن	to strut	خرامد
خاستن	to rise	خیزد
خواستن	to wish	خواهد
خراشیدن	to scratch	خراشد

Infinitive	Meaning	Aorist
خریدن	to buy	خرد
خفتن	to sleep	خسپد
خوردن	to eat	خورد
خواندن	to read	خواند
خندیدن	to laugh	خندد
دادن	to give	دهد
دانستن	to know	داند
دریدن	to tear	درد
دُزدیدن	to steal	دزدد
دیدن	to see	بیند
درخشیدن	to shine	درخشد
ریختن	to pour	ریزد
رنجیدن	to get angry	رنجد
راندن	to drive	راند
ربودن	to snatch	رباید
رُستن	to grow	روید
رَستن	to be free	رهد
رسیدن	to reach	رسد
رَفتن	to go	رود
رُفتن	to sweep	روبد
زدن	to beat	زند
زیستن	to live	زید
سزیدن	to be worthy	سزد
ساختن	to make	سازد

Infinitive	Meaning	Aorist
سپردن	to entrust	سپرد
ستودن	to admire	ستاید
سرائیدن	to sing	سراید
ستیزیدن	to fight	ستیزد
سوختن	to burn	سوزد
شتافتن	to hurry	شتابد
شگفتن	to blossom	شگفد
شناختن	to recognise	شناسد
شکستن	to break	شکند
شُستن	to wash	شوید
شنیدن	to hear	شنود
شمردن	to count	شمرد
طلبیدن	to want	طلبد
فرمودن	to order	فرماید
فرستادن	to send	فرستد
فروختن	to sell	فروشد
فهمیدن	to understand	فهمد
کِشتن / کاشتن	to sow	کارد
کُشتن	to kill	کُشد
کشیدن	to drag	کَشد
کشادن	to open	کشاید
کوشیدن	to try	کوشد
گزشتن	to pass	گزرد

Infinitive	Meaning	Aorist
گزاشتن	to leave	گزارد
گرفتن	to catch	گیرد
گریستن	to weep	گرید
گریختن	to flee	گریزد
گستردن	to spread	گسترد
گُزیدن	to choose	گزیند
گَزیدن	to bite	گَزد
گشتن	to become	گَردد
گردیدن	to wander	
مالیدن	to rub	مالد
مُردن	to die	میرد
ماندن	to remain	ماند
نالیدن	to cry	نالد
نوشتن	to write	نویسد
نَوشتن	to wrap	نوردد
نشستن	to sit	نشیند
نِگریستن	to look	نگرد
نمودن	to show	نماید
نوشیدن	to drink	نوشد
نهادن	to place	نهد
هراسیدن	to fear	هراسد
یافتن	to find	یابد

Important Compound Infinitives

ابا کردن to refuse
از بر کردن to commit to memory
از راه بردن to lead astray
آتش زدن to set fire
اجتناب کردن to shun
احتراز کردن to avoid
باد کردن to get proud
باد پیمودن to make a vain effort
بباد دادن to destroy
بازو دادن to render help
به‌کار آوردن to make use of
بازی‌کردن to play
برگ ریختن to shed leaves
باز آمدن to come back
بارکردن to load
بجان آمدن to get tired
بتاخیر افتادن to be postponed
بتاخیرانداختن to postpone
پاشدن to rise
پیدا کردن to search
پهن‌کردن to spread
پشت دادن to retreat
پشیمانی خوردن to regret
توکل‌کردن to rely
ترشدن to feel ashamed
تن در دادن to get satisfied
تکیه زدن to defend
تولّدیافتن to be born
تکرار نمودن to revise
توقع داشتن to expect
چشم داشتن to cherish hope
چشم زدن to wink
چراغ‌کشتن to put out lamp
چاپ‌کردن to print
حالی کردن to inform
حکم راندن to rule
حرف زدن to talk
حرکت کردن to start
خیرباد گفتن to say good-bye
دم زدن to chatter
دم بستن to remain silent
دفن کردن to bury
درنگ کردن to delay
دست شستن to get disappointed
راه‌زدن to commit a dacoity
راه یافتن to find way
رقم زدن to write
زبان دادن to give word
زن گرفتن to marry
سر زدن to appear
سر آمدن to come to an end

سواد کردن to write
سپر انداختن to submit
سپری شدن to come to an end
سوا کردن to separate
سیر آمدن to get disgusted
شگاف دادن to split
صحه نمودن to sign
طرح بستن to derive benefit
طرح انداختن to lay a foundation
عفو کردن to forgive
عیب گرفتن to find fault with
عذر آوردن to make excuses
قسم خوردن to swear
کُشتی گرفتن to wrestle
گول زدن to cheat
گول خوردن to be cheated
گوی بردن to surpass
گره بر آوردن to lay waste
گردن زدن to behead
میان بستن to get ready
مزاح کردن to cut a joke
نشرکردن to publish
نقش بستن to paint
وا کردن to open
وارد شدن to arrive
یاری کردن to render help

3. **Present Tense** - فعلِ حال or زمانِ حال. It indicates the occurrence of an action in the *Present Tense*; as کجا میروی ؟ - where do you go? به مدراس می روم I am going to Madras.

It is formed by adding می to the Aorist; as :—

می رود - می روند - می روی - می روید - می روم - می رویم -

Forms from پنداشتن - to think :—

می پندارد - می پندارند - می پنداری - می پندارید -
می پندارم - می پنداریم -

4. **Future Tense**-فعلِ مستقبل or زمانِ مستقبل. It denotes that the action will take place *in future*; as او فردا خواهد رفت - he will go to-morrow.

It is formed by putting خواهد before ماضی مطلق which is not changed.

گردان Conjugation

Person	Singular	Plural
3rd Person	خواهد رفت he will go.	خواهند رفت they will go.
2nd Person	خواهی رفت thou wilt go.	خواهید رفت you will go.
1st Person	خواهم رفت I will go.	خواهیم رفت we will go.

Forms from شمردن - to reckon :—

خواهد شمرد - خواهند شمرد - خواهی شمرد -
خواهید شمرد - خواهم شمرد - خواهیم شمرد -

5. **Affirmative Imperative** - امر or فعلِ امر. It denotes that somebody is required (desired, requested or commanded, as the case may be) to perform an action. It is formed by removing the final د of مضارع and omitting the حرکت of the preceding letter; as کن (from کند) and رو (from) رود. It is used only in the 2nd Person Singular and Plural. It is therefore, called امر حاضر too.

Singular کن do (thou)—Plural کنید do (you).

Continunous Imperative. If می is prefixed to امرحاضر, it is called امرِمدامی - Continuous Imperative ; as می کن - go on doing .

6. **Negative Imperative** - نہی or فعلِ نہی. It shows that somebody is prohibited to perform an action. It is formed by prefixng the Negative Particle م to امر حاضر ; as مپُرس - don't ask. In Modern Persian ن

is used instead; as نترس - don't fear (for مترس).

It is a common practice with the Persians to use the superfluous ب (بای زائده) before the Affirmative Verbs, especially ماضی مطلق - امر حاضر and مضارع; as بکرد - بکن and بکند respectively. But if a verb begins with الف, the الف is changed into ی when ب is prefixed, as بیفگن (به افگن) بینداخت (به انداخت) - بینداخت (به انداخت).

NOTE.—This superfluous ب is never prefixed to استمراری فعلِ حال - ماضی and امر مدامی.

Similarly when the Nagitive Particle مَ or ن is prefixed to the verbs beginning with الف, we change the الف into ی; as نیفروخت (نه افروخت) - نیفرازد (نه افرازد) نیفروخته باشی (نه افروخته باشی) - میاور (م آور).

Conjunctive Verbs فعلِ معطوف - When two verbs occur in one sentence under the same subject they are usually joined by ه; as بشیر خط نوشته بخانه رفت Bashir wrote the letter and went out *or* having written the letter Bashir went out. This ه thus joins two clauses. So نوشته means نوشت و. Such verbs to which ه is suffixed are, therefore, called افعالِ معطوفه

Conjunctive Verbs افعالِ معطوفه used in all Tenses. They have only one form (صیغه) and are used in all the Tenses as:—

(*i*) ماضی مطلق—

دلاّک را فرستاده خودش آب را گرم کرد

دلاک را فرستادو آب را گرم کرد 3rd Person Singular.

(*ii*) ماضی قریب—

ایشان اینجا امده اوقات را صرف کرده اند -

امده اند و اوقات را صرف کرده اند -—3rd Person Plural.

(iii) فعلِ حال—

چرا آنجا رفته شطرنج می بازید؟

می روید و شطرنج می بازید؟—2nd Person Plural.

(iv) فعلِ مستقبل—

این خط نوشته بشما خواهیم آمد۔

خواهیم نوشت و خواهیم امد۔—1st Person Singular.

(v) فعلِ امر—

برادر را طلبیده او را این کتاب بده۔

اورا طلب کن و این کتاب بده۔—2nd Person Singular.

Exercise 30

Fill up the blanks with ماضی مطلق:—

(۱) برادرت از من چیزی نه ——— (پرسیدن)۔

(۲) بچگان باشتاب به طرفِ سبد ——— (دویدن)۔

(۳) تو آن پیر مرد را چه ——— ؟ (گفتن)۔

(۴) افسوس! شما پندِ پدرِ بزرگوار را بگوشِ هوش نه ——— (شنیدن)۔

(۵) من برای احترامِ شما او را هیچ نه ——— (گفتن)۔

(۶) مانه ——— که آنجا لانهٔ کنجشک ——— (دانستن-بودن)۔

(۷) ایشان مردمانِ بیوفا ——— (بودن)۔

(۸) شما این معامله را خوب نه ——— (فهمیدن)۔

(۹) چرا این شیطان ترا ——— ؟ (فریب دادن)۔

(۱۰) خادم ——— و کتاب ——— (رفتن - آوردن)۔

Exercise 31

Rewrite each of the following sentences so as to replace ماضی مطلق by ماضی شکیه.

(۱) حامد سخنِ واجبی را به عرض برساند۔

(۲) آنان برادرت را خوب نه دیدند۔

(۳) سخنِ مرا در گوشِ او نگفتی۔

(۴) امروز شما در آن بستان برای گردش برفتید۔

(۵) پسرت بدین قناعت نه نمود -
(۶) در روزگار آن بادشاه قحط افتاد -
(۷) شما برادر کوچکم را به استا سیون فرستادید -
(۸) ایشان رمهٔ اسپ و مادیان را رهن بگذاشتند -
(۹) اینان تاحال لندن نه دیدند -
(۱۰) در این چنین مصائب پدرش دل برهلاک نهاد -

Exercise 32

Pick out the ماضی in each of the following setences and say what kind of ماضی it is:—

(۱) سرهنگ کدام کس را دشنام بداد ؟
(۲) لشکریانِ من در اندک زمان همه سپاهِ طاغی را بشکستند -
(۳) در بازار قریب پنج شش صد نفر جمع شده اند -
(۴) کاش او هیزمِ درویش را باستم نه خریدی !
(۵) ماهِ گذشته در آنجا چه میکردید ؟
(۶) بسیار قوم از درویشان بامن بود -
(۷) اگر او این سخن را بشنیدی از این کارِ نکوهیده درگزشتی -
(۸) شمارهٔ لشکریانِ بادشاهِ ما از بست هزار هم در گزشته باشد -
(۹) اگر دعای شما مستجاب بودی. یک معلّم بروی زمین زنده نماندی -
(۱۰) چون بخانه اش رسیدیم او بیرون رفته بود -

Exercise 33

In each of the following sentences use فعلِ حال in place of ماضی.

(۱) امسال این کتاب چاپ بشد -
(۲) بادشاه حاجب را از چه جهت از درگاه براند ؟
(۳) منظرِ این جمعِ کثیر بر دلِ من نقش گردید -

(۴) شما دُزدان را سخت بزدید۔
(۵) حق سبحانہ' گناهانِ مارا بیا مُرزید۔
(٦) من برای تن شستن آب را گرم کردَم۔
(۷) ایشان رسومِ مذهب را ادا کرده اند۔
(۸) تونگران آنجا خیمہ زده باشند۔
(۹) دلاک آمد و زلفِ مهمانم را بہ ماشینِ دلاکی ببرد۔
(۱۰) افسوس! همسایۂ ما رخت ازین مرحلۂ فانی بہ سرای جاودانی ببرد۔

Exercise 34

Pick out the Verb in each of the following sentenses and say whether it is a ماضی - حال or مستقبل - Change ماضی into حال and *vice versa*.

(۱) چرا حقوقِ همسایۂ خویش را نگاه نمیداری؟
(۲) این آتش در خانۂ من از کجا اَفتاد ؟
(۳) ای پسرا! مادرت را بعد از خدا بتو می سپارم۔
(۴) او در تربیتِ فرزندان بسیار زحمت هامی کشد۔
(۵) من بارِ دگر بہ درگاهت نخواهم آمد۔
(٦) هنود مَیّتِ خویش را کجا می سوزند ؟
(۷) مظلومان روی بسوی آسمان کردند۔
(۸) من شما را از اهلِ خانۂ خود مان می شمارم۔
(۹) لشکرِ بادشاهِ عادل بالضرور غلبہ خواهد یافت۔
(۱۰) هر روز مرغانِ خانگی را آب و دانہ می دهیم۔

Exercise 35

Fill in the Future Tense of the Verbs given :—

(۱) اکبر از این جواب بی حد—(خوش وقت شدن)۔
(۲) مردمان بپوشیدنِ لباسِ زنان رغبت—(نمودن)۔
(۳) تو پدر و مادرِ خویش رَا نہ—(رنجانیدن)۔
(۴) شما بہ وزارتِ پنجاب—(اختصاص یافتن)۔
(۵) حق زایل و باطل—(گردیدن)۔

(٦) در زمانِ مستقبل عدل و انصاف قطعا—(رفتن)-
(٧) من فردا به قریهٔ شما نه—(رسیدن)-
(٨) ما این راز را از همه‌کس پنهان—(داشتن)-
(٩) ممالك از جَورِ کارفرمایان ویران—(گشتن)-
(١٠) ما اسپِ خودمان را نه—(فروختن)-

Exercise 36

Combine each set of the following sentences into one Simple Sentence by using فعلِ معطوف :—

١ (الف) او روی درهم کشید-
(ب) او بخانهٔ خود رفت-
٢ (الف) ایشان دست و رُوی شُستند-
(ب) ایشانِ بیرون شهر رفتند-
(ج) برای باران دست بدعا شدند-
٣ (الف) شما این سخن شنیدید-
(ب) شما چرا خندیدید؟
۴ (الف) فردا ضیاعِ خود را خواهم فروخت-
(ب) قرضِ ایشان را ادا خواهم نمود-
٥ (الف) از شما نومید گشتم-
(ب) قصهٔ خویش بقاضی بردم-
٦ (الف) یساولها اینجا رسیدند-
(ب) ایشان تعاقبِ دزدان کردند-
(ج) ایشان آنان را گرفتار کردند-
٧ (الف) این کنجشک از من می گریزد-
(ب) این کنجشک گوشه بگوشه می پرد-
٨ (الف) ایشان پوست از تنِ گربه کندند-
(ب) ایشان آن را به شهر خواهند برد-
٩ (الف) در دمِ واپسین پسرش را مخاطب داشت-
(ب) او را وصیت کرد-

۱۰ (الف) سبُدی پر از میوه بکن -
(ب) آن را بسوی آقای خود ببر -

Exercise 37

Rewrite the following story converting محمود into من and making other changes where necessary :—

روزی محمود در حجرهٔ خاص بر مُصلّای نماز نشسته بود و نماز بکرده و آئنه و شانه در پیشِ او نهاده و دو غلامِ خاص ایستاده وزیرش احمد حسن اندر آمده خدمت کرد - محمود او را بسر اشارت کرد که بنشین -

چون محمود از دعوات خواندن فارغ شد قبا در پوشید و کلاه بر سر نهاد و در آئینه نگاه کرد چهرهٔ خود را بدید - تبسّم کرد و احمد حسن را گفت دانی که این زمان در دلِ من چه می گذرد؟ گفت خداوند بهتر داند - گفت می ترسم که مردمان مرا دوست ندارند آنچه روی من نیکو نیست - احمد حسن گفت اے خداوند! یک کار بکن تا ترا از زن و فرزند و جانِ خویش دوست تر دارند - گفت چکنم؟ گفت دست به عطا و خیرات دادن برکشا -

محمود این چنین کرد و جهانیان او را دوست گرفتند و ثنا گوی وی شدند -

Exercise 38

Recast the following sentences as directed :—

(۱) دی روز دو مسافر به شهرِ شما وارد شدند -
(ماضی شکیه)

(۲) اعلیٰ حضرت درین خانه اقامت می داشتند -
(فعل حال)

(۳) او حاجتِ مستمندان بر آورد و حمایت مظلومان بکرد - (فعل امر)

(۴) او روبروی ترا تعریف و ستائش بکرد -
(مستقبل - صیغه واحد متکلم)

(۵) ترا زخاک افریده اند - (ماضی مطلق - فاعل خدا)

(٦) درین‌کار و انسرا مهمانان مادام پی در پی می‌آیند.
(ماضی استمراری)

(۷) برادرم درین خانه سکونت پذیر شد.
(فعل نهی - اے برادر)

(۸) پاسبانان او را دیدند و در حضورِ سلطان آوردند.
(فعل معطوف - یک جمله)

(۹) اگر او عقل—نظر بر زر و مالِ دیگران نه—
(پُر کنید)

(۱۰) مادر طعامِ پخته آورد تا کودکان را—
(پُر کنید)

Exercise 39

Correct the following sentences:—

(۱) یکبار سه تن نقاش بود و برای انعام مقابله می‌کنند.

(۲) در زمانِ مستقبل نیّاتِ ابنای دنیا مبدل خواهد گشتند.

(۳) خلیفهٔ عصر چشم از داد خواهان خواهد نه پوشید.

(۴) من از برف و سرما. از زخم و ناخوشی. از شکست و فرار. از هیچ چیز نه ترسیدیم.

(۵) تو خادمِ خویش را بنزدِ من کی فرستاده خواهی.

(٦) اگر پسرت به من بیاید. او را کتاب دادم.

(۷) پیش از آمدنِ من تو دزد را گرفتار کرده می شدی.

(۸) گذشته ماه ما هر روز در باغ باشیم رفت.

(۹) اگر ایشان چنین حرفها شنیده باشند. ضرور آزرده گشتی.

(۱۰) کاش شما پیشِ روی مردمان مرا بد نگفته اید!

Lesson 3

THE VOICE

The Voice.—The verb in Persian is mainly used in the Active Voice, and sometimes in the Passive Voice.

1. **The Active Voice** فعلِ معروف. When the

subject is known and expressed in a sentence, the verb is said to be used in the Active Voice; as موهن این فن را از من بیاموخت. Here the Subject موهن is properly expressed.

2. **The Passive Voice** - فعلِ مجهول. When in a sentence the *object* is known and the subject ignored, the verb is said to be used in the Passive Voice; as مارکشته شد - the snake was killed. The person who killed the snake is not known. Hence کشته شد is فعلِ مجهول for the word مار - snake, is in reality the object. It is therefore called مفعول مالم یسم فاعله or simply مفعول قائم مقامِ فاعل.

NOTE.—The Passive Voice is only formed from Transitive Verbs. Intransitive Verbs are never used in the Passive Voice.

Way of indicating Passive Voice. It is regularly formed by prefixing فعلِ معطوفه to the required tense of the Infinitive شدن; as:—

ماضی مطلق from آموختن - to teach

Person	Singular	Plural
3rd Person	آموخته شد he was taught.	آموخته شدند they were taught.
2nd Person	آموخته شدی thou wast taught.	آموخته شدید you were taught.
1st Person	آموخته شدم I was taught.	اموخته شدیم we were taught.

فعلِ مضارع or زمانِ مضارع from طلبیدن - to call

Person	Singular	Plural
3rd Person	طلبیده شود he may be called.	طلبیده شوند they may be called.
2nd Person	طلبیده شوی thou mayest be called.	طلبیده شوید you may be called.
1st Person	طلبیده شوم I may be called.	طلبیده شویم we may be called.

فعلِ مستقبل or زمانِ مستقبل from پرسیدن - to ask

Person	Singular	Plural
3rd Person	پرسیده خواهد شد he will be asked.	پرسیده خواهند شد they will be asked.
2nd Person	پرسیده خواهی شد thou wilt be asked.	پرسیده خواهید شد you will be asked.
1st Person	پرسیده خواهم شد I will be asked.	پرسیده خواهیم شد we will be asked.

The following are the various Tense-Forms of the Passive Voice (2nd person) from the Infinitive پرستیدن - to worship :—

Tense-Form	Passive Voice	
ماضی مطلق	پرستیده شدی	thou wert worshipped.
ماضی قریب	پرستیده شده ای	thou hast been worshipped.
ماضی بعید	پرستیده شده بودی	thou hadst been worshipped.
ماضی شکیه	پرستیده شده باشید	you might have been worshipped.
ماضی استمراری	پرستیده می شدید	you used to be worshipped.
مضارع	پرستیده شوید	you may be worshipped.
فعلِ حال	پرستیده می شوی	thou art worshipped.
فعلِ مستقبل	پرستیده خواهی شد	thou shalt be worshipped.
فعلِ امر	پرستیده شو	be (you) worshipped.
فعلِ نهی	پرستیده مشو	don't be (you) worshipped.

Causal or Causative Verbs افعالِ سببی. They are formed by adding the terminative اندن or انیدن to the Imperative of a verb; as, دواندن or دوانیدن (to cause to run) from دویدن - to run. They will be transitive, if formed from intransitive verbs, and doubly transitive, if formed from a transitive verb.

Examples

Infinitive	Imperative	Causative Verb
پریدن to fly	پَر	پراندن - پرانیدن
پوشیدن to cover	پوش	پوشاندن - پوشانیدن
ترسیدن to fear	ترس	ترساندن - ترسانیدن
جَستن to jump	جه	جهاندن - جهانیدن
جنبیدن to shake	جنب	جنباندن - جنبانیدن
چریدن to graze	چر	چراندن - چرانیدن
خوردن to eat	خور	خوراندن - خورانیدن
رسیدن to reach	رس	رساندن - رسانیدن
سوختن to burn	سوز	سوزاندن - سوزانیدن
فهمیدن to understand	فهم	فهماندن - فهمانیدن
نوشتن to write	نویس	نویساندن - نویسانیدن
نوِشیدن to drink	نوش	نوشاندن - نوشانیدن

Exercise 40

Change the verbs of the following sentences into مجهول:—

(۱) او مرا فحش میداد .

(۲) غلام را به خنجر مجروح کردند .

(۳) آن چه بود که در اطاقِ من بخوردی ؟

(۴) من در اطاق را وا نه کرده ام .

(۵) شخصِ بیابانی را خلعت دادند .

(۶) شما در ان کاسه قدری یخ انداخته باشید۔
(۷) من از رئیسِ پُست چیزی نه پرسیدم -
(۸) ایشان راهِ آهن را زود تعمیر خواهند کرد -
(۹) ما پیش ازین اسپی به این قشنگی ندیده ایم -
(۱۰) کاش طریقِ معاشرتِ شان را مطالعه کردمی -

Hints.—مجروح کردن to wound ; وا کردن to open ; رئیسِ پُست postmaster ; قشنگی excellence ; راهِ آهن railway line.

Exercise 41

Rewrite the following sentences changing the verb from the Active into the Passive and *vice versa* :—

(۱) محمود ساعتِ خویش را دیروز کوک نه کرد -
(۲) این اسپ از کدام کس فروخته شد؟
(۳) این سخن شنیده غلامانِ سلطان مجرم را سیاست نمودند -
(۴) آن فیلِ بزرگ از شما گرفته نشده بود -
(۵) عاقبت بادشاه مرا پیشِ خود طلبید۔
(۶) دزدان (از سرهنگ) گرفتار کرده نخواهند شد۔
(۷) حالاتِ اهالیانِ هند را خوب ندانسته‌ام -
(۸) بر دکانِ آن بقال چند مردم دیده شدند -
(۹) قاضی از دهقان شهادت طلبید۔
(۱۰) همه باشندگانِ قریه شمار کرده شده باشند -

Hints.—کوک کردن to wind ; سیاست نمودن to punish ; شهادت evidence.

Exercise 42

Insert correct tense of the Passive Verbs in the following as directed :—

(۱) برفیقانِ خویش رسانیدن (ماضی مطلق - جمع متکلم) -
(۲) دانستن (ماضی شکیه - جمع حاضر) -
(۳) تحسین نمودن (ماضی تمنائی - واحد متکلم) -

(۴) فالوده خوردن (ماضی بعید - واحد غائب) -
(۵) حاضرِ مجلسِ سلطانی نمودن (مستقبل - جمع غائب) -
(۶) مال التجاره آوردن (فعلِ حال - واحد غائب) -
(۷) گرفتار کردن (مضارع - جمع غائب) -
(۸) نصرت دادن (امر - جمع حاضر) -
(۹) قاطی کردن (ماضی استمراری - واحد غائب) -
(۱۰) شیلان کشیدن (ماضی قریب - جمع غائب) -

Hints.—مال التجاره merchandise ; قاطی کردن to mix ; شیلان کشیدن to invite to a feast.

Lesson 4

Some Particular Infinitives

1. **Potential Infinitive** - توانستن - to be able. It is called the Potential Infinitive and is mainly used to form :—

(*a*) ماضی امکانی - the Potential Past ;
(*b*) مضارع امکانی - the Potential Aorist.

Formation of Potential Past. It is formed by prefixing the Past Tense of توانستن to the Past Tense of a Verb ; as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	توانست رفت he could go.	توانستند رفت they could go.
2nd Person	توانستی رفت thou couldst go.	توانستید رفت you could go.
1st Person	توانستم رفت I could go.	توانستیم رفت we could go.

NOTE.—ماضی امکانی استمراری can also be likewise used by prefixing می to ماضی امکانی ; as :—

می توانست رفت - می توانستند رفت

می توانستی رفت - می توانستید رفت

می توانستم رفت - می توانستیم رفت

Formation of Potential Aorist. The Potential Aorist is formed by prefixing the Aorist of توانستن *i.e.*, تواند to the Past Tense of a Verb ; as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	تواند رفت he can go.	توانند رفت they can go.
2nd Person	توانی رفت thou canst go.	توانید رفت you can go.
1st Person	توانم رفت I can go.	توانیم رفت we can go.

NOTE.—To denote the Potential Present حالِ امکانی we prefix می to مضارع امکانی ; as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	می تواند رفت	می توانند رفت
2nd Person	می توانی رفت	می توانید رفت
1st Person	می توانم رفت	می توانیم رفت

It should be noted clearly that changes occur in توانست and تواند which are prefixed to other verbs that are always Past Indefinite. But if the Particle کی

is inserted between them, the verb of the second clause will be changed into مضارع and the corresponding changes must occur in that too; as:—

ماضی امکانی	مضارع امکانی
او توانست که این کار را بکند -	او تواند که این کار را بکند -
ایشان توانستند که این کار را بکنند -	ایشان توانند که این کار را بکنند -
تو توانستی که این کار را بکنی -	تو توانی که این کار را بکنی -
شما توانستید که این کار را بکنید -	شما توانید که این کار را بکنید -
من توانستم که این کار را بکنم -	من توانم که این کار را بکنم -
ما توانستیم که این کار را بکنیم -	ما توانیم که این کار را بکنیم -

NOTE.—Sometimes this intervening که is omitted; as من توانم این کار را زود بکنم.

2. The Use of the Infinitive یارستن - to be able (Aorist - یارد). Verbs from یارستن are also used in the same way, but they are used only in the Negative Form; as:—

او آنجا نیارست رفت -	he could not go there.
من این اسپ را نیارم خرید -	I cannot buy this horse.
او نیارست که آنجا برود -	he could not go there.
من نیارم که این اسپ را بخرم -	I cannot buy this horse.

3. **The Infinitive** بائستن (Aorist - باید). Verbs derived from this infinitive are called افعالِ لزومی and indicate the sense of *should*, *ought* and *must*. They suffer no change when put before ماضی مطلق ; as:—

ماضی لزومی

Person	Singular	Plural
3rd Person	او را از من بائست ترسید he should have feared me.	ایشان را از من بائست ترسید they should have feared me.
2nd Person	ترا از من بائست ترسید thou shouldst have feared me.	شما را از من بائست ترسید you should have feared me.
1st Person	مرا ازو بائست ترسید I should have feared him.	ما را ازو بائست ترسید we should have feared him.

مضارع لزومی

Person	Singular	Plural
3rd Person	او را از من باید ترسید he should fear me.	ایشان را از من باید ترسید they should fear me.
2nd Person	ترا ازمن باید ترسید thou shouldst fear me.	شمارا از من باید ترسید you should fear me.
1st Person	مرا از تو باید ترسید I should fear you.	مارا از تو باید ترسید we should fear you.

NOTE.—ماضی مطلق is changed into مضارع when که intervenes and the sentence is written in two clauses. In this case مضارع agrees with its subject in number and person; as:—

او را باید که درسِ خویش بخواند-	he should read his lesson.
ایشان را باید که این کار را نکنند -	they should not do this work.
ترا باید که امروز چیزی نخوری -	thou shouldst not eat anything to-day.
شما را باید که زود این کتاب را بخرید -	you should buy this book at once.
مرا باید که امروز انجا بروم -	I should go there to-day.
ما را نه باید که انجا برویم -	we should not go there.

NOTE.—The Particle که is generally omitted; as:—

شما را باید ساعتِ خویش را به موهن ندهید

4. **The Infinitive** شائستن (Aorist - شاید). Verbs from this infinitive are also used in this sense; as:—

ایشان را این کار نشاید کرد -	ایشان را نه شاید که این کار بکنند -
ترا امروز انجا نشاید رفت -	ترا نشاید امروز انجا بروی -

5. **The Infinitive** گذاشتن (Aorist - گذارد). Verbs derived from this Infinitive indicate the force of *to let*. They are also followed by مضارع which is generally introduced by the Particle که; as:—

I did not let him go there.	من او را نگذاشتم که انجا بروی - (ماضی)

Why don't you let this boy go to the house?	چرا این طفل را نمیگذاری که به خانه رود ؟ (حال)
I won't let you sell the book.	من ترا نخواهم گذاشت که کتاب بفروشی - (مستقبل)
Now let me learn my lesson.	حالا بگذار که درس خود را یاد کنم - (امر)
Don't let the dog enter the room.	مگذارید که سگ درونِ اطاق بیاید - (نهی)

Exercise 43

Supply the correct forms of the Verbs given within brackets :—

(۱) سه چار دانه گنه گنه نتوانستم (خوردن)-
(۲) شما را نباید که دورش (جمع شدن) -
(۳) کسی نتواند که همه وقت مصروفِ کار خود (بودن)-
(۴) ایشان را نشاید که متّصل (حرف زدن) -
(۵) از کراچی به کشتئ دخانی سوار شده به بوشهر توانم (رسیدن) -
(۶) شما بزرگ هستید - باید این بار مرا (عفو کردن) -
(۷) او مرا نگذاشت که به قریهٔ شما (رفتن) -
(۸) ایشان نیارستند که این کار را سرانجام (دادن) -
(۹) (گذاشتن) که داخلِ خاکِ ایران بشوم -
(۱۰) زبانِ فارسی خیلی آسان است اگر سعی کنی میتوانی به اندک زمان (یاد گرفتن) -

Hints.—دانه pill; گنه گنه quinine; دورش round him; متّصل constantly; حرف زدن to talk; کشتئ دخانی steamer; عفو کردن to pardon.

Exercise 44

Correct the following sentences :—

(۱) شما را بر این صندلی نباید نشینید -

(۲) آیا این پاکت را به پُست خانه نتوانست بردی ؟
(۳) ما را این کار همین وقت باید کنیم -
(۴) بگذارید جهتِ هوا خوری برفتیم -
(۵) شما را باید که او را نصیحت کردید -
(۶) این قدر غذا خورده ام که نتوانم یک لقمهٔ نان هم بخوردم -
(۷) باید که ما هرروز در بستان خواهیم خرامید -
(۸) پسرانِ شما این سنگ را نتوانستند شکستند -
(۹) چرا مرا نمی گذاری که کتاب را بخواندم -
(۱۰) نتوانیم که امروز بخانهٔ برادرِتان برویم -

Hints.—پاکت envelope; پُست خانه post-office.

Lesson 5

MAIN AUXILIARY VERBS

Auxiliary Verbs-افعالِ معاون or Helping Verbs are those which assist other verbs in forming their Voice, Mood or Tense; as خواهد in سوهن انجا خواهد رفت Sohan will go there.

Here خواهد is not an independent verb. It is an auxiliary one; it is used to form the Future Tense.

NOTE.—Sometimes an auxiliary verb is also capable of being used independently; as in چه میخواهی؟ what do you want?

Auxiliary Verbs are mainly derived from the following infinitives:—

(*i*) استن - to be. This infinitive is now obsolete. It is used in forming ماضی قریب; as in گنیش به مکتب رفته است.

NOTE.—When است stands alone, it is not auxiliary; as in خدا هست -God exists or ان مرد مفلس است that man is poor.

(*ii*) بودن - It is used in forming ماضی بعید and ماضی شکیه ; as خفته بود and نوشته باشد.

(*iii*) شدن - to become. It is used in forming the Passive Voice ; as in مارکشته شد - the snake was killed.

(*iv*) خواستن - It is used in forming the Future Tense as in فردا آنجا خواهد رسید - he will reach there to-morrow.

NOTE.—It is a Principal Verb, when it denotes *desire* or *wish* ; as:—

می خواهم که به بستان روم.

(*v*) توانستن - It is always an auxiliary verb and is used in forming افعالِ امکانی ; as:—

شما این گرگ را نتوانید کُشت.

(*vi*) بائستن - It is used in forming افعالِ لزومی ; as:—

ما را دروغ نباید گفت.

Exercise 45

Which of the following are Principal Verbs and which are the Auxiliaries?

(۱) غالیچه را زیرِ درختی پهن کرده ام.

(۲) امید دارم که این کار را زود سرانجام بدهید.

(۳) دی شب غذا زیاد بخوردم.

(۴) صندلی را یک پائش شکسته بود.

(۵) چرا با کفش در اطاقِ من داخل شدی؟

(۶) بنده از خود نمی گوئم - محمود خان گفته است.

(۷) شنیدید - برادرِ بزرگِ شما را به حکومتِ تبریز مقرر نموده اند.

(۸) این فقره هنوز باید محرمانه باشد - بروز ندهید.

(۹) ما این چنین لباس نتوانیم پوشید.

(۱۰) جنابعالی! بنده تکلیفِ خود را خوب می دانم.

Hints.—پهن کردن to spread; محرمانه شدن to be kept secret; بروز دادن to disclose; تکلیف duty.

CHAPTER VI

THE PARTICLE - حرف

Definition of Particle. Particles, in the strict sense of the word, are called حروفِ مرکّبہ as opposed to *letters* or more exactly *alphabetical letters* which are called حروف or حروفِ مفردہ. The Persian Grammarians call Particles حروف and not حروفِ مرکّبہ.

Main kinds of Particles. Particles include :—

(*a*) Prepositions حروفِ جار

(*b*) Adverbs حروفِ تمیز

(*c*) Conjunctions حروفِ اتصال

and (*d*) Interjections حروفِ ندا or حروفِ جذبات

Lesson 1

PREPOSITIONS - حروفِ جار

Definition of Preposition. Prepositions are words placed before nouns or pronouns to show some sort of relation to them; as بہ and از in the following sentences :—

(الف) روزی دو یارِ عزیز بہ باغ رفتند -

(ب) من ہمہ معاملہ از شما شنیدم -

They, however, sometimes follow their Nouns, too, as the Preposition در in the following sentence :—

از این ہمسائگانِ شما من بزحمت در ام -

The Noun or Pronoun governed thus, is called مجرور.

Chief Kinds of Prepositions

1. Proper Prepositions - حروفِ جارۂ اصلی. They are put before Nouns and Pronouns they govern, and take no اضافت.

Proper Prepositions in Common Use. Principal Proper Prepositions in common use are illustrated below :—

No.	Preposition	Meaning	Examples
1.	از	from	از کراچی تا بومبئی چند فرسنخ راه است ؟
			This از called ابتدا ئیہ
		out of	ازین کتب دو کتاب بیرون کن -
			This از is called تبعیضیہ
		made of	این صندوق را از آهن ساختہ اند -
			This از is called مادیّہ
		possession	این گاو از ایشان نیست -
			This از is called مِلکیہ
		on account of	او از تشنگی بہ هلاک رسید-
			This از is called سببیہ
		than	او از شما ذهین تراست -
			This از is called تفضیلیہ
2.	ز	It is the contracted form of از and is used in poetry.	
			نظر کردم بہ چشم رای وتدبیر ندیدم بہ زخاموشی خصالی -

No.	Preposition	Meaning	Examples
3.	ب or به	with	مار را به سنگ کُشتم - This ب is called بای استعانت
		together with	بنده به برادرِ خویش بدو بر خوردم - This ب is called بای معیت
		I begin with	بنامِ خدای جهان آفرین- This ب is called بای ابتدائیه
		by	بخدا آنجا نروم- This ب is called بای قسمیه
		in	من بباغ داخل شدم- This ب is called بای ظرفیه
		for	این اسپ را به پنجاه روپیه خریدم - This ب is called بای تعویض
4.	با	with	چرا با قلم نمی نویسی؟
		in company of	من با پدرِ شما هرگز نروم-
		in exchange	ع—فرهاد کوهِ غم را باجان نمی فروشد

No.	Preposition	Meaning	Examples
5.	بر	on	کتابِ شما را بر صندلی نهاده ام -
6.	بی	without	من بی تو آنجا هرگز نروم -
7.	تا	till	از صبح تا شام انتظار کشیدم -
8.	جُز	except	همه طفلها جز محمود حاضر شده اند -
9.	در or اندر	in towards	درین اطاق سگ را میار - ع—هم در تو گریزم ار گریزم -
10.	را	for	This Preposition is always used after the noun or pronoun it governs. من پسرت را سه کتاب داده ام -

Use of Prepositions in Modern Persian. In Modern Persian prepositions are usually omitted, especially when there arises no ambiguity in meaning; as :—

کتاب را زمین (بر زمین) گذاشته خدمتِ (بخدمت) آغا یمینی برو-

2. **Nominal Prepositions** - حروفِ جارۀ جعلی. They are in reality Nouns, Adjectives or Adverbs preceded by Prepositions which are sometimes expressed and sometimes understood. They take the اضافت; as در عقب in :—

سرهنگ در عقبِ دُزد بدوید -

Principal Nominal Prepositions in Common use:—

اندرون *or* درون - (*lit.* woman's apartments) in *or* into.
بالا - (*lit.* height) above.
از بهر *or* بهر - (*lit.* portion) for the sake of.
از برای *or* برای - for the sake of.
باب *or* باره - concerning.
بیرون *or* برون - out *or* outside.
در بین *or* بین - in the midst of.
در برابر *or* برابر - opposite.
در پی *or* پی - behind.
پشت *or* پس - behind.
بر پیش *or* پیش - before.
پائین - beneath.
پهلو - (*lit.* side) by the side of.
بجا *or* جا - (*lit.* place) in place of.
طرف *or* جانب - (*lit.* direction) in the direction of.
جلو - in front of.
از جهت *or* جهت - (*lit.* way) on account of.
بحق *or* حق - concerning.
در دُنبال *or* دنبال - (*lit.* tail دُنب or دُم) behind.
رُوی - (*lit.* face) on.
از راه *or* راه - (*lit.* way) by way of.
سر - (*lit.* head) on.
فراز - on.
لب *or* کنار - (*lit.* bank) on the bank of *or* by.
حوالی *or* گرد - (*lit.* circumference) round.
نزدیک *or* نزد - near.
از روی - by reason of.
بواسطه *or* به علّت - because of.
از عقب - from behind.

در عقب - in pursuit of.

از میان - from amongst.

برخلاف *or* بر عکس - contrary to.

به عوض *or* عوض - in exchange for.

Exercise 46

Point out Prepositions in the following sentences and state whether they are Real or Nominal.

(۱) از صبح تا شام گرفتاری داشتم -

(۲) کیسه را پای درختی دفن نمودیم -

(۳) بچّهٔ عزیزِ من! ترا کوشش لازم است -

(۴) میانِ این اطفال پسرش را نمی بینم -

(۵) بخدا! همسایهٔ من محتاج پول نیست -

(۶) آیا پشتِ مدرسهٔ شما درختی است؟

(۷) سالِ گذشته تا یمن سفر کردیم -

(۸) عقبِ دیوارِ خانهٔ من چرا ایستادهٔ؟

(۹) کتابِ خویش را روی صندلی بگذار و خادم را صدا کن -

(۱۰) بی تو زنده نخواهم ماند -

Hint :—گرفتاری engagement.

Exercise 47

Insert appropriate Nominal Prepositions picking them out of the following :—

از برای - پائین - به جانب - حوالی - بر پیش -
در برابر - بهر - اندرون - دربین - کنار -

(۱) انور برو و به بین—آن درخت که خفته است -

(۲) همچو آوارگان چرا—باغِ ما میگردی؟

(۳) آنان—زنان و بچگان خوب بجنگیدند -

(۴) از دهلی آمدهٔ بگو—من چه آوردهٔ؟

(۵) —خانه منشین - ببین برونِ شهر چه رونق است؟

(٦) آیا منزلِ شما—ان حوض واقعه است ؟
(٧) دزدان—بیابان بگریختند -
(٨) —راه شترها دیدم -
(٩) چند کس—رودِ گنگ ایستاده اند ؟
(١٠) شما را لازم است که—استاد به ادب بنشینید -

Hint :—رودِ گنگ The river Ganges.

Lesson 2

ADVERBS - حروفِ تمیز

Definition of Adverb. Adverbs, as their name signifies, add generally to the meaning of the Verbs, and chiefly denote the circumstances of time, place and manner of the action, etc ; as :—

To-morrow I will go to your village.	فردا به قریه‌ات خواهم رفت - (فردا shows the time of going)
He went on reciting his eulogy hither and thither.	او قصیدهٔ خویش را جابجا می خواند - (جابجا expresses the place)
They walked slowly.	ایشان یواش یواش رفتند - (یواش یواش denotes the manner in which the action took place—action of going)
Hearing this he laughed very much.	این را شنیده او بسیار بخندید - (بسیار indicates quantity)
Certainly I will buy this horse.	همانا این اسپ را خواهم خرید - (همانا shows affirmation)

Main Kinds of Adverbs. Adverbs are thus of the following main kinds :—

(*i*) Adverbs of Time - حروفِ زمان

حالا - اکنون - now
امروز - to-day
دیروز - yesterday
دیشب - دوش - yesternight
فردا - to-morrow ;
در حال - فوراً - فی الفور immediately
باری - once
بارها - many times
گاهی - sometimes
وقتا فوقتاً - from time to time
نادرا - rarely
هر وقت - همیشه - پیوسته - همواره - always
روزانه - daily
هفتگی - weekly
مکرّراً - repeatedly

عاقبت - آخرکار - آخرالامر - عاقبت الامر - at last
هنوز - still
تمام روز - روز - all day long
همه شب - throughout the night
همه سال - all the year round
پیشین - anciently
پری - پریروز - the day before yesterday
پریشب - the night before last
فردا شب - to-morrow night
شبِ دیگر - the next night
پسِ فردا - the day after to-morrow
بعد ازین - پس ازین - پس hereafter.

(*ii*) Adverbs of Place - حروفِ مکان

نزدیک - near
دُور - far
فرو - فرود - underneath
درون - اندرون - within
برون - بیرون - without
بالا - above
زیر - پائین - below

پیش - before
پس - عقب - behind
جا بجا - here and there
آن سو - that way
هر طرف - on every side
پیرامون - round
دور دست - far off.

(*iii*) Adverbs of Manner - حروفِ حال

ناچار - helplessly
قهرا - by force
سواره - mounted
پیاده - on foot
دیده دانسته - عمداً - قصداً
purposely
بغتةً - غفلةً - ناگاهان - ناگاه
یکباره - دفعةً - suddenly

سِرّاً - خفیةً - خفیه
secretly
یواش - slowly
تخمیناً - اندازاً - approximately
کورانه - blindly
کور کورانه - quite blindly.

(*iv*) Adverbs of Quantity - حروفِ مقدار

اندک - little
کم - seldom
کافی - sufficiently

بس - enough
فراوان - بسیار - خیلی
abundantly

نزدیک - قریب - nearly.

(*v*) Adverbs of Assurance - حروفِ تحقیق

البته - verily
همانا - مانا - decidedly
هر آینه - by all means.

(*vi*) Adverbs of Doubt - حروفِ شک

شاید - perhaps
باشد - بُوَد - it may be

تواند - possibly
مگر - haply

ممکن - مظنه - possibly.

(*vii*) Adverbs of Affirmation - حروفِ ایجاب

بچشم - چشم - آری - بلی - yes ; انشاءالله - If God wills it.

(*viii*) Adverbs of Negation - حروفِ نفی ١٥

هیچ - نه خیر - خیر - نی‌نی - نی - نه - no, not.

Formation of Adverbs. They are generally formed as follows:—

(*i*) By suffixing انه to Adjectives; as:—
حکیمانه - wisely; مشفقانه - kindly; ظالمانه - cruelly.

(*ii*) By prefixing این or آن to nouns of time or place; as اینجا - here; آنجا - there; آنوقت - then.

(*iii*) By affixing بار to nouns of number ; as :—
باری - once ; یکبار - once ; بارها - often ; کم‌بار - rarely.

Exercise 48

In the following sentences pick out Adverbs and classify them :—

(۱) بد آنجا پیاده رفتید یا سواره ؟
(۲) تنها سفر کردن حظی ندارد -
(۳) خوش بختانه طبیبی رفیقِ راه ما بود - به معالجه پرداخت -
(۴) هنوز جاروب کش نیامده است -
(۵) خیلی یواش راه رفتن علامتِ تنبلی است -
(۶) اگر میل دارید - حالا نان بخورید - خیر - هیچ میل ندارم -
(۷) همانا او مرتبهٔ خویش بلند ساخته است -
(۸) خدمتگار را صدا کن - بیاید - چشم -
(۹) مگر برادرت مرا نه می شناسد ؟
(۱۰) امروز اسپِ خویش بمن عاریت بدهی ؟ چرا ؟

Hints :—حظ delight ; خوش بختانه fortunately ; جاروب‌کش sweeper ; یواش slowly ; راه رفتن to walk ; تنبلی sluggishness ; میل داشتن to like ; خیر no ;

Lesson 3

CONJUNCTIONS - حروفِ اِتّصال

Use of Conjunctions. They are used to join together two or more words or clauses, as و in the following sentences :—

Nouns joined - من در مدح و ستائشِ او قصیده گفتم
Pronouns joined - بیا که من و تو به‌عیادتش برویم
Adjectives joined - سعدی شاعری بود بسیار معروف و مشهور
Verbs joined - پدر آمد و پرسید که در را کدام کس بزد
Clauses joined - خواجه بیمار شد و بر بستر مرض افتاد

Kinds of Conjunctions

(*i*) **Copulative Conjunctions** - حروفِ عطف. They are merely joining words; as و and; پس then; سپس after that; هم - نیز also, even, too; دیگر besides, etc.

(*ii*) **Disjunctive Conjunctions** - حروفِ تردید. In English they are styled Alternative Conjunctions, یا .... یا either .... or; نه ...... نه neither ...... nor; نی .... نی neither .... nor; خواه .... خواه whether .... or; as خواه برود خواه نرود مراچه؟

(*iii*) **Adversative Conjunctions** - حروفِ تخالف. They express some contrariety in the meaning of the clauses as لیکن in من او را پند دادم لیکن او گوش نداد.

مگر - but; امّا - but; لیکن - لاکن - but; ولی - ولیک - and but; گرچه - اگرچه - although; هر چند - ولیکن although; ورنه - و گرنه - otherwise; حالانکه - notwithstanding that.

(*iv*) **Causal Conjunctions** - حروفِ تعلیل. They show some cause or reason for some fact; as که *because* in the following verse:—

مریز خونِ عراقی و آشتی پیش آر
که آشتی بهمه حال بهتر از جنگ است

چه - because; تا - so that; چون or چونکه - as; چرا که or زیراکه - since; ازان که or ازان رو - for the reason that.

(*v*) **Conditional Conjunctions** - حروفِ شرط. They denote some condition, as گر in the following verse:—

گر بهر موی زبانی باشدت
شکرِ یک نعمت نگوئی از هزار

وگر - ور and if. ; اگر - ار - if ; گر - if ; چون or چو

(*vi*) **Introductory Conjunction** - حرفِ بیان. It only introduces a statement after some Transitive Verb; as که in the following sentence:—

شنیده ام که آغا رستم از بومبئی باز آمده است -

Exercise 49

In the following sentences pick out Conjunctions and classify them:—

(۱) رئیسِ پُست به اداره تشریف دارد یا خیر ؟

(۲) بنده خیلی شوق دارم به ایران روم - اما موقعه بهم نرسید -

(۳) چند قدم پیشتر رفتم تا استادِ محترم را سلام کنم -

(۴) ع—اگر چه دوست عزیز است راز دل مکشا -

(۵) خاموش بنشین زیرا که در مدرسه شور و غُل کردن روا نباشد -

(٦) اگر میلِ قدم زدن نداری - نرو -

(۷) خادم را صدا کن که زود بیاید -

(۸) نه او را کتاب بدهم نه ازو ساعت بگیرم -

(۹) قنّوج شهری است پُر رونق لیکن این روزها سبزی ندارد -

(۱۰) یا چیزی زیاد همراه ببریا در سفر مرو -

Hints.—رئیس پُست - Postmaster; اداره - office; سبزی - vegetable.

Lesson 4

INTERJECTIONS - حروفِ جذبات

Definition of Interjections. Interjections are words which express sudden feelings such as *wish*, *praise*, *regret*, *disgust* and the like.

Classification of Interjections. They are classified into :—

(*i*) **Particles of Exclamation** - حروفِ ندا

ای - یا - اَی - ا - Oh. اَی or یا are placed before the Nouns called مُنادیٰ, while الفِ ندا follows them ; as :—

ای پسر از غیبت احتراز کن -

نیکی بجای یاران فرصت شمار یارا (یارا=ای یار)

یارب اندر کارِ ما کن یک نظر

پیش ازان کز ما نیاید هیچ کار

(*ii*) **Particles of Exultation** - حروفِ انبساط

خوب - fine ; خوشا - excellent ; چه خوش - how fine ; الحمدلله - praise be to God.

(*iii*) **Particles of Lamentation** - حروفِ تاسّف

They express regret or sorrow ; as :—

آه - دریغا - افسوس - alas وای - دردا - Oh misery ; حسرتا - واحسرتا - Oh pity ; های - وای - woe ; حیف - آخ - آوخ - alas ; هیهات - alas, alas!

دریغا که بر خوانِ الوانِ عمر

دمی چند خوردیم و گفتند بس

(*iv*) **Particles of Admiration** - حروفِ تحسین

وه وه - به به - بخ بخ - well done ; زه - خه - زهی - خهی - good ; شاباش (شادباش) be happy ; آفرین brave ; صد آفرین - هزار آفرین - مرحبا - well done.

(*v*) **Particles of Aversion** - حروفِ نفرین

اف - تُف - تفو - fie ; دور - away ; نفرین - صد نفرین shame ; نعوذ بالله - God defend us ; (*lit.* we take refuge with God) ; های های - O! Ah! ای خدا - O Lord! ; الغیاث - help!

(*vi*) **Particles of Wonder - حروفِ تعجّب**

اے عجب - wonderful! سبحان الله - good God!
الله اکبر - God is most great!

با بنده فلک چرا به جنگ است
سبحــان الله این چــه رنگ است

(*vii*) **Particles of Desire - حروفِ تمنا**

کاش - کاج - کاشکی - ای کاش - would that, etc.

کاش آنانکه عیبِ من جُستند
رویت ای دلستان بدیدندی

(*viii*) **Particles of Admonition - حروفِ تنبیه**

الا - هلا - hark; هی - ho; تا - mind! هان or هین
beware; زنهار or زینهار - take care!

چنین پند از پدر نشنیده باشی
الا گر هوشیاری بشنو از عم

Exercise 50

Pick out Interjections in the following sentences and state what feelings they express:—

(۱) خوشا! که مرا زیارتِ جنابِ میمن میسر گردید -
(۲) آوخ! که شما به سخنم التفات نه فرمودید -
(۳) سبحان الله! عکست چه دلفریب است!
(۴) کاش! پدر و مادرت زنده بودندے!
(۵) واه واه! چه شعر نغز گفته ای!
(٦) هائی هائی! کسی بر حالِ زارش رحم نکرد -
(۷) بارک الله! چه عقلِ دوربین دارید -
(۸) هیهات! که غنچهٔ امیدِ من نکشود -
(۹) ماشاء الله! قدت دلربا ست -
(۱۰) زهی خط و زهی خال و زهی زلفِ سیه فام
زهی قد و زهی خد و زهی جسمِ خوش اندام

Hint.—نغز - fine.

PART II
TRANSLATION
FROM ENGLISH INTO PERSIAN
CHAPTER I
IMPORTANT RULES
Lesson 1
The Article

How to express the Indefinite Article 'a' or 'an'. The Indefinite Article *a* or *an* is generally expressed in Persian by the suffix ی and sometimes by the prefix یک ; as:—

A man	مردی	or	یک مرد
A horse	اسپی	or	یک اسپ
An inkstand	دواتی	or	یک دوات
A gardener	باغبانی	or	یک باغبان
A mountain	کوهی	or	یک کوه

The Suffix ای. If, however, the noun ends in a silant ہ we suffix ای instead of ی ; as:—

A cat - گربہ ای ; a caravan - قافلہ ای.

And when the noun itself ends in ی the Indefinite Article is represented by a ء which is written over such ی ; as:—

A judge - قاضئ ; a gunner - توپچئ.

How to express 'one' 'certain' and 'single'. The words *one*, *certain* and *single* are expressed by using the word یک before Indefinite Nouns ; as:—

A certain boy - یک طفلی

A single book - یک کتابی

How to express the Definite Article. The Definite Article *the* is expressed by the prefix این or آن ; as :—

The peacock - آن طاؤس or این طاؤس

The Minister - آن وزیر or این وزیر

Omission of آن **and** این - But then آن or این is generally omitted ; and we say طاؤس and وزیر.

Sentences

A rider went to a city.	سواری به شهری رفت -
The boy sat on a mat.	طفل بر حصیری نشست -
Sultan Mahmud saw the dust-sifter.	سلطان محمود خاک بیزرا دید -
They built a mosque. The mosque was very splendid.	ایشان مسجدی بنا کردند - مسجد خیلی عالیشان بود -
A certain negro came to a stream. The stream was full of clear water.	یک سیاهی بر سرِ رودی آمد - رود از آبِ صاف پُر بود -

Exercise 51

Translate into Persian :—

1. In the forest there was a lion.
2. I saw a wolf who was very hungry.
3. The girl was in the room at that time.
4. Where did you see the servant?
5. The palace is of no use to you.
6. A certain person went to a great man.
7. Alexandria is a big port.
8. One day a judge chanced to pass by a caravan.
9. Not a single man came to the mosque.
10. A beggar came to Hatim so that he might get something from him.

Hints.—Forest بیشه ; wolf گرگ ; hungry گرسنه ; at that time آنگاه ; palace کاخ ; of use سودمند ; Alexandria اسکندریه ; port بندر ; to chance to pass گذر افتادن ; something چیزی .

Lesson 2

THE ADJECTIVE OF QUALITY

What it denotes. It denotes the quality of the noun it qualifies ; as the word *just* in the 'just king' سلطانِ عادل .

Position of صفت. In Persian the Adjective of Quality generally follows its substantive called موصوف to which it is joined by means of a کسره ; as :—

The rich brother - برادرِ توانگر
The red torch - مشعلِ سرخ
The dishonest man - مردِ خائن

The Persian Adjective is always Singular. As a general rule the Persian صفت is used as singular, whatever is the number and gender of its موصوف ; as خوب in the following :—

Number	Masculine	Feminine	Neuter
Singular	مردِ خوب	زنِ خوب	درختِ خوب
Plural	مردمانِ خوب	زنانِ خوب	درختانِ خوب

Examples

The dark earth خاکِ تیره
Faithful friends یارانِ وفادار

Wild animals	حیواناتِ وحشی
This wise child	این طفلِ دانا
Crafty and treacherous people	مردمانِ مکار و دغاباز

How to express an undefined Noun qualified by an Adjective. It should be carefully borne in mind that if an undefined noun is qualified by an adjective, the Indefinite sign is either added to the adjective or to the noun qualified; as:—

A young man	مردِ جوانی or مردی جوان

Exercise 52

Take a word from set A and put after it a suitable Adjective from set B.

A:— اتش - شیر - اسپ - شهد - آواز

B:— ژیان - ناب - نرم - هولناک - تازی

Hints:—تازی Arabian; هولناک dreadful; نرم soft; ناب pure; ژیان furious.

Exercise 53

Translate into Persian:—

1. I saw old friends.
2. It is a frail ant.
3. He is a faithful friend.
4. He went to that lofty palace.
5. We saw reliable people yesterday.
6. Did you see that bad companion?
7. The Prime Minister came here to-day.
8. You saw the old wolf.
9. This is red wine.
10. I heard fresh events.

Hints:—old کهن; frail ضعیف; ant مور; palace قصر; reliable معتبر; bad بد; companion همنشین; Prime اعظم; wolf گرگ; wine باده; events حوادث.

Exercise 54

Rewrite the following sentences correctly:—

(۱) این سرد آب است -
(۲) آن کتاب در سیاه اطاق نبود -
(۳) این قبا سفید رنگ دارد -
(۴) شما نیز شیرین زبان دارید -
(۵) مهربان دوست کجا است؟
(۶) ما دیروز سواران بهادران را بدیدیم -
(۷) این چه خوابی تلخی است!
(۸) پسر دلیران را کجا دیدید؟
(۹) چرا سرخ سیب را نخریدی؟
(۱۰) امروز کتابی خوبی خریدم -

Lesson 3

THE POSSESSIVE NOUN

How to indicate a Possessive Noun. When two nouns are so combined as to imply a sort of *possession*, the first noun is called the Governing Noun - مضاف; and the second one the Possessive Noun - مضاف الیه; as اسپِ مرد - the horse of the man.

Here اسپ is the Governing Noun—the word that signifies the *object possessed.*

The word مرد is the Possessive Noun—the word that denotes the *possessor.*

The Position of a Possessive Noun. In Persian the Possessive Noun - مضاف الیه, like an Adjective of Qualilty, follows the Governing Noun, which generally takes a کسره under its final letter. This کسره is called کسرهٔ اضافت; as in - کتابِ محمود - the book of Mahmud.

Personal Pronouns used in the Possessive Case. The Personal Pronoun, too, is used in the Possessive case like the nouns ; as ;—

Person	Singular	Plural
3rd Person	کلاهِ او - his cap	کلاهِ ایشان - their cap
2nd Person	کتابِ تو - thy book	کتابِ شما - your book
1st Person	قلمِ من - my pen	قلمِ ما - our pen

Examples

Heat of the sun.	تابشِ خورشید -
This is my cap.	این کُلاهِ من است -
Where is your uncle ?	عمِّ شما کجاست ؟
Your brother is a clever man.	برادرِ شما مردی ست هشیار -
This is the picture of my friend.	این تصویرِ دوستِ من است -

Exercise 55

Translate into Persian :—

1. This is our monkey.
2. Where is your son ?
3. This is the water of the stream.
4. I went to your father.
5. The colour of this cap is white.
6. We went to the hall of the school.
7. The price of your horse is heavy.
8. He went to the garden of my father.
9. What is the name of your elder brother ?
10. I smelt the scent of roses.

Hints.—Monkey میمون ; stream جو ; hall تالار ; heavy گران ; elder بزرگ ; I smelt شمیدم ; scent بو .

Lesson 4

RULES CONCERNING اضافت

Where to use ی in مضاف

Rule 1. If the مضاف ends in الف ساکن or واو ساکن, it requires an undotted ی at the end in place of کسره, as:—

(*a*) تمنای شاه - خطای فقیر - پای من.

(*b*) بوی گل - روی شما - موی سیاه.

This ی is called یای اضافت.

NOTE.—If the مضاف ends in واو موقوف this ی is not suffixed to it; as in واوِ موقوف and عفوِ سلطان.

Where to use (ء) همزه in مضاف

Rule 2. If the مضاف ends in an obscure های ساکن or یای ساکن it requires the mark ء at the end in place of کسره; as جامهٔ او - خانهٔ نو and بازیٔ شطرنج.

This همزه is termed همزهٔ اضافت.

NOTE.—A well-sounded ه and یای موقوف need no همزه. They require کسرهٔ اضافت; as راهِ خطا and سعیِ ما.

Exercise 56

Add صفت or مضاف الیه to the following and use the compounds thus formed in your sentences:—

چشمه - وبا - کشتی - گناه - پاکیزگی - اعضا - ماه - موجها - همسایه - لؤلؤ -

Hints.—پاکیزگی purity; لؤلؤ pearl.

Exercise 57

Translate into Persian:—

1. I brought leaves of the tree.
2. This is a spring of sweet water.

3. Where is the spindle of my neighbour ?
4. This ship has white sails.
5. This is the last week of the month.
6. I bought white and bright gems.
7. Where is the hut of that poor beggar ?
8. That is the new moon.
9. The white cow went to that big street.
10. I heard the roar of the waves of the river.

Hints.—Leaves برگها ; spring چشمه ; spindle دوک ; sail بادبان ; last گذشته ; week هفته ; gem گوهر ; hut بُنگاه ; roar غُرّش ; wave موج ; river رود .

Lesson 5

THE USE OF است AND بود

The origin of است and its use. The Persian است or هست is the same as the Latin *est*, the Greek and the Sanskrit *esti* (अस्ति). It is used to denote a simple statement of fact and gives a verbal meaning in the present tense ; as :—

This gem is fine.	این گوهر نفیس است -
Ignorance is darkness.	جهل تاریکی ست -
He is lazy and sluggish.	او کاهل وسست است -

The Negative form of است. The negative form of است is نیست (نہ است) ; as :—

The horse is not white - اسپ سفید نیست .

Where to omit the initial الف of است. The word است may be joined on to the preceding word. It, then, loses its initial الف ; as او نیکست - he is good.

The Past Tense of است and its use. The verb بود is the Past Tense of است. It denotes likewise a statement of fact in the past tense ; as :—

The night was dark.	شب تاریک بود -
That man was pious.	ان مرد پارسا بود -
His son was not wise.	پسر او خردمند نبود -

How to form other Persons of است and بود . The remaining persons of هست - است or بود are formed by adding the personal terminations as given in the Grammar Part.

است or هست he, she is	بود he, she was
اند or هستند they are	بودند they were
ای or هستی thou art	بودی thou wast
اید or هستید you are	بودید you were
ام or هستم I am	بودم I was
ایم or هستیم we are	بودیم we were

Examples

Form of است

The pigeon is a bird.	کبوتر پرنده است -
My friends are not here.	یارانِ ما اینجا نیستند -
Thou art not poor.	تو مفلس نیستی -
You are all our friends.	شما همه دوستانِ ما هستید -
I am glad to see you.	از دیدنِ شما خرسندم -
We are hungry.	ما گرسنه ایم -

Form of بود

The night was dark.	شب تاریک بود -
They were hungry.	ایشان گرسنه بودند -
Thou wast satisfied with me.	تو از من خوشنود بودی -
You were not content with one loaf.	شما بیک نان خرسند نبودید -
I was present there.	من انجا حاضر بودم -
We were not thirsty.	ما تشنه نه بودیم -

Exercise 58

Fill up the blanks with suitable words taking them out of the following :—

گران - روشن - کاهل - دلیر - جوان -
چست - نور - مالدار - کشتی - تاجر -

(۱) آفتاب ——— است .
(۲) این زن ——— نیست .
(۳) هیزم در بغداد ——— است .
(۴) آن ——— بسیار قشنگ است .
(۵) علم ——— است .
(۶) پسرش ——— نیست .
(۷) برادرِ من ——— و ——— است .
(۸) او خیلی ——— است .
(۹) احمد ——— است .
(۱۰) آن ——— بزرگ است .

Hints.—گران dear ; هیزم fuel ; قشنگ pretty ; نور light ; چست active.

Exercise 59

Translate into Persian :—

1. Mirza Yusuf is my faithful servant.
2. The weather is very fine.
3. His life is in danger.
4. My name is Ahmad.
5. His father's firm is in Alexandria.
6. This fruit is not fresh.
7. This man is quite young.
8. She is full of grief and sorrow.
9. This key is black.
10. The sun is bright.

Hints.—Faithful امین ; weather هوا ; fine خوب ; in danger در خطر ; name اسم ; firm تجارتخانه ; Alexandria اسکندریه ; fresh تازه ; young جوان ; full of grief and sorrow پُراز غم و اندوه ; key کلید ; bright روشن .

Exercise 60

Pick out suitable words from the following and fill up the blanks with them :—

بزرگ - گستاخ - سیاه - همسایهٔ من - فاضل -
بسیار - خردمند - محمود - کاهل - پدرِ شما -

(۱) حمید ______ نبود .
(۲) غذا ______ بود .
(۳) کشتیِ ما بسیار ______ بود .
(۴) آن کلاه ______ نبود .
(۵) ______ سخی نبود .
(۶) پسرِ شما ______ نبود .
(۷) معلّمِ تو ______ بود .
(۸) اسمش ______ نبود .
(۹) آن مرد ______ بود .
(۱۰) ______ چست نبود .

Exercise 61

Translate into Persian :—

1. He was your guardian.
2. Mirza Yusuf was your tutor.
3. My father was sorely distressed.
4. His brother was not an angel.
5. He was free like birds of air.
6. It was our school.
7. Wheat was cheap there.
8. He was full of grief and sorrow.
9. It was a handful of wool.
10. That was no act of beneficence.

Exercise 62

Supply the proper form of the verb است in places left blank :—

(۱) این لبِ رود ______
(۲) من تشنه ______
(۳) ایشان بر من مهربان ______

(۴) انجامِ این کار بد ———

(۵) ما از تو راضی ———

(۶) مردمانِ این شهر بخیل ———

(۷) پسر من ناخوش ———

(۸) شما همسایهٔ ان مردِ سخی ———

(۹) تو خردمند (نه) ———

(۱۰) ایشان (که) ———؟

Hints.—لبِ رود the bank of the river; تشنه thirsty; راضی pleased; ناخوش unwell.

Exercise 63

Translate into Persian:—

1. I am your servant.
2. His objection is reasonable.
3. They are twin brothers.
4. You are greedy and arrogant.
5. We are not miserly.
6. He is insolent.
7. Thou art not wise.
8. The donkeys of Egypt are very big.
9. I am in your presence.
10. Idleness is the source of immorality.

Hints.—Servant خادم; objection اعتراض; reasonable معقول; twin تَوأَم; greedy حریص; arrogant سرکش; miserly بخیل; insolent گستاخ; big بزرگ; in your presence در خدمتِ شما; idleness بیکاری; source مایه; immorality بد اخلاق.

Exercise 64

Insert the proper form of بود in the places left blank:—

(۱) آن گوهر نفیس نه ———

(۲) همه آن وقت در تجارت خانهٔ پدرِ ما ———

(۳) گذشته ماه تو خیلی کاهل نه ———

(۴) شما در مدرسہ ———

(۵) من در ان کاخ بلند ———

(٦) گذشتہ سال ما در اسکندریہ ———

(۷) ایشان مردمانِ جاهل نہ ———

(۸) شما چرا پُر از اندوه و غم ——— ؟

(۹) من هرگز گستاخ نہ ———

(۱۰) ما در بُنگاهِ فقیر نہ ———

Hints.—تجارت خانہ firm; کاهل lazy; بُنگاه hut.

Exercise 65

Translate into Persian:—

1. That plate was not clean.
2. They were kind to one another.
3. You were the cause of my escape.
4. The singer was a man and the harper a woman.
5. Those religious leaders were very just.
6. I was on the roof of the house.
7. We were at Gujrat last year.
8. You were not with us yesterday.
9. He was glad to see me.
10. Her name was not Sita.

Hints.—Plate بُشقاب; clean پاک; to one another باهم دیگر; cause of escape موجبِ نجات; singer خواننده; harper سازنده; religious leaders بزرگانِ دین; just منصف; roof بام.

Lesson 6

THE SUBJECT AND THE VERB

Concord of the Subject and its Verb. As a general rule in the case of Animate Subject the verb agrees with it in number and person, whereas in the case of Inanimate Subject the verb is always singular whether the subject is in the singular or plural form as:—

Animate Subject

He was free like birds of air.	او مثلِ مرغانِ هوا آزاد بود -
His neighbours were miserly fellows.	همسائگانش مردمانِ بخیل بودند -
He came to my children and they all went to the beggar's hut.	او به بچّگانِ من آمد و همه ایشان به بُنگاهِ فقیر رفتند -

Inanimate Subject

His thoughts are pure.	خیالاتش پاک است -
All the shops of the town are closed.	همه دکانهای شهر بسته است -
Vegetables are useful for man.	سبزی‌ها برای انسان مفید است -

When to use a Plural Verb for a Singular Subject.

There are, however, a few exceptions to this rule :—

If the subject refers to a respectable person, it may (not necessarily) take a plural verb ; as :—

His Holiness Ali was very noble.	حضرت علی (رضی‌الله) خیلی بزرگ بودند -
One day Moses (be peace on him) came to Khwaja Khizar (on him be peace).	روزی موسیٰ (علیه‌السلام) پیش خواجهٔ خضر (علیه‌السلام) آمدند -

When to use بنده in the First Person

If the subject is بنده, in Modern Persian it is followed by a verb in the 1st person; as :—

In those days I was quite young.	دران ایام بنده خیلی جوان بودم -

The Verb of a Collective Noun

If the subject be a collective noun and has the notion of plurality uppermost, it will take a plural verb ; as :—

The gang of robbers is coming in search of me.	ان طائفهٔ رهزنان به طلبِ من می ایند .

Exercise 66

Correct the following :—

(۱) پدرش مارا به خانه‌اش نه بردند .

(۲) بنده پیاز را دور انداخت .

(۳) گندم و جَو بسیار پُر فائده هستند .

(۴) ماهی در آب افتادند و جان به سلامت بردند .

(۵) پیر مرد به بالای درخت نه رفتند .

(۶) آئینه ها بر زمین افتادند و شکستند .

(۷) بنده ازو هیچ نه پرسید .

(۸) انجا بسیار شاخهای نازک بودند .

(۹) حضرت عیسیٰ ایشان را چه فرمود ؟

(۱۰) روزهای گذشتند او اینجا نیامد .

Hints.—پیاز onion ; پُرفائده useful ; نازک tender.

Exercise 67

Translate into Persian :—

1. His children were very clever.
2. All the rooms of the house are closed.
3. His Holiness Mahatma Gandhi is a great man.
4. There are many dishonest people in the world.
5. They are all foolish people.
6. How many chairs are in your room ?
7. The doctor was in a hopeless state.
8. Those caps were all red.
9. His friends are all noble.
10. All these books are new.

Lesson 7

Cardinal Numerals

How to use the Cardinals. The Cardinals - اعداد ذاتی - such as هفت seven; یازده eleven; بست و سه twenty-three; هشتاد eighty; etc., precede the noun which denotes the thing numbered معدود. The noun which denotes the thing numbered is always in the singular; as:—

Two boys are sleeping in front of the woman.	دو طفل در پیشِ زن خفته اند -
The pupil solved eight problems.	شاگرد هشت مسئله را حل کرد -
The treasurer of the King gave me a thousand *dirhams.*	خزینه دارِ سلطان مرا هزار درم داد -

When to use the word نفر. The word نفر is usually inserted between the cardinals and nouns denoting persons; as سه نفر مرد - three men.

The use of تا and دانه. Similarly تا or دانه is used with nouns denoting things; as هفت تا انبه seven mangoes; پنج دانه فنجان - five tea-cups.

The use of راس and زنجیر. The words راس and زنجیر, etc., are used with horses and elephants etc., as:—

Twenty horses	بست راس اسپ
Forty elephants	چهل زنجیر فیل

The use of چند. The adjective چند *some* and *how many*, is also placed before a noun in the singular number; as:—

I saw some men in the room.	در اطاق چند مرد دیدم -
How many men did you see there?	آنجا چند مرد دیدید؟

The use of Indefinite Numeral Adjectives. The indefinite numeral adjectives بسیار *many*, همه - جمیع سائر *all*, are placed before a noun in the plural number; as:—

All men entered the house.	همه مردمان در خانه داخل شدند -

Exercise 68

Fill in the blanks with appropriate words:—

(۱) باجمله ــــــ ملاقات کردم -

(۲) در اصفهان چند ــــــ اسپ خریدید؟

(۳) شاعر در مدح سلطان هفتاد ــــــ بگفت -

(۴) در مجلس وزیر چهار ــــــ مرد نشسته بودند -

(۵) بنده در آنجا هفت ــــــ فیل را دیدم -

(٦) در مدرسه پنج صد و هشتاد و دو ــــــ بودند -

(۷) همه ــــــ من کامیاب گشتند -

(۸) امروز چهار ــــــ مرد اینجا آمدند -

(۹) من هفت ــــــ شش ــــــ فیل و چند ــــــ دیدم -

(۱۰) از و ده ــــــ فنجان خریدم نه هفت ــــــ فنجان -

Exercise 69

Correct the following:—

(۱) جعفر مرا هزار دینارها داد -

(۲) ازو هفت راس فیل خریدم -

(۳) درآن اطاق چند طفلان بودند؟

(۴) در دربار سلطان شش راس مردمان داخل شدند -

(۵) بر این جملہ مرد حیران شدند۔
(۶) در کیسهٔ من هفتاد درمها بود۔
(۷) در باغ دو اسپ و سه گاوها را دیدم۔
(۸) قاتل بسیار مرد را بکشت۔
(۹) دیروز برای مادر چهار زنجیر سیب خریدم۔
(۱۰) در مجلسِ او چهار مردمان بودند۔

Exercise 70

Translate into Persian :—

1. There were four birds in the nest.
2. I saw many animals in the field.
3. In the tank there were seven frogs.
4. He saw some faqirs in the street to-day.
5. How many men were there on the roof ?
6. That day the lad caught a hundred fish.
7. The passengers on the boat were more than 500 souls.
8. Two Turks and three Armenians were also in our company.
9. Last week three boats with the fishermen sank into the sea.
10. A person deposited one hundred maunds of iron with a friend.

Hints :—Nest لانہ ; frog غوک ; lad کودک ; hundred صد ; passenger مسافر ; soul نفر ; Armenian ارمنی ; in our company همراهِ ما ; boat قائق ; fisherman ماهی‌گیر ; to deposit امانت گذاشتن.

Lesson 8

Demonstrative Adjectives

The use of این and آن as Adjectives. این (this, these) and آن (that, those) are demonstrative adjectives. این denotes *nearness* of objects and آن *remoteness*. They always retain the singular form and are placed

before nouns, both animate and inanimate, singular and plural ; as :—

Number	Animate	Inanimate
Singular	آن مرد that man.	آن کتاب that book
Plural	آن مردمان those men.	آن کتابها those books.

I saw those birds.	من ان طیور را دیدم -
This man is noble.	این مرد بزرگ است -
That box is full of books.	آن صندوق از کتابها پُر است

این and آن used as Pronouns. این *this* and آن *that*, are also used as Pronouns as ;—

I saw the book, but you did not see it.	من کتاب را دیدم - لیکن شما آن را ندیدید -

How to use این and آن as Pronouns. In this case این and آن are not followed by nouns. They are only applied to things and never to persons and take their plural forms اینها and آنها also ; as :—

I bought six books ; two of them were old.	من شش کتاب خریدم - دو از انها کهن بود -

The use of او - ایشان - اینان and انان. To persons the pronoun او is applied in the singular and ایشان in the plural. او and ایشان being pronouns, are never placed before nouns. آنان (*plural* of آن) *those* and اینان (*Plural* of این) *these*, are also sometimes used in place of ایشان ; as :—

They were sitting under a a tree.	آنان زیرِ درختی نشسته بودند -

They are sitting under a tree.	اینان زیرِ درختی نشسته اند -

Exercise 71

Translate into Persian :—

1. This knife is blunt.
2. These three wolves are very fierce
3. Those kids were white.
4. I saw many birds; some of them were big.
5. This carriage is very fine.
6. I saw five lambs; three of them were very small.
7. Are those questions difficult? No, they are easy.
8. Those six men went to you last night.
9. These sparrows are small.
10. All those men were old, only two of them were young.

Hints.—knife قلمتراش ; blunt کند ; wolf گرگ ; fierce تند ; carriage کالسکه ; fine نفیس ; lamb برّه ; kid بزغاله ; sparrow گنجشک ; small کوچک ; very خیلی ; old پیر .

Lesson 9

Relative Pronouns

The main Relative Pronouns in use. In Persian the chief relative pronouns in use are:

هر آنانکه - هر آنکه - انکه - هر که - whosoever—used for persons.

هر آنچه - آنچه - هر چه - whatever—used for things.

هر کدام که whichever; as :—

Whosoever learns this book passes in the examination.	هر که این کتاب را یاد گیرد در امتحان کامیاب گردد -
I understood whatever he said to me.	هر آنچه او بمن گفت فهمیدم -

NOTE.—هرآنکه and هرآنچه are the strengthened forms of هرکه and هرچه and هرآنانکه is the plural form of هرآنکه.

How to use Nouns like Relative Pronouns. Nouns are also used like Relative Pronouns but in that case only که is used both for persons and things; as

آن مرد که—— the man who——

آن کتاب که—— the book which——

The thief who carried away the horse, forgot the saddle.	آن دزد که اسپ را ببرد زین را فراموش کرد۔
The book I bought to-day, is not an old one.	آن کتاب که امروز خریدم کهن نیست۔

When to omit the relative آن and suffix ی. When Nouns are used like Relative Pronouns we generally omit آن and suffix ی to the nouns instead. Thus the sentences given above would be read thus:—

دزدی که اسپ را ببرد۔ زین را فراموش کرد۔
کتابی که امروز خریدم۔ کهن نیست۔

Knowledge that is acquired in old age, is like an inscription on mud, which is obliterated at the slightest calamity.	علمی که در کبرسن آموزند مثلِ نقش برگِل است که باندک آفت برطرف گردد۔

Exercise 72

Translate into Persian :—

1. He, who helps this naughty boy, is a fool.
2. The boy, who sat near me, was my son.
3. The inkstand you gave me yesterday, was broken.
4. Whatever he told you, is false.
5. All those, who went to you, were my friends.

6. The boy, who came late, was the son of the Postmaster.
7. The name you proposed, was not suitable.
8. Whosoever entered the garden got fruit.
9. The servants, who carried your luggage, were all honest.
10. The fox who saw the grapes was hungry.

Hints.—To help یاری دادن ; broken شکسته ; false دروغ ; to come late دیر آمدن ; Postmaster رئیس پُست to propose تجویز کردن ; suitable موزون ; to get یافتن .

Lesson 10

Degrees of Adjective

The Three Degrees of Adjective. In Persian as in English there are three Degrees of Adjective, *viz* :—

(*i*) Positive - تفضیلِ نفسی as نیک

(*ii*) Comparative - تفضیلِ بعض as نیک تر

(*iii*) Superlative - تفضیلِ کل as نیک ترین

How to form the Comparative Degree. The Comparative Degree is formed by adding تر to the Positive at the end; as ضعیف تر - خنک تر - شرین تر in the following sentences :—

The apple is sweeter than grapes	سیب از انگور شیرین تر است .
This water is cooler than that of the spring.	این آب از آبِ چشمه خنک تر است .
Are you more powerless than even an ant?	آیا از یک مورهم ضعیف تر هستی ؟

How to Indicate the word 'than.' The word *than* of the Comparative Degree is expressed by از in Persian.

How to form the Superlative Degree. The Superlative Degree is formed by suffixing the word

ترین to the Positive; as فرومایه ترین - بد ترین in the following sentences:—

To break the heart of some one is the worst of all the sins.	ع—دل شکستن بـد ترینِ جرمهاست -
He is the meanest of the mankind.	او فرومایه ترینِ مردمان است -

How to indicate the word 'of.' The word *of* in the Superlative Degree is expressed by اضافت put under the final letter of ترین which must be followed by a noun in the plural number; as:—

Generosity is the best of all the characteristics of men.	کرم بهترینِ خصائلِ انسان است -
Pride and self-conceit are the worst of the censurable qualities of humanity.	غرور و خود بینی بد ترینِ صفاتهای مذمومهٔ انسانیه است -

Exercise 73

Use the following in sentences:—

شجاع تر - کامل ترین - مشهور تر - خالص ترین -
قلیل تر - مبارک ترین - سعید ترین - مهترین - ذلیل تر -
دل شکسته تر -

Hints.—شجاع barve; کامل perfect; مشهور celebrated; خالص pure; قلیل little; مبارک blessed; سعید happy; مهترین greatest; دل شکسته disappointed.

Exercise 74

Translate into Persian:—

1. For women no work is better than spinning.
2. No body is a greater friend of yours than your own self.

3. The sun is brighter than the moon.
4. It is the best of all gifts.
5. "There is no one more far-sighted than I," said the vulture.
6. Your brother is more powerful than you.
7. This lad is the noblest of all the students.
8. Your father is more sympathetic than your mother.
9. To turn back some one dejected and disappointed is the worst of all the deeds of oppression.
10. You are wiser than the son of your neighbour.

Hints.—Spinning رشتن ; bright روشن ; gift بخشش ; far-sighted دور بین ; vulture کرگس ; sympathetic شفیق ; to turn back برگردانیدن ; dejected مایوس ; disappointed نا امید ; deeds of oppression افعالِ مردم آزاری .

کسی بتو از تو دوست تر نباشد -

Lesson 11

PAST INDEFINITE

Formation of 3rd Person Singular of Past Indefinite. 3rd Person Singular of Past Indefinite ماضی مطلق is formed by dropping the last letter of the مصدر and making its ماقبل (the letter preceding it) ساکن ; as خفت - he slept, from خفتن and خورد - he ate, from خوردن .

How other forms are obtained. The other forms are obtained by suffixing the personal terminations ند - ی - ید - م - یم to it ; as :—

خوردند - خوردی - خوردید - خوردم - خوردیم -

Prefixing ب to Past Indefinite. The letter ب is generally prefixed to Past Indefinite without altering any sense ; as :—

بخورد- بخوردند- بخوردی- بخوردید- بخوردم- بخوردیم-

Prefixing ب to Compound Verbs. This ب is prefixed to the verb proper, when the verb is compounded with a noun ; as حرف بزد - he spoke (from حرف زدن - to speak).

Examples

He saw me in the garden.	او مرا در باغ دید -
They came to my room.	ایشان به اطاقِ من آمدند -
Why did you give them the drum?	شما ایشان را چرا طبل دادید ؟
I gave him the watch.	من اورا ساعت دادم -
We did not see the enemy.	ما عدو را ندیدیم -

Exercise 75

Form ماضی مطلق from the following Infinitives and make sentenses as directed :—

1.	فلخیدن	to separate cotton from the seeds	(جمع متکلم)
2.	گداختن	to melt	(واحد غائب)
3.	شکستن	to break	(واحد حاضر)
4.	خسیدن	to chew	(جمع غائب)
5.	پوزیدن	to apologize	(واحد حاضر)
6.	افراختن	to raise	(واحد متکلم)
7.	دم بستن	to keep silent	(جمع غائب)
8.	دستوپازدن	to endeavour	(جمع متکلم)
9.	راه نمودن	to guide	(جمع حاضر)
10.	سیاست نمودن	to punish	(واحد غائب)

Exercise 76

Translate into Persian :—

1. Why did you not give him this plate?
2. His friend did not come to me.
3. Where did you see the snake?

4. I did not give him this diary.
5. You saw him in your own house.
6. She saw no paper on the chair.
7. Last year my friend came to this desert and saw this hut.
8. Where did you see the son of Hamid?
9. I gave him my horse yesterday.
10. Your friends came to me yesterday but did not give me your book.

Hints.—Plate بُشقاب ; snake مار ; diary دفتر بغلی ; house منزل ; chair صندلی ; desert بیابان ; where کجا ; yesterday دیروز.

Lesson 12

Past Continuous

Formation of Past Continuous. This tense—ماضی استمراری shows that the event was going on in the past for some time. It is formed by prefixing می to the Past Indefinite ; as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	می خورد he was eating.	می خوردند they were eating.
2nd Person	می خوردی thou wast eating.	می خوردید you were eating.
1st Person	می خوردم I was eating.	می خوردیم we were eating.

Past Continuous to denote Habitual Past. This form of the verb also denotes Habitual Past. Thus می خورد also means 'he used to eat.'

Examples

This parrot used to be in my shop.	این‌طوطی بردکانِ من می‌بود -
They were long thinking about it.	ایشان مدّتها دران فکر می کردند -
You were always speaking highly of him.	شما پیوسته ازو تعریف می کردید -
I preached continually and nobody ever interfered with me.	همواره وعظ می نمودم و کسی متعرّضِ من نمی شد -
We used to support the defenceless.	ما همیشه بیکسان را حمایت می کردیم -

Exercise 77

Translate into Persian :—

1. He was taking his meal with his brother.
2. This man used to teach his son last year.
3. Why were you laughing at our words?
4. An ant was carrying a grain of wheat over a wall.
5. The barber used to shave a head with his eyes blind-folded.
6. Wood-cutters used to come to his shop every day.
7. Every day his sorrow was increasing.
8. He was living on the leaves of trees.
9. When I was sick, my mother used to nurse me.
10. I saw an old man, who was planting a walnut in the ground.

Hints :—To take meal طعام خوردن ; to teach تدریس دادن ; last year پار ; to laugh خندیدن ; words سخنان ; ant مور ; wheat گندم ; over a wall بالای دیواری ; barber سرتراش - حلّاق ; to shave تراشیدن ; with his eyes blind-

folded چشم بستہ ; wood-cutter هیزم فروش - his sorrow غصہ اش ; to increase افزودن ; to live زندگی بسر کردن ; leaves of trees برگهای درختان ; to nurse پرستاری کردن ; walnut جُوز - to plant نشاندن .

Lesson 13

CONDITIONAL PAST

How to form Conditional Past. Conditional Past - ماضی‌شرطی is formed by suffixing ی to ماضی‌مطلق ; *viz.*, کردی from کرد, نهادی from نهاد ; خواندی from خواند as :—

Had he come here, he would have given me the book.	اگر او اینجا بیامدی او مرا کتاب دادی -

Its forms. It has only three forms, *viz* :—

3rd Person Singular ; as کردی

3rd Person Plural ; as کردندی

1st Person Singular ; as کردمی

Other Forms. Other forms are taken from ماضی استمراری when required.

The Modern tendency to express Conditional Past. The tendency of the Modern authors is to express ماضی شرطی by using ماضی استمراری ; as :—

Had I helped the grocer, the matter would have not gone so far.	اگر بقّال را کمک می‌کردم کار باینجا نمی رسید -
If the parrot had held its tongue in the mouth, it would have not found itself in the cage.	اگر طوطی زبانِ خویش را درکام می بست - خود را در قفس نمی دید -

If they had not planted the walnut, they would have not received this reward.	اگر ایشان جُوز نمی کِشتند این انعام را حاصل نمی کردند .

NOTE :—Optative Past - ماضی تمنّائی is also expressed by using ماضی شرطی ; as :—

Would that they had succeeded in the examination !	کاش ایشان در امتحان کامیاب شدندی !

Exercise 78

Translate into Persian :—

1. Had I liked it, I would have bought it.
2. Had he worked harder, he would not have failed.
3. If I had the wings of a bird, I would have flown away.
4. Would that he had answered this question !
5. Had you not been deaf, you would have heard thunder.
6. If they had not been so old, they would have walked quickly.
7. Would that your son had stayed to-day at home!
8. Had she not seen this with her own eyes, she would not have believed it.
9. If I were you, I would have done it.
10. Would that the child had not wept so bitterly!

Hints :—To like دوست داشتن ; to fail ناکام شدن ; wing بال ; to fly پریدن ; deaf کر ; thunder رعد ; with her own eyes به چشم خودش ; to believe باور داشتن ; if I were you اگر من بجای شما بودمی ; to weep bitterly زار نالیدن ; so این چنین .

Lesson 14

Conjunctive Tense

How to form Conjunctive Tense. Conjunctive Tense - فعلِ معطوف is formed by omitting the final ن of the Infinitive and using ہ instead; as:—خورده from خوردن and رفته from رفتن.

Why called Conjunctive. It is called conjunctive as like the Conjunction it serves the purpose of joining two verbs; as:— پسرت طعام خورده برفت.

Here خورده برفت means خورد و برفت.

Its Form. It has only one form and is used with all numbers and persons; as:—

Having seen the tiger, she ran away.	شیر را دیده او بگریخت -
Having got up he went out of the gate of the town.	برخاسته از دروازهٔ شهر بیرون شد -
After having given the message they came back.	پیغام را رسانده ایشان باز آمدند -
Renewing the ablution hastily I said the prayer.	به تعجیل تجدیدِ وضو کرده نماز را خواندم -
Having taken tea and a light supper, we slept.	چای و مختصر شامی خورده خوابیدیم -

Exercise 79

Frame sentences showing the use of the Conjunctive Tense using the following combinations of verbs :—

پرسیدن- پراگندن——چشیدن - خوردن——گستردن -
نشستن——خریدن - به کار بردن——شنیدن - باورداشتن
به غارت بردن - انداختن——دیدن - تفنگ انداختن——
انداختن - پاش پاش کردن——نوشتن - چاپ کردن——
شنیدن - حمله کردن -

Hints.—پراگندن to scatter ; چشیدن to taste ; گستردن to spread ; به کار بردن to make use of ; باورداشتن to believe ; به غارت بردن to plunder ; انداختن to throw ; تفنگ انداختن to fire a gun ; پاش پاش کردن to break to pieces ; چاپ کردن to print ; حمله کردن to attack.

Exercise 80

Translate into Persian :—

1. Having done my work, I went home.
2. One day riding camels, they went to see the Pyramids.
3. The constable, mounting his steed, ran after the thief and caught him.
4. At the age of seventy, the poet left the king's court and retired.
5. Having thrown my cloak on the ground, I sat down with perfect freedom and ease.
6. Saying this, you drove the poor fellow out of your shop.
7. The group of Parsees, having cast their eyes on the last rays of the sun, were offering prayers.
8. Having reached the mosque, we raised our hands in prayers.
9. The king, being defeated in the battle, fell down from his horse.
10. I heard that a kite, having seized a man's child in its claws, was flying about.

Hints.—To ride camels شتر سوار شدن ; Pyramid اهرام ; constable سر باز ; steed مَرکب ; at the age of seventy در عمرِ هفتاد سالگی ; to leave ترک کردن ; to retire گوشه گرفتن ; cloak عبا ; perfect freedom and ease کمال آزادی و استراحت ; to drive راندن ; group دسته ; to cast eyes نظر انداختن ; rays اشعّه (شعاع ها) ; to raise hands دست برداشتن ; to be defeated شکست خوردن . kite زغن ; claw چنگال ; to fly پرواز کردن .

Lesson 15

PRESENT PERFECT

Present Perfect and how to form it. Present Perfect - ماضی قریب shows that an action has just been done. It is formed by adding ام - اید - ای - اند - است and ایم to فعلِ معطوف - as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	کرده است he has done.	کرده اند they have done.
2nd Person	کردهٔ or کرده ای thou hast done.	کرده اید you have done.
1st Person	کرده ام I have done.	کرده ایم we have done.

Examples

This boy has learnt his lesson very nicely.	این طفل درس خویش را به نیکوی یاد گرفته است -
Beggars have flocked to you from all directions.	از هر طرف گدایان رو بتو اورده اند -
Why have you lost your handkerchief ?	دستمالِ خویش را چرا گم کرده اید ؟
I have placed your box in a corner of the house.	من صندوقِ ترا در گوشهٔ خانه نهاده ام -
We have found out two reliable men in this city.	ما درین شهر دو مردِ معتبر پیدا کرده ایم -

How to express Present Perfect Continuous. We prefix می to the present perfect to express present perfect continuous ; as :—

Person	Singular	Plural
3rd Person	می خورده است he has been eating.	می خورده اند they have been eating.
2nd Person	می خورده ای thou hast been eating.	می خورده اید you have been eating.
1st Person	می خورده ام I have been eating.	می خورده ایم we have been eating.

Exercise 81

Use the following in sentences giving their English equivalents :—

آزموده ایم - رواج می داشته است - تفحّص نموده اند -
نیوشیده ایم - نکوهیده ای - از راه می برده اید -
آباد شده اند - نگاشته ای - مالیده است - می لافیده اید -

Hints.—رواج داشتن to be current ; تفحص نمودن to enquire ; نیوشیدن to hear ; نکوهیدن to reproach ; از راه بردن to mislead ; آباد شدن to settle ; نگاشتن to paint ; مالیدن to rub ; لافیدن to boast.

Exercise 82

Translate into Persian :—

1. This slave has never seen the sea.
2. She has spoken this by way of flattery.
3. I have taken a good deal of trouble in finding out your book.
4. They have arrived here lately.
5. I have invited one of my friends to supper.

6. You have not written to me any letter during this period.
7. He has desisted from evil actions.
8. All sorts of people of the town have settled together in parties.
9. He has sworn and said, "I have given him no book."
10. You have been manufacturing a lie all this time.

Hints.—Slave غلام ; by way of flattery از روی تملق ; to take a good deal of trouble بس زحمت کشیدن ; to arrive lately تازه وارد شدن ; to supper از برای شام ; to invite دعوت کردن ; any letter هیچ کاغذ ; to desist from از (چیزی) دست برداشتن ; in parties جوق جوق ; to swear سوگند خوردن ; to manufacture a lie دروغ بافتن .

Lesson 16

Past Perfect

Past Perfect and how it is formed. Past Perfect—ماضی بعید denotes that the action was completed long ago. It is formed by adding بود - بودند - بودی - بودید - بودم and بودیم to the فعلِ معطوف at the end; as رسیده بود - he had reached.

When I reached there, they had taken their way home.	چون انجا رسیدم ایشان راهِ منزلِ خود تان را پیش گرفته بودند -
It happened just as you had said.	همان طوری که گفته بودید اتفاق افتاد -

How to indicate Past Perfect Continuous. می is prefixed to ماضی بعید to make Past Perfect Continuous; as:—

Person	Singular	Plural
3rd Person	می رفته بود he had been going.	می رفته بودند they had been going.
2nd Person	می رفته بودی thou hadst been going.	می رفته بودید you had been going.
1st Person	می رفته بودم I had been going.	می رفته بودیم we had been going.

Exercise 83

Translate into Persian:—

1. He had already read the book.
2. When I reached Bombay, the rainy season had set in.
3. They had not seen the cook.
4. Had she drunk wine?
5. The train had started before we reached the station.
6. A number of people were sitting there.
7. When we reached his house, he had gone afishing.
8. When he reached your shop, you had gone out.
9. When you arrived here, the postman had given the letter to your son.
10. Just as you had said, our friend reached his destination in time.

Hints.—Already پیشتر ; rainy season برشگال ; to set in رسیدن ; cook آشپز ; to start حرکت کردن ; station استاسیون ; they were sitting نشسته بودند ; to go afishing به صیدِ ماهی رفتن ; postman فراشِ پست ; destination مقصد .

Lesson 17

DUBIOUS PAST

Dubious Past. ماضی شکیه expresses probability possibility to the occurrence of some past event.

How to form Dubious Past. It is formed by adding باشیم - باشم - باشید - باشی - باشند - باشد to فعلِ معطوف ; as :—

کُشته باشد	he might have killed.
نوشته باشند	they might have written.
نیوشیده باشی	you (thou) might have heard.
داده باشید	you might have given.
خورده باشم	I might have eaten.
شمرده باشیم	We might have counted.

Examples

He might have sprinkled water there.	او آنجا آب پاشیده باشد -
They might have seen the surging sea.	ایشان دریای موّاج را دیده باشند -
You might have ridiculed him.	شما او را استهزا کرده باشید -
I might have gone into the garden.	من سُوی باغ رفته باشم -
We might have done it unintentionally.	بی خیال این کار را کرده باشیم -

Exercise 84

Use the following in sentences :—

گریخته باشند - گرفته باشم - نهاده باشد - شتافته باشند - گذشته باشیم - آمیخته باشید - دوشیده باشی -

بخشیده باشند - چیده باشم - خندیده باشند -

Hints.—نهادن to place (down); شتافتن to hasten; گذشتن to cross; دوشیدن to milk; بخشیدن to forgive; چیدن to pluck.

Exercise 85

Translate into Persian:—

1. He might have eaten sour and unripe apples.
2. They might have forgotten the matter.
3. You might have broken it intentionally.
4. She might have written the letter.
5. His father might have settled the rate.
6. These neighbours might have stolen our camera.
7. You might have recited some verses there.
8. I might have seen the cottage of the saint.
9. We might have bought the pearl from him.
10. You might have heard the braying of the ass.

Hints.—Sour and unripe apples سیبهای ترش و نارس; to forget فراموش کردن; intentionally ارادةً; to settle the rate نرخ را طی کردن; to steal دزدیدن; camera دور بینِ عکّاسی; some verses چند فرد شعر; to recite خواندن; cottage بُنگاه; braying of the ass عرعرِ خر.

Lesson 18

Aorist

What Aorist Expresses. Aorist - مضارع shows some Indefinite time' and is generally used to express an infinitive clause; as:—

He wanted to buy my horse.	او خواست که اسپم را بخرد -
They have gone to the village to catch a thief.	ایشان به قریه رفته اند تا دزد را بگیرند -
You have come here, so that you may take my son to your school.	شما بمن آمده اید تا پسرم را به مدرسهٔ خویش ببرید -

Formation of Aorists. There are no special rules for formation of مضارع. You will find a long list of important infinitives along with their Aorists given in almost every good translation book. You may commit Aorists by heart.

Last letter of Aorist. As a rule the last letter of an Aorist is always د with a letter preceding it always مفتوح as رَوَد - دَهَد - پرورَد - etc.

Aorist to possess the force of Future Tense - مضارع has sometimes the force of فعلِ مستقبل - Future Tense as:—

If you bring the book, I will give you a dinar.	اگر کتابی بیاری - ترا دیناری بدهم -

Aroist to express wish - مضارع is also used to express a *wish*; as:—

May God grant him long life!	خدا عمرش دراز کند !
May God curse him	خدا برو لعنت کند

How to express a wish properly. To express a *wish* we sometimes insert an additional الف before the final د of مضارع; as:—

دهاد from دهد ; پروراد from پرورد ; باد (بواد) from بُوَد etc.

May God nourish the child!	خدا طفل را پروراد !
May God forgive you!	خدایت بیامرزاد !
May God bless you!	خدا ترا خیر دهاد !

Aorist to express Universal truths. مضارع sometimes expresses universal truths, as:—

Fire burns wood.	آتش چوب را بسوزد -
A good son obeys his mother and father.	پسر نیک مادر و پدر را اطاعت کند -

Exercise 86

Translate into Persian :—

1. The earth revolves round the sun.
2. He went to buy a pen for me.
3. They wanted to achieve their object.
4. You went to him so that you might get a book from him.
5. Water quenches thirst.
6. May he succeed in the examination!
7. The cat suddenly sprang up, so that he might catch the mouse.
8. We do not wish that you may remain alone in this town as a stranger.
9. May God the Most High take our revenge from the cruel king!
10. God, the Great, created man so that he might participate in the bounties of the world.

Hints.—To revolve گردیدن ; round دُور ; to achieve an object به مقصدی نائل شدن ; to quench thirst تشنگی دورکردن ; suddenly ناگاه ; to spring up برجَستن ; to remain ماندن ; the Most High تعالیٰ ; to take revenge داد ستادن ; God ایزد ; to create آفریدن ; to participate بهره ور گردیدن ; bounty ; نعمت.

Exercise 87

Give Aorists of the following infinitives, using them in sentences as directed :—

1.	پختن - to cook		(واحد متکلم)
2.	پوشیدن - to put on		(جمع متکلم)
3.	خروشیدن - to cry aloud		(واحد غائب)
4.	خواستن - to desire		(جمع متکلم)
5.	زدن - to strike		(جمع غائب)
6.	ساختن - to make		(جمع غائب)
7.	خوردن - to eat		(جمع حاضر)
8.	دریافتن - to understand		(واحد حاضر)

9. دریدن - to tear (واحد متکلم)
10. دیدن - to see (جمع حاضر)

Lesson 19

PRESENT INDEFINITE

Present Indefinite and how it is formed. Present Indefinite فعلِ حال - shows that the action is taking place in the present time. It is formed by prefixing می to the Aorist as می کنم - می کنی - می کند etc.

Examples

There lives a merchant near our residence.	یک نفر تاجر در نزدیکئ منزلِ ما می ماند -
They are passing their lives in this idle manner.	ایشان عمر خویش را بدین گونه غفلت بسر می برند -
You do not know the rule of this country.	شما قاعدهٔ این مملکت را نمی دانید -
I walk a few hours every day.	من هر روز چند ساعت راه می روم -
We know French also.	ما فرانسه هم میدانیم -

Insertion of می in Compound Verbs. In compound verbs this می is prefixed to the verb proper and is not put before the noun or preposition preceding it ; as :—

He is speaking.	حرف می زند
They walk.	راه می روند

Exercise 88

Supply the appropriate form of فعلِ حال in place of infinitives given in brackets :—

(۱) تو مرا چرا کتاب نه—(دادن) ؟

(۲) شما برلبِ دریا چه—(دیدن)؟

(۳) ما همسایهٔ شما را درین باغ نه—(دیدن).

(۴) پسرت چرا امروز به خانهٔ من نه—(آمدن)؟

(۵) ایشان از من هرگز این ساعت نه—(طلبیدن).

(۶) من اینجا تنها—(راه رفتن).

(۷) گربه موش را بر دیوار—(دیدن).

(۸) شما چرا به مدرسه نه—(رفتن)؟

(۹) من این کتاب را به او نه—(فروختن).

(۱۰) تو چرا بر این صندلی—(نشستن)؟

Exercise 89

Make sentences using فعلِ حال from the following infinitives as directed.

1. پیوستن - to write (واحد متکلم)
2. غرّیدن - to roar (جمع غائب)
3. کُشتن - to slay (جمع حاضر)
4. خندیدن - to laugh (واحد حاضر)
5. اندودن - to plaster (جمع متکلم)
6. ریختن - to pour (واحد حاضر)
7. گذشتن - to cross (جمع متکلم)
8. بوئیدن - to smell (جمع حاضر)
9. فرستادن - to send (جمع غائب)
10. سرودن - to sing (واحد غائب)

Exercise 90

Translate into Persian :—

1. Desert Arabs always drink brackish water.
2. The wife of my neighbour is spinning on the spindle.
3. When I do good to any one, there appears joy in my heart.

4. They entrusted the little boy to us.
5. Some mean and dastardly people speak ill of you.
6. I wish to remain in your company for some time.
7. This strong fellow eats three times a day.
8. The sun looks like the red torch.
9. It is strange that you pride yourself on this extravagance.
10. We do not follow you, Mr.

Hints. :—Desert Arabs اعرابِ بادیه نشین ; brackish شور ; to spin on the spindle دوک ریسی کردن ; to do good احسان کردن ; to appear پدید آمدن ; joy راحت ; to entrust سپردن ; mean and dastardly people نا نجیبانِ بی عزت ; to speak ill بدگفتن ; to live in company همراه شدن ; for some time چندی ; strong fellow مردِ قوی ; torch مشعل ; to look به نظر آمدن .

عجب است که شما ازین اسراف برخود می بالید -

Lesson 20

FUTURE TENSE

Future Tense and the way in which it is formed. Future Tense - فعلِ مستقبل shows that an action is to be done. It is formed by prefixing خواهد to ماضی مطلق which constitutes to be the Principal Verb as:—

خواهد رفت - he will go ; خواهد خرید - he will buy, etc.

Changes in خواهد in the Future Tense. Changes occur in خواهد and not in the principal verb ; as:—

خواهد فروخت - he will sell
خواهند فروخت - they will sell
خواهی فروخت - thou wilt sell
خواهید فروخت - you will sell

خواهم فروخت - I will sell
خواهیم فروخت - we will sell

Examples

It will suffice me.	این مرا کفایت خواهد کرد -
I will not do this work.	این کار را نخواهم کرد -
We shall wash our feet on the sea-shore.	در کنارِ دریا پاهای خودمان را خواهم شست -

Exercise 91

Supply the appropriate form of فعلِ مستقبل in place of infinitives given in brackets :—

(۱) پسرِ تو هیچ هنر نه—(آموختن) -
(۲) ما معنئ این اشعار را چگونه—(دانستن) ؟
(۳) این بچه ازین جا برخاسته دست و رویش را—(شستن) -
(۴) کتاب و قلمت را کجا—(گذاشتن) ؟
(۵) اگر به مادر بروی چه—(عرض کردن) ؟
(۶) سال آئنده ما خرما بسیار—(خوردن) -
(۷) شما فردا از استاد چه—(پرسیدن) ؟
(۸) ما بر این تختهٔ سیاه چه—(نوشتن) ؟
(۹) ایشان چرا سخن های ما را—(تصدیق کردن) ؟
(۱۰) من هرگز این ذوق و شادی را—(فراموش نه کردن) -

Exercise 92

Translate into Persian :—

1. They will be caught in a misfortune.
2. Nothing will keep me back from this desire.
3. We will go out for a walk at about 6 o'clock.
4. This child will believe my words.
5. I will orally describe to you, whatever I have seen.
6. We will write you a card from Cairo.

7. I will feel greatly obliged.
8. He won't interfere with you.
9. They will be thankful to you, if you send them the book.
10. I hope you will reach the destination soon.

Hints.—To be caught گرفتار شدن ; misfortune بلا ; to keep back باز داشتن ; to go out for a walk بگردش رفتن ; to believe باور کردن ; orally زبانی ; card کارت ; Cairo قاهره ; obliged ممنون ; to interfere متعرّض شدن.

Exercise 93

Use the following sentences giving their English equivalents :—

(۱) تکیه خواهید زدن -
(۲) برگ خواهد ریخت -
(۳) نه خواهم کوفت -
(۴) خواهند لرزید -
(۵) چشم خواهیم داشت -
(۶) خواهید لغزید -
(۷) حدس نه خواهی زد -
(۸) خواهم یافت -
(۹) چادر خواهد زد -
(۱۰) نه خواهم فروخت -

Hints.—تکیه زدن to depend ; برگ ریختن to shed leaves ; کوفتن to strike ; لرزیدن to tremble ; چشم داشتن to cherish hope ; لغزیدن to slip ; حدس زدن to guess ; چادر زدن to pitch a tent.

Lesson 21

IMPERATIVE AND PROHIBITIVE

Formation of Imperative.—Imperative - امرِ حاضر is generally a word of command used in the second person singular and plural ; as :—

Singular		Plural	
گیر	hold thou	گیرید	hold you
خور	eat thou	خورید	eat you
نمای	show thou	نمائید	show you

It is formed by removing the final د of مضارع and prefixing بای زائده (the redundant ب) to it; as:—

Infinitive	Aorist	Imperative Singular	Imperative Plural
نشستن to sit	نشیند	بنشین	بنشینید
ریختن to shift	ریزد	بریز	بریزید
چشیدن to taste	چشد	بچش	بچشید

Formation of Prohibitive.—Prohibitive - نهی is the negative form of امرحاضر and is formed by prefixing م (or ن) to the Imperative as:—

Singular	Plural
نریز or مریز	نریزید or مریزید
ننشین or منشین	ننشینید or منشینید
نچش or مچش	نچشید or مچشید

Formation of Continuous Imperative. Continuous Imperative - امر مدامی is formed by prefixing می to امرحاضر; as می نویس - go on writing; می خوان go on reading.

Verbs beginning with الف. When Verbs beginning with الف are preceded by نون نفی - بای زائده or میم نهی, the الف is changed into ی; as:—
بیندیش (به اندیش); نه اندیش (نیندیش)
میندیش (م اندیش); نه انداخت (نینداخت), etc.

Verbs beginning with الف ممدوده. But when these particles ب - ن - م are prefixed to verbs beginning with الف ممدوده, the first الف is changed

into ی and the second one is retained as بیاموز (بہ آموز); میا موز (م آموز) - نیا موز (نہ آموز).

Examples

Bring your camera here.	دوربینِ عکاسیِ خودرا اینجا بیار-
Sit in the assemblies of the wise.	در محافلِ دانشمندان بنشین -
Go on seeking friends.	دوست طلب می کن -
Don't talk so much.	این قدر حرف نزن -
Don't turn your back upon the old friends, when you make a new one.	چون دوستِ نو گیری - پشت بر دوستانِ کهن مکن -

Exercise 94

Prefix ب - م or ن to the following and use them in sentences :—

آموز - اندازید - افروزید - آمرز - آویز - انگیزید - آزار - آشامید - اندوز - آزمائید -

Hints.—انداختن to throw; افروختن to kindle; آمرزیدن to forgive; آویختن to hang; انگیختن to excite; آزاردن to afflict; آشامیدن to drink; اندوختن to amass - آزمودن to test.

Exercise 95

Translate into Persian :—

1. Show kindness to the poor and the destitute.
2. Don't disappoint the beggar.
3. So far as possible, do good to your friends.
4. Don't delay in satisfying the need of the needy
5. Help the weak and assist the oppressed.
6. Keep your secret hidden from every one.
7. Teach your son good manners.
8. Do good to the creatures of God.
9. Don't give up the fine national traits at any time.

10. Don't commit excess in charity.

Hints.—To show kindness مہربانی نمودن ; destitute بینوا ; to disappoint محروم داشتن ; beggar سائل ; so far as possible تابتوانی ; to do good احسان کردن ; to delay درنگ نمودن ; to satisfy the need حاجت برآوردن ; needy نیازمند ; to help دستگیری کردن ; weak ضعیف ; to assist اعانت کردن ; oppressed مظلوم ; to keep hidden پنهان داشتن ; good manners اخلاقِ نیکو ; creatures of God خلقِ خدا ; to give up از دست دادن : fine national traits عاداتِ حسنۀ مِلّیہ ; to commit excess افراط نمودن.

Lesson 22

THE WORD 'SHOULD'

How to Express 'Should' The word *should* is expressed by the word باید - the Aorist of بائستن . It remains unchanged and is used with all persons and numbers.

How to use باید. It is generally followed by another clause which contains the principal verb. This verb is always مضارع and agrees with its subject in number and person; as:—

He should not grieve so much.	او را نباید کہ چندین غم بخورد۔
They should live happily and joyfully.	ایشان را باید کہ بہ شادی و خرّمی زیست نمایند۔
You should not reproach this man.	شما را نباید کہ این مرد را نکوهش کنید۔

I should keep aloof from the son of Hamid. — مرا باید که از پسرِ حمید دوری گزینم -

We should avail ourselves of the days of youth, before the weakness of old age sets in. — ما را باید که ایامِ جوانی را غنیمت شمریم پیش ازان که ضعفِ پیری برسد -

Exercise 96

Supply the suitable form of the principal verb in place of infinitives given in brackets.

(۱) شاعر را باید که از برای آن مردِ بزرگ قصیده— (نوشتن) -

(۲) شما را باید که او را—(عیادت کردن) -

(۳) ما را باید که این کار را سر انجام داده به فراغت —(نشستن) -

(۴) ترا باید که این چنین اشعار را—(یاد داشتن) -

(۵) باید که شما چند شعر حسبِ حالِ خویش هم— (گفتن) -

(۶) اعیانِ بغداد آمده اند باید که ما—(پیش رفتن) و—(سلام کردن) -

(۷) اگر او اعتراف نمی کند باید که او را—(سوگند دادن) -

(۸) باید که عذر خواهی کرده شما باوی—(معانقه نمودن) -

(۹) آیا مرا نباید که هر هفته یکبار هم به خانه اش —(رفتن) ؟

(۱۰) سلطان را باید که بر فضائل و کمالاتِ این شاعر وقوف—(یافتن) -

Exercise 97

Translate into Persian :—

1. You should not make your friends dejected.
2. Now we should take our way home.

3. You should shave his head, or you will receive punishment.
4. They should not grieve in vain.
5. They should not live like beasts of the desert.
6. You should now relieve yourself of the fatigue of the journey.
7. He should take pains in bringing up his children.
8. This girl should not sit here on the bank of the river.
9. You should enter this garden by way of recreation.
10. You should hire from the market some carpets, and tents for me.

Hints.—To make dejected دژم کردن; to take way home راهِ منزل پیش گرفتن; to shave head سر تراشیدن; to receive punishment سزا کشیدن; to grieve in vain رنجِ بیهُده خوردن; to live like beasts of the desert مانندِ وحوشِ بیابانی زیست کردن; to relieve آسودن; fatigue of the journey رنجِ راه to take pains زحمتها کشیدن; children اولاد; bank of the river لبِ رود; by way of recreation به طریقِ تفرّج; to hire کرایه کردن market بازار.

Lesson 23

THE WORD 'COULD'

How to Express 'Could'. The word *could* is expressed by the verb توانست the past indefinite of توانستن - to be able.

How to use توانست. Unlike باید it undergoes changes according to the number and person of the subject and like باید it is generally followed by another clause which contains مضارع. This مضارع too agrees with

its subject in number and person ; as :—

He could not cross the desert.	او نتوانست کہ بیابان را نوردد -
Last night they could not sleep comfortably.	دی شب ایشان نتوانستند کہ اسودہ بخوابند -
Why could you not keep to your promise ?	چرا نتوانستید کہ عہدِ خویش را نگاہ دارید -
I could not rouse him from sleep.	من نتوانستم کہ از خواب او را بیدار کنم -
We could not write a letter to him.	نتوانستیم کہ باو کاغذ بنویسیم -

Exercise 98

Translate into Persian :—

1. I made a promise, but could not keep it.
2. He worked hard, but could not pass in the examination.
3. Why could not they trust me ?
4. We could not buy even that cheap horse.
5. Nothing could keep me back from (following) this object.
6. In that journey I could not carry you with me.
7. Why couldn't you note down the date of my arrival in your diary ?
8. We could not take our way home.
9. He could not personally hand over the petition to the king.
10. They were so tired, that they could not eat.

Hints.—To trust باور داشتن ; cheap ارزان ; nothing هیچ چیز ; to keep back باز داشتن ; from following the object از تعقیبِ مقصد ; journey سیاحت ; date of arrival تاریخِ ورود diary دفترِ بغلی ; to note down نوشتن ; to

take way home راہِ منزل پیش گرفتن ; personally بالذّات ; petition عریضہ ; to hand over بدست دادن ; they were so tired that they could not eat.

بطوری خستہ بودند کہ نتوانستند کہ غذاہم خورند -

Lesson 24

THE WORD 'CAN'

How to Express 'Can'. The word *can* is expressed by the verb تواند the Aorist of توانستن .

How to use تواند . It is used just like توانست. It changes according to the number and person of the subject and is followed by another clause containing مضارع which, too, agrees with its subject in number and person ; as :—

He can not have a cheerful face.	او نتواند کہ گرہ از جبین بکشاید -
They can not trust this liar.	ایشان نتوانند کہ برین دروغ گو اعتماد کنند -
Why can't you listen to him carefully?	چرا نتوانید کہ باو درست گوش بدہید؟
I can kill him with one stroke of the sword.	بتوانم کہ او را بیک ضربِ شمشیر ہلاک کنم -
We cannot erase this handwriting.	نتوانیم کہ این خط را پاک کنیم -

Exercise 99

Supply suitable verbs in place of infinitives given in brackets :—

(۱) ایشان نتوانند کہ بروز دوشنبہ آنجا—(رسیدن) -

(۲) آیا نتوانید کہ این اسپ را ارزان—(فروختن)؟

(۳) نتوانیم که این کتاب به شما—(دادن)-
(۴) بتوانم که امروز به خانه اش—(رفتن)-
(۵) فیل بتواند که هر چیز را به خرطومِ خود از زمین—(برداشتن)-
(۶) بتوانی که به آن دکتور—(رجوع کردن)-
(۷) آیا نتوانید که این طفلِ کوچک را—(شناختن)؟
(۸) سرم درد میکند نتوانم که امروز آنجا—(رفتن)-
(۹) نتوانیم که این کلیدِ برادرت را—(دادن)-
(۱۰) چرا نتوانند که باینِ الفاظ—(ملتفت شدن)؟

Exercise 100

Translate into Persian :—

1. You can easily do this work.
2. They can talk in Persian to-day.
3. How is it that he cannot read this book.
4. We cannot go to call the judge.
5. Alas ! this lad cannot realise the value of the days of youth.
6. I cannot take supper with you to-night.
7. He cannot amass much wealth.
8. We cannot clear the accounts to-day.
9. The king cannot guard the frontiers of this country.
10. Can you take me with you in the journey ?

Hints :—Alas آوخ; value of the days of youth قدرِ ایامِ جوانی ; to realise شناختن ; to take supper شام میل کردن; to amass گِرد کردن; much wealth مالِ فراوان; to clear accounts حساب پاک کردن ; to guard frontiers حدود را حراست نمودن.

Lesson 25

THE VERB 'TO BEGIN'

How to express 'To Begin'. To verb *to begin* is expressed by the infinitive گرفتن (*lit.* to catch) w[illegible]

is used here in the sense of آغازیدن ; as, I began to read this book.

من این کتاب را خواندن گرفتم or
من این کتاب را خواندن آغازیدم -

How to Use گرفتن in this Sense. In this case the verbs derived from گرفتن are used as Auxiliary Verbs and agree with their subject in number, person and tense. They always follow some principal verb which retains the infinitive form; as:—

Seeing the scorpion he began to tremble.	عقرب را دیده او لرزیدن گرفت -
From that day I have begun to esteem my faithful servant.	ازان روز قدر نوکر با وفا را دانستن گرفته ام -
I began to introduce them to my friends.	ایشان را بیارانِ خودم معرفی کردن گرفتم -
Begin to give him quinine.	او را گنه گنه دادن بگیر -
Saying this he began to chide the beggar.	این گفته اوگدا را نکوهیدن گرفت -

Exercise 101

Translate into Persian:—

1. The foolish man has begun to sell his property.
2. Both the women began to quarrel about it.
3. From that day his friend began to steal sheep.
4. Coming forward he began to stretch out his hand.
5. When little birds see a hawk, they begin to tremble.
6. Has she begun to kindle fire?
7. The cloud began to thunder in no time.
8. What did you begin to laugh at?
9. The milkman began to milk the cow.
10. Begin to read the book, now.

Hints:—To quarrel منازعت کردن ; to stretch out دراز کردن ; hawk باز ; to kindle افروختن ; to thunder غرّیدن.

Lesson 26

THE VERB 'TO LET'

How to Express 'To Let'. Corresponding to the English auxiliary verbs *to let; to permit; to allow;* etc., we use گذاشتن in Persian.

How to Use گذاشتن in this Sense. The principal verb is used in the clause following it and it always retains a form of the Aorist. Both the verbs, auxiliary and principal, agree with their subjects in number and person; as:—

He did not let me mortgage my house.	اومرا نگذاشت که خانه ام را رهن بگذارم-
Let them escape the danger.	بگذارکه ازین خطر رهائی یابند-
Why don't you let them come to me?	چرا نمی گذارید که ایشان بمن بیایند ؟
I will not let him take up the book from the table.	نخواهم گذاشت که او کتاب را از روی میز بردارد-
Don't let him go out for a walk to-day.	مگذارکه او امروز بگردش برود-

Exercise 102

Translate into Persian:—

1. He did not let him disclose the secret.
2. Let them not desist from pursuing the object.
3. They do not let us take abode in the caravan-sarai.
4. Why don't you let me hear the story?
5. I will not let you mount my steed.
6. He did not let me bring my cap and walking stick.

It is presumed that ... steed ...

7. Let the farmer be busy with sowing.
8. Let us plant trees for others.
9. Don't let your son play with that wicked boy.
10. Let me rest peacefully in my bed.

Hints.—To disclose the secret راز را فاش نمودن ; to desist سر باز زدن ; to take abode منزل گرفتن ; walking stick عصا ; to be busy مشغول شدن ; to plant trees درختها نشاندن ; to rest آسودن.

Lesson 27

THE PHRASE 'AS SOON AS'

How to Express 'As Soon As.' The Phrase *as soon as* is rendered into Persian by using همین که as:—

As soon as I entered his house, he brought his sons before me.	همین که بخانه اش در آمدم او پسرانِ خویش را پیشِ رویم آورد.
As soon as he entered the specious field, he hit the ball.	همین که او به میدانِ فراخ داخل شد او گوی را بزد.

همین که is used just like چون as:—

چون دزدان نقب زدند. ما بیدار شدیم.

or

همین که دزدان نقب زدند. ما بیدار شدیم.

Difference Between همین که and چون. The only difference between همین که and چون is that the former is more forceful than the latter.

How to Express 'No Sooner......Than'. *No sooner ...than*' is expressed by the pair همان ... همان. In this case an infinitive is placed before each همان as:—

No sooner did I reach there than he ran away.	رسیدنِ من همان بود و دویدنِ او همان.

Exercise 103

Translate into Persian:—

1. As soon as he saw a new book in my hand, he took it away.
2. When I met my teacher, I saluted him.
3. As soon as the cat came, the rats crept into their holes.
4. When the bird saw me, it flew away.
5. As soon as the sparrow saw me, it flew away.
6. No sooner did the crow see, the dog than it took to flight.
7. No sooner did I open the door of the cage, than the bird flew away.
8. As soon as the boy saw the tiger, he got terrified.
9. No sooner did the girl look at the snake, than she got frightened.
10. No sooner did the bell ring, than the boys hurried to their respective rooms.

Hints.—To meet برخوردن ; to creep خزیدن ; sparrow کنجشک ; to take to flight به پرواز آمدن ; to get terrified پُر هراس شدن ; snake مار ; bell زنگ ; their respective rooms اطاق های خودشان .

Lesson 28

Passive Voice

When to Use the Passive Voice. The Passive Voice is used only, when the object is more clear to the mind than the subject which is not indicated and is formed, as usual, from the Passive Infinitive- مصدر مجهول as:—

گرفته شد - he was caught.

گرفته شده اند - they have been caught.

گرفته خواهی شد - you (thou) will be caught.

Examples

A book will be given to him.	کتابی بدو داده خواهد شد .
Two warriors were killed in the battle-field.	دو مردِ مبارز در میدانِ جنگ کشته شدند .

How to Express a Verb in the Passive Voice in Persian. In Persian, however, a verb in the Passive Voice is generally expressed by a Verb in the Active Voice; as :—

The thief was beaten very much.	دزد را بسیار زد و کوب کردند .
A poor man was brought here to-day.	امروز مردِ مفلس را اینجا آوردند .
The culprit was hanged yesterday.	مجرم را دیروز بردار کشیدند .

Exercise 104

Translate the following into Persian :—

1. It is related that a fox went into a jungle.
2. These areas have not been correctly measured.
3. I felt that he had been offended.
4. I saw that the room was opened at once.
5. The poor fellow was beaten to death.
6. No army has been collected till now.
7. I was brought before the magistrate.
8. At the death of the leader his image was made.
9. You will be hanged, if you murder him.
10. The luggage was placed on the back of the camel.

Hints.—It is related آورده اند ; areas اراضی ; to measure correctly درست پیمودن ; to offend رنجاندن ; magistrate قاضی , image تمثال.

Lesson 29

INDIRECT FORM OF SPEECH

How to Quote Words of Another Person. Indirect form of speech does scarcely exist in Persian. The words of another person are generally quoted in the

Direct speech introduced by که which may be considered equal to the inverted commas in English. This که too is often omitted nowadays after گفتن or پرسیدن, etc., as :—

They asked me, if I was going to Iran.	از بنده پرسیدند به ایران می روید؟
He told me that he had to make me a request. I asked him to speak out.	او بمن گفت بشما عرضی دارم گفتم - فرمائش کنید -
The barber asked Ali to buy that load of fuel.	دلاک به علی گفت این بارِ هیزم را بخر -
Having called one of the porters of the inn we enquired why the shops were closed.	یکی از حمالانِ کاروانسرای را صدا کرده پرسیدیم که چرا دکان‌ها بسته است -
I told him that his son had offended me.	او را گفتم پسرت مرا رنجانده است -

Exercise 105

Translate into Persian :—

1. The master asked his servant not to waste his time.
2. They asked me to bring some oil from the bazaar.
3. I wrote that I would go to the village the next day.
4. The mother asked her son where he had been all the night.
5. We asked Anwar if he had read the letter.
6. The boy replied that he had no appetite.
7. The king promised that he would reward his courtiers, but he could not keep his word.
8. The lady enquired if I was all right.
9. I told him that I had not seen him for months.
10. He told us that he had waited an hour.

Hints.—Oil روغن ; village ده قریه ; all the night شب همه شب ; to reply پاسخ دادن ; appetite اشتها ; lady بانو ; to wait انتظار کشیدن.

Lesson 30

TRANSLATION OF SENTENCES

Use of the Preceding Rules. The rules illustrated in the preceding lessons are chiefly meant to help the beginners to pick up the rudiments of Persian Translation. This is why the rules are graduated in view of the slow and regular progress of the students.

Rules not to be Followed Rigidly. When the students have studied the rules and learnt and practised them, they will themselves find that they are, in no way, to follow them rigidly.

How to Acquire a Taste for Translation. In order to acquire a taste for the art of translation they should have constant practice in free translation. Now we give below some sentences to show what real and free translation means.

NOTE.—The students are advised first to translate themselves the following sentences and then to compare their translation with given opposite:

Specimen Sentences

1. I am altogether ignorant of reading and writing.	از خواندن و نوشتن بهرهٔ ندارم -
2. When I got some taste of knowledge, I sought to perfect it.	چون لـذتی از علم یافتم - به استکمالِ آن رغبت نمودم -
3. He was unable to resist me.	او نمی توانست کـه با من مقاومت نماید-
4. I tied his hands and feet and flung him into a corner.	من دست و پائش را بسته او را در گوشهٔ بینداختم -

5. There is no remedy for this malady.

این درد را دوای نیست -

6. No reliance should be placed on the words of the enemy.

به گفتهٔ دشمن هرگز اعتبار نباید کرد -

7. The king took the minister to task and reproved him, saying "you have broken your promise."

ملک وزیر را مواخذت نمود و معاتبت فرمود که وعده را خلاف کردی -

8. A wise man was giving, advice to his sons, saying "Dear children, you should learn art."

حکیمی پسران را پند می داد - که جانانِ پدر - هنر آموزید -

9. When he became minister, he wrote letters to all chiefs.

چون او به وزارت بنشست به همه امرا نامه‌ها نوشت -

10. Love your parents and never disobey them.

پدر و مادر را دوست بدار و هیچگاه از فرمانِ ایشان سر مپیچ -

11. A wise man always tries to leave behind a good name.

عاقل همیشه میکوشد که ذکرِ نیکو باقی گذارد -

12. Great men always look to the internal purity and not to the external embellishment.

نظرِ بزرگان بر صفای باطن اَست نه بر طرزِ ظاهر -

13. The unworthy utterance of a shepherd was accepted in the court of the Glorious God.

گفتهٔ ناسزای شبانی مقبولِ حضرتِ سبحانی شد -

14. Ibrahim was twenty years old, when his father died.

ابراهیم بست سال بود: که پدرش وفات کرد -

15. There is nothing to find fault with your chastity and piety.

در عفت و دیانتِ تو حرفی نیست -

16. Now he is on the verge of death.	اکنون شمع حیاتِ او نزدیک به خامشیَ است -
17. Listen carefully, so that you may be safe in both the worlds.	درست گوش کن تا رستگارِ دو جهان باشی -
18. He should be counted as one of the members of our family.	او را از اهـل خانهٔ خودمان بشمارِ باید گرفت -
19. In every town you go, you should find out one or two reliable men and be friendly with them.	به هر شهری که رسی - یک دو مردمانِ معتبر پیدا کرده با ایشان دوست باشی -
20. I will fetch from my house whatever you require.	من از خانهٔ خود هرچه لازم دارید می آورم -
21. I woke up when the sun had just risen.	وقتی بیدار شدم کـه آفتاب یک نیزه بلند شده بود -
22. I was very much pleased to see that such rites were in vogue in your town.	بسیار خوشم آمد که در شهر شما این چنین آئین هاَ رواج دارد -
23. They suddenly stopped and saluted us.	ایشان بیکبار ایستاده بما سلام دادند -
24. I thank you very much for your hospitality.	از مهمان نـوازئ شما بسیار متشکرم -
25. The stream is flowing from a higher ground to a lower level.	رود از فراز سوی نشیب روان است -

Exercise 106

1. Put forth your efforts, so that you may also attain that position. (To put forth efforts جهد کردن ; position درجه).

2. I listened to what he said. (To listen گوش کردن).

3. I saw the fox fleeing. (Fleeing گریزان).

4. This story is worth hearing. (Worth hearing شنیدنی).

5. I went according to your desire. (According to حسب ; desire مَیل).

6. He sacrificed his life for the nation. (To sacrifice نثار کردن ; nation مِلّت).

7. How many leagues have you travelled? (League فرسنگ ; to travel راه پیمودن).

8. His answers were evasive. (Evasive پر از لَیت و لعَل).

9. He appointed an army under my command. (To appoint متعیّن کردن ; under command بر سرکردگی).

10. He alienated the king's mind from his minister. (To alienate برگشته برگردانیدن).

Exercise 107

1. He was standing at the foot of a hill. (Foot پا ; a hill کریوه ای).

2. Beware of the company of the wicked. (To beware حذر کردن).

3. It is not proper that you should speak to him. (It is not proper مناسبت ندارد ; to speak حرف زدن).

4. What is in the box? (In the box توی صندوقچه).

5. Whatever your father has done is proper. (Proper بجا).

6. They were going chatting together. (Chatting صحبت کنان).

7. This apple is not fit to eat. (Fit to eat خوردنی).

8. Hearing this I got extremely distressed. (Distressed دلتنگ).

9. You should not have forgotten what your father said. (You should not have forgotten نمی بایست فراموش کنید).

10. The less you have to do with a man of that sort the better. (To do with باکسی معامله کردن).

Exercise 108

1. I won't let you go without taking tea. (To take tea چای خوردن ; to go تشریف بردن).

2. I called him from a distance. (To call صدا دادن).

3. It is not my duty to talk to him. (Duty تکلیف ; *the whole*:— تکلیفِ من نیست که با او حرف بزنم).

4. I lay down on the earth - روی زمین دراز شدم.

5. It rained three days and nights without intermission. (Days and nights شبانه روز ; without intermission علی التواتر ; to rain باران باریدن).

6. His business failed, and he had to suffer a great loss. (Loss خسارت ; business کاروبار; to fail به زوال رسیدن).

7. Whatever was the fatherly duty, I have accomplished in your case. (Fatherly duty وظیفهٔ پدری ; to accomplish ادا نمودن ; in your case دربارهٔ تو).

8. This city is very much worth seeing. (Worth seeing دیدنی).

9. He did not abstain from carrying out his object. (To abstain دست کشیدن ; to carry out پیروی کردن).

10. So long as you do not expose your life to danger, you will not achieve victory over your enemy. (So long as تا ; to expose life to danger جان در خطر نهادن; victory ظفر).

Exercise 109

1. He did not fulfil his promise. (To fulfil انجام دادن).

2. I gave him as much money as he wanted. (As much as چندانکه).

3. I don't like this fruit. (To like دوست داشتن).

4. A faithful friend should he esteemed.

قدرِ دوستِ وفادار باید دانست-

5. It is all false; don't believe it. (To believe باور کردن).

6. I put the book on the table. (On the table روی میز).

7. The fashion of clothes changes every year. (Fashion of clothes رسمِ لباس پوشیدن ; to change عوض شدن).

8. I will not detain you long. (To detain معطل داشتن).

9. He has no appetite for food. (Appetite مَیل).

10. Acquire knowledge, so that you may get the good of both the worlds. (Good of both the worlds خوبئ هر دوجهان).

Exercise 110

1. Do what you please. (To please میل داشتن).

2. I lost the opportunity. (To lose از دست دادن ; opportunity فرصت).

3. Indeed, your friend was a pure-natured one. (Indeed واقعا ; pure-natured پاک فطرت).

4. He prevented me from going. (To prevent باز داشتن).

5. In the court they will not listen to such words. (Court مرافعه ; words حرفها ; to listen گوش دادن).

6. Why are you so quiet ? Speak a little. (To be quiet نقشِ دیوارشدن; a little چیزی; to speak حرف زدن).

7. The Germans are all educated people. (The Germans مردمِ المان ; educated اهلِ سواد).

8. When your father reached here, he had nothing of furniture and other necessities and requirements. (Furniture اسباب; necessities and requirements مایحتاج).

9. When the sovereignty of the world fell into the hands of Alexendar, he made Aristotle his minister. (Sovereignty of the world مملکتِ دنیا ; to fall into hands بدست افتادن).

10. He who displays efforts and endeavours in the acquisition of his object, gets it in the long run. (To display efforts and endeavours جهد و سعی نمودن ; acquisition of object تحصیلِ مقصد).

CHAPTER II

TRANSLATION OF SIMPLE STORIES

Specimen Story No. 1

Aladin was the son of a tailor who lived at Pekin, in China. When Aladin was twelve years old, his father died. His mother loved him much and worked industriously to get bread for him and for herself. Aladin did not behave well; he was not an industrious boy and he generally roamed and played all day in the streets.

One day when he was playing in the street, a man stopped and looked at him. This man was an Indian magician. He wished to use Aladin to help him to work magic. He, therefore, said to Aladin, "I am your uncle; your father was my brother,"

Guiding Words

Tailor	خیّاط	To play	بازی کردن
To live	ماندن	Magician	جادوگر
To love	دوست داشتن	To use	به‌کار آوردن
To behave	سلوك کردن	Magic	سحر
Industrious	ساعی	Therefore	پس
Generally	عموماً	Uncle	عمّ

Persian Translation

علاؤالدین پسر خیّاطی بود که به پیکن درچین می ماند۔ چون علاؤالدین دوازدُه ساله بود پدرش بمرد۔ مادر او را خیلی دوست میداشت و بسیار کارمیکرد تا برای او و خود روزی حاصل بکند۔ علاؤالدین سلوك خوب نمیکرد۔ او طفلِ ساعی نه بود۔ عموماً او همه روز در کوچه ها لهوولعب میکرد۔

روزی چون او درکوچه بازی میکرد- شخصی بیامد وبایسار و به طرفِ او نگاه کرد - این شخص جادو گری هند بود- می خواست که علاؤالدین را به امدادِ خود در عملِ سحر بکارآرد- پس او به علاؤالدین گفت - من عمِّ شما هستم پدرت برادر من بود -

Specimen Story No. 2

Once a bridge caught fire. Among those who saw the fire, was a boy of twelve years of age. This boy knew that a train would soon come up; so he ran as hard as he could to be in time to stop it. The boy ran straight towards the train with a handkerchief tied to a stick. The driver saw him and stopped the train. Had he not done so, the train would have been dashed to pieces. Every one blessed this brave lad. Some gave him rewards but the best reward was his own joy at having saved so many lives.

Guiding Words

To catch fire	آتش گرفتن	Driver	راننده
Train	کالسکۀ بخاری	Piece	ریزه
To run	دویدن	To bless	ستودن
To stop	بازداشتن	Joy	مسرّت
Handkerchief	دستمال	To save	برسلامت داشتن

Persian Translation

باری پُلی آتش گرفت - از آنان که آتش را دیدند طفلی بود دوازده ساله - این طفل بدانست که عنقریب کالسکۀ بخاری خواهد رسید - پس او بزودی که توانست بدوید تا برای باز داشتنِ آن بر وقت برسد - طفل دستمالی به عصائی بسته راست بسوی قطارِ کالسکۀ بخاری برفت - راننده چون آن طفل را دید قطارِ کالسکۀ بخاری را باز داشت -

اگر او این چنین نمیکرد - کالسکهٔ بخاری ریزه ریزه می شد
هریک این طفلِ دلاور را بستود - چند مردم او را انعام دادند-
اما بهترینِ انعامها برایش مُسرّتش بود که بر سلامت داشتنِ
این قدر مردمان او محسوس میکرد -

Exercise 111

Once upon a time, a dog was crossing a bridge over a stream with a piece of meat in his mouth. He saw his own reflection in the water and thought that it was another dog with a piece of meat in his mouth. So he resolved to take away that piece, too. He, then, left his own meat on the bridge and fell upon the supposed dog in the water. In the meantime a kite appeared there and took away the piece of meat.

Hints.—To cross عبورکردن; stream رود; reflection پرتو; to fall upon حمله کردن; piece of meat قطعهٔ گوشت; to rosolve اراده کردن; to take away ربودن; in the meantime در این بَین.

Exercise 112

A body of wise men of India were discussing the virtues of Buzurjamehr and in the end they could not see any defect in him except that he was slow to speak, *i.e.*, he took a great time and the hearers had to wait for long till he said anything. Buzurjamehr heard it and said. "To think what I have to say is better than to feel sorry, why I said it."

Hints.—Body طائفه; Buzurjamehr بوزرجمهر; virtues فضائل; defect عَیب; hearer سامع - مُستمع; to wait انتظار کشیدن; to think اندیشه کردن; to feel sorry پشیمانی خوردن

Heading of the story :— اول اندیشه وآنگه گفتار-

Exercise 113

In the town-hall of Bombay, a lecturer was giving address, one evening, to a number of students. One of the latter thought himself a very clever young man, and delighted in trying to make his friends laugh. After the lecturer had been speaking for some time, this youth suddenly made a loud noise in imitation of the crowing of a cock. His friends laughed at this funny sound, but they laughed much more heartily, when the lecturer said, "I did not know it was nearing dawn, but these brutes of the lower creation have wonderful instinct; so I suppose my watch is wrong and the fowl is right."

Hints.—Town-hall تالارِ بلدیه; lecturer واعِظ; to make laugh خندانیدن; to crow بانگ زدن; funny مضحکه انگیز; loud noise صدای بلند; imitation تقلید; cock خروس; dawn بامداد; instinct فراست; lower creation خلقتِ دون; watch ساعت.

Exercise 114

A Jew, a Christian and a Mohammadan happened to be travelling together. On the way some villagers brought them a tray of *halva*. The Mohammadan who was hungry proposed that they should divide it. The Jew and the Christian said, "No, we shall sleep to-night, and the next morning we shall relate our dreams. He whose dream is the best, may have the whole tray."

Early next morning, the Jew woke up and said, "Last night I dreamt that I was on the Mount Senai and was partaking of heavenly dishes." The Christian said, "I dreamt that I was in heaven, and was feasting with the Lord Jesus Christ." The Mohammadan observed, "Friends, whilst you were having pleasant dreams, I was busy doing justice to the tray of *halva*."

Hints.—Jew یهود; Christian ترسا; to travel together باهم سفر کردن; villager دهاتی - دهقانی; tray خوان; no خیر; to relate باز گفتن; to wake بیدار شدن; Mount

Senai کوهِ طور ; heavenly dishes خـورشهای سماوی ; Jesus Christ جنابِ عیسیٰ ; to feast تناوُل کردن ; pleasant dreams خوابهای سرور انگیز ; to do justice (to the tray) دادِ (خوردن از) خوان دادن.

Exercise 115

An old lion was hungry. Going about in quest of some prey, he came upon a strong-bodied mule. "It will not be easy," thought the lion, "to overcome the mule with force. I had better use some stratagem." Accordingly he approached the mule and by way of opening the conversation said, "Brother, what is your age?"

The mule replied, "I don't know. But my late revered father used to say that the date of my birth was written in the hoofs of my legs. You may read it, if you like."

When the lion approached the heels in order to read, the mule made such a good use of his legs that there was not a single complete bone left in the body of the lion.

Hints.—Hungry گرسنه ; quest of prey جستجوی شکار ; mule قاطر ; strong-bodied قوی الجُثّه ; to overcome غالب آمدن ; stratagem حیله ; to use بی کار بردن ; late revered father پدرِ بزرگوارِ مرحوم ; date of birth تاریخِ ولادت ; to kick لگد زدن ; single complete bone استخوانِ سالم ; hoof سُم.

Exercise 116

The Caliph Abu Jafar possessed a remarkably retentive memory. He could remember a poem after having heard it only once. He had a slave who could repeat any poem after hearing it twice.

One day a poet came to the Caliph with a poem in his praise. The Caliph said, "If we are satisfied that this poem is your own composition and it is not

borrowed from any other poet's works, we will give you a fitting reward in recognition of your merits."

The poet, feeling sure of a rich reward, recited his poem. To his great consternation, however, the Caliph having heard it once, recited it word by word. Turning to his slave, he then said, "And this slave, too knows it by heart."

He, then, commanded his slave to repeat the poem which he did, as he had heard it twice. The poor poet was utterly dismayed, and left the Caliph's court in shame and sorrow.

Hints.—Caliph خلیفه; possessed a remarkably retentive memory عجیب قوّهٔ حافظه میداشت; to remember از بر کردن; praise مدح; if we are satisfied اگر ما را وثوق حاصل شود; to borrow (here) سرقه کردن; fitting reward صلهٔ مناسب; recognition اعتراف; merits فضائل; consternation تحیّر; to get dismayed گردیدن تلخ کام.

Exercise 117

One day as Prince Sidharatha was sitting in his garden, a snow-white swan, that a hunter had shot, fluttered down wounded at his feet. He took it up and his heart was moved with deep pity at the sight of the beautiful wounded creature. Gently he touched the beautiful bird and with loving hands drew the cruel arrow from its wound and took care of it, and at last set it free to return rejoicing to its fellows.

But though the swan was gone, the memory of its sufferings lived on in the heart of the Prince, and he began to meditate upon the pain and sorrow of the world, and to ponder how best he could give up his life to save his fellowmen from suffering and pain.

Hints.—Swan قاز; to flutter بال زدن; to be moved with pity به رحم آمدن; gently به ملائمت; to

take care of تیمار داشتن; to rejoice شادمانی کردن; fellows ابنائی جنس; sufferings مصائب; to meditate تفکّر نمودن; to ponder اندیشیدن.

Exercise 108

A stag, seeing his shadow in the water said to himself, "What a pity it is that so fine a creature as I am, I should have so thin a set of legs. What a grand animal I should be, if only my legs were as fine as my horns."

The same stag, being afterwards hunted and held fast in a bush by his horns, said to himself, "How ill do we judge what is best for us? The legs which I despised would have borne me away in safety, if the horns of which I was so proud had not brought me to ruin."

Hints.—Stag گوزن; shadow پرتو; what a pity حیف که; fine قشنگ; creature مخلوق; thin لاغر; horn شاخ; to hunt نخچیر کردن; to hold گیر کردن; to be held گیر آمدن; bush بوته; to judge قیاس کردن; to despise به حقارت دیدن; to bear away in safety به سلامت بردن; to be proud غرّه شدن; to bring to ruin به هلاکت انداختن.

Exercise 109

There were, once upon a time, three brothers, of whom the eldest was called Mohan, the second Sohan and the youngest Ranga. The youngest brother was made a regular butt of ridicule by the other two and they treated him disgracefully. If any thing went wrong with their affairs, Ranga had to bear the blame and put things right for them, and he had to endure all this treatment, because he was weak and delicate and could not defend himself against his stronger brothers. The poor creature had a most trying time of it in every way, and day and night he pondered how he could make it better.

One day when he was in the wood gathering sticks and crying bitterly, an old woman came up to him and asked him what the matter was. He told her all about his troubles.

"Come, my good youth," said the old dame, when he had finished his tale of woe, "isn't the world wide enough? Why don't you set out and try your fortune somewhere else?"

Hints.—Eldest بزرگترین ; youngest کوچک ترین ; butt of ridicule هدفِ تمسخر ; to treat disgracefully رفتار فضیح داشتن ; to go wrong خلل پذیرفتن ; to put to right درستی کردن ; to endure تحمّل نمودن ; weak and delicate ناتوان و نازک ; to defend مقاومت نمودن ; poor creature (here) طفلک بیچاره ; to ponder اندیشیدن ; to make life better اوقات را خوشتر گذراندن ; to gather sticks هیزم فراهم آوردن ; to cry bitterly گریه‌وزاری کردن ; troubles مصائب; to try fortune بخت آزمودن .

Exercise 120

There was a certain slave whose master treated him so badly that at last he ran away and hid himself in a thick forest. Whilst he was in this place, he heard a loud roar, and saw a huge lion coming towards him. There was no way of escape, and the man expected to be eaten up. But when the lion came nearer, he perceived that it was lame, and being a brave man, he went up to the animal and took out from its foot a very large thorn which had been causing it great pain.

After this the man lived in the lion's den for a long time, and not only did the lion do him no harm, but it used to bring him food every day.

At last, the slave was captured by his master, and the laws of that country being very severe, he was sentenced to be torn to pieces by a furious lion, which had

been kept for some days without food on purpose to make it more savage. The time arrived, the slave was placed at the mouth of the den, and the fierce lion was let out. It rushed out, but when it saw the man, instead of eating him, it fell down at his feet and kissed his hand.

It was the same lion that the man had relieved from pain in the forest and in this manner the animal showed its gratitude.

Hints.—Thick forest بیشهٔ گنجان ; to hide نهفتن ; loud roar اواز بلند ; way of escape راهِ فرار ; lame لنگ ; thorn خار ; to take out بر اوردن ; to cause pain موجب درد شدن ; long time مدّتِ دراز ; severe laws قوانینِ سخت ; to be torn دریده شدن ; furious هولناك ; to relieve رهائی دادن ; to show gratitude اظهارِ تشکّر نمودن.

CHAPTER III

TRANSLATION OF PASSAGES

Example No. 1

Be kind to the poor. The rich rely on their wealth, but the poor trust in God. If one makes a poor man happy, it is better than countless services to a rich man. Kindness to a poor man is better than services to thousands of rich men. If we work for a rich man or serve him, it does not give him great happiness, but if we are kind to a poor man, his heart will be glad. If we give water to a field which is not dry, we do not greatly benefit it ; but if we water parched ground, we do it much good.

Guiding Words

Kind	کریم	Great happiness	شادمانیٔ زیاد
The poor	فقرا	To water	اب ریختن
The rich	اهلِ ثروت	Field	کشتزار
Trust	توکّل	To benefit	فائده رساندن
A poor man	مردِ بینوا	Parched ground	زمین خشک
Happy	خوشدل	To do good	احسان ورزیدن
Countless services	خدمتهای بیحساب	Kindness	شفقت

Persian Translation

به فقـرا کریم باش - امیـدِ اهلِ ثروت در دولتِ شـان است اما توکلِّ فقرا برخداست - اگر ما مردِ بینوا را خوشدل گردانیم آن بهتر است که مردِ تونگر را خدمتهای بی حساب کنیم - شفقت به مردِ بینوا بهتـر است از خدمتهـای که

به هزارها مردمِ تونگر بنمائیم - اگرما برائ مردِ تونگر کاربکنیم یا او را خدمت کنیم - آن اورا شادمانئ زیاد نمی دهد - امّا اگر ما به مردِ فقیـر شفقت ورزیم دلش شادمان خواهـد شد - اگر ما به کشتزاری که خشـک نبـاشد آب ریزیم ما آن را فائدهٔ بسیار نمی رسانیم - امّا اگر به زمینِ خشک آب بدیهم ما احسانِ عظیم بورزیم -

Example No. 2

The next performer spread upon the ground a cloth about the size of a sheet. After a while it seemed to rise gradually; and on taking it up there appeared three apples growing under it, which were cut and presented to the spectators. This is a common Indian juggle, and yet it is entirely inexplicable. Many other extraordinary things were done which have escaped my memory; but the concluding feat was too remarkable to be easily forgotten.

Guiding Words

Performer	بازیگر	Spectator	نظّارگی
To spread	پہن کردن	Juggle	شعبده
Cloth	پارچه	Inexplicable	فوق التشریح
Sheet	چادر	To present	پیش کردن
Gradually	بتدریج	Entirely	کلیةً
To cut	بریدن	Concluding feat	بازئ آخرین
To appear	نمودار شدن	Remarkable	عجیب وغریب

Persian Translation

بازیگری دیگر پارچه به اندازهٔ چادر برزمین پهن کرد - بعد از چندی چنان می نمود که بتدریج آن پارچه بالا می رفت - وچون این‌را برداشتند - سه‌دانه سیب در حالتِ نشو و نما نمودار شد و آنها را بریده به نظّارگیان پیش کرد -

این یکی از بازی‌های عامهٔ هند است امّا کلیّةً فوق‌التّشریح است. دیگر شعبده های غیرمعمولی هم نموده شد که یادِ آن از دلم محو شده است لاکن شعبدهٔ آخرین آن قدر عجیب و غریب بود که آن را به سهولت فراموش نتوان کرد.

Exercise 121

At five o'clock in the morning of June 20, 1837, the young Princess Victoria was awakened from sleep, and told that she was Queen of England. The country owed a deep debt to the widowed Duchess of Kent, who, in quiet seclusion, so brought up her young daughter that she became a just ruler, a sympathizing queen, a loving wife, a noble example, and a great sovereign, who after a reign of nearly 64 years, died beloved of all her subjects.

Hints.—At five o'clock در ساعتِ پنج ; June 20 روز بستمِ جون ; to awaken بیدار کردن ; sleep خواب ; Queen of England ملکهٔ انگلستان ; duchess خاتون ; to owe a deep debt بسیار مرهون شدن ; in quiet seclusion در گوشهٔ عزلت ; young daughter دخترِ جوان : to bring up تربیت دادن ; just ruler حاکمِ عادل ; sympathizing همدرد ; loving شفیق ; example نظیر ; beloved of all subjects عزیزِ کافهٔ رعایا ; to die رحلت فرمودن.

Exercise 122

Even as he spoke, Rustam hurled at him his spear, which Sohrab, with a quick leap, avoided. Then the young warrior threw in return, but his weapon was caught on Rustam's shield. The Persian at once seized his huge club and struck a mighty blow at his adversary, but again Sohrab sprang aside and the weight of the club brought Rustam to his knees.

Hints.—To hurl انداختن ; spear نیزه ; quick leap

جستِ تیز; young warrior جوانِ جنگی; weapon سِلاح; shield سپر; the Persian مردِ ایرانی; huge club گُرزِ گران; mighty blow ضربِ شدید; to strike زدن; adversary حریف; to spring جَستن کردن; weight of the club گرانیِ گرز; to bring to knees دو زانو کردن.

Exercise 123

Most people have a home of some kind. It may be but a poor one, an old cottage, a mud hut, or only one small room. Still it is a home. It is a place of their own to come to when work is done, a place to lie down in at night, a place where they have a right to be, and where nobody else may come without their leave. We think none so badly off as those poor creatures who are without a home.

Hints.—Home خانه; kind نَوع; poor حقیر; it may be poor خواه آن حقیر باشد; old کهنه; cottage بُنگاه; mud hut چپرِ گِل; room اطاق; to lie down at night بوقتِ شَب استراحت کردن; leave اجازت; to think پنداشتن; badly off مفلس; poor creature مستمندِ بیچاره.

Exercise 124

My dear children, acquire knowledge, for on worldly goods no reliance can be placed. Rank will not help you in time of danger. On a journey money may be lost, for either a thief may carry it off all at once, or the possessor may consume it by degrees, but knowledge is an unfailing source of wealth. If a man of education ceases to be rich, he need not be sorrowful, for knowledge in itself is riches.

A man of learning, wherever he goes, is treated with respect, whilst an ignorant man gets but scanty fare and encounters distress.

Hints.—To acquire تحصیل کردن; for زیرا; worldly goods اشیای عالم; reliance اعتماد; rank جاه ـ جلال (دنیوی);

to help بکار آمدن ; to be lost گم شدن ; all at once دفعةً ; to carry off ربودن ; to consume خرج کردن ; by degrees رفته رفته ; source of wealth منبعِ ثروت ; unfailing نا قابلِ زوال ; knowledge in itself علم بجای خود ; a man of learning عالم ; scanty fare رزقِ قلیل ; to encounter دو چار شدن ; distress رنج و مصیبت .

Exercise 125

Towards noon, when the weather was fine, he went out and walked in the country or the town, frequently entering the cottages. It was a festival wherever he appeared. Old men and children came to the door to greet the priest, as they did the sun. He blessed them and they blessed him, and his house was pointed out to any body who was in want of anything. Now and then he stopped, spoke to the little boys and girls and smiled with their mothers. He visited the poor, so long as he had any money; when he had none, he visted the rich.

Hints.—Towards noon بوقتِ نیمروز ; fine خوشگوار ; weather هوا ; to walk in the country در دیهات گردش کردن; frequently بارها ; cottage کلبه ; to come to the door بر استان امدن ; to greet استقبال کردن ; festival جشن ; to bless دعا گفتن ; to point out نشان دادن ; now and then گاه گاه ; to stop توقف کردن ; so long as تاوقتیکه ; money پول .

Exercise 126

The heart of a man is like a mirror upon which dust ever accumulates. To clean it, he must constantly supplicate to God that it may be purified. The delight in prayer severs the heart from the world. Prayer is the key by which the doors of the kingdom of heaven are opened. There is nothing which one cannot learn through prayer. If one's heart is free from attachment to the world, prayer is the act of ascension to God. But we must pray only because we

love God and not because we fear Him or fear hell, or hope for divine bounty or for heaven.

Hints.—Dust گرد; to accumulate جمع شدن; constantly پیوسته; to supplicate دعا و نیاز کردن; to purify پاک و صاف کردن; delight in prayer لذّت در عبادت; to sever دور داشتن; key کلید; kingdom of heaven اقلیم جنّت through بوسیله; attachment دلبستگی; act عمل; ascension تقرّب; to love محبوب داشتن; to hope توّقع داشتن; divine bounty نعمتِ ایزدی.

Exercise 127

Akbar, the son born to Hamayun at Amarkot, passed through many dangers in his childhood. In their wanderings his father and mother often had to leave him behind with his foster-mother and more than once the boy fell into the hands of his uncle, Kamran. When Hamayun was trying to get back Kabul from his brother and his cannons were firing upon the city, Kamran ordered the child to be set upon the ramparts where the shots fell the thickest.

Akbar's youth was so full of adventures that he could receive little education, but he was always fond of talking with learned men, and in this way he gained much knowledge and wisdom. When he was alone he thought long and deeply about God and the ways of the world.

Hints.—To be born متولّد شدن; childhood طفلی; wandering آوارگی; foster-mother دایه; to fall into hands بدست افتادن; uncle عمّ; cannons توپها; to fire گلوله اندازی کردن; rampart فصیل; to set نهادن; shot گلوله; full of adventures پُر از وقائع; fond of talking مشتاقِ مکالمه; to gain knowledge استفادهٔ علم نمودن; to think deeply بسیار غور و خوض کردن; about God دربارهٔ خدا; ways of the world روشهای دنیا.

Exercise 128

Akbar died in 1605. The Englishmen whom he took into his service spoke very well of him. He was, they said, more gracious to the common people than he was to his grandees. Although he drank no wine himself, he permitted Europeans to do so declaring that it was as necessary to their existence as water was to fish.

Wherever he dwelt, he heard all cases himself and allowed no malefactors to be punished without his knowledge. He forbade the marriage of boys before they were 16, and girls before they were 14. He permitted Hindu widows to re-marry, and prohibited *Sati* except when the act was entirely voluntary.

Hints.—Englishmen مردمانِ انگلسی; service خدمت; to speak well of a man کسی را مدح بسیار کردن; common people کافۂ عوام; more gracious مهربان تر; grandees امرا; to drink wine شراب نوشیدن; Europeans اهلِ فرنگ; necessary لازم; existence حیات; cases مقدّمات; malefactor مُجرم; without his knowledge بغیراز اطلاعش; marriage (زناشوی) عقد; to forbid امتناع کردن: to prohibit منسوخ کردن; act عمل; this act was not voluntary این عمل به رضا نه بود.

Exercise 129

In the later years of his life Jahangir, an easy-going man had given the reins of government into the hands of his favourite wife, Nur Jahan. She won and held the complete confidence and affection of the Emperor. She was a generous patron of poor Mohammadan girls, for many of whom she found "husband and dowry;" and her charity won favour for her with the people.

Hints.—Later years of his life اواخرِ زندگئ خود; easy-going عیش پرست; reins of government زمامِ سلطنت;

favourite wife زنِ محبوبه ; complete confidence اعتبارِ کلی ; affection مودّت ; to hold داشتن ; to win تسخیر کردن ; generous مهربان ; patron سر پرست ; to find dowry جهیز مهیّا کردن ; charity بخشش و عطا ; charity won favour for her with the people بخششهای او را درمیانِ عوام هر دلعزیز ساخت.

Exercise 130

For nearly a hundred years after the death of Aurangzeb there were fearful wars all over the country. There was no good and strong ruler to keep peace and order in most parts of India. There were great many Hindu Rajas and Mohammadan Nawabs all fighting against one another.

In the north of India fierce Afghan and Persian chiefs kept rushing over the wide plains of Hindustan, killing the people, burning the towns and villages and carrying away goods and cattle. The fierce and most cruel of them was a Persian named Nadir Shah. He was the King of Persia

Hints.—For nearly a hundred years تاتقریباصد سال ; all over the country درهمه اطرافِ ملک ; fearful wars جنگ‌وجدلِ هولناک ; strong ruler حکمرانِ قاهر *or* جابر ; to keep peace and order امن‌وامنیّت برقرارداشتن ; Raja رای ; to fight against one another با یک دیگرپیکارنمودن ; fierce درشت ; to rush تاختن ; to burn villages دیهات را آتش زدن ; to carry away ربودن ; goods and cattle اموال‌ومویشی.

CHAPTER IV

MISCELLANEOUS TRANSLATION EXERCISES

Example No. 1

Railways are very useful in time of famine. When the rain does not fall, the crops cannot grow, and the people suffer much. In olden days thousands of people used to die in time of famine. But now, food can be brought quickly from distant places. In this way thousands of lives are saved by the railways.

So you see, we all owe a great deal to George Stephenson. We should remember him sometimes, when we receive a letter, a book, or a newspaper, and we should thank him, when we enjoy things that the railway brings us.

Guiding Words

Railways	ماشینها-قطارها	To owe	احسان مند بودن
Crop	فصل	Newspaper	روزنامه
To suffer	تکلیف بردن	To thank	متشکّر شدن
Food	سامانِ خوردنی	To enjoy	فیضیاب بودن
Quickly	به عجلت	To be saved	جان به‌سلامت بردن
Letter	نامه		

Persian Translation

ما شینها بوقتِ قحط بسیار مفید است - چون باران نمی شود - فصل نمی تواند روئید و مردمان خیلی تکلیف می برند - در ایامِ سلف هزار ها مردم بوقتِ قحط می مردند - ولی حالا سامانِ خوردنی بعجلت تمام از مقامهائی دور و دراز آورده می شود - بدین‌طریق‌هزارها مردم به وساطتِ ما شینها جان به سلامت می برند -

پس شمامی بینیدکه‌ماجا،ج استیفنسن‌را بسیاراحسان‌مند هستیم - مارا باید که چون نامهٔ‌یا کتابی یا روزنامهٔ

موصول بشود او را یاد کنیم و شاید وقتیکه از چیزهای که
ماشین برای ما آورده است فیضیاب شویم- متشکر او باشیم -

Example No. 2

Arabia in the sixth century was the scene of wars and bloodshed. The Arabs were a wild people of unbridled passions. Tribes warred with tribes and towns with towns. It was to change this that the Prophet Mohammad (may God bless him!) arose and preached his religion. Although the Mohammadans, in after years, became bold fighters and great conquerors, Mohammad (may God bless him!) was himself a polite gentleman, whose mind revolted against the evil practices, so rife among his country men.

He began to preach a new gospel to his fellow-townsmen, urging them to lead godly lives. The people of Mecca drove him away, but he was welcomed in the town of Medina, where his good influence was greatly felt. He sent out a charter which set forth the duties of the citizens and forbade them to enter into useless wars.

Guiding Words

Sixth century	قرنِ ششم	Polite	حلیمُ الطّبع
Scene of wars	معرضِ جنگ و جدل	Evil practices	رسومِ قبیحه
Scene of bloodshed	منظرِ قتل و غارت	To be rife	متداول شدن
Wild	وحشی	New gospel	دینِ نو
Unbridled passions	جذباتِ ضبط نا پذیر	To urge	ابرام نمودن
To preach	تلقین کردن	To welcome	ترحیب گفتن
Fighter	مبارز	Influence	اقتدار
		Charter	دستور العمل
		To forbid	منع کردن

Persian Translation

ملکِ عرب در قرنِ ششم (میلادی) معرضِ جنگ و جدل

و منظرِ قتل و غارت بود۔ اهلِ عرب قوی بودند وحشی و دارایِ جذباتِ ضبط نا پذیر۔ قبیله با قبیله برسرِپیکار بود و شهر به شهر۔ برای اصلاحِ این حالت بود که رسولِ خدا محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) پدیدار شدند و تلقینِ دینِ خود نمودند۔ اگر چه بعده' مسلمانان مبارزانِ شجاع و فاتحانِ قاهر شدند۔ محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) مردِ حلیم الطبع بودند۔ و از رسوم و عاداتِ قبیحه که میانِ هم وطنانِ ایشان متداول بود دلِ شان بر گرفت۔

به اهالیٔ شهرِ خود وعظِ دینِ نو آغازیدند۔ و برای زندگانیٔ خدا پرستی ابرام نمودند۔ باشندگانِ مکّه ایشان را بدر راندند۔ امّا در مدینه ایشان را ترحیب گفتند و آنجا اقتدارِ شان بزودی سرایت کرد۔ و دستور العملی شائع نمودند که در آنجا فرائضِ بلدیت مندرج بود و ایشان مردم را از جنگ های بیهوده منع فرمودند۔

Exercise 131

The next morning as soon as the sun appeared above the horizon, the king was most agreeably awakened by the songs of the birds which had perched for the night upon the tree under which he lay and also among the other thick trees in the garden of the palace. He looked at the beautiful building, and felt a great joy at the thought of being again master of it, and once more possessing his dear princess. He got up and slowly aproached her apartment.

Hints.—To appear نمودارشدن ; horizon اُفق ; agreeably به دلاویزی ; song نغمه ; birds طیور ; to lie آرام کردن ; thick trees درختهای گنجان ; to perch نشستن ; beautiful building عمارتِ خوشنما ; to possess اختیار یافتن ; to get up برخاستن ; apartment اطاق .

Exercise 132

Dear lamb! who made thee?
    Dost thou know who made thee?
Gave thee life, and bid thee feed
    By the stream and over the mead;
Gave thee clothing of delight,
    Velvet clothing, woolly, bright;
Gave thee such a tender sound;
    Making all the vales resound;
Dear lamb, who made thee?
    Dost thou know who made thee?

Hints.—Lamb بَرّه; to make آفریدن; stream رود; mead مرغزار; velvet مخمل; bright شوخ رنگ; vale وادی; woolly پشمین; tender sound آوازِ دلکشا; to make resound پُر صدا کردن.

Exercise 133

Sandal Lodge,
Simla,
December 21st, 1938.

My dear Ratan,

Your Christmas holidays begin in a few days more. I shall, indeed, be very glad, if you spend a week with me up here. The mountain scenery of Simla is ever picturesque, but during snowfall it is simply superb. It is not so cold as you think. We will go out and play with snow-balls, as the English school boys do.

If you, however, find the cold too much for you, we may go down to Kalka by motor car and spend the week in Pinjaur gardens, belonging to the Maharaja of Patiala. In that case bring your gun. We may spend a day or two out shooting. The place swarms with green pigeons.

Give my respects to your revered father and regard me

Affectionately yours
Soba Rai.

Hints.—Christmas عیدِ میلادِ عیسیٰ ; scenery منظر ; picturesque دلفریب ; snowfall برف باری ; superb شگرف ball قلوله ; motor car اتومبیل ; gun تفنگ ; to shoot انداختن ; respects آداب ; revered محترم ; affectionate محبّ.

Exercise 134

There have always been brave sailors ready to fight for England, but the greatest of them all was Lord Nelson. He was a weakly child, and was never very strong, even when he was grown up. Even when quite young, he showed that he had a brave and fearless spirit.

Once his friends found him sitting alone by the side of a brook that he could not cross. When he was brought home, his grandmother said to him, "I wonder, child, that *fear* did not drive you home." "*Fear*? grandmother," said the boy, "I never saw *fear*. What is it?"

Hints.—Sailor ملّاح ; to be ready حاضر بودن ; the greatest افضل ترین - اعلیٰ ترین ; weakly ضعیف و نحیف ; even هم ; grown up بالغ ; brave and fearless شجاع وبیباک ; alone تنها ; side of a brook لبِ جوی ; to cross عبورکردن ; grandmother جدّه ; fear بیم و ترس ; to drive راندن .

Exercise 135

How, O Krishna, shall I resolve to fight with my arrows in the field against such as Bheeshma and Dron, who, of all men, are most worthy of my respect. I would rather beg my bread about the world, than be the murderer of my preceptors, to whom such awful reverence is due. Should I destroy such friends as these, I should partake of possessions, wealth and pleasures polluted with their blood. We know not

whether it would be better that we should defeat them or they us. My compassionate nature is overcome by the dread of sin.

Hints.—How چگونه ; to resolve قصد کردن ; worthy of respect مستحقِ تعظیم ; to beg bread گدائی کردن ; I would rather من ترجیح دهم ; murderer قاتل ; preceptor بزرگوار ; awful reverence حُرمَتِ جلیله ; to destroy هلاک ساختن ; to partake of wealth قابضِ ثروت شدن ; polluted آلوده ; to defeat شکست دادن ; compassionate nature فطرتِ همدرد ; to be overcome مغلوب شدن ; dread of sin خوفِ گناه.

Exercise 136

I would be steadfast as a tree,
That takes its stand immovably,
Whenever it sinks its strenuous roots;
And, though winds blow and waters flow,
Thence will not go, nor budge one foot;
And when it dies, as die it must
Dies like a sentry at his post.
I would be patient as a tree;
See how it bears unflinchingly
Rough winter's bludgeoning and frost!
Its branches bare the biting air
And all its fair green leafage lost,
With lips compressed, unmurmuring
It meekly waits the coming spring.

Hints.—Steadfast اُستوار ; strenuous root ریشهٔ مستحکم ; to budge جُنبیدن ; to die از پا در آمدن ; sentry دربان ; post مقام ; patient صبور ; unflinchingly مردانه وار ; winter's bludgeoning لطمهٔ سرما ; frost ژاله ; biting air بادِ خنک ; compressed پیوسته ; meekly باحُسنِ ملائمت.

Exercise 137

New Delhi,
April 25, 1938.

My dear Fateh Mohammad,

Many thanks for your kind letter of yesterday, inviting me to spend a few weeks with you up at Kasauli. It is indeed, good of you to be so solicitous of me. Well, I accept your kind invitation.

I shall not, however, be able to come up before the beginning of the next week. I am not quite all right yet. Dr. Mukerjee, who has been so kindly treating me all along, advises me to be here for a few days more. I still feel pain, when I get up, and a motor journey on the hill-road may not be good for me. I shall, therefore, be with you, say, by next Wednesday.

Please get a good stick for me. I am weak, you know, and shall have to hobble for some time.

Sincerely Yours
Rafiq.

Hints.—Kind letter مراسلهٔ گرامی; to invite دعوت نمودن; good of you شفقتِ شما; to be solicitous اشتیاق داشتن; to treat مُعالجت نمودن; to advise مشورت دادن; more مزید; motor journey سفر اتومبیل; Wednesday چهارشنبه; stick عصا; weak ناتوان; regards آداب; sincere مخلص.

Exercise 138

There is an old saying, "Take care of the pence and the pounds will take care of themselves." But that is equally true of the small portion or fragments of our time. It might be said with at least equal truth, "Take care of the minutes, and the months will take care of themselves." For, what are months but minutes multiplied?

Time is better than money, more precious and more important. More can be done with it; and the

consequences of wasting or losing it are more serious. And just in proportion as it is more precious than money, so it is more important, so that none of it should be wasted.

Hints.—Old saying مثلِ قدیم; take care of the pence and the pounds will take care of themselves درم را نگاه دارید و دینار خود محفوظ باشد; fragments of time جزئیاتِ اوقات; truth صداقت; minute دقیقه; to multiply جمع کردن; money پول; more precious گران تر; more important اهم تر; consequence نتیجه; to waste تلف کردن; to lose ضائع کردن.

Exercise 139

All that glitters is not gold.

1. The saying means:—

(*a*) That we should not be misled by appearances; and

(*b*) That we must examine closely before we accept an opinion.

2. If taken literally, this saying asks us to trust no one. In other words, take every body to be a thief, unless he can prove himself to be honest.

This is a wrong way of looking at life. Man must trust, and be trusted in return.

3. It is true that we must examine carefully, before we accept an opinion.

(*a*) The old beliefs are now given up. We reason and argue for ourselves.

(*b*) Modern knowledge is all based on personal experience of great men.

4. The importance of independent thinking is necessary. Everyone must think for himself, otherwise he is like sheep that follow one another blindly.

Hints:—All that glitters is not gold هر درخشنده طلا نبود ; saying مثل ; to be misled فریب خوردن ; literally لفظاً ; to trust اعتماد داشتن ; beliefs اعتقادات ; to argue بحث نمودن ; modern knowledge علوم جدیده ; base اساس ; personal experience تجارب شخصی ; thinking تدبّر ; blindly کورانه .

Exercise 140

I lay in sorrow, deep distressed;
    My grief a proud man heard;
His looks were cold, he gave me gold,
    But not a kindly word.
My sorrow passed, — I paid him back,
    The gold he gave to me;
Then stood erect and spoke my thanks,
        And blessed his charity.
I lay in want, in grief and pain;
    A poor man passed my way;
He bound my head, he gave me bread,
    He watched me night and day.
How shall I pay him back again,
    For all he did to me?
Oh, gold is great, but greater far
        Is heavenly sympathy.

Hints.—Deep distressed سخت پریشان و غم زده ; looks نگاه ; cold بی مهر ; kindly words سخنهای مشفقانه ; erect راست ; to bless دعای خیر گفتن ; to be in want به احتیاج افتادن ; heavenly sympathy همدردی سماوی .

Exercise 141

Two men were travelling together along a lonely road, and talking of what they would do, if they should be attacked by robbers or by wild beasts. "Never fear," said one of them. "I'll stay by you and there

will be no danger." These words were hardly out of his mouth, when a great bear ran out of a thicket; and he, being nimble and lightly built, forthwith climbed up into a tree, leaving his friend to face the bear alone. The other fell on his face on the ground and lay quite still. The bear came up, smelt him, thought him dead, and went away. Then the boastful one came down from the tree laughing. "What did the bear whisper in your ear?" said he, "you seemed very friendly." "Oh," the other answered, "he told me never to trust the words of a coward. (*B.U.M. 1936*)

Exercise 142

An ass, walking in a desert one day, found a lion's skin. He was struck with what seemed to him a great idea. He lifted the skin, put it on himself and went about all day frightening every animal he met. At length a fox came along the way. At first he looked greatly terrified; but, as soon as he heard the ass's voice, he cried, "Aha! I think I recognise that musical voice. I have heard it before. I have no fear now after hearing that old familiar bray." Never try to be what you are not. (*B.U.M. 1936*)

Exercise 143

A blind man was walking in a dark night with a lamp in his hand and a pitcher on his shoulder. A man met him on the way and said, "O foolish man! darkness and light are the same to you; then what is the use of this lamp?" The blind man laughed and said, "This lamp is not for me; but for blind and foolish men like you, so that you may not strike against me and break my pitcher." (*B.U.M. 1937*)

Exercise 144

A thief entered the garden of a Persian and collected a good deel of mangoes. He was about to go when the owner entered the garden and seeing the thief said, "Hullo, dear guest, how do you happen to be here?" "I was passing along the road," said the thief, "when a strong wind blew me in."

"Granted," said the Persian, "but how do you happen to collect these mangoes?" "Oh that?" said the thief. "Why, as I was being blown by the wind I caught hold of the mango tree, and several mangoes fell down." "I see," said the Persian, "but who gathered them and tied them in a bundle?" "By Allah," exclaimed the thief, "I was just thinking that when you came in."

(B.U.M. 1937)

Exercise 145

As a cock was one day searching for food on a mound of earth, be found a diamond.

"Well" said he, "this glittering stone would have been a delight to a jeweller, if he had found it, for it would have made his fortune. But as for me, I should have been better off, if I had turned up a barley-corn, which would be worth more to me than forty diamonds."

That which is a prize to one may be useless to another; and nothing, however rich and costly, is valuable to us, if we cannot find a use for it.

(A.U.M. 1938)

Exercise 146

Once, a lion having grown old, feeble, and unable to prey, retired into his den and never came out. Those animals which happened to enter the den to visit "the king of the animals" to show their sympathy with him were killed and devoured by the lion and never came out again. One day, the sly fox came round and stopped in front of the den, but far from its mouth. The lion, seeing that the fox was too clever to approach nearer, asked him in a mild tone as to why he did not enter the den while all the other animals had gone in and sympathised with him.

The clever fox, in a still more polite and respectful manner, replied, "Sir, I am one of the humblest slaves of the royal dynasty. I cannot be so disrespectful and unmannerly as others were, and cannot venture to pollute and make impure the sacred and purified royal

mansion of your majesty with my impure and sinful feet." This he said and stealthily glided away.

(*A.U.M. 1933*)

Exercise 147

As days went by, the game, which had proved such a pleasant pastime when first tried, became more and more popular among the shepherd boys. But with this increase of popularity the rumour of the young judge's cleverness likewise spread abroad. The result was that one day two villagers who had a difference, because the cow of the one had trespassed on the field of the other, by way of experiment betook themselves to the youthful Solomon. He listened gravely to what the plaintiff and the defendant had to say, and on the spur of the moment delivered judgment with so much kindness, and at the same time in a manner so satisfactory to both parties, that they who had come as disputants went home as friends.

(*A.U.M. 1934*)

Exercise 148

The women of a fishing village have a hard life, for their husbands are nearly always away from home, and there is plenty of work to be done. The children have to be looked after, and the dinner to be cooked, the clothes to be washed and mended, and the bread baked, and any spare time can always be occupied in tending the vegetables in the garden. They are a patient, hardworking folk, and turn brave face on trouble when it comes upon them; but they dread the sea, and feel it is a cruel enemy, who is always ready to seize their dear ones from them.

(*A.U.M. 1935*)

Exercise 149

From his boyhood Shakespeare had to face hardships and miseries of life. By the time he reached his fourteenth year his father was a poor man. We find that in 1578 he (Shakespeare's father) borrowed some money and in next year he sold some of his wife's pro-

perty. These adversities must have compelled the old man to withdraw his son from the school either to assist his father or to earn a living for himself. What Shakespeare actually did for the next eight years we do not know. But this much we know for certain that, on November 28, 1587, he was married to Anne Hathaway, a girl seven years older than himself.

(A.U.M. 1937)

Exercise 150

There were no tears in the king's eyes. He looked at all of his courtiers with great affection, but his mind was made up. He took off his royal robes and dropped them gently on the ground. The Chief Minister picked them up tenderly, and kissed them and sobbed like a child. Then the king took off his crown and held it in his hands. He raised his eyes to heavan and said, "O God, I give back to Thee the gift of kingship which Thou hadst bestowed upon me. I love my subjects, but I love humanity more." Then he addressed his courtiers and said, "My friends, I go into the forest to pray for the rest of my life in order to find peace of mind. I sincerely hope that he whom you choose as your next king will be just and merciful. One day I'll return to you, not as your king, but as your servant, the servant of all human beings." He dropped the crown, which rolled down the steps of the throne. In perfect silence he then, walked out of the hall.

PART III

TRANSLATION

FROM PERSIAN INTO ENGLISH

CHAPTER I

SIMPLE STORIES

Example No. 1

خواجه‌ئی بیمار شد و بر بستر مرض افتاد و آن بیماری امتداد یافت - شاعری که آشنا و دوست او بود در آن مدت بعیادت او نیامد - چون خواجه صحت یافت با او ملاقات کرد - و از روی گله مندی گفت - من این همه بیماری صعب کشیدم و تو یکبار مرا عیادت نه کردی - گفت معذور دار که به مرثیه گفتن مشغول بودم -

Guiding Words

خواجه - A rich man.
امتداد یافتن - To get prolonged.
آشنا - Acquaintance.
صحت یافتن - To recover.
گله مندی - Complaint.
بیماری صعب - Serious illness.
معذور داشتن - To excuse.
مرثیه - Elegy.

English Translation

A rich man fell ill, became confined to bed and his sickness got prolonged. A poet who was his acquaintance and friend did not turn up to enquire about his health. When the rich man recovered, he went to see him, and by way of a complaint said to him, "I experienced such a serious illness, but you did not

come to see me even once." The poet replied, "Kindly excuse me; I was busy in writing your elegy."

Example No. 2

روزی حکیم انوری در بازار بلخ میگذشت - حلقهٔ دید که مردم بسیار در وی جمع آمده بودند - پیش رفت و سر درمیانِ آن حلقه کرد - مردی دید که درآن ایستاده قصائدِ انوری بنامِ خود می خواند و مردم او را تحسین میکردند - انوری پیش رفت وگفت ای مرد! این اشعار کیست که میخوانی؟ گفت - اشعار انوری - گفت تو انوری را می شناسی؟ گفت چه میگوئی؟ انوری منم - انوری بخندید- و گفت - شعر دزد شنیده بودم اما شاعر دزد ندیده بودم -

Guiding Words

بازار - Market
حلقهٔ مردم - Circle of men
تحسین کردن - To praise
پیش رفتن - To step forward
شناختن - To recognise
شعر دزد - Thief of verses

English Translation

One day Hakim Anwari was passing through the market of Balkh, when he noticed a large number of people thronged at a certain place in a circle. Proceeding ahead he put forth his head in that circle and saw a man standing and reciting the *qasidas* of Anwari as his own, and the people went on praising him. Anwari stepped forward and said, "O man, whose verses are these that you recite?" He replied, "Anwari's." Anwari questioned, "Do you know Anwari?" "What do you say?" replied he "I myself am Anwari." Anwaril aughed and said, "I had heard of the thieves of verses, but had never seen a thief of poets."

Exercise 151

شاگردی صبح در مکتب بآخوندِ خود گفت۔ "دیشب خواب دیدم که سراپای شما آلوده به عسل است و سراپای من آلوده به کثافت"۔ آخوند گفت "تعجبی نباید داشت زیرا که تو گنهگار هستی و من صوابکار۔ من بهشتی ام و تو جهنمی"۔ شاگرد گفت۔ "بقیهٔ خواب را هم اِذن میدهید به عرض برسانم؟"۔ گفت "بلی! بگو"۔ "آن وقت خواب میدیدم که شما مرا می لیسیدید و من شمارا"۔

Hints.—آخوند tutor; آلوده stained; کثافت filth; گناهکار sinner; صوابکار virtuous; اِذن دادن to permit: لیسیدن to lick.

Exercise 152

یزد جرد بن شهریار به نزدِ پدر رفت در وقتی که کسی را بار نبود۔ بادشاه فرمود که آن حاجب را سی چوب بزدند و از درگاه دور کردند و دران هنگام یزد جرد سیزده ساله بود و ندانست که حاجب را از چه جهت از درگاه راندند۔

دیگر مرتبه یزد جرد آمده خواست بنزدِ پدر رود۔ حاجب دست بر سینهٔ وی نهاده باز گردانید و گفت اگر بار دیگر ترا اینجا به بینم شصت چوبت بزنم۔ هرچند بادشاه زادهٔ باشی۔ سی چوب از بهرِ حاجبِ معزول و سی چوب از بهر آنکه دیگر بی ادبی نکنی و مرا نیز بچوب خوردن و خواری نیاری۔

Hints.—بار admission; حاجب chamberlain; دور کردن to dismiss; باز گردانیدن to turn back; چوب زدن to give lashes; بی ادبی کردن to behave improperly; بخواری اوردن to put to disgrace; معزول dismissed; هرچند even though.

Exercise 153

سلطان محمود غزنوی در صحرا بیکنفر خار کن رسید. که یک کوله باربته فراهم کرده میخواست آن را بشهر بیاورد. ازو پرسید. "قیمتِ این یک باربته در شهر چقدر است"؟ گفت "نیم درم". سلطان محمود چون آن خار کن را در بلند کردنِ آن بار عاجز دید کمک کرده بار را بدوش او گذارد و ازو پرسید "حالا این باربته را اگر من همین جا از شما بخرم چند خواهی فروخت"؟ گفت "ده دینار". گفت "چرا؟ آلان میگفتی در شهر نیم درم و حالا میگوئی اینجا که از شهر باید ارزان تر باشد ده دینارا" خار کن که سلطان را شناخته بود گفت "آن وقت دستِ بادشاه بآن نخورده بود حالاکه بادشاه در بلند کردن آن کمک نموده است از ده دینار کمتر قیمت نخواهد داشت".

Hints.—خارکن woodcutter; کوله bundle; باربته fuel-load; فراهم کردن to gather; بلند کردن to raise up; کمک نمودن to help; دوش shoulder; الان just now; شناختن to recognise; ارزان cheap; دستِ بادشاه بآن نخورده بود king's hand had not touched it.

Exercise 154

زن و شوهری که هر دو پیر و فقیر و بکلی تهیدست بودند شب در مسجد بیتوته کرده و از شدتِ گرسنگی ناله نموده از خدا نان می طلبیدند. بی دینی که معتقد به خدا نبود استغاثهٔ آنها را شنید و دو قرصِ نان فراهم آورده آنها را از سوراخِ بام بدرونِ مسجد برای آن دونفر انداخت. پیر زن و پیر مرد مشغولِ خوردن شدند و شکر خدای بجا آوردند. شخصِ بیدین فریاد کشیده گفت "از

من ممنون باشید نه از خدا۔ این نان ها را من برای شما آوردم که ابداً اعتقاد بخدا ندارم۔ گفتند تفاوتی نمی کند۔ مقصودِ من نان بود و خدا هم برای ما فرستاد۔ چه بتوسّطِ شما باشد چه بتوسّطِ شیطان"۔

Hints.—فقیر poor; تهیدست destitute; بیتوته کردن to pass night; شدت گرسنگی excess of hunger; ناله نمودن to lament; معتقد بودن to have faith; استغاثه wailing; قرص نان loaf of bread; فریاد کشیدن to cry out; ممنون شدن to be grateful; اعتقاد faith; تفاوت difference; مقصود object; بتوسط through; شیطان devil.

Exercise 155

روزی ملا نصرالدین جوالی برداشته واردِ بوستان شد و چقندر و بادنجان چیده جوال را پُر کرده میخواست ببرد۔ بوستانچی سر رسیده گفت۔ "کیستی و در این جوال چیست"؟ ملا نصرالدین قدری فکر نموده گفت "من از جلو این بوستان میگذشتم بادِ شدیدی وزیده و مرا از زمین کنده بتوی این بوستان افگند"۔ بوستانچی گفت۔ "بسیار خوب۔ همچو تصّور که باد ترا از زمین کنده باینجا انداخته است۔ چقندر و بادنجان را که چیده است"؟ گفت۔ "باد بقدری تند بود که من برای خودداری بهر چه دستم می آمد چنگ زده این چقندر و بادنجانها کنده شدند"۔ بوستانچی گفت۔ "این هم قبول۔ حالا آنها را کدام کس جمع آوری نموده و این جوال را از آنها پُر کرده است"؟ ملا گفت "ای برادرِ عزیز! من هم در همین فکر بودم کدام کس این کار را کرده که شما سر رسیدید۔

Hints.—جوال sack; وارد شدن to enter; چقندر beet-root; بادنجان brinjal; چیدن to pick up; بوستانچی

gardener ; فکرنمودن to think ; قدری for a while ; وزیدن to blow ; پر کردن to fill.

Exercise 156

یکی از شیراز به اصفهان آمده شنیده بود - که دران جا جیب بُر بسیار هستند - قدری چینی شکسته بصورتِ پول درست کرده در جیبِ خودش ریخت - وهر روز در بازار اصفهان راه می رفت - منتظر بود که یک جیب بُر جیبِ او را ببرد تا گول بخورد - لیکن جیبِ او را هیچ نه بریدند - روزی در جای با چند نفر اصفهانی نشسته بود - گفت - "من شنیده بودم که در اصفهان جیب بُر فراوان است و حالا مدتی است که پولِ زیاد در جیب دارم و همه جا گردش کرده ام هنوز نتوانسته‌اند جیبِ مرابه برّند - یکی ازان اصفهانیها گفت - "ای بیچاره ده دفعه آنچه در جیب تو بود در آوردم - دیدم که همه چینی شکسته است باز تویش گذاشتم و تو نفهمیدی -

Hints.—جیب بُر pick-pocket ; چینی شکستن to break chinaware ; پول money ; بصورتِ پول درست کردن to give the shape of money راه رفتن to walk about ; بازار market ; گول خوردن to be deceived ; جیب بریدن to pick the pocket ; فراوان many ; پولِ زیاد داشتن to keep much money ; گردش کردن to walk about ; اصفهانیها residents of Ispahan ; چینی شکسته broken chinaware ; بازگذاشتن to put back.

Exercise 157

عمر ولیث را خویشی بود که او را ابو جعفر گفتندی - روزی خبر آوردند به عمر ولیث که ابو جعفر غلامی را فرو کشید و بست چوب بزد - عمر ولیث بفرمود تا ابو جعفر را حاضر کردند - چون بیامد بفرمود تا هر تیغ که در

خزینهٔ او بود بیاورند پیشِ ابو جعفر. عمرولیث گفت "ای ابو جعفر هر کدام ازین تیغها بهتر است بیرون کن". چنین کرد. تا ازین تیغها صد جدا کرد. گفت "اکنون ازین دو اختیار کن". ابو جعفر ازان دو اختیار کرد. پس بفرمود "که هر دو تیغ را در یک نیام کن". ابوجعفر گفت "اے بادشاه دو تیغ در یک نیام راست نیاید". عمرولیث گفت "دو امیر در یک شهر هم راست نیایند". ابو جعفر فهمید که خطا کرده زود زمین بوس کرد و گفت "خطا کردم". عمرولیث گفت. "اگر نه ترا برمن حقِ خویشاوندی بودی از تقصیراتِ تو در نگذشتمی و گناهت را عفو نکردمی. این کار تعلق بما دارد. تو دست ازین کار بدار. این مرتبه گناهت را عفو کردم".

Hints.—خویش relative ; فرو کشیدن to drag down ; چوب زدن to give stripes ; خزینه (here) armoury ; اختیارکردن to select; نیام scabbard; راست آمدن to fit in; امیر chief ; فهمیدن to realise; خویشاوندی kinship; تقصیر fault ; عفو کردن to pardon ; تعلق داشتن to pertain.

Exercise 158

شخصی در بغداد بود که مطالباتِ مردم را خورده و از هرکس که چیزی به نسیه می برد یا بامانت میگرفت پس نداده و قیمت ادا نمی کرد. شکایتها ازو همه وقت بمحضرِ قاضی رسیده ولی تماماً بی اثر مانده. قاضی چون در وصولِ نمودنِ طلبِ مردم بالآخره خود را عاجز دید اظهار داشت که ازین ببعد دیگرکسی چیزی نباید باو داده بی اعتباریٔ او را مسلّم بدانند وامر کرد تا او را سوار نموده درتمام کوچه‌ها از صبح تا شب بگردانند و جار بزنند که این شخص مسلوب الاعتبار است او را همه کس بشناسند. همین کار را کردند و چون آن شخص نزدیکِ

غروب بمنزلِ خود آمد و از قاطر پیاده شد صاحب قاطر از او ادعای کرایهٔ قاطر نمود - آن شخص در جواب گُفت - مگر کور و کرّ هستی و ملتفت نبودی که امروز از صبح تا شام مرا برای چه در کوچه این همه میگرداندند؟ خیلی احمقی که اکنون از من ادعای طلب می کنی -

Hints.—مطالبات debts; به نسیه بردن to take on credit; پس دادن to repay; محضر court; قاضی judge; بی اثر ماندن to prove fruitless; طلب debt; جار زدن to announce; مسلوب‌الاعتبار unreliable; قاطر mule; ادعانمودن to demand; کور blind; کرّ deaf; ملتفت بودن to note carefully.

Exercise 159

دو نقاش بیکدیگر گفتند که ما هر دو تصویر بکشیم - به بینیم که کدام یک از ما بهتر می کشد - نقاشِ اول خوشهٔ انگور کشید و آنرا بر بالای درِ باغِ خود آویخت و پرندها آمده بران منقار می زدند زیرا که گمان می بردند که فی‌الواقع میوه است - مردمان آن تصویر را بسیار پسندیدند و با آن نقاش بخانهٔ نقاش دیگر رفتند - و ازو پرسیدند که تصویرِ تو کجاست؟ گفت - "عقبِ آن پرده است". نقاشِ اول پیش آمده دستِ خویش را دراز کرد تا پرده را پس بکشد - آنگه معلوم شد - آن پرده همان تصویر است که در پئ آن بود - این را دیده آن شخص به صاحب خانه گفت - "ای دوستِ عزیز! تو از من کامل تری - زیراکه بنده چنان تصویر کشیدم که پرندها فریفته شدند و تو چنان تصویر کشیدی که نقاش فریفته شد".

Hints.—نقاش painter; تصویر کشیدن to paint pictures; کشیدن to draw; خوشه bunch; آویختن to

hang; بالای در above the gate; منقار beak; منقار زدن to peck; گمان بردن to fancy; فی الواقع really; عقب behind; پرده curtain; دراز کردن to stretch out; پرده را پس کشیدن to draw back the curtain; فریفته شدن to be deceived.

Exercise 160

صیادی تیری بجانبِ آهوی افگند و آن را از پای در آورده برداشت و بخانهٔ خود روان شد. درمیانِ راه خوکی دوچار شد. صیاد تیرِ جگر دوز بر خوک زد. خوک از قهرِ زخمِ نیش خود را بر همینهٔ صیاد زد و هر دو در جای خود سرد شده بمردند. درین اثنا گرگی گرسنه بدانجا رسید. مردی و خوکی و آهوی کشته دید. بر بسیاری نعمت شاد شد و با خود گفت. خردمندی انست که امروز نعمتِ بی پایان صرف نکنم. به زهِ کمان بگذرانم و این گوشت های تازه را در گوشه نهاده روز بروز باندازهٔ حاجت به کار برم. گرگ از بسیارئ حرص به زهِ کمان میل کرده آغاز خوردن کرد و به یک ضربِ دندانِ او زهِ کمان گسسته شد بمحض گسیختنِ زهِ کمان گوشهٔ کمان بدلِ او رسید. و فی الحال جان داد.

Hints.—صیّاد hunter; تیری افگندن to shoot an arrow; برداشتن to pick up; روان شدن to start; دوچار شدن to meet; خوک hog; جگر دوز heart-penetrating; دوختن to sew, to stitch; قهر rage; درین اثنا in the meanwhile; نعمت bounty; گرگ wolf; صرف کردن to use up; نعمت بی پایان excessive bounty; زهِ کمان bow-string; گذراندن to live upon; در گوشه نهادن to lay aside in a corner; به اندازهٔ حاجت according to want; ازبسیاری حرص on account of much greed; یک ضرب دندان one stroke of the teeth; گسیختن to break; جان دادن to die.

CHAPTER II

PROSE PASSAGES

Specimen Passage No. 1

در اوائل عید مطلبِ تازه واقع نه شد. که قابلِ عرض باشد. مگر روز پنجم که برای دیدن آقا محمود رفتم. درضمن صحبت بگفت درسفرمکه پار سال بایک نفر هندی که اهل لکهنؤ بود. خیلی دوست شدم. اسمش علی حسین صاحب بود. فارسی حرف می زد. ولی لهجه اش جور دیگر بود. و خیلی خشن وزمخت حرف می زد. مثل لهجهٔ ما شیرین و نرم نه بود. در یک مدرسهٔ بزرگ هند فارسی را تا درجهٔ منشی فاضل خواند. اما حرف که می زد الفاظش فارسی بود و ترکیبش اغلب بی معنی. خیلی مشید. من حرف میزدم او نمی فهمید یا چیز دیگر می فهمید.

Guiding Words

اوائل (*Sing* اول) - beginning
مطلب تازه - fresh thing.
درضمن صحبت - during the course of conversation.
پار سال - last year
لهجه - tone

خشن - rough
زمخت - harsh
ترکیب - construction.
اغلب - mostly
جور - طور - kind ; sort
قابل عرض - worth mentioning

English Translation

In the beginning of (the month of) 'Id no new thing happened which is worth mentioning, but on the fifth when I went to see Aqa Mahmud, during the course of interview he said, "During my journey to Mecca, last year, I became a great friend of an Indian gentleman who belonged to Lucknow. His name was Mr. Ali

Husain. He spoke Persian, but his tone was different, and he spoke very roughly and harshly. His tone was neither sweet nor soft like that of ours. He had read Persian in a big school of India upto the standard of Munshi Fazil, but when he spoke, his words were Persian, but his constructions mostly used to be quite meaningless, and when I spoke to him, he either did not understand it or understood something else."

Specimen Passage No. 2

بعد به علی رضا پیش خدمت گفتم - "برو به سبزی فروش و بگو خوب حقِ نمکِ ده سالهٔ ما را بجا اوردی؟ می خواستی مهمانِ مرا کتک بزنی - تقصیر ماست که ده سال است از دکانِ تو سبزی میخریم - گیرم مردِ بیچاره مهمانِ من نه بود - غریب که بود - مهمانِ ایران که بود این طور مهمان نوازی می کنند؟ صریحاً با و بگو - اگر دیگر ازین فضولیها کردی پدرت را می سوزانم - بگو اگر دیگر چنین اتفاقی افتاد و از آدم های ما کسی به تو فحش بدهد - او را بیار پیش من اگر باید تنبیه اش کرد - خودم می کنم - مهمان بیچاره زبان نمی دانست - حرف از دهنش بر آمد - دیگر کتک زدن یعنی چه -"

Guiding Words

پیش خدمت - servant

حق نمک بجاآوردن - to give recompense for favours

کتک زدن - to beat

صریحاً - clearly

گیرم - I admit

فضولی ها - mischiefs

پدرکسی‌سوزاندن - to punish

فحش دادن - to call bad names; to abuse.

مهمان‌نوازی‌کردن - to entertain a guest.

English Translation

Then I said to my servant, Ali Raza. "Go to the vegetable seller and say, " What a good recompense you

have given for the favours shown by us for the last ten years. You wanted to beat my guest. It is our fault that we buy vegetables from your shop. If I admit that the poor fellow was not my guest, after all he was a stranger. He was the guest of Iran. And is this the way of entertaining a guest? Tell him clearly, if he does such mischief again, I shall punish him severely. Tell him if such a thing happens again, and any of my servants call him bad names he may bring him to me. If there be any necessity of warning, I shall do it myself. The poor guest did not know the language. If some word slipped from his mouth, where was the need of beating him?

Exercise 161

گویند اردشیر چنان در کار و مدارِ مملکتِ خویش بیدار و هشیار بود که چون ندیمان و ارکانِ دولتِ او بیامدند بامداد با هر یک بگفتی که دوش فلان کار کردی و فلان چیز خوردی و با فلان و فلان بودی۔ و آن کس هر چه کرده بود همه را بگفتی تا مردمان را گمان شدی که فرشته از آسمان می آید و وی را خبر میدهد و آن نبود مگر از بیداریٔ وی و نگهداشتِ ملک و رعایا۔ و بنا برین هیچکس پیرامونِ کارِ بد نمی گردید۔

Hints.—بیدار و هشیار vigilant and clever; کار و مدارِ مملکت administration of kingdom; ارکانِ دولت courtiers; دوش last night; فلان کار such and such a thing; فرشته angel; از آسمان آمدن to come down from the heavens; بیداری alertness; بنا برین consequently; پیرامون round; پیرامونِ کارِ بد گردیدن to think of doing evil deeds.

Exercise 162

حکیمی گوید که وای برآن کسی که مبتلا شود به صحبتِ سلطانان که ایشان را نه خویش بود نه فرزند ونه خادم و کسی را آزرم نکنند و گرامی ندارند مگر آن کس را که بدو حاجت داشته باشند از روی دانش یا بجهتِ مردانگی و چون حاجتِ خویش را از او یافتند نه دوستی ماند نه وفا نه آزرم - وکار ایشان اکثر ریا باشد - گناهِ خود را خرد دانند و گناه دیگران را اگرچه اندک بود بزرگ و عظیم دارند -

Hints.—حکیم philosopher ; وای woe ; مبتلا شدن to be involved ; صحبت company ; خادم servant ; آزرم regard ; گرامی داشتن to hold in esteem ; بجهتِ مردانگی for reason of bravery ; وفا fidelity ; ریا hypocrisy ; خُرد دانستن to think as a trifle.

Exercise 163

در اتلا نتیس هفت نژاد مختلف سکنا داشته و درجاتِ مختلفِ تمدن را طی کرده بودند - درفنِ جنگ و کشتی رانی واستعمار ممالکِ دیگر مانندِ سواحلِ آفریکا وآمریکا ماهر بودند - و پای تختِ شان را "شهر زرین دروازه" می نامیدند - مذهبِ آنها نوعی از آفتاب پرستی بوده - قوهٔ حافظه و تصویرِ آنها بسیار با قوت بوده و بیشتر در عالمِ مادیات ترقی کرده بودند - حتّیٰ بنا بروایتی هوا پیمائی داشته اند که صد نفر را جا می داده است -

Hints.—اتلا نتیس Atlantic ; نژاد race ; سکنا داشتن to live ; درجات تمدن stages of civilization ; فنِ جنگ art of war ; کشتی رانی navigation ; استعمار colonization ; ماهر expert ; سواحل coasts ; افریکا Africa ; شهر زرین دروازه the

city of Golden Gates; نوع type; قوهٔ حافظه faculty of memory; تصویر imagination; با قوت sound; عالمِ مادیات field of materialism; بنا بروایتی according to a tradition; هوا پیما aeroplane; جا دادن to accommodate.

Exercise 164

در ۲۳ ماه مه که روزی است که زلزله شدید ژاپون بوقوع پیوسته. کشتیٔ زره پوش فرانسوی موسوم به 'لواره' که میانِ 'اورو' و 'رو شفور' سفر میکرده درساعت یک و ۳۵ دقیقه بعد از ظهر در وسطِ دریا گرفتار یک موج بسیار مهیبی میشود که تمام سطحهٔ کشتی را زیر خود میکرد - این موج خوفناک تر از همه امواجی بود که تا کنون در دریا ها دیده شده است وپس از چند دقیقه دریا بحالِ اولی برگشت و آرام شد -

Hints.—ماه مه month of May; زلزله شدید severe earthquake; ژاپون Japan; به وقوع پیوستن to take place; زره پوش فرانسوی French warship; موسوم named; لواره Loire; اورو Havre; روشفو Rochefort; گرفتارشدن to get involved; سطحهٔکشتی ship's deck; مهیب terrible; دقیقه minute; خوفناک frightful; بحال اولی برگشتن to be restored to the former state.

Exercise 165

چون این غزل به میر فیض الله رسید روزی تقریبی کرده در مجلس سلطان محمود شاه قصهٔ خواجه را از آمدن به هرموز و برگشتن و غزل فرستادن به تفصیل باز گفت - سلطان فرمود "چون خواجه به قصدِ دریافتِ مجلسِ ما قدم در راه نهاده بود - برما واجب و فرض است که او را از فیضِ خود محروم نه سازیم" - پس ملا محمد قاسم مشهدی را که

از فضلای آن دولتخانه بود هزار تنکهٔ طلا تحویل نموده تا انواع امتعهٔ هند خرید کرده برای خواجه حافظ به شیراز برد.

Hints.—غزل ode ; تقریب کردن to take an opportunity ; به تفصیل باز گفتن to relate in detail ; قصهٔ حافظ the story of Hafiz ; برگشتن to return ; به قصدِ دریافتِ مجلسِ ما with intent to come to our court ; واجب و فرض essential and incumbent ; فیض benevolence ; تنکهٔ طلا *tanka* of gold ; انواع varieties; امتعه (*Sing.* متاع) goods.

Exercise 166

من هنوز خیلی کوچک بودم که پدرم زنِ جدیدی اختیار کرد و آن را فرمان فرمای خانه قرار داد. دستِ مادرم از هر چه کوتاه شد غصه میخورد. گریه میکرد. دست از همه چیز شست.

آسمان از او برگشت. چرخ جفا کردار هم برگشت. ستارهٔ او هم درمیانِ ستارگان مفقود شد. زمین و زمان هم ازو برگشتند. اقوام و دوستان همه بنظر تحقیر با و مینگریستند گل جوانیش پژمرده شد. غنچهٔ عمرِ ما هم که میخواست بشگفد و بنورِ محبتِ مادر رنگ و رُوی بگیرد شرمسار از روی مادر سرُ بزیر افگند.

Hints.—جدید new ; اختیار کردن to choose ; فرمان فرما master ; غصه خوردن to feel melancholy ; برگشتن to turn away ; چرخ جفا کردار tyrannical sky ; مفقود شدن to be lost ; تحقیر contempt ; پژمرده شدن to fade ; غنچه bud ; شگفتن to bloom.

Exercise 167

گرفتنِ فیل چنان باشد که در راهی که بآب رود چاهی

کشاده فرو برند. و سرِ چاه را سست پوشند و چون فیل درانجا افتد دو سه روز هیچ کس گرد فیل نگردد و بعد ازان شخصی آید و چند چوب محکم برو زند. ناگاه کسی آید و زننده را دور اندازد و چوب را گرفته پرتاب دهد و قدری علف پیشِ او انداخته باز گردد و همچنین چند روز شخصِ اول فیل را می زند و دوم منع میکند تا با شخصِ دوم انس گیرد و او بآهستگی نزدیکِ فیل رود و میوها که مرغوبِ فیل باشد نزدیک برد و او را خارش و مالش دهد. تا باین نوع ریاضت رام شود و گردن به بند نهد.

Hints.—چاهِ کشاده wide well; فرو بردن to dig out; سست پوشیدن to cover lightly; چوب زدن to beat with a stick; زننده striker; پرتاب دادن to hurl with a great force: علف fodder; منع کردن to prevent; انس گرفتن to become friendly; خارش دادن to scratch; مالش دادن to rub; به این نوع ریاضت by such labour; رام شدن to become tame; گردن به بند نهادن to submit the neck to captivity.

Exercise 168

نماز خفتن بود که در یکه اولنگ فرود آمدیم. مردمِ یکه اولنگ در وقتِ فرود آمدن از ما خبر یافتند و ما را به خانهای گرم برده نان از برای ما آوردند و از برای اسپان کاه و دانه بی نهایت جمع شد و هیزم و سرگین را نهایتی نی. از آن چنان سرما و برف خلاص شده و این چنین خانهای گرم یافتن. از آن چنان مشقت و بلاها رهای یافته آن چنان نان بسیار یافتن سرور ایست که این چنین مشقت کشیدگان و بلا گذارندگان می دانند. خاطر جمع و دل آسوده در آنجا توقف کردیم.

Hints :—نماز خفتن bed-time prayer ; فرود آمدن to halt ; یکه اولنگ the name of a village ; خانهای گرم warm houses ; کاه و دانه hay and grain ; نهایت limit ; هیزم wood ; سرگین dung ; خلاص شدن to be released سرما و برف snow and cold ; مشقت hardship ; سرور boon ; خاطر جمع with satisfaction of mind ; دل آسوده with peace of heart.

Exercise 169

معزالدوله احمد در بغداد در دهۀ اول محرم امر کرد تمامیٔ بازارهای بغداد را بسته مردم سیاه عزا پوشیدند و به تعزیه سید الشهدا پرداختند چون این قاعده در بغداد رسم نبود. لهذا علمای اهل سنت آن را بدعتی بزرگ دانستند و چون بر معزالدوله دستی نداشتند چاره جز تسلیم نتوانستند. بعد ازان هر ساله تا انقراض دولت دیالمه شیعیان در ده روز اول محرم در جمیع بلاد رسم تعزیه بجا می آوردند و در بغداد تا اوائل سلطنت طغرل بر قرار بود.

Hints.—امر کردن to issue orders ; دهۀ اول محرم first ten days of Muharram ; سیاه عزا پوشیدن to wear black for mourning ; به تعزیه پرداختن to mourn ; سیدالشهدا the Chief of Martyrs (the Imam Husain) ; رسم بودن to be customary ; علمای اهل سنت the Sunni doctors of theology ; بدعت innovation ; بر کسی دست داشتن to have control over some one ; تسلیم نمودن to submit ; انقراض دولت دیالمه collapse of the Daylamite dynasty : جمیع بلاد all countries : بجا آوردن to observe :

بر قرار بودن to continue ; اوائل سلطنت طغرل early days of the reign of Taghril.

Exercise 170

محدثین و ارباب اخبار و قصص را بخود راه دادم و از قصص انبیا و اولیا و اخبار سلاطین روزگار و کیفیت رسیدن ایشان به مرتبهٔ سلطنت و زوال دولت ایشان ازین طائفه می شنیدم و از قصص و اخبار ایشان و گفتار و کردار هریک تجربها بر میداشتم و اخبار و آثار عالم از ایشان می شنیدم و بر احوال عالم اطلاع حاصل می نمودم.

به مشائخ و صوفیان و عارفان خدا پیوستم و بایشان صحبتها داشتم و امر نمودم که بهر شهری و بلدی مسجدی و مکتبی تعمیر نمایند.

Hints.—محدث traditionist ; اخبار anecdotes ; قصص (*Sing.* قصه) story ; اولیا (*Sing.* ولی) saints ; مرتبهٔ سلطنت dignity of empire ; آثار events ; طائفه group ; عالم universe ; مشائخ great men ; عارف knower of God, gnostic. پیوستن to associate ;

CHAPTER III

SHORT POEMS

Specimen Poem No. 1

مرد باید که هر کجا باشد　　عزتِ خویشتن نگه دارد
خود پسندی و ابلهی نکند　　هرچه کبرومنی ست بگذارد
به طریقی رود که مردم را　　سرِ موی ز خود نیازارد
همه‌کس را زخویش به داند　　هیچ کس را حقیر نه شمارد
سر و زر در طلب نهد آنگاه　　تا مگر دوستی بدست آرد

Guiding Words

عزت نگاهداشتن - to guard honour	آزردن - to vex
خود پسندی - self conceit	به‌دانستن - to deem better ; to revere
ابلهی - folly	حقیر شمردن - to despise
کبرومنی - arrogance and pride	بدست آوردن - to acquire

English Translation

A man should, wherever he be, guard his honour well.

He should put aside conceit and folly, and turn his back on arrogance and pride.

He should behave in such a way that none may have even the slightest vexation through him.

He should deem all better than himself, and should despise none.

He should spend his energy and wealth to gain a (true) friend.

Specimen Poem No. 2

تنم می بلرزد چون یاد آورم　　مناجاتِ شوریدهٔ در حرم
که میگفت باحق بزاری بسی　　میفگن که دستم نه گیرد کسی

مرا گر بگیری به انصاف و داد   بنالم که عفوم نه این وعده داد
خدایا به غفلت شکستیم عهد   چه زور آورد باقضا دستِ جهد
چه برخیزد از دست تدبیر ما   همین نقطه بس عذر تقصیر ما
همه هرچه کردم تو برهم زدی   چه قوت کند باخدای خودی
نه من سر زحُکمت بدر می برم   که حکمت چنین میرود برسرم

Guiding Words

لرزیدن - to tremble	قضا - destiny
مناجات - prayers	تدبیر-deliberation; planning
شوریده - distressed	تقصیر - fault
زاری - lamentation	برهم زدن - to upset
غفلت - carelessness	حکمت - your order

English Translation

My body trembles, when I recollect the prayers of a distressed fellow (standing) in Mecca.

He, with much lamentation, was saying to God, "Cast not me away, for none will support me."

If you seize me in justice and equity, I shall complain, "Your pardon gave not to me this promise."

O God! In carelessness we broke the promise. What force can the 'hand of effort' bring against destiny?

What can proceed from the hand of our deliberation? This point is a sufficient excuse for our sins.

Whatever I did, you upset it. What power can one's self exert against Godship?

I do not take the head beyond your order (refute your orders). It is your command that passes over my head thus.

Exercise 171

قطرهٔ از قعر دریا دم مزن   ذرهٔ از مهـــر والا دم مزن
مرد امروزی هم از امروز گو   از پری و دی و فردا دم مزن
چون نمیدانی زمین و آسمان   بیش ازین از زیر و بالا دم مزن

گر بگویندت که جان را کن فدا
رو فدا کن جان خود را دم مزن
تا نمی‌دانی من و ما را که کیست
باش خاموش از من و ما دم مزن

Hints:—قعر depth; دم زدن to talk; ذره mote; مهر والا the high sun; مرد امروز man of to-day; پری the day before yesterday; دی yesterday; فردا tomorrow; زیروبالا below and above; جان فدا کردن to lay down life.

Exercise 172

امسال دو نور ز اخترم رفت
هم مادر و هم برادرم رفت
یک هفته ز بخت خفتهٔ من
گم شد دو مه دو هفتهٔ من
بخت از دو شکنجه داد پیچم
چرخ از دو طپانچه کرد هیچم
حیف است دو داغ چون منی را
یک شعله بس است خرمنی را
یک سینه دو بار بر نگیرد
یک سر دو خمار بر نگیرد
چون مادر من بزیر خاکست
گر خاک بسر کنم چه باک است
ای مادر من کجائی آخر؟
روی از چه نمی نمائی آخر؟
خندان ز دل زمین برون آی
بر گریهٔ زار من به بخشای

Hints.—دو نور double radiance; اختر star; بخت خفته ill luck; مه دو هفته full moon; دو طپانچه double blow; دو داغ two brands; دو بار double burden; دو خمار a two-fold calamity; بر گرفتن to bear; خندان smiling; دل زمین heart of earth; به بخشای take compassion; گریهٔ زار crying bitterly.

Exercise 173

زارع

پاینده باش زارع بدبخت رنج بر
ای آنکه زندگانئ ما در بقای تست
بدبخت خواندمت به خطا عذر من پذیر
خوش بخت زیر سایهٔ همچون همای تست
دانی که خوشه از چه سرا فگنده بر زمین؟
شکر تو میگذارد و اندر ثنای تست

در نزد خلق اگر چه گدائی و بینوا
در چشم من تو شاهی و سلطان گدای تست
یک دانه زیر دست تو صد دانه میشود
بر شاخه ای که روید ازان در دعای تست
گر مردم از رضای تو غافل نشسته اند
خوشنودی و رضای خدا در رضای تست
جان حقیر من نبود لائق نثار
ورنه ز روی صدق و ارادت فدای تست

Hints.—خوشه ear of corn; سر افگندن to bend down; شکر گذاردن to thank; زارع peasant; پاینده شدن to be for ever; بدبخت unlucky; رنج بر painstaking; برخطا by mistake; عذر پذیرفتن to accept apology; خوش بخت good luck; هما phœnix; شاخه sprig; رستن (Aorist; روید) to spring out; در دعا شدن to pray; غافل indifferent; رضا goodwill; حقیر humble; لائق نثار بودن to be fit to be sacrificed; ز روی صدق out of genuine love; ارادت devotion.

Exercise 174

با خرد گفتم ای مدبر کار
کس بدانش چو تو نشان نه دهند
چیست حکمت که از خزانهٔ غیب
قوت یک شب به نیکوان نه دهند
آنچه با جاهلان سفله دهند
با بزرگان خرده دان نه دهند
کج روان را دهند خرمنها
پر کاهی براستان نه دهند
ابلهان را دهند گنج گهر
با هنر پیشه نیم نان نه دهند
مگسان را دهند قند و شکر
به همای جز استخوان نه دهند

سفلهٔ صدر و اهل دانش را
به غلط ره به آستان نه دهند
عقل گفت این حدیث نشنیدی؟
هر کرا این دهند آن نه دهند

Hints.—مدبر کار ordainer of (human) affairs; خزانهٔ غیب invisible treasure; قوت meal; نیکوان virtuous people; سفله mean; کجرو crooked; خرمن granary; پرکاه a blade of straw; راستان the righteous; گهر pearl; نیم نان half a loaf; هما phœnix; استان threshold; حدیث maxim.

Exercise 175

یکی گیتی یکی یزدان پرستد — یکی پیدا یکی پنهان پرستد
دل از دنیای فانی کنده درویش — چو چغدی گوشهٔ ویران پرستد
سیه شد روزگار عاشق از عشق — سواد طرهٔ جانان پرستد
سرشک از بس فروبارید ـ شد کور — هنوز او نرگس چشمان پرستد
فغان از سر دبیر روزنامه — دروغ و مهمل و بهتان پرستد
وکیل محترم را کیش پول است — وزیر محترم عنوان پرستد
پزشک آمد عدوی تندرستی — جذام و سکته و یرقان پرستد
چرا مشتی ز شاگردان پاریس — دل و دین داده و نسوان پرستد
برون کرده ز دل مهر وطن را — دو زلف و قامت خوبان پرستد
اگر پرسی ز کیش پور داود — جوان پارسی ایران پرستد

Hints.—گیتی world; یزدان God; پیدا the visible; پنهان the invisible; دنیای فانی the perishable world; چغد owl; گوشهٔ ویران a ruined corner; طرهٔ جانان tress of the beloved; سرشک tear; نرگس چشمان narcissus-like eyes; سردبیر chief editor; روزنامه daily paper; مهمل nonsense; پول wealth; عنوان title; پزشک physique; جذام leprosy; سکته apoplexy; یرقان jaundice; پاریس Paris; نسوان women; زلف lock; کیش religion.

Exercise 176

اورده اند که یکی از بزرگان را ودیعت حیات بموکل اجل سپرده بود و رخت ازین مرحلهٔ فانی بسرای جاودانی برده در خواب دیدند و از حالتیکه بعد وفات وی را حاصل شده بود پرسیدند. فرمود که مدتی در شکنجهٔ عذاب گرفتار بودم و در چنگال عقاب عقوبت می فرسودم ناگاه پروانهٔ نجات از دیوان کرم الهی برسید و حق سبحانه' گناهان مرا بیامرزید. سائل ازوی استفسار نمود که هیچ دانستی که سبب آمرزش چه بود و بچه وسیلت صورت خلاصی رو نمود حواب داد که آری دربیابانی رباطی ساخته بودم. مگر درویشی در گرمگاه روز بسایهٔ آن رباط پناه اورد. و زمانی استراحت کرده. چون مشقت او براحت مبدل گشته بود از روی نیاز زبان بدعا کشاده بدین وجه گفته که خدایا بانئ این موضع را بیامرز. فی‌الحال تیر دعای او بر نشانهٔ اجابت رسیده مرا بیامرزید و از حفرهٔ جحیم بروضهٔ نعیم رسانید.

(*A.U.M. 1934*)

Exercise 177

آورده اند که موشی برلب چشمهٔ وطن گرفته بود و در پای درختی سر منزلی ساخته و غوکی نیز درمیان اب بسر می برد و گاه گاه بکسب هوا بکنار چشمه می آمد. روزی برلب آب آمده به نغمهٔ دلخراش صدائی میکرد و از خود بلبلی هزار داستان بر ساخته بآواز ناخوش مرغ دلها را از قفس قالب می رمانید. در آن حال موش در گوشهٔ مقام خود بزمزمه مشغول بود. راست که نعرهٔ شور انگیز غوک شنید متحیر شده بآهنگ تماشای خواننده بیرون آمد و بسماع نغمات او مشغول شده دستی برهم میزد و سری می جنبانید. غوک را آن اطوار که نمودار تحسین کردنی می نمود خوش آمد و باموش طرح آشنائی افگند. زبان خود او را از مصاحبت ناجنس منع می کرد و هوای طبع او را بر متابعت موش میداشت. القصه باهم خوش بر آمده

همواره مصاحب بودنی و حکایات و روایات دلکش بر یک دیگر خواندندی. موش روزی باغوک گفت که من وقتها می خواهم که با تو راز بگویم و غمیکه در دل دارم بازگویم و تو دران محل بزیر آب قرار داری. چندانکه نعره می زنم از غوغای غوکان دیگر استماع نمی کنی. حیلهٔ باید کرد که چون برلب آب آیم واقف شوی و بی آنکه نعره زنم از ان آگاه گردی.

(A.U.M. 1935)

Exercise 178

خدا را بشناس و حق او را بگذار. همت بتعلیم و تعلم مصروف دار تا از ذلت جهل رهائی یابی. از خداوند چیزی بخواه که پاینده باشد مانند دانش و ایمان و اخلاق نیک که هیچگاه از آدمی جدا نمی شوند. درکار خود هشیار و بیدار باش و آنچه نشاید بآرزو مخواه. زندگانی را آنگاه شائسته و نیکو شمر که در کسب خیر صرف شود در پایان هر روز اعمال خود را بترازوی انصاف بسنج و نیک و بد آنرا ازروی دقت حساب کن و بنگر که در آن روز چه خطائی از تو سرزده و کدام عمل نیک را بجا آوردهٔ و چه فرصتی را بغفلت از دست دادهٔ. اگر در نکو کاری رنج بری رنج نماند و کار نیک بماند و اگر از بدکاری لذت یا بی لذت نماند و فعل بد ماند. و بدانکه از عطاهای الهی چیزی به از حکمت نیست. و حکیم کسی است که اندیشه و گفتار و کردارش هر سه موافق باشد.

(B.U.M. 1936)

Exercise 179

نجاری هر روز روغن خود را در مقدار کم می یافت و هر چند کوشش می نمود تا دزد آن را بگیرد سودی نه بخشید. عزم کرد تا در کمین دزد بنشیند. مدتی نگذشت که نظرش برموشی افتاد و خواست تا از طریق دزدی ان واقف گردد. پس خاموش ماند و دید که موش با تدبیر دم خود را در طرف روغن می نهاد و پس بیرون کشیده

روغن ازان می مکید ـ نجار تله گرفته آن را در نزد سوراخ
نصب کرد تا آخر موش در آن گرفتار شد ـ (*B.U.M.* 1937)

Exercise 180

شمشیر آبدار هرگاه در گوشه ای بیندازند و هیچ گاه
بکار نبرند زنگ میزند و کند میشود ـ انسان هم مانند
شمشیری است که برای قطع و فصل کارهای این دنیا
آفریده شده است ـ و اگر حرکت نکند ـ ناتوان و رنجور
میگردد ـ کسانیکه روزگار خود را به تنبلی وتن پروری
می گذرانند هرگز روی تندرستی نمی بینند ـ اما
مردمانیکه بازوان خویش را در کسب روزی به کار میبرند
تندرست زندگانی میکنند و عمر دراز می یابند ـ
(*B.U.M.* 1938)

PART IV
COMPOSITION
CHAPTER I
PARAGRAPH WRITING
INTRODUCTION

Definition of a Paragraph. A paragraph is a group of sentences closely connected with one and only one topic. Its length depends on the nature of its topic and what the writer wants to say about it. The modern tendency is, however, to make the paragraph short.

Specimen No. 1

The Sparrow - کنجشک

کنجشک پرنده ایست بسیار کوچک و بی آزار و همین سبب است که مردم آن را اذیت نمی‌دهند. این به ازادی در خانه ها می آید و در دیوارها و سقفها لانه می سازد و بیضه ها می نهد و بچه ها می آورد. و از هرجا که خواهد دانه ها می چیند. وچون این پرنده درخانه می ماند بعضی آن را مرغ خانگی هم می خوانند. امّا این با مرغهای دیگر هرگز انسُ نمی گیرد.

Hints.—اذیّت دادن to harm; لانه nest; بیضه egg; مرغِ خانگی domestic bird.

Exercise 181

The Mouse - موش

Guiding Phrases

درخانه هامی ماند - به مردم ضرر می رساند - کتاب و کاغذ را می درد - گندم و برنج را خراب می سازد - از گربه بسیار می ترسد.

Exercise 182

The Camel - شتر

Guiding Phrases

حیوان بزرگ - سر کوچك - گردن دراز - بر آمدگی بر پشت - بر آمدگی را کوهان گویند - شتر یك کوهانه - شتر دو کوهانه - برای سواری و بارکشی بکار برند -

Specimen No. 2

Care of the Hair of the Head - حفاظت موی سر

موی سر را حفاظت کردن لازم است - لهذا باید که هر روز سر را بشوئیم و موی سر را شانه بکنیم - و روغن نیز بمالیم - و گاه گاه باید که سر را بتراشیم - تا هوا بریشهٔ آن برسد و نیز شستن آن آسان شود - و تا ممکن باشد چند ساعت سر را برهنه داریم تا هوا باندازهٔ کافی بمو برسد -

Hints.—شانه کردن to comb ; روغن oil ; ریشه root.

Specimen No. 3

The Elephant's Trunk - فیل خرطوم

می بینیم که گردن فیل آنچنان کوچك است که اگر او خواهد که چیزی را از زمین بدهان بردارد نمی تواند - خدای حکیم بینی اش را دراز ساخته است - ما این بینئی فیل را خرطوم می خوانیم - و این مثل رسن دراز باشد - فیل باین خرطوم هر چیز را که خواهد از زمین بر دارد و بدهان میگذارد - پس خرطوم فیل را بمنزلهٔ دست هم می باشد -

Hints.—بینی nose ; خرطوم trunk ; به منزله in place of ; رسن rope.

Specimen No. 4

A Good Son - پسر سعادت مند

پسر نجیب ان است که پدر و مادر را از جان و دل دوست دارد - و هر پند و فرمان که پدر و مادر با و بدهند

آن را از تہِ دل بشنود۔ و اطاعت ایشان بکند۔ و چون بزرگ و نیرومند شود آنان را دستگیری بنماید۔ و بہ هیچ وجہ ایشان را بہ نظر حقارت نہ بیند۔ و یقین دارد کہ خوشنودیٔ پدر و مادر خوشنودیٔ خدا ست۔

Hints.—نجیب noble ; نیرومند strong ; دستگیری نمودن to render help.

Exercise 183

The Scorpion - کژدم

Guiding Phrases

جانوری خطرناک۔ دمش کج۔ در دمش نیش پر از زهر۔ مردم را اذیت دهد۔ در ممالک گرم یافتہ شود۔

Exercise 184

A Dirty House - خانۂ کثیف

Guiding Phrases

کثافت اینجا و آنجا۔ ظرفهای ناشستہ۔ خورده های غذا در اطراف۔ پارچہ های چرکین در گوشہ ها۔ چیزها از گرد آلوده۔ ازدحام مگس۔ کرمها و موشها وغیره۔

Specimen No. 5

The Process of Dyeing a Cloth - طریق رنگ زدن پارچہ

چون خواهیم کہ پارچہ را رنگین کنیم۔ نخستین آن را در آب سرد تر کرده فشار بدهیم۔ پس قدر رنگ را در پارچہ بستہ در آب طشت حرکت دهیم تا آب بہ اندازۂ خاص رنگین گردد۔ آن گاه پارچہ را در آب فرو برده رنگین کنیم و فشار داده در آفتاب بگستریم۔

Hints.—رنگین کردن to dye ; فشار دادن to squeeze ; در آفتاب گستردن to spread in the sun.

Exercise 185

The Work of the Mosquito - کار پشّہ

Guiding Phrases

آزردن و اذیت دادن - خواب ربودن - مکیدن خون خفته بانیش جانگزا - تباهئ مالاریا آوردن - جان و مال را زیان رساندن -

Specimen No. 6

Write a paragraph on the Sponge - اسفنج, making use of the following words and phrases :—

جانورآبی - قعر دریا - مثل کیسه - در بالای آن سوراخ - دهان اسفنج - بیرون دریا خشک - آب جذب می کند - به فشار دادن آب می ریزد -

The Paragraph

اسفنج یکی از جانوران آبی است - که در قعر دریا جا می دارد - شکلش مثل کیسه است - که در بالای آن سوراخ باشد و این سوراخ دهان اسفنج است - که ازین جا آب دریا داخل میشود - چون اسفنج را از ته دریا بیرون بیارند خشک گردد - و هر گاه در آب نشانند آن را جذب کند - اما چون آن را فشار دهند آب را می ریزد -

Exercise 186

Horsemanship - سوارئ اسپ

Guiding Phrases

بهترین ورزشها - سبب تندرستی و نیرو مندی - بدن را چابک می سازد - روح را نشاط می بخشد - جوانان را بسیار لازم -

Specimen No. 7

Expand the following into a paragraph and suggest a suitable heading :—

آلومینویم بسیار مفید است - ظروف می سازند و سقف خانه ها را می پوشانند -

فوائد آلومینویم

آلومینویم بسیار مفید است - چون رنگش سفید

و روشن باشد - به تصرف هوا و رطوبت فاسد نمی گردد - آن را برای ساختن ظروف به کار می برند و ازان قاشق و چنگال و ظروف و بعضی چیزهای دیگر می سازند - و گاهی سقف خانه ها را نیز باوی می پوشانند -

Hints.—قاشق spoon ; چنگال fork ; سقف ceiling.

Exercise 187

Write a paragraph on زالو making use of the following :—

حیوان بی استخوان - بدنش نرم - عاری از دست و پا - درآب زندگانی میکند - به حیوانها می چسپد - خون آنها می مکد -

Specimen No. 8

Continue the following paragraph and suggest a suitable heading :—

ما را باید که پوست بدن را نگاه داریم و سر و صورت را روزانه بشوئیم و هر هفته به حمام رویم ....

شست و شوی بدن

ما را باید که پوست بدن را نگاه داریم و سروصورت را روزانه بشوئیم و هرهفته به حمام رویم - اگر در این امر غفلت بورزیم گرد که در هوا موجود است بر بدن ما خواهد نشست - و رفته‌رفته سوراخهای پوست‌را خواهدگرفت - وچون سوراخها بسته شود عرق از آنها بیرون نخواهد آمد - و چون عرق در بدن جمع شود ما نیز رنجور و ناتوان خواهیم شد -

Hints.—صورت face ; حمام bath ; نشستن to settle ; سوراخ pore ; عرق sweat ;

Exercise 188

Continue the following paragraph :—

ما را باید که دندانهای خود را پاکیزه داریم و هر صبح آنهارا با اب بشوئیم ....

Exercise 189

Complete the following paragraph :—

شیر گاو برای انسان بسیار مفید است.................

Exercise 190

Complete the following paragraph :—

ما پنج حس داریم ....

Guiding Phrases

.......باصره: با این حس چیزها را از راه چشم می بینیم - سامعه: آواز ها را از راه گوش می شنویم - شامه: از راه بینی بوها را می بوئیم - ذائقه: مزهٔ چیزها را بوسیلهٔ زبان می چشیم - لامسه: از درشتی و نرمئی چیزها آگاه می شویم -

Specimen No. 9

Write a paragraph explaining the meaning of the following quotation :—

پادشاهان به خردمندان محتاج اند

پادشاهان به خردمندان محتاج اند - زیرا اگر بخواهند که ملک آبادان گردد با مردم دانا مشوره کردن لازم است - و اگر در مملکت فتنه و فساد خیزد آن را فرو نشاندن هم ضروری است - و دران هنگام هم جز مشورت بدیشان چاره نیست - واگر بالفرض دشمنی پدید آید برای دفع کردنش هم با خردمندان کنگاش نمودن لازم است - خلاصه پادشاهان به همه حال به خردمندان محتاج اند -

Hints.—فرونشاندن to suppress ; هنگام time ; کنگاش نمودن to consult.

Exercise 191

Write a paragraph explaining the meaning of the following statement :—

جوابِ ابلهان خاموشی است

Exercise 192

Write a paragraph discussing the following statement :—

A Nod for a Wise Man and a Rod for a Fool.

دانا به اشارهٔ ابرو کار میکند

Specimen No. 10

نباشد همی نیک و بد پایدار
همان به که نیکی بود یادگار
هر آنکس که اندیشهٔ بد کند
بفرجام بد با تن خود کند
بپاداش نیکی بیابی بهشت
خنک آنکه جز تخم نیکی نکشت

With the help of the above verses write a paragraph describing the Merits of *Virtue* and Demerits of *Vice*.

انسان را باید که نکوکار باشد و به همه کس به نکوئی رفتار نماید. و به کسی هرگز بد نکند. و یقین داند که اگر به کسی بد برساند خود دربلا مبتلا گردد.

اما اگر به مردمان نکوئی ورزد همواره در راحت و امنیت باشد. درآخرت هم به بهشت برسد و سعادت مند گردد.

Exercise 193

Read the following poem and write a paragraph under the heading 'The Motherly Affection' مهرمادر.

گویند مرا چون زاد مادر   پستان بدهن گرفتن آموخت
شبها بر گاهوارهٔ من   بیدارنشست وخفتن آموخت
دستم بگرفت و پا بپا برد   تا شیوهٔ راه رفتن آموخت
یک حرف و دو حرف بر زبانم   الفاظ نهاد و گفتن آموخت
لب خند نهاد بر لب من   بر غنچهٔ گل شگفتن آموخت

Hints.—گاهواره cradle ; شیوه way ; شگفتن to smile.

Exercise 194

طیور - Birds.

Guiding Phrases

بدن آنها از پر پوشیده - هر پرنده دارای دو بال و دو پنجه و یک منقار - تخم میگذارند - تخم دارای سفیده و زرده و پوست - تخم مفید برای ساختن دواها و غذاهای گوناگون -

Exercise 195

زغال سنگ - Coal.

Guiding Phrases

جسمی است سیاه و سنگین - در معدن یافت می شود - بیرون آوردنش کار دشوار - زمین را میکنند - جسم و لباس سیاه - در زمستان اطاق‌ها را گرم کنند - درکارخانه ها به کار برند - از زغال چوب ارزان تر -

CHAPTER II
STORY WRITING
INTRODUCTION

Story writing is an art which requires sufficient practice. To write a good story a student should first have the whole plot clear in his mind and then he should try to arrange the main points in proper order. Effort should be made that the whole narrative may run smoothly from incident to incident, as each has happened one after the other. Each point should be dealt with in a seperate paragraph.

NOTE.—Specimens should be very carefully studied, before the exercises in connection, thereof are attempted.

Specimen No. 1

Expand the following story :—

واعظی بالای منبر رفت و مطلبی را که میخواست بگوید فراموش کرد - پس گفت نصیحت در شما بی اثر است - لهذا جلسه را ختم نمائم -

The Story

واعظی برای موعظه بالای منبر رفت - چون خواست حرف بزند دید مطلبی را که میخواست بگوید فراموش نموده - هرچه فکر می کند چیزی به خاطرش نمی آید - پس از قدری تامل گفت - خیلی از چیزها بود که میخواستم امروز برای شما ذکر نموده موعظه بکنم - اما چون از روی تجربت میدانم که نصیحت درشما بی‌اثر و موعظه بی‌ثمر است - لهذا بیش ازین زحمت نداده جلسه را به همین جا ختم نموده میروم -

Hints.—تامل hesitation ; تجربت experience; بی‌ثمر fruitless.

Specimen No. 2

Turn the following summary into a story :—

واعظی فوائد صدقه بیان میکند - مفلسی با خسیسی

گوید. دیدی صدقه چه فائده دارد؟ گفت بلی بدین جهت است که خیال دارم صدقه جمع کنم.

The Story

واعظی از بالای منبر گفت. صدقه رفع بلا میکند. صدقه رفع مرض میکند. صدقه اسباب طول عمر است. صدقه باعث کشائش امور زندگی است. صدقه موجب کسب سعادت اخروی است. پس از ختم مجلس یکی از مستحقین به یک نفر متمول بسیار خسیسی که جزو مستمعین بود گفت. البته ملاحظه فرمودید که صدقه چه فوائدی در بردارد. گفت بلی از همین روز خیال دارم که در شهرها گردش نموده صدقه جمع کنم.

Hints.—صدقه charity; متمول rich; خسیس miserly; مستمعین audience.

Specimen No. 3

Rewrite, in detail, story of which the following is a precis:—

میّتی را به قبرستان می بردند. مردی فغان میکرد و میگفت. ترا بجای میبرند که در آنجا نه چراغ است نه انیس. طفلی مفلس باپدر گفت. آیا او را بخانهٔ ما می برند؟

The Story

روزی پدری که بکلّی مفلس و بی ثمر بود باپسر خود از کوچهٔ عبور می نمود. به جمیعتی بر خوردند که دنبال یک تابوت افتاده میّتی را بقبرستان می بردند. یکنفر از صاحبان عزا گریه و سوگواری نموده فریاد و فغان میکرد و میگفت. تو را بجائی خواهند برد که امشب در آنجا نه نان است نه آب. نه فرش است نه چراغ. نه توشک است نه لحاف. نه انیسی نه مونسی نه پرستار. پسر رو به پدر کرده گفت. آیا او را بخانهٔ ما حواهند برد؟ پدر جواب داد. خیر. اورا به قبرستان می برند.

Hints.—تابوت coffin ; میت corpse ; صاحبان عزا mourners ; توشک quilt.

Exercise 196

Expand the following story:—

صاحب منصبی از جنگ برگشته بود- ازو پرسیدند درین جنگ شما چه کردید؟ گفت- هر دو پای یک نفر دشمن را از توزک بریدم- گفتند چرا سرش را نه بریدی؟ گفت سرش را کس دیگر بریده بود-

Exercise 197

Expand the following story, adding interesting details, where necessary :—

مردی‌را زن زشتی دادند- زن از شوهر پرسید که آیا من از که رو بپوشم و از که رو نه پوشم؟ گفت از من رو بپوش- و از هرکس دیگر خواهی رو بپوش خواهی رو نپوش-

Exercise 198

Rewrite, in detail, the story of which the following is a summary :—

مریضی به طبیب خود گفت- می فهمم نسیان و فراموشی برای من حاصل شده وقوهٔ حافظهٔ من رو به تحلیل گذاشته است- گفت بلی- می بینم مدت ها ست فراموش کرده اید حق‌العلاج مرا بپردازید-

Exercise 199

Rewrite the following story, adding all details from your own imagination :—

شخصی از شخص دیگر پرسید که امشب شام چه داری؟ گفت هیچ- گفت باز خوشا بحال تو منکه هیچ ندارم و مهمان هم دارم-

Specimen No. 4

Construct a readable story from the following outline :—

A king gets angry with a poet——asks the execu-

tioner to behead him——the executioner goes to bring his sword——the poet asks the onlookers to slap him and kick him until the sword is brought——the king laughs and forgives the poet.

The Story

بادشاهی از شاعری رنجیده به جلاد فرمود. که تا در برابر خویش گردنش بزنند. چون جلاد رفت که شمشیر بیارد. شاعر حاضران را گفت. ای ندیمان! تا شمشیر آورده شود مرا سیلی ها و لگدها بزنید که دل بادشاه خوش باشد. بادشاه تبسم کرده تقصیر او را به بخشید.

Specimen No. 5

Invent a story suggested by the following outline:—

عالم با ملاح در کشتی. طوفان. کشتی واژگون شود، هر دو در دریا. ملاح شنا کند. عالم با پایش به چسپد. شدت طوفان. ملاح خسته. هر دو قریب به غرق. عالم پایش را رها کند. ملاح نجات یابد. عالم غرق شود.

The Story

عالمی با یک نفر ملاح در زورقی نشسته از قضا دریا طوفانی و زورق واژگون شد. هر دو بدریا افتادند. ملاح شنا کردن میدانست. یکی از پاهای خود را به عالم داد که محکم چسپیده و شناکنان رو به ساحل آورد. اما شدت طوفان مانع از رسیدن به مقصد بود. ملاح خسته و هردو قریب به غرق شدند. ملاح گفت خیلی مشکل است که خلاص شده جان بدر ببریم. عالم گفت اگر من تو را رها بکنم آنوقت چه طور؟ ملاح گفت. آنوقت شاید. عالم فوراً او را رها کرد ونجات را نصیب وی نموده خود غرق شد.

Hints.—زورق boat; شناکردن to swim; قریب به غرق‌شدن about to be drowned.

Exercise 200

Expand the following into an interesting story:—

شخص دروغگو. روزی وارد محفلی میشود. مردمان

در گفت و گو مشغول - شخص دروغگو می خواهد بگوید- دهن را جنبش دهد - مردی رو بدو کرده می گوید دروغ دروغ - بیچاره متحیر می ماند - کسی گوید زبان به تکلم نکشوده - دیگری گوید هنوز حرفی نزده - ان شخص بگوید البته حرف خواهد زد -

Exercise 201

Expand into a story, adding details from your imagination:—

لیثمی بخانه نشیند - ظرف عسل و قرص نان جلوش گذارد - به خوردن مشغول - مهمانی وارد خانه شود - نان را پنهان کند - عسل همانجا گذارد - مهمان را گوید - عسل بخوری؟- بلی - مهمان بخوردن مشغول - لیثم متحیر- گوید عسل حرارتی دارد- دل‌را سوزاند - مهمان: دل شما را نه دل مرا-

Exercise 202

Expand into a complete story:—

مردی ظالم در پیش بادشاهی داد خواهی کند - گوید برمن ستم رفته است - بادشاه گوید کسی بر مرد ظالم ستم نتواند کرد - آن شخص عرض کند که آنکس که بر من ستم کرده است از من ظالم ترست - بادشاه سخنش را بشنود و دادش بدهد -

Specimen No. 6

Complete the following story:—

شخصی که‌کرّ بود به عیادت یکی از دوستان خود میرفت- در بین راه با خود خیال کرد حالا که میروم آنجا پس از سلام زبانی ازو میپرسم حالتان چه طور است؟ خواهد گفت امروز بهترم ....

The Story

.... میگویم الحمدلله - میپرسم غذا چه میل کردید؟ خواهد گفت شوربای رقیق یا فرنی - خواهم

گفت نوش جانتان- میپرسم طبیبتان کیست؟ لا بد یکی ز دکترها را اسم خواهد برد - میگوئم قدمش مبارک -

آن کرّ نزدیک مریض آمد و به همان ترتیب سوالات کرد- اول پرسید حالتان چطور است ؟ گفت خیلی بد- نزدیک است بمیرم - گفت الحمدلله - پرسید غذا چه میل کردید ؟ گفت زهر- گفت نوش جانتان - بالآخر پرسید- طبیبتان کیست ؟ گفت عزرائیل - گفت قدمش مبارک -

Hints.—کرّ deaf; الحمدلله thank God (*lit.* God be praised); لابد certainly; عزرائیل angel of death.

Specimen No. 7

Expand the following dialogue into a readable story:—

معلم حساب به شاگرد - اگر یک زن در یک روز دو پیراهن بدوزد - دو زن در دو روز چند پیراهن بدوزند؟

شاگرد - یک پیراهن -

معلم- درسها را خوب یاد نگرفتی -

شاگرد - خوب یاد گرفتم -

معلم- چه طور؟

شاگرد - وقتی که دو زن باهم شوند - اینقدر حرف زنند که فرصت کردن کار را ندارند -

The Story

روزی معلم حساب از شاگردی پرسید که اگر یک نفرزن در یک روز دو پیراهن بدوزد- دو نفر زن در دو روز چند پیراهن خواهند دوخت؟ گفت یک پیراهن- گفت معلوم میشود درسهای خود را خوب یاد نگرفته و قواعد علم حساب را نمی شناسی - گفت خوب می شناسم ولی زنها را بهتر می شناسم که وقتی دو تا زن باهم مشغول کاری شوند این قدر حرف زده و با یک دیگر صحبت خواهند کرد که در دو روز فرصت دوختن نصف پیراهن را هم نخواهند داشت -

Hints.—پیراهن shirt ; قواعد rules ; صحبت کردن to talk.

Specimen No. 8

Turn the following dialogue into a story adding interesting details where necessary :—

بادشاه حکم داد که دست دزد را ببرند

مادر دزد—دستش را قطع مکن . قوت من ازوست .

بادشاه—اگر دست او را قطع نکنم در پیشگاه آلهی مقصر باشم .

مادر دزد—در عمرت این قدر گناهان کرده ای . اگر این یک گناه نیز بکنی سنگینئ بارت چندان زیاد تر نگردد .

بادشاه را این سخن خوش آمد و پسر را به مادر بخشید .

The Story

جوانی را بد زدی گرفتند و پیش بادشاه بردند . بادشاه بعد ازان که دزدی بروی ثابت شد حکم داد دستش را ببرند . جوان مادر پیری داشت . که به اضطراب تمام پیش آمد . و گفت ای بادشاه زمان ! دستی را که خدا تعالی عطا فرموده قطع مکن . شاه گفت . به حکم همان خدا قطع میکنم . پیر زن گفت قوت من و قوت من ازوست . دست او را قطع کنی . نان مرا قطع کرده و جان مرا می گیری . بادشاه گفت . اگر دست او را قطع نکنم در پیشگاه آلهی مقصر بشمار در آمده و یکی از گنهگاران خواهم بود . پیر زن گفت تو در این مدت عمر خود اینقدر گناهان کرده ای و اینقدر در درگاه خداوندی مقصر واقع شده ای که اگر این یک گناه نیز از تو سر بزند چیز بزرگی برگناهانت افزوده نشده سنگینئ بارت چندان زیاد تر نخواهد شد . بادشاه را این سخن خوش امد و خندید و پسر را به مادر بخشیده پیر زن به خانه اش روانه گشت .

Hints.—قطع کردن to cut ; قوت power ; قوت food ; مقصر guilty.

Exercise 203

Turn the following dialogue into a story, adding details, where necessary.

(دهقانی از همسایه خود الاغ را به عاریت میخواهد) .

همسایه—افسوس میخورم الاغ را به کسی دیگر داده ام .

(صدای عر عر الاغ بلند می شود)

دهقان—الاغ شما بر عکس آنچه شما گفتید شهادت می دهد.

همسایه—عجب ! قول الاغ را بر قول من ترجیح می‌دهی.

Exercise 204

Expand the following dialogue into a readable story.

معلم—خواص حرارت و برودت را میدانی ؟

شاگرد—بلی

معلم—بگو

شاگرد—حرارت اجسام را منبسط نماید. حجم آنهارا زیاد کند برودت اجسام را کوچک کند .

معلم—مثالی بزن.

شاگرد—درفصل گرما روزها بلند می‌شود و در زمستان کوتاه.

Exercise 205

Turn the following conversation into a story adding details, where necessary.

(یک نفر طلبه با ملاحی در کشتی می نشیند)

طلبه—آیا علم نحو را تحصیل کرده ای؟

ملاح—نه .

طلبه—نصف عمرت به هدر رفته است.

(کشتی درمیان امواج و طلبه در شدت اضطراب)

ملاح—آیا علم شنا کردن را آموخته ای؟

طلبه—نه.

ملاح—تمام عمرت به هدر رفته است.

Exercise 206

Turn the following conversation into a story adding details, where necessary :—

FATHER : I am sorry to hear that you have failed in the Examination.

SON : It is due to my bad luck, father.

FATHER : No, it is not a matter of your bad luck. You did not work.

SON : I did work, dear father.

FATHER : Your mother tells me, that you worked very little.

SON : I regularly went to school, my dear father.

FATHER : But you did not work at home.

SON : All right, I will work at home, too, this year.

Exercise 207

Read the following poem and with the help of it write the story in Persian, adding necessary details :—

روستای گاو در آخور به بست
شیرگاوش خورد و برجایش نشست
روستای شد در آخور سوی گاو
گاو را می جست شب آن کنج کاو
دست می مالید بر اعضای شیر
پشت و پهلو گاه بالا گاه زیر
گفت شیر ار روشنی افزون بدی
زهره‌اش بدریدی و دل خون شدی
این چنین گستاخ زان میخاردم
کو درین شب گاو می پنداردم

Specimen No. 9

Write a short story to exemplify the saying " Money dispels Anger."

The Story

شخصی را سگی بود که ان را بسیار دوست میداشت. چون آن سگ مرد. اورا غسل داده کفن نمود و در قبرستان مسلمانان دفن کرد. این خبر را به قاضئ ولایت دادند. و او را به جهت تعزیر حاضر کردند. سر بگوش قاضی گذاشت و گفت که این سگ پولی داشت وصیت کرده است که قسمتی ازان پول را به شما بدهم. قاضی گفت آن مرحوم دیگرچه وصیتی کرده است. خدا رحمت کند او را.

Specimen No. 10

Write a story to illustrate the truth of the following Persian saying:—

هر که از خدا ترسد از غیر او نه ترسد

The Story

شخصی یمنی به حجاج برخورد. حجاج ازو پرسید. از کجا میآئی؟ گفت از یمن. حجاج حال برادر خود را که حکمران یمن بود ازو پرسیده گفت. ای مرد حاکم شما چه طور است؟ گفت بغایت فربه و بزرگ جثه. گفت از بدن او نمی پرسم از عدل و انصاف او می پرسم. گفت عدل و انصاف ابداً یک ذره در وجود او خلق نشده. سفاک است بی باک. بی رحمی است ظالم. و فاسقی است فاجر. گفت چرا شکایت او را نزد حجاج که بزرگتر اوست نبردید. تا ظلم او را از سر شما دفع کند؟ گفت حجاج هم که بزرگتر اوست ظالم تر و ستمگار تر است. حجاج از یمنی پرسید آیا مرا می شناسی؟ گفت بلی شما حجاج هستید برادر حکمران ما. گفت از من نه ترسیدی که این همه سخنان درشت درحضور من گفتی!؟ گفت نه. هر که حق گوید از باطل نیندیشد و هر که از خدا ترسد از غیر او نه ترسد.

Hints:—سفاک cruel; ستمگار tyrannical; حضور presence.

Exercise 208

Write a short story to fit the title "A Foolish Mother."

Outlines

مادر بچه ها را هر روز می زند—بچه هاش همه وقت
محزون و مغموم—مادر متصل در این فکر که بچه هاش
چرا اندوهناک اند—از مردمان می پرسد که بچه هاش چرا
ماتم زده اند—ایشان میگویند که بچه هات را بگو پژمرده
نباشند—گوید آنها را سخت کتک میزنم—گویند کتک نزن
پند بده—گوید گفتن اثر ندارد از صبح تا شب چندین
مرتبه کتک خواهم زد.

Exercise 209

Write in simple Persian a story illustrating the truth of the following statement:—

دیگ سیاه جامه را سیاه میکند

"Evil Communications Corrupt Good Manners."

Exercise 210

Write, in simple Persian, a story showing the "Superior Wisdom of the Fox."

Outlines

شیر و گرگ و روباه بالاتفاق گورخر و آهو و خرگوش
را صید می کنند.
شیر (به گرگ)—اینها را چگونه تقسیم می کنی؟
گرگ—گورخر قسمت شما. خرگوش از آن روباه و
آهو برای من.
(شیر بر آشوبد و چنگ فرو برده کلهٔ گرگ را می‌کند)
شیر (به روباه)—تو چگونه تقسیم میکنی؟
روباه—خرگوش لقمهٔ صبح. گور لقمهٔ ناهار و آهو
برای چاشت.
شیر—این تقسیم را در کدام مدرسه آموخته ای؟
روباه—از کلهٔ این گرگ.

CHAPTER III

LETTER WRITING

INTRODUCTION

Letter writing is a very useful art, for letters do not merely convey information but communicate the pleasant warmth of friendliness, too. The style must not, therefore, be difficult, but easy and humorous, if possible. In business letters, however, we should pay more attention to exactness and accuracy than to simplicity.

Persian letters mainly contain :—

(*i*) القاب و آداب - address and respects etc; such as :—

To father.................. جناب پدر بزرگوار من سلامت!

To mother.......... جناب حضرت والدهٔ ماجده من سلامت!

To son........ برخوردار نورچشم! راحت جان اطال‌الله عمره'!

To elder brother............ جناب اخوی صاحب سلامت!

To younger brother........... برادر عزیز نورچشم زاد عمره'!

To elder sister...... خدمت خواهر بزرگ محترمه سلامت!

To teacher.................. مکرم و محترم قبله آقای من!

To school mate.................... محب صادق من سلامت!

To friend................ .... محب باوفای من سلامت!

To businessman.............................. خدمت جناب!

(*ii*) مضمون - the body of the letter.

(*iii*) تاریخ - the date.

(*iv*) خاتمه - the conclusion, such as :—

فرزند جان نثار شما - پدر شفیق شما - برادر محب شما -
کمترین خاکپا شاگرد شما - دوست مخلص شما وغیره - وغیره -

(*v*) سرنامه - the address on the cover.

Specimen Letter No. 1

To your friend congratulating him on the success he achieved in the Matriculation Examination.

تبریک نامہ

گجرات - ۱ جون ۱۹۳۹ء

رفیق شفیق من سلامت!

دیروز روز نامہ 'سیاست' را مطالعہ می نمودم کہ نظر بر اسمای امیدواران کہ در امتحان ما تریک کامگار گشتہ اند بیفتاد۔ نام شما اولیٰ دیدہ بسیار فرحان شدم۔ الحمدللہ بہ مراد دل خویش رسیدید۔

فتحمندیٔ شما مایۂ مسرت و باعث بہجت گردیدہ است باشادمانیٔ بی‌انداز شمارا تبریک و تہنیت میگوئم و امید واثق دارم کہ این تبریک مخلصانہ‌را از این رفیق‌خویش بپذیرید۔

اکنون مطلع فرمائید در کدام مکتب داخل می شوید۔

کار خدمتی کہ باشد بندہ حاضرم۔

مخلص شما

بندہ حامد علی

Hints.—فرحان delighted; الحمدللہ thank God; بہجت pleasure; شادمانی mirth; پذیرفتن to accept.

Exercise 211

Write a short letter to your elder brother congratulating him on his winning a scholarship and giving him some home news.

Specimen Letter No. 2

Reply to the above letter.

کراچی - ۶ جون ۱۹۳۹ء

دوست گرامی و ارجمندم!

رقیمۂ محبانۂ جناب عالی واصل شد۔ امیدوارم کہ مزاج شریف بہ صحت و سلامت باشد۔

از تہنیت نامۂ شما بوی عواطف بہ مشام دماغم رسید۔

ازین تبریکات مخلصانه که دلالت برکمال محبت و نهایت شفقت می دارد تشکر و امتنـان می نمایم. پندارم فتح حقیر من نتیجهٔ فضل رحمانی و مرحمت یزدانی و دعای دوستـان صمیمی مثل جناب عالی است. ورنه من کجاو این چنین فتحمندی کجا.

بنـده میل دارم که در دارالعلوم بومبائی داخل شوم و تحصیل ادبیات بنمائم.

ایام مسرت و خوشوقتی جناب مستدام باد.

اخلاص شعار

انور

Hints.—رقیمه letter; عواطف kindness; یزدانی divine; صمیمی sincere; ادبیات literature.

Exercise 212

Write a letter to your friend congratulating him on his getting married in a rich family.

Specimen Letter No. 3

To your father informing him of your safe arrival and asking him to send your coat. Also tell him that you have bought your books and joined the hostel.

قنوج - مؤرخه ۱۲ جون سنه ۱۹۳۹ء

پدر مهربان من سلامت!

بعد از آداب عرض دارم کـه از جناب رخصت شـده اینجا بوقت شب بـه صحت و عافیت رسیدم. بعد از چند روز حالات را بالتفصیل خواهم نوشت.

به مکتب داخل شـده بـه دارالاقامه منزل گرفته ام. دیروز جمله کتابها را خریـد کردم. جمله استادها مشفقین هستند. بالخصوص اخوند فارسی کـه هرکس را جدا جدا التفات می کند.

مـاه آئنده زمستان می آیـد. و مـن قبای گـرم را آوردن فراموش کرده ام. اگر آقای موهن این جانب به

دیدن برادرش بیاید۔ قبائم را به همراهش روانه کنید۔
خدمت والدۂ مکرمه از من سلام برسانید۔

فرزند جان نثار شما
کرشن

Hints.—بعد از اداب after paying respects ; بالتفصیل in details ; دارالاقامه boarding house ; مشفق generous.

Exercise 213

Write a short letter to your father about hostel-life.

Exercise 214

Write a letter to your sister telling her to study hard. Suggest her some interesting books.

Specimen Letter No. 4

To your father who has gone to Karachi enquiring after his health and asking him to bring a copy of "A Text Book of Persian Composition" for you.

محله غازیه۔ شکار پور
مؤرخه ۱۸ جون ۱۹۳۹ء
خدمت آقای حقیقی و مولائی واقعی۔ مدظله العالی!

کورنشات فرزندانه و شرائط بندگانه بجا آورده معروض می دارم که ازان زمان که به کراچی تشریف برده اید خطی در باب سلامتی و تندرستئ آن جناب نفرستاده اید۔ ازین جهت بنده و تمام اهل خانه فکرمند هستند۔ امید که احوال خیر و عافیت آنجناب بزودئ تمام خواهند فرستاد۔

دیگر به شرمساری عرض میکنم که بنده در امتحان سه ماهی در فارسی کامیاب نگردیدم۔ اخوندم میگوید که کتاب " ای تاکست بک آو پرشین کمپوزیشن " برای طلبای فارسی بسیار مفید است۔ لهذا التماس دارم که چون تشریف آورید به دکان کپور برادرز رفته یک نسخهٔ این کتاب خریده برای بنده همراه خود بیاورید۔ این کتاب

برای من خیلی کارگر خواهد شد. منتظر جواب باصواب هستم. زیاده بجز تمنای قدم بوسی چه عرض بکنم.

جان نثار فرزند شما
نور شاه

Hints:—کورنشات compliments; معروض داشتن to request; نسخهٔ copy; جان نثار devoted.

Exercise 215

Write a letter describing your town to a man with whom you travelled in a train.

Exercise 216

Write a letter to your mother describing your visit to your uncle.

Specimen Letter No. 5

To a friend whose letter you have just received. Request him to let you know where some particular friend of yours whom you wish to see, is putting up.

خیر پور - مؤرخه ٦ سپتمبر ١٩٣٩ء

مکرم و محترم دوست مهربان آقای ممتاز!

خیلی وقت است از مژدهٔ سلامتیٔ مزاج مبارک محروم بودم. الحمد لله که وجود محترم مقرون به صحت و اعتدال است. حالات مخلص را استفسار فرمائید. بنده نیز به فضل تعالیٰ نعمت صحت بر قرار دارد.

از قراری که شنیدم آقای حمید عزم کراچی فرموده اند. لطف فرموده اطلاعم بدهید بچه تار آنجا تشریف برده اند. و قیام شان بدان مقام تا کی طول خواهد کشید. اگر بالفرض می خواهم که بد آنجا رسیده خدمت شان بکنم مرحمت نموده ارقام بنمائید که بکدام منزل برسم.

همه وقت برای خدمات حاضرم.

دوست محب شما
بنده محمد عثمان

Hints.—استفسار فرمودن to enquire; به فضل تعالیٰ by the grace of God; لطف فرموده kindly; بالفرض supposing; ارقام نمودن to write.

Exercise 217

Write a letter to your mother opposing proposal of marriage.

Exercise 218

Write a courteous letter to your neighbour asking him to keep his family quiet as one of the members of your family is seriously ill.

Specimen Letter No. 6

To a friend inviting him to a feast to be given in honour of a friend of yours who is just returning from Japan.

لاهور - ۱۶ ستمبر ۱۹۳۹ء

محب باوفای من - مولانا عبدالحکیم خان!

برادرمحترم من - السلام علیکم! انشاءالله مزاج شریف آن برادر گرامی مقرون به عافیت است.

عرض می‌شود که آغا میمن گذشته جمعه از ژاپون باز آمده اند. و ما بندگان به تقریب ورود ایشان فردا شب که شب آدینه است. قصد دعوتی داریم. دوستان صفا و مؤدت و محبان وفا و موانست را دران طلبیده ایم آن برادر گرامی را نیز زحمت میدهیم که شب معینه بوقت هشت ساعت به منزل بنده آمده ما را سرفراز و ممنون بفرمائند.

نیز استدعا میکنم. که ایشان براه مکرمت فرمائی عزیزان اکرم و اسلم را همراه آورده موجب عزت و توقیر ما باشند.

یقین دارم. که استدعای مخلصانهٔ بنده به مسامع اقدس قبول خواهد افتاد.

بنده مخلص

عزیز

Hints.—ژاپون Japan ; تقریب honour ; ورود arrival ; آدینه Friday ; مؤدت love ; مـوانست affection ; سرفراز exalted ; ممنون grateful ; مسامع ears.

Exercise 219

Write a letter to your friend declining an invitation. Give reasons.

Specimen Letter No. 7

To a teacher asking him for one month's leave to proceed to Mussoorie hills for change of climate.

بومبائی - مؤرخہ ۳۰ ستمبر ۱۹۳۸ء

بخدمت استاد فیض رسان سلامت !

عرض این است کہ از هشت روز بیمارم. دکتور چندانکہ معالجہ میکند - صحت نمی یابم - نمی دانم بواسطہ زیادتی باران بود یا بہ اثر دوائی دکتور کہ سہ شب مسلسل تمام بدن من درد می کرد - دیروز حکیم منورعلی خان را کہ از الہ‌آباد آمده اینجا مطب کشاده اند طلبیدیم - از معالجہ شان بحمدالله درد کم است -

حکیم صاحب می فرمایند کہ تبدیل اب و هوا لازم است. میخواهم کہ بکوه منصوری بروم وچند روز انجا بسر کنم تا صحت کلی بیابم - آنجناب از راه نوازش رخصت یک ماه منظور فرموده نیاز مند را ممنون سازند -

آفتاب دولت و اقبال آن حضور همیشہ درخشان و تابان باد -

خاکپای شما

فدوی احمد جان

Hints.—فیض رسان benificient ; صحت recovery ; معالجہ treatment ; تبدیل آب‌وهوا change of climate ; از راه نوازش by way of kindness ; ممنون‌ساختن to oblige.

Exercise 220

Write an application to your Headmaster requesting him to send you a testimonial.

Specimen Letter No. 8

To an officer asking him for an employment in his office where there are some vacancies.

کراچی - مؤرخه ۲۵ ستمبر ۱۹۳۸ء

جناب عالی!

گذارش کمترین رام‌داس این است که بنده در جستجوی روزگار از خانه بیرون آمده است و چونکه در دفتر خانهٔ حضور چند مردم درکار اند لهذا گذارش کــه بر بنده رحم فرموده او را در دفتر خانهٔ خود ملازم فرمایند.

کمترین در مدرسهٔ زیدانی کراچی تحصیل علوم نمود و سال گذشته در امتحان ماتریک بدرجه اول کامیاب گردید - همه استادها بر اخلاق و عادات فدوی خوش بودند.

بنده چهار ماه در دفتر خانهٔ آزاد کمپنی رسالپور به عهدهٔ دبیری بر مشاهره پنجاه روپیه کار بکرد و منتظمان را به همه وجوه اطمینان داده خرسند ساخت و از ایشان 'دستاویز شهادت' هم یافت که نقلش منسلک بــه این درخواست است.

بنده تا دم آخر دعاگوی حضور خواهد ماند.

فدوی

رام داس

Hints.—گذارش petition; کمترین humble one; جستجوی روزگار search of employment; مشاهره salary; خرسند ساختن to satisfy; دستاویز شهادت certificate; نقل copy; منسلک attached.

Exercise 221

Write an application to the Deputy Collector for a clerkship.

Specimen Letter No. 9

From a subordinate to his officer requesting him to kindly postpone his transfer to Sangla.

مقام امرتسر۔
مؤرخہ ۸ جنوری ۱۹۳۹ء
حضور عالی!

شنیده ام که حضور والا مرا به سانگله جلد تبدیل خواهند کرد۔ اندرین حالات گذارش است که من بمعه اهل و عیال درین جا زاید بر عرصه ده‌سال مقیم ام۔ و ازین وجه به صرف کثیر جمله اسباب خانه داری رامهیا کرده۔

حضور انور! من ده سال درمکان کرایه بسر کردم۔ امسال خیالم آمد که پارهٔ زمین را خریده مکان تعمیر بکنم۔ گذشته ماه این اراده را تکمیل دادم اکنون تعمیر منزل جاری است۔ و منزل در آخر ماه مارچ با تمام خواهد رسید۔

دیگر پسرم در مدرسهٔ نمازیه تحصیل علم می نماید اگر من بروم واو را اینجا بگذارم براے او خرچ زیاده خواهم کرد۔ و اگر همراه برم در امتحان کامیابی او ممکن نیست۔ زیرا که انجا نصاب دیگر است۔

لهذا التماس اینکه تبدیلئ من اگر در خیال جناب باشد ملتوی کرده شود۔ زیرا که اگر اکنون تبدیلی خواهد شد مرا نقصان عظیم خواهد رسید۔

فدوی
عنایت خان

Hints.—حضور والا the exalted presence *i.e.*, your honour; اندرین حالات under these circumstances; نصاب syllabus; ملتوی کردن to postpone.

Exercise 222

Write a short letter to the Post-Master telling him of change of address while you are away on a holiday.

Exercise 223

Write an application to the Headmaster for exemption from school fees.

Specimen Letter No. 10

To your subordinate asking him not to adopt strict measures to recover Government tax from the people.

مقام ناگپور - بتاریخ ۱۸ جنوری ۱۹۳۹ء

خدمت مرزا امجد علی خان!

عالیجاها - مراسلۂ شما مؤرخہ ۱۵ جنوری ۱۹۳۹ء دیروز رسید. از سلامتی شما خوشوقت شدم.

نوشتہ بودید کہ اکثری از رعایا تا وقتیکہ بر ایشان سختی نہ کردہ شود وجہ دیوانی را ادا کردن لازم قرار نمی دهند - من قبل ازین نوشتہ بودم و اکنون هم می نویسم. کہ هرگز سختی در حق رعایا روا مدا رید - زیرا کہ می بینید کہ کشت ورزان این ولایت بوجہ باران و طوفان امسال نقصان عظیم برداشتہ اند - و بیشتر ازیشان براے ادا کردن مالیات طاقت ندارند. بدیشان براہ آشتی و مدارا نرفتن مردمی نیست - البتہ جهد بکنید کہ نصف از مالیات دیوانی درین ماہ وصول بنمائید و نصف دیگر بہ فصل آئندہ حاصل بکنید - اگر خواهید اعلانی بدین امر هم شائع بکنید.

میرزا فتح اللہ خان والی

Hints.—عالی جاها of high rank (this title occurs frequently in letters); مؤرخہ dated; وجہ دیوانی Government revenue; کشت ورز farmer; آشتی و مدارا courtesy and civility; مردمی manliness; اعلان pro-calmation; والی governor.

Exercise 224

Write to your officer requesting him to grant you an extension of service for two years.

Exercise 225

Write to your subordinate telling him that no more extension of leave can be sanctioned for the reasons mentioned by him in his application.

CHAPTER IV

DIALOGUE WRITING

INTRODUCTION

Dialogue, *i.e.*, conversation between two or more persons is a lively art. In giving conversation we should write, just as we speak. When we speak with a person, we should be very polite and courteous. So in writing dialogues we must not use learned words, quaint idioms, and long sentences.

Persians are particularly courteous in this respect. While addressing a gentleman they are so polite that they do not use شما even, but use سرکار عالی جناب عالی - حضرت عالی instead. They even use بفرمائید تشریف بیاورید instead of بگو and بیا.

The Persian speaker avoids the use of من for himself, and substitutes for it حقیر - فقیر - بنده etc.

While conversing with a gentleman the tendency of the modern Persian speaker is to make use of compound verbs instead of simple ones; as :—

تشریف بردن	instead of	رفتن	to go.
میل فرمودن	,,	خوردن	to eat.
ملاحظه نمودن	,,	دیدن	to see.
راحت کردن	,,	اسودن	to rest.
مطالعه فرمودن	,,	خواندن	to read.
تشریف آوردن	,,	آمدن	to come.
ملتفت شدن	,,	فهمیدن	to understand.
عرض کردن	,,	گفتن	to say.

Specimen Dialogue No. 1

Conversation between two men; one, a resident of the city and the other, a stranger.

گفتگو میان مقیم و مسافر

مسافر - صبح شما بخیر!

مقیم - صبح شما بخیر - از کجا می رسید؟

مسافر - از لاهور -

مقیم - اسم شریف جناب چه باشد؟

مسافر - اسم بنده بلدیو است -

مقیم - چه مبارک اسم است - بر این صندلی تشریف دارید - چای حاضر است -

مسافر - بنده چای خورده آمده ام -

مقیم - خیر - چیزی بخورید -

مسافر - بسر شما قسم است که سیر هستم -

مقیم - شوق میوه دارید؟

مسافر - آن را هم از بازار خورده آمده ام - التماس دیگر دارم -

مقیم - بفرمائید بنده بدل و جان حاضر است -

مسافر - در کوچهٔ شما منزل عباس آغاست - میخواهم بدو برسم - کار واجبی دارم -

مقیم - منزلش درعقب این مکان است - قدری صبر کنید خادم را به همراه شما می فرستم -

مسافر - زحمت مکشید خودم میروم - درعقب منزل خویش فرموده اید؟

مقیم - بلی - در منزل فقیر حقیر -

مسافر - چشم - زحمت شما زیاد - خدا حافظ!

مقیم - خدا حافظ - فی امان الله!

Hints.—صبح بخیر good morning; مبارک blessed; سیر شدن to be full; شوق میوه داشتن to like fruit; عقب behind; واجبی urgent.

Exercise 226

Write a brief dialogue between two officers about their interview.

Exercise 227

Write a dialogue between two travellers passing through a dense forest.

Specimen Dialogue No. 2

Conversation between a Landlord and a Tenant.

گفتگو میان صاحب خانه و کرایه دار

کرایه دار - صبح بخیر!

صاحبخانه- صبح بخیر آغا- چه می خواهید؟

کرایه دار - منزلی برای خویش میخواهم - آیا این منزل خالی است؟

صاحبخانه- بلی خالی است- کرایه بگیرید؟

کرایه دار - کرایهٔ این منزل چند باشد؟

صاحبخانه- کرایه زیاد نیست - فقط ده روپیه-

کرایه دار - آیا این منزل نو ساخته شده است؟

صاحبخانه- بلی - گذشته سال از تعمیرش فراغ یافته ام-

کرایه دار - سقفش در فصل باران که نمی چکد؟

صاحبخانه- هرگز نمی چکد- سقفش را به احتیاط تمام اندوده اند-

کرایه دار - لطف فرموده در را وا کنید به بینم که چند اطاق دارد-

(صاحب خانه در را وا می کند)

صاحبخانه- تشریف بیارید- این دیوان خانه‌است- آن منزل خواب- آن مطبخ- ان غسل‌خانه- و آن اطاق کوچک برای سامان زاید-

کرایه دار - بعضی از شیشه های آن دریچه شکسته است -

صاحبخانہ۔ شکستہ باشد۔ ہمہ را درست کردہ بدہم۔
از کدام روز این را کرایہ بکنید؟
کرایہ دار - از فردا۔
صاحبخانہ۔ خوب۔ نوازش فرمودہ یک روپیہ درین والا
بدہید تا فہمیدہ شود کہ منزل را کرایہ
گرفتہ اید۔
(کرایہ دار یک روپیہ می دہد)
کرایہ دار - بگیرید۔ فردا صبح حاضر شوم۔ خدا حافظ!
صاحبخانہ۔ خدا حافظ! خدا حافظ!

Hints.—منزل house; دیوان خانہ drawing-room; منزل خواب bed-room; مطبخ kitchen; نوساختہ newly built; فصل باران rainy season; چکیدن to leak.

Exercise 228

Write a brief dialogue between two friends who meet after the vacation.

Or

Write a dialogue between a mother and her naughty son who has beaten his younger sister.

Specimen Dialogue No. 3

Dialogue between Headmaster and a student who seeks admission in his school.

گفتگو میان استاد اعلی و شاگرد کہ میخواہد بمدرسہ
اش داخل شود۔

شاگرد - صبح بخیر۔ آغا!
استاد اعلی - صبح بخیر۔ چہ می خواہید؟
شاگرد - جناب آغا۔ میخواہم کہ بمدرسہ شما داخل
شوم۔
استاد اعلی - خوب! از کجا می آئید؟
شاگرد - از کراچی۔ آغا!
استاد اعلی - انجا بہ کدام مکتب داخل بودید؟
شاگرد - بمدرسۃ الاسلام۔ آغا!
استاد اعلی - اینجا چرا آمدہ اید؟

شاگرد - آغا - پدرم بـه محکمۀ پوست ملازم است
و تبدیل شده اینجا امده است -
استاد اعلیٰ - پدر شما چرا همراه تان نیامده ؟
شاگرد - به پوست خانه رفته است آغا - این
درخواست برای شما فرستاده است -
استاد اعلیٰ - (درخواست را مطالعه می‌کند) به کراچی
به کدام درجه بودید ؟
شاگرد - بدرجۀ پنجم آغا!
استاد اعلیٰ - دستاویز رخصتی دارید ؟
شاگرد - بدارم آغا - و آن این است (میدهد) -
استاد اعلیٰ (مطالعه میکند) - ازین معلوم میشود کـه
بوقت امتحان سه ماهی در آنجا بودید
به امتحان کامیاب گشتید ؟
شاگرد - چرا کامیاب نشدم - آغا!
استاد اعلیٰ - ترقی نامۀ شما کجاست ؟
شاگرد - این است آغا! (میدهد) -
استاد اعلیٰ - (ترقی نامه اش را می خواند) - در ریاضی
کمزور بودید ؟
شاگرد - خیر آغا - کمزور نبودم - شانزده روز بـه تپ
مبتلاماندم - بعضی از قاعده‌هارا نیاموختم -
استاد اعلیٰ - جهد بنمائید کـه در امتحان ششماهی در
ریاضی هم کامیاب گردید -
شاگرد - چشم - آغا!
استاد اعلیٰ - بروید به محرر مکتب دران اطاق - وازو
کاغـذ داخـله را گرفته پر کـنید و فردا
محصولات مـدرسه را ادا نموده بدرجۀ
پنجم بنشنید - می فهمید ؟
شاگرد - بلی - آغا! رحمت شما زیاد!

Hints.—محکمۀ پوست Postal Department; پستخانه Post Office; درخـواست application; درجـه standard;

دستاویز رخصتی Leaving Certificate; ترقی نامہ Progress Record; محرر clerk; محصولات fees.

Exercise 229

Compose an imaginary dialogue between a Headmaster and a boy who is asking for a certificate.

Exercise 230

Write a brief conversation between a teacher and a boy who is applying for two days' leave.

Specimen Dialogue No. 4

Conversation between two brothers going to school.

گفتگو میان دو برادر کہ بہ مکتب می روند

برادرکوچک - برادر بیائید - وقت مدرسہ قریب است-
بر پشت بام چہ میکنید ؟

برادر بزرگ - صبر بکن - خط را نوشتہ می آئم-

برادرکوچک - خط را بزودی ختم کنید - آغا!

برادر بزرگ - بگو - ساعت چہ زده است؟

برادرکوچک - ربع بہ شش ساعت مانده-

برادر بزرگ - خوب! بدو دقیقہ خط را ختم میکنم - و سیزده دقیقہ برای رسیدن بہ مکتب کافی است -

(برادربزرگ خط را نوشتہ پائین می‌آید و کتابها را می‌گیرد)

برادر بزرگ - اکرم بیا - برویم -

(هر دو می روند)

برادر بزرگ - نظم را از بر کرده ای؟

برادرکوچک - نصف را حفظ کرده ام- برادر!

(نظم را می خواند)

برادر بزرگ - صاف و آهستہ بخوان- بلند مخوان-

(اکرم آهستہ میخواند)

برادر بزرگ - این لفظ را هجا بکن-

برادرکوچک - هجا را یاد نه کرده ام -

برادر بزرگ - فردا روز آزادی ست. همه نظم را از برنما -
و هجا هارا هم یاد بکن -

مسافر (به برادر بزرگ) . بازار قالی فروشها کجاست. آغا؟

برادر بزرگ - پیش روی شماست - راست که میروید
میرسید به بازار -

مسافر - نتوانید که چند قدم رهنمائی بکنید؟

برادر بزرگ - خیر. به مکتب می روم و وقتش قریب
است - اگر زود نکنم - دیر برسم -

(هر دو به مکتب می رسند و صدائی زنگ را بشنیدند)

برادرکوچک - اگر آن مسافر را رهنمائی کردیم بوقت نه
رسیدیم -

برادر بزرگ - همین است که از رهنمائی کردنش
انکار نمودم -

Hints.—صبرکردن to wait ; ربع quarter ; صاف‌خواندن to read clearly ; حفظ کردن to learn by heart ; هجا کردن to spell ; روز آزادی holiday ; قالی carpet ; قالی فروش carpet-seller ; زنگ bell ; رهنمائی‌کردن to guide.

Exercise 231

Write a dialogue between two boys who are copying in the Examination Hall.

Or

Compose a dialogue between two friends who are on their way to a rich feast.

Specimen Dialogue No. 5

Conversation between a Physician and a Patient.

گفتگو میان طبیب و مریض

مریض - سلام علیکم آقای حکیم صاحب -

طبیب - علیکم سلام - بفرمائید - چه طور آمده اید؟

مریض - من تپ دارم و سرم درد میکند -

طبیب - چند روز است که تپ کرده اید؟
مریض - امروز روز چهارمین است۔
طبیب - درین سه روز هیچ معالجت نه نموده اید؟
مریض - چرا معالجه نه نمودم؟ از فلان دکتور گنه گنه آورده بخورده ام۔ اما صحت نیافته ام۔

(طبیب نبضش را میگیرد)

طبیب - معلوم میشود که غذا بسیار خورده اید۔ معدۀ تان پر است۔
مریض - بلی۔ بر دعوتی که همسایۀ من به تقریب ورود پسرش از طهران بداد شمولیت کردم و حلوا بخوردم۔
طبیب - بس همان حلوا معدۀ شما را پر کرده است۔
مریض - اکنون چه دوائی میخواهید بخورم؟

(طبیب مریض را سفوف میدهد)

طبیب - این سفوف را با شربت نیلوفر در روز دوبار بوقت صبح وبهنگام شام نوش جان بفرمائید۔ و به شب برسر روغن کدو بمالید و از ترشی پرهیز بکنید۔ و فردا صبح مرا اطلاع برسانید۔
مریض - چشم! قیمت این سفوف چند است؟
طبیب - دو آنه۔

(مریض طبیب را دو آنه می دهد و می رود)

Hints.—سلام علیکم Peace be to you; آقا Sir; معالجه treatment; گنه گنه quinine; صحت یافتن to recover; نبض گرفتن to feel pulse; تقریب honour; ورود arrival; شمولیت کردن to attend; سفوف powder ترشی sour things.

Exercise 232

Compose an imaginary dialogue between a dentist and a patient.

Exercise 233

Write a brief dialogue between a religious preacher and a man who is going to drink.

Specimen Dialogue No. 6

Conversation between a master and his cook on the preparation of a supper to be given to an invited party.

گفتگو میان آقا و طباخ در بارهٔ آشپزی

آقا - حبیب! آشپز را صدا کنید که بیاید -
(حبیب آشپز را صدا می‌کند و آشپز می آید)
حبیب - آشپز حاضر است آقا!
آقا - از چند نفر دوست های خود برای امشب وعده گرفته ام - تقریباً بیست نفر خواهند بود - باید هر چیز فراوان باشد - برنج ها چه قسم خواهد بود؟
آشپز - برنج ملتانی - برنج طهرانی - برنج کلانوری -
آقا - بارك‌الله - ترشی و مربا که درخانه موجود است؟
آشپز - به دعای شما کافی ست؟
آقا - این روزها کدام قسم سبزی پیدا میشود؟
آشپز - عرض میشود سیب زمینی که فراوان است و کم‌کم بادنجان هم پیدا میشود-
آقا - اگر بامیا پیدا شود خوب است -
آشپز - این روزها بامیا گیر نمی آید -
آقا - چیزی میوهٔ خوب و تازه هم پیدا میشود یاخیر؟
آشپز - خربزه و انگور گیر می آید -
آقا - چیزی شیرین هم درست بکنید-
آشپز - چشم - شیربرنج درست میکنم -
آقا - کارد و چنگال را درست کرده"توی" جعبه بگذارید و صندلی‌ها را دور میز بزنید و روی میز هم الان بیارید - بدانید که همه چیز پیش از آمدن مهمان‌ها منظم و درست باشد -

آشپز - انشاءالله - همه چیز درست باشد -

Hints.—آشپز cook ; از کسی وعده گرفتن to invite to a feast ; برنج rice ; سیب زمینی potato ; چنگال fork ; تو in ; جعبه box.

Exercise 234

Write a dialogue between two students about an approaching examination.

Or

Write a brief dialogue between a policeman and a thief.

Specimen Dialogue No. 7

Conversation between two friends ; one is sad on account of losing his coat, and the other consoles him.

مکالمهٔ دربارهٔ غم خواری

ناصر - سلام علیکم
شیدا - ... ...
ناصر - آیا شما کر شده اید یا اندوه و غم دارید که جواب سلام مرا نمی دهید -
شیدا - من خیلی مغموم هستم -
ناصر - شما چرا غمگین هستید ؟
شیدا - برای اینکه من قبا را گم کرده ام -
ناصر - آیا باعث رنجیدن شما همین است ؟
شیدا - بلی - باعث رنجیدنم همین است -
ناصر - قبا را کجا بگذاشته اید ؟
شیدا - در مسجد آصفی -
ناصر - شما چندان اندوهناک نشوید -
شیدا - چگونه من پریشان نشوم ؟
ناصر - شما هیچ فکر نکنید خود پیدا می شود -
شیدا - چه طوری دانید خود پیدا می شود ؟
ناصر - در مهمانسرا مردی را دیدم که قبای را برداشته میگفت " اگر کسی قباش را در مسجد آصفی گذاشته باشد از من بگیرد " -

شیدا - آن قبا را دیدید؟ رنگش چه بود؟
ناصر - نیلگون -
شیدا - قبائم نیلگون است - لاکن تا وقتیکه بدست
من نیفتد - دل من وا نمی شود -
ناصر - خاطرجمع باشید - من آنرا بیاورده بشما میدهم -
شیدا - خیلی مرحمت جناب بحق حقیر خواهد بود -
ناصر - هیچ جای تشکر نیست - آدم بـه کار آدم بر
می خورد -
(ناصر برون می رود)

Hints.—کر deaf; اندوهناك gloomy; پیدا شدن to be found out; نیلگون bluish; خاطر جمع باشید rest assured.

Exercise 235

Compose an imaginary dialogue between a jail-visitor and a captive.

Exercise 236

Write a conversation between a father and his son who has failed in the examination.

Specimen Dialogue No. 8

Conversation between a cloth-merchant and a customer.

گفتگو میان بزاز و مشتری

مشتری - سلام علیکم -
بزاز - علیکم السلام - فرمائش؟
مشتری - میخواهم که پارچه برای قمیص بدهی -
بزاز - چه رنگ؟
مشتری - آبی رنگ -
بزاز - چشم آقا - الان به بینید و پسند کنید -
(پارچه می آرد)
مشتری - این خیلی سنگین است - قدری سبکتر می
خواهم -

بزاز - آن هم موجود است - ولی قیمتش قدری زیاد تر باشد -

مشتری - بلی بیارید - به بینم -

(می آرد)

مشتری - این خیلی خوب است - رنگش که پخته است؟

بزاز - فکر مکنید - خیلی پخته است -

مشتری - چند ذرع برای قمیص من لازم است؟

بزاز - سه ذرع و نیم -

مشتری - قیمت ذرعی چند؟

بزاز - قیمت ذرعی دو روپیه -

مشتری - کم نشود؟

بزاز - نه خیر - در بازار بپرسید - میخواهید که همین جا دوخته شود؟

مشتری - بلی - خیاط هم دارید؟

بزاز - پسرم خیاط است - بر بالاخانه کار می کند -

(بزاز پارچه را قطع می کند و پسر را صدا می زنـــد واو پائین می آید)

مشتری - (به پسر) میخواهم برای من قمیصی بدوزی؟ دوخت چند می گیری؟

خیاط - چار آنه -

مشتری - بسیار خوب - اندازه بگیر - کی حاضر میکنی؟

خیاط - پس فردا برای آزمائش بیائید و روز جمعه حاضر خواهم کرد -

(مشتری بزاز را قیمت داده می رود)

Hints.—فرمائش order? آبی blue; سنگین thick; سبک thin; ذرع yard; پارچه cloth; دوخت sewing charges; اندازه measurement; آزمائش trial.

Exercise 237

Write a dialogue between a bookseller and a customer.

Or

Write a dialogue between an employer and his employee.

Specimen Dialogue No. 9

Conversation between a master and his servant on posting letters.

گفتگو میان آقا و خادم درباره پاکت های پوستی

آقا - امین!

خادم - چه فرمائید آقا؟ بنده حاضر است -

آقا - می خواهم که این پاکت‌ها را حواله پست کنم میدانید ورود و خروج پست به‌کدام روز است؟

خادم - هفته دو مرتبه وارد و دو مرتبه خارج میشود -

آقا - یعنی؟

خادم - یعنی سه شنبه و پنج شنبه وارد می شود و یک شنبه و جمعه حرکت میشود -

آقا - بارک‌الله - این سه تا پاکت‌را ببرید حواله پست بکنید به هر یکی پنج شاهی را تمر بزنید -

(خادم پاکت ها را بدست می گیرد)

خادم - چشم - آقا!

آقا - میدانید امانت را امروز قبول می کنند یاخیر؟

خادم - چه عرض کنم؟

آقا - خوب از رئیس پست جو یا شو و بعد بمن اطلاع بده -

(خادم می رود و بعد از ده دقیقه باز می گردد)

خادم - آغا! پاکت ها را به پست خانه بردم ولی رئیس قبول نکرد و گفت تا چهار شنبه ورود و خروج پست موقوف است -

آقا - چرا؟

خادم - بدین سبب که بواسطه برف زیاد راه ها مسدود است و تا برف وا نشود محال است احدی ز گذر رد کند -

آقـا - رئیس پست به اداره تشریف دارند یا خیر؟
خادم - وقتی بنده به اداره رسیدم تشریف داشتند.
آقـا - مشغول چه چیز بودند؟
خادم - پاکت‌ها را تجزیه می کردند -
آقـا - بهتر - من خودم بروم -

(آقا برون می رود)

Hints.—پاکت envelope ; حـوالہ پست کردن to post ; شاهی a coin ; تمر stamp ; امانت parcel ; جویاشدن to enquire ; کدر pass ; اداره office ; تجـزیہ کردن to sort.

Exercise 238

Write a brief conversation between a teacher and his pupils about the prize distribution ceremony to be held in the school.

Exercise 239

Compose a dialogue between a school-boy and an illiterate villager about newspaper-reading.

Specimen Dialogue No. 10

Dialogue between a lawyer and a doctor.

گفتگو میان وکیل و دکتور

وکیل - سلام جناب آغا - چگونه می گذرد ؟
دکتور - رحمت شما زیاد - پس از عرصہ دراز بر حـال بنده کرم فرمودید. خیر است؟
وکیل - اگر خیر شدی - چرا نزد دکتور آمد می ؟
دکتور - یعنی بخیال جناب دکتور مرد منحوس است ؟
وکیل - کدام کس درین باب شک دارد ؟
دکتور - کم از کم پیشہ طبابت از وکالت بدتر نیست - در وکالت همه روز در دروغ گوئی و همه شب در باطل بافی می گذرد -
وکیل - لیکن این امر را حضور فراموش کرده اند که اگر

هستیٔ وکیـل در جهـان نبودی هزاران مرد بیگنـاه
در پنجهٔ عقوبت گرفتار آمدندی-

دکتور - و هزاران گنهگار که در کوچه‌ها آزادانه عیش می
کنند در قید بودندی -

وکیل - خدایا ! این چه می شنوم؟

دکتور - این همه حقیقت است آغا - من در عمر هشتاد سالهٔ
خود دیده ام که حضرات وکالت پیشه برای مجرمان
و دزدان مفید تر اند به نسبت معصومان مظلوم -

وکیل - این چه طور ؟

دکتور - دعویٰ من خیلی عام فهم است - زیرا که مجرمان
و قاتلان برای خلاصیٔ خود وکلا را محنتانهٔ زیاد می
دهنـد - لهذا این فرقهٔ مال دوست به امداد مجرمان
زود می رسند -

وکیل - لیکن وکلا کم از کم پول گیرند وکار بکننـــد و دکتورها
اکثر دام هم گیرند و جان هم تلف می کنند -

دکتور - آغا - مگر برای جنـگ آمـده ای یا کار دیـگر
هم داری ؟

وکیل - خیـلی شرم سارم آغا - از پیشهٔ خود مجبورم حرف
مفت می زنم - همراه من تشریف بیا ورید که اهلیهٔ
من ناخوش است - تپ هم می‌کند- سرفه هم می دارد -

(هر دد می روند)

Hints.—منحوس ill-omened ; باطل بافی manufacturing lies ; عقوبت punishment ; معصوم innocent; مظلوم oppressed ; دعویٰ claim ; محنتانه fee ; تلف کردن to waste ; اهلیه wife ; سرفه cough.

Exercise 240

Write a dialogue between a Book-worm and an Athlete.

Or

Write a dialogue between a Shop-keeper and a Government servant.

CHAPTER V

ESSAY WRITING

INTRODUCTION

Essay literally means an 'attempt' at writing something on a given topic.

To write an essay with ease and facility we should have an extensive study of the subject. Our reading should, therefore, be very systematic and extensive from the very beginning. We should be in the habit of noting down, while reading a book, the valuable information which the book supplies, and we should believe that the material collected thus must come to our help one day.

To write a good essay we should have sufficient practice. We should make a suitable skeleton of the subject and then write paragraphs concerning the items thereof. The detail would automatically flash into our memory.

Specimen Essay No. 1

The Cat

گربه

گربه جانوری است مشهور و معروف که هیئت اش مثل شیر می ماند- بر جسمش موهایش نرم و بلند می باشد و چشمش در تاریکی مثل مشعل می درخشد-

پنجه‌هایش کیفیتی عجیب دارد- چون آنهارا بدست بگیریم بسیار نرم و ملائم معلوم میشود- اما چون اوقاتش تلخ می‌گردد- ناخنها از لای پنجه ها مثل سر سوزن تیز بیرون می آرد و پنجه می زند-

گربه با مردم زود دوست میگردد- چون بر سروپشتش نرم نرم دست بکشیم بنا میکند به خرخر کردن- و آن علامت مسرت اوست- اما چون با کسی مانوس نباشد از و بگریزد و هرگز نزدیکش نرود-

گربه اکثر در خانهٔ مردم می ماند و موشهای خانه را شکار میکند - تا بیدار باشد موشها از بیم او سر از سوراخهای خود بر نمی آرند - اتفاقاً اگر موشی در جلوش بیاید گربه فوراً دستش بر آورده کارش را تمام میکند - و همین سبب است که مردم خانه او را بسیار دوست می دارند - و بعضی از ایشان او را با خود در رخت خواب می برند -

Hints.—مشعل torch; اوقات تلخ شدن to get angry; سوزن needle; خرخر کردن to mew; جلو front.

Exercise 241

Write a short essay on 'The Sheep.'

بز

(۱) جانوری است معروف - دم کوچکی دارد - علف میخورد - فراست زیاد ندارد - بسیار ندود - از سگ بترسد -
(۲) بچه اش بزغاله - بسیار هشیار - خیلی جهندگی دارد -
(۳) بسیار مفید است - آن را می دوشند - و از شیر ماست می سازند و از ماست مسکه می گیرند -
(۴) موهاش را می ریسند - ازان ریسمان و پارچه می بافند -
(۵) از پوستش چرم نازک و مشک آبی می سازند -
(۶) از پوست بزغاله کلاه نرم و خوب می سازند -
(۷) سرگینش را در تنورها می سوزند -
(۸) از روده‌ها زه می تابند -

Specimen Essay No. 2

The Owl

بوم

بوم پرنده ایست منحوس که مردم او را کم می بینند - سبب این است که او تاب روشنئ آفتاب نمی دارد - همه روز در سوراخهای کهنه یا شاخهای درختان پنهان می ماند - در روشنئ ماهتاب هم کم برون می آید -

وقتیکه آفتاب غروب می‌کند و تاریکی می شود- بوم از جای خویش بیرون می آیـد و کرمها و موشها و مرغان کوچک را پیدا کرده شکار می نماید- میگویند چون می پرد پرهایش آواز نمی دهـد- چون نزدیک موشها برسد آن زمان آنهـا او را می بینند و او بر آنهـا جسته آنهـا را شکار می نماید-

به شب مرغان ازو بسیـار می ترسنـد و او را دیـده بگریزند- اما بوم چون به تندی می پرد- آنهارا نمی گذارد به منقار تیزش شکم های شان دریده آنها را زبون می سازد-

همه مرغها بوم را دشمن خود می شمارنـد- چون او را بوقت روز می بینند گردش جمع می آیند و آن وقت او را به منقار و چنگال دریده می زنند- بوم بیچاره نتوانـد که چشم برکشوده جنگ نماید-

Hints.—منحوس ill-omened : منقار bill ; چنگال claw.

Exercise 242

Write a short essay on An Umbrella.

چتر چیزی است مفید- برای جلوگیری از آفتاب بکار می رود و از برف وباران حفظ می‌کند- دو قسم- زمستانی و تابستانی- پارچـه زمستـانی کلفت و سیـاه- پارچه تابستانی سبک و سفید-

Specimen Essay No. 3

Bombay

بومبئی

بومبئی شهـری است بزرگ و عظیم در جنوب هنـد برساحل دریا- در زمان پیشین این شهر بسیـار کوچک بود و هیچ شهرتی نداشت. اما ازان زمان که حکومت برطانیه عنان هند را بدست خویش گرفته است این‌شهر رو به آبادانی نهاده‌است و روز بروز شهرت و رونق اش ازدیاد می یابد.

بازارهای این شهر بسیار فراخ و لطیف و باسلیقه است و عمارتهاش بلند و رفیع- کارو بار این شهر بسیار رونق دارد-

اگر کسی از جای دگر بدین جا بیاید ۔ جمعیت و ازدحام زیاد دیده متحیر می شود۔ از هرطرف کارها۔ موترها۔ ترام ها می‌آیند و بهر جا می روند۔

بلند ترین عمارات "منارۂ ساعت" است که آن‌را منارۂ 'راجا بای' می نامند۔ اگر کسی بر بالای این مناره رفته بزیر نگاه کند۔ مردمان بر روی زمین مانند چوزه ها به نظر خواهند آمد۔

بسیار عمارات دیدنی است چون 'جانور خانه' که آنجا شیران و ببران و فیلان و بوزینگان انواع مختلف می باشند۔ و کارخانه ها که در آنجا از پنبه ریسمان می بافند و پارچه می سازند و به بسیاری آواز و صدا کسی سخن دیگران نمی شنود۔ 'و باغ ملکه وکتوریه' که درختان مختلف می دارد هم از جا های دیدنی ست۔

Hints.—رو به آبادانی نهادن to prosper; ازدحام gathering; کار car; منارۂ ساعت clock-tower: چوزه chick; پنبه cotton.

Exercise 243

Write a short essay on 'An Historical Building.'

Or

Write a short essay on 'The School Library.'

Specimen Essay No. 4

Duties of an Ideal Student.

فرائض طفل نجیب

طفل نجیب را لازم است که علی‌الصبح بوقت پنج برخاسته یک ساعت در بندگی خدا بپردازد۔ بعد از فراغت ناشتا مشغول خواندن بشود۔ و به مضمونیکه دران پس افتاده باشد بسیار اوقات صرف نماید۔ و بوقت معینه به مکتب رود ۔ چون استادها را ببیند بر ایشان سلام بر ساند و درسها را بتوجه تمام بخواند ۔

چون مدرسه بند بشود۔ به منزل آمده مادر و پدر را

و برادران و خواهران را سلام کند - و چای خورده باز به مدرسه رفته مشغول کریکت و تینس بازی بشود - که بدین طریق ورزش جسمانی خوب حاصل بشود - بخانه آمده شام خورده قدری آرام بگیرد- وبعد ازان مشغول خواندن تا ساعت ده بشود- و اگر پدر و مادر را به کار بدو احتیاج افتد از معاونت کردن شان دریغ ندارد - پس برخت خواب برود و به خواب خوش در آید -

در ایام تعطیل مانند یک شنبه وغیره همراه همدرسان برای تفریح بیرون شهر برود و در معلومات اضافه بنماید -

Hints.—ناشتا break-fast; شام evening meal; معاونت کردن to render assistance; دریغ داشتن to grudge; اضافه نمودن to increase.

Exercise 244

Write a short essay on 'The Duties of a Postman.'

Or

Depict the Life of 'A Third Class Pleader.'

Specimen Essay No. 5

Khawaja Muhkam-ud-Din's Festival.

بازار حضرت خواجه محکم الدین قدس الله سره

این بازار بیادگار تاریخ وفات حضرت خواجه محکم الدین صاحب به مقام دهوراجی ضلع کاتهیاوار علاقه بومبئی مقابل مقبرهٔ خواجه موصوف برلب حوی صغرا در ابتدای ماه اسو انعقاد می یابد- وچار روز مسلسل می ماند - واکثر مردمان به شوق تماشا و تفریح حوق حوق می آیند - و منظر این جمع کثیر بردل نقش می شود- رضاکاران رید کراس سوسائتی همه‌جا گردش می کنند و در انتظام پولیس را معاونت می نمایند -

بازار بوقت شب جمع می شود- همه شب قوالان خوش‌گلو نغمه می کنند - وجای شان در مهمانسرا می گیرند-

و مالکان شامی و قهوه خانه درین ایام بوسیلهٔ این مطربان و قوالان روزئ سالانه می یابند -

افسونگران و بازیگران هم باسائر آلات تماشا آنجا می آیند و تماشاچیان را به حیرت می افگنند -

اینجا هم بسیار اشیای خرید و فروخت را می آرند و کارو بار می کنند - لهذا این بازار باعث تفریح وتجارت تماشاچیان هم میشود -

در بازار قنادیل و شمعها اینقدر روشن می کنند که شب مانند روز روشن می نماید -

Hints.—قدس سره (*lit.* may his secret be sacred.) Peace be to him; انعقاد یافتن to be celebrated; جوق group; رضاکار volunteer; قوال singer; مطرب musician; افسون‌گر magician; بازیگر jugglar; تماشاچی spectator; قندیل candle; شمع torch.

Exercise 245

Write a short essay on 'A Farewell Dinner.'

Or

Give a brief description of 'A Funeral Procession.'

Specimen Essay No. 6

Learning

علم

علم سعادتی است که بدان آفریدگار خویش را بشناسیم حقوق بزرگان را نگاه داریم و حقیقت همه چیز ها را دریابیم و همین سبب است که طلبش را بر همه کس واجب داشته اند -

قوت و طاقت آدمی را مرضی ببرد و دولت و ثروت انسان را دزدی بر باید- اما علم خزانه ایست که آن را نه کسی بد زدد- نه مرضی به برد - لهذا انسان‌را واجب است که علم را بشوق تمام تحصیل نماید- وآن هوش و خرد را که خداوند تعالیٰ او را بدان ممتاز گردانیده است به عمل آورد-

انسان به آموختن علم سعادت دوجهان را می یابد - پس اورا بایدکه درتحصیلش قانع و برد بار گردد- و از افعال‌ناستوده و عادات نکوهیده احتراز بورزد تابه کمال رسد -

برای حاصل کردن علم ضروری است که‌طالب 'ارباب علم' را به نیکی و احترام دارد- و استاد را به منزلهٔ پدر پندارد- و حق وی را بشناسد -

طالبان علم را بباید که متکبر نباشند - و در جاهلان به چشم عجب و تکبر نه نگرند- زیرا علم انسان را به خدا قرب بخشد - نه ازو بعد و دوری دهد- پس طلبا را لازم است که در نوشتن و تکرار و حفظ مشغول بمانند - و کتاب را و اسباب تحصیل و تحریر را ذخیرهٔ بهترین شمرند - وا نچه ندانند از پرسیدنش عار ندارند -

Hints.—آفریدگار Creator; ثروت opulence; ممتاز distinguished; نکوهیده blameworthy.

Exercise 246

Write a short essay on 'Newspapers.'

Or

Write a short essay on 'Libraries and Their Advantages.'

Specimen Essay No. 7

Female Education

تعلیم نسوان

تحصیل علم برای مرد و زن لازم است - اما مقام حیف است که در مملکت ما مرد را بزیور علم آراسته می کنند و زن را بزیور زر مزین می نمایند - نتیجه اش این است که زنها اولادها را تربیت نیکو نمی نمایند- زیرا که نمی دانند که بچگان خویش را چگونه تربیت بکنند - آری اگر زنها را به مدارس فرستاده شود- ایشان یقیناً اطفال خود را تربیت داده برای وطن مردمان کاردان مهیا بکنند -

زنها ی فرنگی و زنها ی ژاپون بواسطهٔ علم دانسته اند که فرزندان خود را برای چه کار اماده کنند - اولادی که در

دامان تربیت این‌ها پرورده شد. مدبر عالم شد. پس تا وقتیکه زن هندی به زیور علم و معرفت آراسته شده اطفال خود را تربیت نکند. هندوستان جوانان کاردان و پیران با تدبیر نخواهد داشت. و خود پرستی از مملکت ما رخت نخواهد بست.

ازین واضح گردد که تا در این مملکت زن با تربیت نباشد. مرد کاری پیدا نخواهد شد. و تا این چنین مرد پیدا نشود استقلال مملکت و بقای ملت در کارهای دیگر جستن و ترقیات عصر جدید را فرا گرفتن و سمه بر روی کور گذاشتن است.

Hints.—ژاپون Japan; تربیت کردن to bring up; مدبر statesman; کاری useful; بقای‌ملت preservation of nation; عصرجدید new era; و سمه بر روی کور گذاشتن to make a useless attempt.

Exercise 247

Write a short essay on 'Industry.'

Or

Write a short essay on 'Agriculture.'

Specimen Essay No. 8

Cleanliness

نظافت

نظافت و پاکیزگی برای انسان خیلی لازم است. این نه صرف بدن را قوت می‌دهد. بلکه روح را هم نشاط می بخشد.

کسانیکه جسم را پاکیزه می دارند به نظر مردمان عزیز و شریف باشند. خدا هم مرد نظیف را می پسندد. در کتب مذهب وارد است که خدا تعالیٰ خود را دوستدار پاکیزگان خوانده است. پس ما را باید که همچنانکه از چیزهای نجس اجتناب می‌کنیم. از کثیف داشتن جسم هم احتراز بکنیم. در شست و شوی بدن و پاکیزه داشتن لباس خوب بکوشیم تا به امراض گوناگون مبتلا نشویم.

پارهٔ از مردم چنان می پندارند که نظافت به محض شست و شوی بدن حاصل می‌گردد - اما چنان نیست - ما را باید که هر یک از اعضای بدن را پاکیزه داریم - اگر ناخنها بلند می‌گردد آنها را بچینیم - و بیخ آنها را پاک کنیم - دندان را مسواک و موی سر را شانه زنیم - گرد از پشت پا بیفشانیم - چون غسل کنیم بدن را با پارچه بمالیم - و آن را خشک کرده لباس صاف بپوشیم -

Hints.—اجتناب کردن to avoid; احترازکردن to shun شانه زدن to comb; مالیدن to rub; امراض گوناگون different diseases.

Exercise 248

Write a short essay on 'Truthfulness.'

Or

Write a short essay on 'Hard Work.'

Specimen Essay No. 9

Scene at the Railway Station when a Train steams in.

منظر آمدن ترن بر استاسیون

پیش ازان که کالسکهٔ بخاری بیاید - استاسیون محل سکوت باشد - بعضی از مسافران بر پلاطفارم می خرامند - بعضی از ایشان زیر درختان سایه دار که موجب قشنگی استاسیون است می‌نشینند - و بعضی بامیوه فروش یاسگارچی نشسته بملائمت حرف می زنند - اما چون کالسکهٔ بخاری بر استاسیون می رسد - همه مسافران پر از حیات خاص و زندگی بی انداز به نظر می آیند - بعضی بدین سوی روند و بعضی بدان سوی شتابند - همه میوه فروشان و حلوا فروشان و سیگارچیان به شور و غوغا می افتند - و صداهای بلند می آرند 'سیگار بخرید' - 'میوه های تازه' 'حلوای شیرین' -

تاختن

حمالان هم بهرسوی تازند - و اسباب مسافران را می آرند و می برند - سقایان در نوشاندن آب

مشغول اند و سپاهیان برای بندوبست بهر جانب دوان به نظر می آیند۔ غرض از صدای حمالان۔ و آواز فروشندگان میوه و شای و روزنامجات۔ دخانیات۔ و برگ تنبول و دیگر چیزها استاسیون پر از شور و غوغا می شود۔ و چون ترن از استاسیون روانه شود۔ بعد از چند لمحه استاسیون بار دیگر صورت خامشی و مردگی به نظر می آرد۔

Hints:—کالسکهٔ بخاری railway train; استاسیون station; پلاطفارم platform; به ملائمت حرف زدن to talk sweetly; حمال porter; شای tea; تنبول betel; ترن train.

Exercise 249

Give a brief account of 'A Moonlit Trip.'

Or

Give a short description of 'A House on Fire.'

Specimen Essay No. 10

The Silk Worm and how to get Silk.

کرم ابریشم

کرم ابریشم کرمی است بسیار عجیب۔ مردم را خیلی نافع و مفید۔ اگر کسی قریب دو صد کرم را ازین جنس به طریق صحیح بپرورد۔ در سال آن قدر ابریشم یابد که اگر آن را بفروشد۔ برای مرد و زن نان سالیانه حاصل کند۔

کرم ابریشم در فصل بهار از تخم بیرون می آید۔ دران هنگام برگ توت را خرد کرده بران ریزند۔ آن توت را می خورد و می بالد۔ چون بزرگ تر شود۔ تاری دور خود می تند که آن را پیله گویند۔

چون پیله خشک گردد۔ آن را در آب گرم می جوشانند۔ کرم پیله بمیرد و تار را ازهم باز کرده شود۔ این تار را می تابند و ازان پارچهٔ ابریشمی می بافند۔

میگویند۔ کرم ابریشم نخست در چین بوده است۔ بعد ازان آن را به ممالک دیگر برده اند۔

حالا دیده میشود که در اکثر ممالک کرم ابریشم را می پرورند و بوسیله اش تجارت ابریشم می‌کنند -

Hints.—کرم worm; ابریشم silk; تخم egg; توت mulberry; بالیدن to grow up; تار thread; تنیدن to spin; پارچه cloth.

Exercise 250

Write a short essay on 'The Game of Cricket.'

Or

Write a short essay on 'Bull Fight.'

PART V

GENERAL INFORMATION

CHAPTER I

DAYS, MONTHS, SEASONS, ETC.

1. The Four Seasons - چهار فصل

بهار	Spring	ربیع
تابستان	Summer	گرما
خزان	Autumn	پائیز
زمستان	Winter	سرما

2. Days of the Week - ایام هفته

شنبه	Saturday	چهار شنبه	Wednesday
یک شنبه	Sunday	پنج شنبه	Thursday
دو شنبه	Monday	آدینه or جمعه	Friday
سه شنبه	Tuesday		

3. Twelve Months - دوازده ماه

(*i*) *Solar* - شمسی

1. فروردین (the first of this month falls on the 21st March. It is called نوروز- New Year's Day, and is a festival).

2. اردی بهشت	6. شهریور	10. دی
3. خورداد	7. مهر	11. بهمن
4. تیر	8. آبان	12. اسفندارمز
5. مرداد	9. آذر	

The best way to remember the names of these months is to learn by heart the following verses:—

ز فروردین چو بگذشتی مه اردی بهشت آید
پس از خورداد و تیر انگاه به مردادت همی آید
پس از شهریور و مهر و آبان و آذر و دی دان
که بر بهمن جز اسفندارمز ماهی نیفزآید

NOTE.—This year consists of twelve months of thirty days each. Five days are added to the last

month *i.e.*, اسپندارمز to bring the number up to 365. A leap year, called سال کبیسہ - *sal-i-kabisa* in Persian, is reckoned every fourth year with an additional day.

(ii) *Lunar* - قمری

1. محرم - Muharram	7. رجب - Rajab
2. صفر - Safar	8. شعبان - Sh'aban
3. ربیع الاول - Rabi-ul-Awwal	9. رمضان - Ramzan
4. ربیع الثانی - Rabi-us-Sani	10. شوال - Shawwal
5. جمادی الاول - Jamadi-ul-Awwal	11. ذیقعد - Ziq'ad
6. جمادی الثانی - Jamadi-us-Sani	12. ذوالحجہ - Zul-Hajja

NOTE.—These months usually contain 30 and 29 days alternately and the year consists of 354 days.

4. Celestial Zodiacs - بروج سماوی

Latin Name	Arabic Name	English Name	Persian Name
Aries	حمل	The Ram	برّہ
Taurus	ثور	The Bull	گاو نر
Gemini	جوزا	The Twins	دو پیکر
Cancer	سرطان	The Crab	خرچنگ
Loe.	اسد	The Lion	شیر
Virgo.	سنبلہ	Ear of Corn	خوشہ
Libra	میزان	The Scales	ترازو
Scorpio	عقرب	The Scorpion	کژدم
Sagittarius	قوس	The Bow	کمان
Capricornus	جدی	The Goat	بزکوهی
Aquarius	دلو	The Bucket	دول
Pisces	حوت	The Fish	ماهی

These names are easily remembered by learning the following verses:—

بره گاو و دو پیکر و خرچنگ شیر و خوشه ترازو و کژدم
پس کمان است و بعد بزغاله دول و ماهی بروج این انجم

5. Seven Planets - سبعه سیاره

Epithet	Arabic Name	English Name	Persian Name
پیک فلک	قمر	Moon	ماه
منشئ فلک	عطارد	Mercury	تیر
رقاصهٔ فلک	زهره	Venus	ناهید
شاه فلک - طباخ فلک	شمس	Sun	مهر
ترک فلک - جلاد فلک	مریخ	Mars	بهرام
قاضئ فلک	مشتری	Jupiter	برجیس
پاسبان فلک	زحل	Saturn	کیوان

6. Synonyms - مترادفات

Words having the same meaning

These are numerous in Persian; some of them are given below:—

Ape میمون- بوزنه- شادی
Aid مدد- یاری- معاونت
Above فراز- بالا
Anxiety-پریشانی- تشویش- اندیشه- اضطراب
Apparent - آشکار- هویدا- واضح- پدیدار
Aware واقف- آگاه
Armour جوشن- زره
Ambassador-رسول- ایلچی- سفیر
Bottom حضیض- قعر
Blind کور- بینا
Banner علم- رایت- لوا
Baggage رخت- بار- بنه- اسباب- اثاثه- سامان
Beautiful جمیل- خوبرو- زیبا- حسین- خوش گل
Beginning ابتدا- آغاز
Boat کشتی- زورق- قائق
Below پائین- زیر
Boy پسر- کودک- طفل

Camp	اردو- لشکرگاه
Castle	قلعه- حصار
Cause	باعث- موجب- علت- وجه- سبب
Charity	جود- سخا
Charming	قشنگ- دلربا
Conversation	صحبت- گفتگو- مکالمه
Country	کشور- اقلیم- دیار- ولایت- بوم
Crown	افسر- تاج- اکلیل
Certainly	هرائینه- همانا
Constantly	پیوسته- همواره
Custom	دستور- رواج
Dark	تیره- تاریک
Dagger	دشنه - خنجر
Doomsday	رستخیز- قیامت- یوم حساب
Death	مرگ- اجل
Decoration	زیب- آرائش- اراستگی
Delay	تاخیر- درنگ
Desert	دشت- بادیه- صحرا- بیابان
Desire	ارزو- خواهش
Difficulty	دشواری- مشکل- سختی
Disgrace	رسوائی- ذلت- فضیحت- توهین
Direction	سو- طرف- جانب- صوب
Easy	سهل- آسان
Fear	باک- خوف- هراس- بیم
First	اولین- نخستین
Fit	سزاوار- مناسب
Garden	باغ- چمن- گلزار- گلستان
Glass	زجاج- ابگینه
God	ایزد- یزدان- خدا
Habit	دستور- آئین- رسم
Heart	دل- خاطر
Haste	سرعت- تعجیل
Heat	حرارت- تپش
Horse	توسن- اسپ- مرکب
Handle	دسته- قبضه
Immediately	درحال- فی‌الفور- به تعجیل- بزودی
Idle	کاهل - تنبل
Jest	مزاح - هزل - ریشخند
Justice	عدل - انصاف- داوری- داد
Kind	نوع - قسم - جنس
Lazy	سست - تنبل
Like	مانند - مثل - سان
Merchant	تاجر - سوداگر
Morning	بامدادان- بامداد- سحر
March	کوچ - رحلت
Musket	بندوق - تفنگ

Mother	مام - مادر- والده
Now	اکنون- الان- درین‌ولا - حالا -
Pen	قلم - خامه
Powerful	توانا - تنومند
Praise	ستائش - مدح- ثنا- تعریف - تمجید
Rich	غنی - تونگر
Separation	هجران - دوری - جدائی
Siege	قلعه بندی - محاصره
Sick	مریض - ناخوش - رنجور- علیل - بیمار
Soldier	سرباز - سرهنگ
Sword	تیغ - شمشیر - حسام- سیف -
Shore	کنار - ساحل
Teacher	اخوند - استاد - معلم
Tomb	گور - مزار- تربت
Treasure	گنج - خزانه
Ugly	زشت - بدگل
Ungrateful	ناسپاس - ناشکرگزار
Unlucky	سیه‌روز - بدبخت- بدنصیب
Victory	نصرت - فتح - ظفر فیروزی
Vile	دون - ذلیل
Vicinity	نواحی - جوار
Vigour	نیرو - توانائی
Viands	اذوقه - توشه - خوردنی
Voice	صوت - ندا - صدا
Vulture	کرگس - لاشه خور
Well-done	افرین - تحسین
Wife	زن - زوجه
Wine	می - باده - خمر
Within	درون- اندرون- توی
World	گیتی - عالم - جهان
Young	جوان - برنا

7. Antonyms - اضداد

Words having opposite meaning

End	انتها	Beginning	ابتدا
Upper	اعلی	Lower	ادنی
Denial	انکار	Confession	اقرار
Much	بسیار	A little	اندک
Bottom	قعر	Top	اوج
Difficult	دشوار	Easy	اسان

Dear	گران	Cheap	ارزان
Adversity	ادبار	Prosperity	اقبال
Dishonest	خائن	Honest	امین
Last	آخر	First	اول
Ruined	ویران	Populous	آباد
Curse	نفرین	Blessing	آفرین
Unbelief	کفر	Belief	ایمان
Annihilation	فنا	Permanency	بقا
No	خیر	Yes	بلی
Much	خیلی	A little	برخی
Hell	دوزخ	Heaven	بهشت
Exterior	ظاهر	Interior	باطن
Low	پست	High	بلند
Inferior	کمتر	Superior	برتر
Less	کم	Much	بیش
Asleep	خفته	Awake	بیدار
Sinful	گنهگار	Innocent	بی‌گناه
Empty	تهی	Full	پر
Impure	پلید	Pure	پاک
Concealed	پنهان	Manifest	پیدا
Young	جوان	Old	پیر
Behind	پس	Before	پیش
Withered	پژمرده	Fresh	تازه
Prosperity	فراخی	Poverty	تنگی
Poor	مفلس	Rich	توانگر
Humility	تواضع	Pride	تکبر
Condolence	تعزیت	Congratulation	تهنیت
Blunt	کند	Sharp	تیز
Punishment	عتاب	Reward	ثواب
Peace	صلح	War	جنگ

Lazy	تنبل	Active	چالاک
Ungrateful	ناسپاس	Grateful	حق شناس
Unlawful	حرام	Lawful	حلال
Death	ممات	Life	حیات
Falsehood	باطل	Truth	حق
Evil	شر	Virtue	خیر
Wet	تر	Dry	خشک
Old	بزرگ	Young	خرد
Ripe	پخته	Raw	خام
Short	کوتاه	Long	دراز
Foolish	نادان	Wise	دانا
Near	نزدیک	Far	دور
Dark	تاریک	Bright	روشن
Sorrow	رنج	Pleasure	راحت
Left	چپ	Right	راست
Falsehood	دروغ	Truth	راستی
Ugly	زشت	Beautiful	زیبا
Dead	مرده	Alive	زنده
Late	دیر	Soon	زود
Miserly	بخیل	Liberal	سخی
Mildness	نرمی	Severity	سختی
Loss	زیان	Profit	سود
Heavy	گران	Light	سبک
Sorrowful	غمگین	Delightful	شادمان
Bitter	تلخ	Sweet	شیرین
Cowardice	جبانت	Courage	شجاعت
Strong	قوی	Weak	ضعیف
Setting	غروب	Rising	طلوع
Contented	قانع	Avaricious	طامع
Breadth	عرض	Length	طول

Just	عادل	Oppressive	ظالم
Ignorant	جاهل	Learned	عالم
Merit	هنر	Demerit	عیب
Disgrace	ذلت	Honour	عزت
Poor	فقیر	Rich	غنی
Below	نشیب	Above	فراز
Lean	لاغر	Fat	فربه
Far	بعید	Near	قریب
Small	صغیر	Great	کبیر
Great	مه	Small	که
Cold	سرد	Hot	گرم
Vanquished	مغلوب	Victorious	منصور
Unknown	مجهول	Known	معروف
Satire	هجو	Praise	مدح
Old	کهن	New	نو
Successful	کامگار	Unsuccessful	نامراد
Bad	بد	Good	نیک
Unfortunate	بدبخت	Fortunate	نیک بخت
Darkness	ظلمت	Light	نور
Public	آشکار	Private	نهان
Separation	هجران	Union	وصل
Non-existence	نیستی	Existence	هستی

8. Paronyms - الفاظ هم‌آواز

Words similar in sound but different in spelling and meaning

Sense	عقل	Food	اکل
Action	عمل	Hope	امل
Honey	عسل	Origin	اصل
Request	عرض	Land	ارض
Banner	علم	Pain	الم

Scorpions	عقارب	Relatives	اقارب
Poverty	افتقار	Thinking	افتکار
Righteousness	صواب	Reward	ثواب
Greedy	حارص	Keeper	حارس
The Sun	هور	Nymph	حور
Contemptible	خوار	Thorn	خار
Security	ضمین	Land	زمین
Supplication	ضراعت	Agriculture	زراعت
Lines (*Sing* : صف)	صفوف	Powder	سفوف
Summer	صیف	Sword	سیف
Scratching sound	صریر	Throne	سریر
Whistling	صفیر	Ambassador	سفیر
A crevice	شق	Doubt	شک
Deceit	کید	Captivity	قید
Dog	کلب	Heart	قلب
Waist	کمر	The Moon	قمر
Destined	مقدر	Muddy	مکدر
Repeatedly	مکرر	Fixed	مقرر
Vow	نذر	Sight	نظر
A clever saying	نکته	Point	نقطه

9. Homonyms - الفاظ هم تلفظ

Words spelt and pronounced alike, but different in meaning

Mole, maternal uncle	خال	Load, turn, fruit, rain	بار
Justice, gave	داد	Hawk, again, open	باز
House, gallows	دار	On, fruit, breast	بر
In, door, tear (*Imp.*)	در	Owl, country	بوم
Shoulder, last night	دوش	Verse, house	بیت
Court, collection of the poems of a poet	دیوان	Claw, harp	چنگ
		God, truth, claim	حق
Village, give	ده	Donkey, buy	خر

Eye, lord	عین	Bell, rust	زنگ
Wisdom, dictionary	فرهنگ	Head, thought, end	سر
Desire, palate	کام	Branch, horn	شاخ
Shore, embrace	کنار	Beloved, witness	شاهد
Lip, bank, edge	لب	Martyrdom, evidence	شهادت
The Moon, Month	ماه	Reign, promise	عهد
Waist, between	میان	Request, breadth	عرض
Jupiter, purchaser	مشتری		

10. Defective Homonyms - الفاظ هم شکل

Words consisting of the same letters but different in vowel points

(i) *Nouns*

Cold	بَرد	He carried	بُرد
Barley	جَو	Stream	جُو
People	خَلق	Nature	خُلق
Breath	دَم	Tail	دُم
Sugar	شَکّر	Thanks	شُکر
Oath	قَسم	Kind	قسم
Mud	گِل	Flower	گُل

Dust	گَرد	Circuit	گِرد	Hero	گُرد
Dowry	مَهر	Sun	مِهر	Seal	مُهر

Angel	مَلَک	King	مَلِک
Property	مِلک	Country	مُلک

(ii) *Infinitives*

To jump	جَستن	To seek	جُستن
To be free	رَستن	To grow	رُستن

To go	رَفتن	To sweep	رُفتن
To lessen	کاستن	To sow	کاشتن
To sow	کِشتن	To kill	کُشتن
To bite	گَزیدن	To select	گُزیدن
To be	هَستن	To leave	هِشتن
To wonder	شِگِفتن	To blossom	شَگُفتن

CHAPTER II
SELECT PHRASES
1. Persian Phrases - مرکبات فارسی

Cruel	دراز دست
Perplexed	دست برسر
Greedy	دندان دراز
The day of judgment	روز امید وبیم
Hindrance	سنگ راه
Swift-footed	سبک عنان
Foolish	سبک مغز
Stone-hearted	سخت جان
Whole	سراپا
For the present	سردست
Void of love	سرد مهر
Harsh-tempered	سرکه جبین
Miser	سیاه کاسه
Deaf	سیماب درگوش
Unfortunate	سیه خانه
Ill (confined to bed)	صاحب فراش
Proposal	صواب دید
Nightingales	غوغائیان گلچن
Greedy	کاسه لیس
Imprudent	کوتاه نظر
Grave-yard	کوچهٔ خموشان
Avaricious	گرسنه چشم
God	مبدء فیاض
Object in view	نصب العین
Mute and silent	انگشت برلب
Confused	انگشت بدندان
In addition to this	ازین گذشته
Name and fame	اسم ورسم
According to	برحسب
By the way	برسبیل مذاکره
Helpless	پادرگل
Ready to start	پادر رکاب
Shameless	پهن چشم
Object in view	پیش نهاد
Sinner	تر دامن
Eloquent	تر زبان
Top of the mountain	تیغ کوه
Stout	چار شانه
Evil eye	چشم زخم
Critic	حرف گیر
Harsh word	حرف گلو سوز
Slave	حلقه بگوش
Homeless traveller	خانه بدوش
Barren land	خاک مرده
Fortunately	خوش بختانه
At once	در ساعت
Precious gem	درّ یتیم

Love-stricken	نیم جان	Restless	نعل در آتش
Certainly	هر آئینہ		

2. Arabic Words and Phrases - مرکبات عربی

May his prosperity increase	دام اقبالہ
God's mercy be upon him	رحمۃ اللہ علیہ
The Spirit of God (title of Jesus Christ)	روح اللہ
The faithful spirit i.e. the Angel Gabriel	روح الامین
May God be pleased with him	رضی اللہ عنہ
Lord of Prophets (title of Prophet Muhammad)	سید المرسلین
Continually	علی الاتصال
Specially	علی الخصوص
Continually	علی الدوام
Upon him be peace	علیہ اسلام
On this supposition	علی ھذا القیاس
Soon	عنقریب
On the whole	فی الجملہ
In truth	فی الحقیقت
Instantly	فی الفور
In fact	فی الواقع
The universe	کن فیکون
As formerly	کما فی السابق
At least	اقلاً
Just now	الآن
Ever and ever	ابدالاباد
God forbid	استغفر اللہ
In short	الحاصل
God be praised	الحمدللہ
In short	الغرض
In short, finally	القصہ
My God	الہی
For ever	الی الابد
To the end	الی الآخر
God is great	اللہ اکبر
If it pleases God	انشاء اللہ
Always	بالمرّہ
All of a sudden	بغتۃً
May God bless	بارک اللہ
In the name of God	بسم اللہ
After this	بعدہ
In fact	بالفعل
In person	بنفسہ
Secondly	ثانیاً
God the most high	جل جلالہٗ
In short	حاصل الکلام
As far as possible	حتی المقدور
Always	دائما

Thing indicated مشارٌ الیه
Besides this معهذا
At once معجلاً
Birth-place مسقط الراس
We take refuge in God نعوذ بالله
God واجب الوجود
God knows best والله اعلم
Etc. وغیره
Thus هکذا
Useless لاطائل
Fearless لاابالی
Self praise لن ترانی
There is no might and there is no power but in God لاحول ولاقوة الا بالله
What is between مابین
Event (*lit.* what occurred) ماجرا
Whatever God may please ماشاءالله

CHAPTER III

Modern Usages - الفاظجدیده

English	Persian
Foreign department	ادارۀخارجه
Address	ادرس
Registration fee	اجرت سفارشی
Zoological garden	باغ وحش
Marine	بحری
Ugly	بد گل
Cheque	برات
Bank	بانک
Packet	بسته
District	بلوک
B.A.	بالغ العلوم
Ticket	بلیت
Booking clerk	بلیتچی
Allegiance	بیعت
Money order	برات پوست
Rupee	پول سفید
Envelope	پاکت
Post office	پوست خانه
Rubber	پاک کن
Politics	پولیتیک
Currency-note	پول کاغذی
Father-in-law	پدر زن
Telegraph fee	پول تلغراف
Assistance	پشت گرمی
Mr.	اغا
Europe	اروپا
Asia	اسیا
Signature	امضا
Emperor	امپرا طور
Empress	امپراطوریس
Motor-car	اتومبیل
Election	انتخاب
Fashion	اسلوب
Association	انجمن
Subscription	اعانه
Department	اداره
Kitchen	آشپزخانه
License	امتیاز نامه
Diploma	استشهاد نامه
Minority	اقلیت
Majority	اکثریت
Tea-cup	استیکان
To vaccinate	آبله‌کوبی کردن
Vote of thanks	اظهار تشکر
Civil department	ادارۀ قطمی
Military department	ادارۀ نظامی
Home department	ادارۀ داخله

Leaving certificate دستاویز رخصتی
Cycle دو چرخه
Government دولت
House of Commons دارالعوام
House of Lord دارالامرا
Municipality دیوان بلدیه
Republic دولت جمهوریه
Telescope دور بین
University دانش کده
Parliament دارالشوری
College دارالعلوم
Microscope ذرّه بین
Member رکن
Post master رئیس پست
Laundry رخت شوخانه
Voter رای دهنده
Law زاکون
Stammerer زبان شکسته
Influenza زکام فرنگی
Waistcoat ژلتکه
Pocket-watch ساعت بغلی
Soldier سالدات
Cinematogrph سنماتوغراف
Politics سیاسیات
Embassy سفارت
Calendar سالنامه
Foolish سبک مغز
Address سپاسنامه
Address سرنامه

Parliment پارلمان
Telegram تلغراف
Telegraphist تلغرافچی
Telegraph office تلغرافخانه
Telephone تلفون
Telephone operator تلفون چی
Telephone office تلفونخانه
Progress record ترقی نامه
Coward ترسو
Confusion تلاش
Stamp تمر
Merchandise تنخواه
In (*preposition*) تو
Public جمهور
Drawer (of a table) جعبه
Umbrella چتر
Tent چادر
To print چاپ کردن
Printer چاپ چی
Experienced چکیده کار
Post office چاپار خانه
Postman چاپار
Talkative حرّاف
Commission حق الزحمت
Liberal party حزب الاحرار
Shorthand خط رمز
Beautiful خوش گل
No خیر
Mint دارالضرب

To flatter	فش فش کردن
Fiction	فسانه
Graduate	فارغ التحصیل
Consul	قونسل
Receipt	قبض
Judge	قاضی
Fashionable	قشنگ
Biscuit	قاق
Cream	قیماق
To mix	قاطی کردن
To conceal	قائم کردن
To grumble	قت قت کردن
Above all	قوز بالای قوز
Cabinet	کابینه
Visiting card	کارت ویزت
Telegraph form	کاغذ تلغراف
To wind (a clock)	کوک کردن
Boasting	کارت و کورت
Blotting paper	کاغذ جاذب
Carriage	کالسکه
Railway train	کالسکه بخار
Note book	کتابچه بغلی
Electricity	کهربائیت
Steamer	کشتئ دودی
Sentinal	کشیکچی
Flower-pot	کوزهٔ گل
Gazette	گازت
Gas	گاز
Muffler	گلوبند
To cheat	گول زدن
To register a letter	سفارشی کردن
To sort	سوا کردن
Potato	سیب زمینی
Ration	سیورسات
Tea	شای
Night-cap	شب کلاه
Certificate	شهادت نامه
Good night	شب شما خوش باد
By way of a joke	شوخی شوخی
To give feast	شیلان کشیدن
Good night	شب بخیر
Good evening	شام بخیر
Good morning	صبح بخیر
Letter box	صندوق پوست
Face	صورت
To converse	صحبت کردن
Lamp	ضؤ
Almirah	طاق
Kite	طیاره
To inocculate	طاعون کوبی کردن
Court	عدلیه
Photographer	عکاس
Lunch	عصرانه
Public	عمومیه
Grief	غصه
Globe (of a lamp)	فانوس
Trick	فند

Thermometer	میزان الحرارت
Barometer	میزان هوا
Budget	موازنه دخل و خرج
Step-brother	نابرادر
Step-father	ناپدر
Ill	ناخوش
Ignorant	ناشی
Hemisphere	نصف الارض
Telephone number	نمرهٔ تلفون
Biscuit	نان فرنگی
No, no	نه - خیر
Inspector of schools	ناظر تعلیمات
To give a lecture	نطق دادن
Comedy	نقل بهجت
Tragedy	نقل مصیبت
To be popular	نقل مجلس شدن
Jacket	نیم تنه
Half-boot	نیم چکمه
Premier	وزیر اعظم
Steamer	واپور
Legislation	وضع قوانین
Post card	ورق پوستی
Financial Secretary	وزیر مال
Slowly	یواش
America	ینگی دنیا
To procure	گیر آوردن
Engagement	گرفتاری
Pig	گوسفند فرنگی
To rob	لخت کردن
Slate	لوح سنگی
Mud	لای
Tutor	لله
Hotel	لوکند
Puzzle	لغز
Mother-in-law	مادر زن
Bill	میزان فرد
Manager	مباشر
To boycott	معاشرت بازگرفتن
To delay	معطلی کردن
Conference	مجلس مذاکره
Latrine	محل ادب
Assembly	مجلس
Alliance	معاهده
Pencil	مداد
Article (of a newspaper)	مقاله
Editor	مدیر
Nation	ملت
Ink	مرکب
Salary	مواجب
Executioner	میرغضب
Legislative assembly	مجلس واضع قوانین

CHAPTER IV

Idioms - محاورات

آب آتشی رنگ	Wine ; tears of grief.
آب از دیده پاک کردن	(*Lit.* to wipe away tears) To dismiss uneasiness of mind.
آب برجگر داشتن	To possess power.
آب بروی کار آوردن	To bring a business into shape.
آب دادن	To make brilliant.
آب در جو آمدن	To prosper.
آب در چشم داشتن	To be modest.
آب رفتن	To lose one's dignity.
آب رو ریختن	To disgrace.
آب آب شدن	To be ashamed.
آب درهاون سودن	(*Lit.* to pound water in a morter) To act foolishly.
آهن سرد کوفتن	(*Lit.* to strike cold iron) To make a useless effort.
آب در دیده گردانیدن	To shed tears.
آب نمودن و تشنه داشتن	(*Lit.* to show water but keep thirsty) To torment by exciting hopes which are not realised later on.
اب برسیمان بستن	(*Lit.* to bind water with a string) To make a fruitless attempt.
ابرو بهم کشیدن	(*Lit.* to draw the eye-brows to-gether) To get angry.

انگشت برحرف نهادن	(*Lit.* to put the finger on the word) To raise an objection.
انگشت در دهان شدن	(*Lit.* to be with the finger in the mouth) To feel sorry.
انگشتر دست کسی بودن	(*Lit.* to be the ring of another's hand) To be a puppet in the hands of another.
از پا در آوردن	(*Lit.* to pull down from the feet) To destroy.
انگشت نما شدن	(*Lit.* to be pointed at with the finger) To be famous.
از سر پیمان رفتن	To break a promise.
افسانه بودن	(*Lit.* To become a fable) To be famous.
اوقات تلخ شدن	To feel miserable.
از سر چیزی در گذشتن	To forgive.
از ریگ روغن کشیدن	(*Lit.* to extract oil from sand) To try in vain.
اسپ بر روی دریا تاختن	(*Lit.* to urge a horse upon the surface of water) To strive in vain.
آتش از آب برآوردن	To do something wonderful.
آتش زدن	To set fire to.
آتش کشتن	To extinguish fire.
آتش زیر پا داشتن	To be restless.
از بر کردن	To commit to memory.

از راه بردن	To lead astray.
از پا در آمدن	To fall down.
آمد و شد داشتن	To have intercourse with.
از جا در رفتن	To fly into rage.
آبله کوفتن	To vaccinate.
ائین بستن	To decorate
بکار خوردن	To serve a purpose.
بر آتش نشستن	To be ruined.
باد بدست آمدن	To be unlucky.
باد پیمودن	To engage in any futile undertaking.
باد در سرداشتن	To be arrogant.
باد سنجیدن	To talk nonsense.
باد در کف داشتن	(*Lit.* to keep wind in the hand) To be poor.
باهم شیر و شکر بودن	(*Lit.* to be milk and sugar together) To be very intimate.
بر شیر نر زین نهادن	(*Lit.* to saddle the male lion) To risk one's life for the sake of others.
به بال دیگر پریدن	(*Lit.* to fly in borrowed plumes) To succeed through another man's help.
باد در کلاه داشتن	(*Lit.* to keep wind in the cap) To boast.
برکف نهادن	(*Lit.* to put on the palm) To expose.
بند بردرم نهادن	To be miserly.

برحمت حق پیوستن	(*Lit.* to be united with the mercy of God) To die.
بی نعل بودن	To be utterly destitute.
بر طرف نهادن	To set aside, to neglect.
بر زبان آوردن	To speak.
بازی خوردن	To be deceived.
بر خوردن	To meet with.
بار بستن	To set off.
با کسی بر اویختن	To grapple with.
به میان افتادن	To intervene.
پرده از چیزی برداشتن	(*Lit.* to take the veil off a thing) To disclose a matter.
پرده بر کار افگندن	(*Lit.* to throw a veil over a thing) To push up a matter.
پا از گل برآوردن	(*Lit.* to take out foot from the mud) To be out of a difficulty.
پنبه از گوش برون اوردن	(*Lit.* to take out the cotton-plug from the ear) To-pay attention to.
پا بدامن کردن	To be contented.
پاشدن	To rise.
پا کوفتن	To be offended.
پشت بر دیوار ماندن	To be bewildered.
پشت بر زمین اوردن	To throw flat on the ground.
پشت پا زدن	To kick.
پشت دست گزیدن	To repent.

پشت نمودن	To flee.
پنجه تافتن	To overcome.
پنجه تیز کردن	To seek quarrel.
پهلو به بستر بردن	To sleep well.
پهلودادن	To assist.
پوست کندن	To reveal fully.
تلخ و شیرین روزگار چشیدن	(*Lit.* to taste the bitters and sweets of the time) To go through the ups and downs of life.
تیشه بر پای خود زدن	(*Lit.* to strike an axe on one's own legs) To mar one's own affairs.
تن در دادن	To yield.
تن زدن	To be silent.
تکیه زدن	To depend upon.
تجاهل فروختن	To pretend ignorance.
جگر داشتن	To have courage.
جان بدر بردن	To escape.
جان بحق شدن	To die.
جان بلب آمدن	To be at death's door.
جان تسلیم نمودن	To die.
جان در آستین داشتن	To risk one's life.
جان در بینی رسیدن	To be in the utmost bewilderment.
جان در پی کسی باختن	To sacrifice life for another's sake.
جامهٔ زنان پوشیدن	(*Lit.* to wear the dress of women) To prove cowardly.

چشم داشتن	To expect.
چشم رسیدن	To be affected by an evil eye.
چشم باختن	To become blind.
چشم براه داشتن	To be waiting for.
چشم دوختن	To stare at.
حلقه بگوش شدن	(*Lit.* to be with a ring in ears) To be enslaved.
حرف زدن	To talk.
حلقه بستن	To stand in a circle.
حرکت کردن	To start.
خیرباد گفتن	To say good-bye.
خط بر آب کشیدن	To make vain attempts.
خون خوردن	To experience hardship.
خون گرفتن	To bleed (a patient).
خاک با خون سرشتن	(*Lit.* to mix blood with dust) To make a general massacre.
خار از پا بر اوردن	(*Lit.* to extract a thorn from the foot) To overcome difficulties.
داد چیزی دادن	To do justice to something.
دست و پا زدن	(*Lit.* to strike hands and feet) To struggle.
دو اسپه راندن	To drive at full speed.
دُرّ معنی سفتن	(*Lit.* to string the pearls of speech) To speak fluently.
دست از جان شستن	(Lit. to wash one's hands of life) To give up hope of life.

دفتر عهد و پیمان را بر طاق نسیان نهادن	(*Lit.* to put the book of promises upon the shelf of forgetfulness) To break promise.
در حبالهٔ نکاح آوردن	To marry.
دامن افشاندن	To forsake.
دامن بالا زدن	To get ready.
دامن بر زمین کشیدن	(*Lit.* to trail the skirt on the ground) To walk pompously.
دامن در کشیدن	To quit.
دست بدندان گزیدن	To be vexed.
دست بر دل بودن	To be uneasy.
دست بر روی دست نهادن	To sit idle.
دست دادن	To come to pass.
دست دراز کردن	To commit violence.
دست در رکاب زدن	To follow in attendance upon a great man.
دست در گریبان بودن	To fight.
دست کسی گرفتن	To help one.
دست و پا گم کردن	To be perplexed.
دست یافتن	To get possession.
دل از جان برداشتن	To despair.
دل از دست دادن	To lose courage.
دل دادن	To fall in love with.
دل نهادن	To set one's heart upon.
دم بخود کردن	To keep silent.
دم بر زدن	To breathe.
دم در کشیدن	To be silent.
دل تنگشدن	To be disgusted.

دم زدن	To boast.
داد زدن	To cry out.
در گذشتن	To forgive.
دست پا چه شدن	To be utterly confused.
دراز شدن	To lie.
در خوردن	To suit.
دستگیر افتادن	To be captured.
دو چار شدن	To meet with.
دود از نهاد کسی برآوردن	To put to death.
رو باه بازی کردن	To deceive.
رو به ترقی گذاردن	To tend towards improvement.
رو دادن	To appear.
رو برو شدن	To confront.
زبان بر کشادن	To talk.
زبان بریدن	To bribe.
زمین خوردن	To fall.
زمین زدن	To throw on the ground.
زیر قلم آوردن	(*Lit.* to bring beneath the sway of pen) To subdue.
ستاره شمردن	(*Lit.* to count the stars) To remain wakeful at night.
ستاره داشتن	To be lucky.
ستاره بزیر آوردن	To attempt impossibilities.
ستاره از آستین برآوردن	To work wonders.
سپر انداختن	To surrender.
سواد کردن	To write.
سراپا گوش بودن	To listen with absorbing attention.

سرآمدن	To come to an end.
سیر آمدن	To be disgusted.
سرفرو بردن	To be ashamed.
سرقول خود ایستادن	To keep one's word.
سکه زدن	to strike coins.
سکندری خوردن	to stumble.
سرد و گرم روزگار دیدن	(*Lit.* To feel the hot and cold of time) To experience the vicissitudes of time.
سر بر خط فرمان کسی نهادن	To obey some one's authority.
سر بگریبان بردن	(*Lit.* to carry the head down into the collar) To be absorbed in thought.
شال کهنه داشتن	(*Lit.* to possess an old shawl) To be poor.
شکار گراز کردن	To make a vain effort.
شانه زدن	To comb hair.
صحبت کردن	To talk.
طرح انداختن	To lay foundation.
طرف بستن	To procure.
علم شدن	To become public.
عقده کشادن	To solve a problem.
عقد بستن	To betroth.
قافیه تنگ شدن	To be sore pressed.
قبا کردن	To tear.
قول دادن	To promise.
قدم افشردن	To keep a firm footing.

قدم بر تارک چیزی زدن	To abandon.
قدم رنجه نمودن	To take the trouble to come.
قفل بردهان کسی زدن	(*Lit.* to lock some one's mouth) To silence.
کشتی برخشکی راندن	(*Lit.* to drive a vessal on land) To try in vain.
کمر بستن	To get ready.
گوش دادن	To listen.
گول زدن	To cheat.
گردن کشیدن	To rebel.
گوبردن	To surpass.
گره از چیزی کشادن	(*Lit.* to untie the knot of something) To remove difficulties.
گره بر ابرو زدن	(*Lit.* to form a wrinkle on the brow) To frown.
گردن از طاعت پیچیدن	(*Lit.* to turn the neck from obedience) To revolt.
لب بدندان گزیدن	(*Lit.* to bite the lips) To regret.
متغیر شدن	To be displeased.
میان بستن	To get ready.
مضائقه نمودن	To refuse.
میل داشتن	To desire.
مثل دو مغز بادام صحبت داشتن	(*Lit.* to be as closely united as two kernals of an almond) To be hand and glove with one another.
مراحل زندگانی طی نمودن	(*Lit.* to pass all the stages of life) To die.

نماز بردن	To pay respect.
نقش بر اب کشیدن	To make a vain effort.
نعل دو آتش شدن	To get restless.
نقل کردن	To migrate.
ناخن در دیده ریختن	To inflict the greatest misery.
نعل افگندن	To ride fast.
ودیعت حیات سپردن	(*Lit.* to entrust the deposit of life to God) To die.
وا کردن	To open.
هم چشمی کردن	To rival.
هوای کسی کردن	To wish one well.
یاری کردن	To help.
ید بیضا کردن	(*Lit.* to make the hand white) To work a wonder.

CHAPTER V

PROVERBS - ضرب‌الامثال

الف

He counts the chickens before they are hatched.	اب ندیده موزه کشیده
(*Lit.* A cloud cannot be injured by the barking of a dog.) To bark at the moon.	ابر از بانگ سگ ضرر نکند
Stagnant water stinks.	آبی که در گودال میماند میگندد
Boast of your merit and not of your pedigree.	ادمی را نسب به هنر باید نه به پدر
Union is strength.	ع-آری به اتفاق جهان میتوان گرفت
Out of nothing comes nothing.	از ریزه چه خیزد
(*Lit.* He cut a piece off his shirt and joined it on to his shoulder.) Robbing Peter to pay Paul.	از دامن برید و بر شانه پیوند کرد
As you sow, so shall you reap.	از مکافات عمل غافل مشو. گندم ازگندم بروید جو زجو
One flower makes no garland.	از یک گل بهار نمی شود
One murder makes a villain, millions a hero.	از یک خون خونی - از هزار خون غازی

Leave greed and be a king.	ع-آز بگذار و پادشاهی کن
Avoid the company of the bad.	ع-اگر بد نیستی با بد مشو یار
If God be with us, who can be against us?	اگر یار اهل است کار سهل است
The book is the best companion in solitude.	ع-انیس دل به تنهائی کتاب است
One man's food is another man's poison.	آنچه یکی را نوش است دیگری را نیش است
The times are changed.	ع-آن قدح بشکست و آن ساقی نماند
Think before you speak.	ع-اول اندیش و انگهی گفتار
Honesty is the best policy.	ع-ای دیانت بر تو رحمت کز تو گنجی یافتم
A clean conscience fears no accusation.	آن را که حساب پاک است از محاسبه چه باک؟
A fault confessed is a fault redressed.	اقرار جرم اصلاح جرم
Add little to a little and it will be a great heap.	ع-اندک اندک بهم شود بسیار
(*Lit.* If you sow a thorn, you cannot reap jessamine). As you sow, so shall you reap.	ع-اگر خار کاری سمن نداری
A hungry man is an angry man.	آدم گرسنه دین و ایمان ندارد
Charity begins at home, but does not end there.	اول خویش بعده درویش
Cattle do not die of crow's curses.	ع-آواز سگان کم نکند رزق گدا را

Distant drums sound well.	آواز دهل شنیدن از دور خوش است
Fire recognises friend nor foe.	آتش دوست و دشمن ندارد
Misfortunes never come alone.	ان چه از دزد ماند رمال برد
Out of sight, out of mind.	از دل برود هرآنچه از دیده برفت
Poverty makes men poor-spirited.	آنکه شیران را کند روباه مزاج- احتیاج است احتیاج است احتیاج
Society moulds men.	ع-انگور ز انگور همی گیرد رنگ
To err is human, to forgive Divine.	از خوردان خطا و از بزرگان عطا
What is in the pot, will come out on the plate.	ع-از کوزه همان برون ترا ود که در وست

ب

Ill got, ill spent.	باد آورده را باد برد
(*Lit.* Sit with the moon and you become a moon; sit by a cauldron and you become black). A man is known by the company he keeps.	با ماه نشین که ماه شوی - بادیگ نشین که سیاه شوی
(*Lit.* The mother does not give the child milk, so long as he does not cry.) A dumb man gets no land.	بچه تا نگرید مادرش شیر نمی دهد
There is no flying against fate.	بخت که بر گردد اسپ تازی خر گردد

Avarice blinds our eyes.	ع-بدوزد شره دیدهٔ هوشمند
Evil to him who evil thinks.	بد مکن که بد رفتی چاه مکن که خود رفتی
Prosperity gains friends.	بر سفره همه دشمنان دوست نمایند
To shut the stable after the steed is stolen?	بعد از مردن سهراب نوشه آرد؟
No rose without a thorn.	ع-براحتی نرسید آنکه محنتی نه کشید
A man without money is worth a straw.	بی زر بی پر
You cannot whistle and drink at the same time.	بیک دست دو خربزه نمی توان گرفت
Brains do not lie in beards.	بزرگی به عقل است نه بسال
Blind of one eye named Mr. Bright.	ع-بر عکس نهند نام زنگی کافور
Count not your chickens before they are hatched.	بچه در شکم و نامش مظفر
Cut your coat according to your cloth.	به اندازهٔ گلیم پا را دراز کن
Dependence is a poor trade.	بندگی بیچارگی
Every cock is proud on his own dung hill.	بر شهر خویش هر کسی شهریار است
Rolling stones gather no moss.	ع-برسنگ گردان نروید نبات
Two of the trade seldom agree.	ع-بود هم پیشه با هم پیشه دشمن
Vice brings its own punishment.	بد کاری را بد انجام

پ

It is never too late to learn.	پیر شو بیاموز
To make sauce before fish is made.	پیش از لقمہ دہن وا کردن
Union is strength.	ع-پشہ‌چو پیرشد بزند فیل‌را
An ape is an ape, a varlet is varlet Though they be clad in silk or scarlet.	پاجی بہ طواف کعبہ حاجی نگردد
You cry before you are hurt.	پیش از مرگ واویلا
Jack of all, master of none. (*Lit.* Before a poet, he is a prose-writer, and before or prose-writer he is a poet; before both he is nothing, and before neither, he is both).	پیش ناظم ناثر است و پیش ناثر ناظم - پیش ہردو ہیچ است و پیش ہیچ ہر دو

ت

(*Lit.* You cannot get victory over the enemy, unless you endanger your life.) Risk not, gain not.	تاجان درخطر نہ نہی بردشمن ظفر نیابی
(*Lit.* Unless the snake makes straight, he cannot enter the hole). You cannot succeed, unless you are honest.	تا مار راست نشود بسوراخ نرود
While there is life, there is hope.	تا دم زندگانی باقی است - امید باقی است
Black stones will never turn white.	ع-تربیت نا اہل را چـــون گردگان بر گنبد است

The cat always dreams of mice.	ع-تشنه در خواب اب می بیند
Pride goeth before a fall.	ع-تکبر عزازیل را خوار کرد
Make hay, while the sun shines.	تنور تا گرم است نان توان بست
Better go barefooted than to wear pinching shoe.	ع-تهی پای رفتن به از کفش تنگ
A light purse is a heavy curse.	تهی دست روسیه
Bells call other people to church but go not themselves.	ع-توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر می کنند
Knowledge is power.	ع-توانا بود هرکه دانا بود
No fire, no smoke.	ع-تا نباشد چیزکی مردم نگویند چیزها
To a jaundiced eye everything appears yellow.	ــــه تشنگان را نماید اندرخواب. همه عالم بچشم چشمه آب
The steed dies while the grass is growing.	تا تریاق از عراق آورده شود. مار گزیده مرده شود
Self praise is no recommendation.	تعریف خود کردن پنبه خائیدن است
Words once spoken cannot be recalled.	تیری که ازکمان بیرون جست دیگر بر نمی گردد
The wearer knows where the shoe pinches.	تن آسوده نداند که دل خسته چه باشد
There is no armour against fate.	تیر تقدیر از سپر تدبیر رد نمی گردد
No pains, no gains.	تا رنج نبری گنج نیابی
He jests at scars who never felt a wound.	ع-تندرستان را نباشد درد ریش

Keep away from bad companions.	ع-تا توانی میگریز از یار بد
No harvest without sowing.	تا دانه نیفشانی خرمن برنگیری

ث

You can't draw blood from a cabbage.	ثمر از درخت بید نباید جست
Self recommendation is no recommendation.	ع-ثنای خود بخودگفتن نزیبد مرد عاقل را
Virtue is its own reward.	ثواب راه بخانهٔ خود میبرد

ج

Silence is the best reply to the fool.	ع جواب جاهلان باشد خموشی
Money makes the mare go.	ع-جوی زر بهتر از هفتاد من زور
Old men and travellers lie by authority.	ع-جهان دیده بسیار گوید دروغ
(*Lit.* Be a rose with the rose; be a thorn with the thorn.) In Rome do, as the Romans do.	ع-جای گل گل باش و جای خار خار
Where there is a will, there is a way.	جوینده یابنده
To live in Rome and fight with the Pope?	جنگ با نهنگ و خانه بدریا؟
Spare the rod and spoil the child.	ع-جور استاد به ز مهر پدر
Diligence is the mother of good fortune.	ع-جهد بنما تا که بجای برسی
Blood is thicker than water.	جگر جگر است دگر دگر

چ

What cannot be cured, must be endured.	ع-چاره نیست درین واقعه الّا تسلیم
It is dark under the lamp.	چراغ پای خود را نمی بیند
Evil to him who evil thinks.	چاه کن راه چاه در پیش
Gods' mill grinds slow but sure.	چوب خدا ندارد صدا
The willing horse is worked to death.	چوب نرم را کرم میخورد
Strike the iron, while it is hot.	ع-چون میدان فراخ است گوئی بزن
Death defies the doctor.	ع-چون اجل آمد طبیب ابله شود
In your prosperity help one in adversity.	ع-چو استادهٔ دست افتاده گیر
A wise man will not do anything for which he may repent.	ع-چرا عاقل کند کاری که باز آرد پشیمانی
To kill two birds with one stone.	ع-چه خوش بود که بر آید بیک کرشمه دوکار
As you sow, so shally you reap.	چندانکه بکاری بداری
A rotten sheep infects the whole flock.	ب چو از قومی یکی بی دانشی کرد- نه که را منزلت ماند نه مه را
Foxes rule, when lions die.	ب چو بیشه تهی شد ز شیر و پلنگ دران جای بگرفت روباه لنگ

It is no use crying over spilt milk.	چو کار از دست رفت پشیمانی چه سود

ح

(*Lit.* The face of a beautiful woman needs no tire-woman.) Good wine needs no bush.	ع-حاجت مشاطه نیست روی دلارام را
(*Lit.* It wants a rich face to eat sweets.) First deserve and then desire.	حلوا خوردن را رو باید
Jealousy is a disease without cure.	ع-حسد دردیست کان را نیست درمان
Bare words buy no barley.	حلوا گفتن دهن را نسازد شیرین
East and west; home is the best.	ع-حب وطن از ملک سلیمان خوشتر
He that is angry is seldom at ease.	حریف باخته با خود همیشه در جنگ است

خ

(*Lit.* How can the ass know the worth of sweets.) To throw pearls before swine.	ع-خرچه داند قدر حلوای نبات
(*Lit.* To avoid disgrace, agree with the mass.) In Rome do as the Romans do.	ع-خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت باش
No joy without an alloy.	ع-خوشی را بود درقضا ناخوشی
A bad workman quarrels with his tools.	ع-خوی بد را بهانهٔ بسیار

An ape is an ape, a varlet is varlet ; Though they be clad in silk or scarlet.	خرعیسیٰ گوش به مکه برند- چون بیاید هنوز خر باشد
An empty brain is the devil's workshop.	خانهٔ خالی را دیو میگیرد
A wolf in sheep's clothing.	خضر صورت شیطان سیرت
Curst cows have short horns.	خر را خدا شاخ نمی دهد
How can a blind man lead a blind man ?	ع-خفته را خفته کی کند بیدار؟
Nearer the church far from God.	خود را فضیحت دیگران را نصیحت
No use striving against fate.	خدا کشتی آنجا که خواهد برد- وگر ناخدا جامه از تن درد
Sleeping fox catches no poultry.	خر خفته جو نمی خورد
Silence is half consent.	خاموشی علامت رضا ست
Who hath God, hath all.	خدا داری چه غم داری؟
Wolves may lose their teeth, but not their nature.	خوی بدرا طبیعتی که نشست نرود خبر بوقت مرگ ازدست

د

(*Lit.* Clean skirts tied to soiled ones will also become dirty.) Evil company corrupts good manners.	دامن پاک را با دامن آلوده بندند- پاک هم پلید شود

(*Lit.* In forgiveness there is a pleasure which is not in revenge.) Forgiveness is the noblest virtue.	ع-در عفـو لذتیست که در انتقام نیست
(*Lit.* A hand-broken man can work, but a heart-broken cannot.) Disappointment is fatal to every work.	دست شکسته کار کند- دل شکسته کار نمی کند
(*Lit.* Two swords cannot be kept in one scabbard.) Two wives cannot live in one house.	دو شمشیر در یک نیام نگنجد
Two hundred speeches have not the value of half an act.	ع-دو صد گفته چون نیم کردار نیست
Two dogs fight for a bone and the third runs away with it.	دو مرغ جنگ کنند فائده به تیر انداز
A wise man knows and still he will ask (to know more) but a fool does not know and will not ask.	دانا داند و پرسد و نادان نداند و نپرسد
Keep far to keep friendly.	دوری و دوستی
Friendship blinds the eyes to the friend's fault.	دیدۀ دوستی از دیدن عیب نا بیناست
(*Lit.* A dew-drop causes a deluge in the ant's house.) A slight loss is a great one to a poor man.	در خانۀ مور شبنمی طوفان است

Slow and steady wins the race.	دیر آید درست آید
Set a thief to catch a thief.	دزد دزد را می شناسد
A word is enough to the wise.	دانا به اشارت ابرو کار میکند
A lie has no legs.	دروغگو را حافظه نباشد
A friend in need is a friend indeed.	ـــه دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و در ماندگی
Evil communications corrupt good manners.	دیگ سیاه جامه سیاه می کند
Even the walls have ears.	دیوار هم گوش دارد
Fools have the best luck.	دنیا بکام ابلهان است
Hope lasts till life.	دنیا به امید قائم
Mind attracts mind.	دل را بدل راه است
Oppression never thrives.	درخت ظلم بر ندارد
Union is strength.	دو دل یک شود بشکند کوه را
Falsehood fraught with good intentions is preferable to truth that excites strife.	دروغ مصلحت آمیز به از راستی فتنه انگیز

ذ

(*Lit.* The desire of the garden never leaves the heart of the nightingale.) People never forget what they once have been fond of.	ع-ذوق چمن ز خاطر بلبل نمی رود
(*Lit.* If you wish to pluck a flower, go to the garden.) If you want anything, you must go to the proper place.	ع-ذوق گل چیدن اگر داری سوی گلزار رو

ر

Honesty is the best policy.	ع-راستی موجب رضای خداست
Go out in search of provision, it will not come to you.	روزی بپای خود از درکس درون نیاید
The fool is sensible of his error after he has committed it.	روستائی را عقل از پس می آید
It is a very difficult task.	راه باریک است - شب تاریک و منزل بسی دراز
Better go about than fall into the ditch.	راه راست برو اگرچه دوراست

ز

A (silent) tongue in the mouth is the guardian of one's life.	زبان در دهان پاسبان سراست
A wicked man can be won over by sweet words.	زبان خوش مار را از سوراخ بیرون می آورد
Knowledge makes you immortal.	ع-ز دانش زنده مانی جاودانی
(*Lit.* White money, *i.e.*, silver is for the black day.) Put by something for the rainy day.	زر سفید برای روز سیاه است
Better be alone than in bad company.	ع-زینهار از قرین بد زنهار
Civility has a charm that attracts all men.	زبان شیرین - ملک گیری
People's voice is God's voice.	زبان خلق نقارهٔ خدا

Speak not rather than speak ill.	ع-زبان بسته به بهتر که گویا به شر
The wound of an arrow is less painful than that of the word.	زخم تیر برتن است و زخم سخن بر جان
Money has many friends, but a monied man has countless enemies.	زر را دوست بسیار است و زردار را دشمن بیشمار

س

Early to bed and early to rise, Is the way to be healthy, wealthy and wise.	سحر خیزی نشانهٔ پیروزی
Tit for tat.	سخت زنی سخت خوری
One word reminds of the other.	سخن از سخن بر خیزد
(*Lit.* Keep your lips shut till you are asked a question.) Silence is the best virtue.	ع-سخن تا نپرسند لب بسته دار
Give life but keep the secret.	سر بده. سرّ مردم سپار
Everything is good in its season.	سنگ زدن بر محل به از زر زدن غیر محل
Coming events cast their shadows before.	ع-سالی که نکوست از بهارش پیداست
I talk of chalk and you talk of cheese.	سوال از آسمان و جواب از ریسمان
A dog is better than a wicked man.	سگ از مردم مردمِ آزار به

Nothing venture, nothing have.	سگ وسیلهٔ ظفر
Travellers have the privilege of lying.	ع-سفر کرده بسیار گوید دروغ
A living dog is better than a dead lion.	سگ حضور به از برادر دور
A cursed cur must be tied short.	ع-ستور لگد زن گرانبار به
Face is the index of mind.	سیمای مردم آئینهٔ حال باطن است
Truth is bitter.	سخن راست تلخ می باشد
Think before you speak.	ع-سخن دانسته گو چیزی که گوئی

ش

(*Lit*, A scholar by degrees arrives at the rank of a teacher.) Practice makes a man perfect.	ع-شاگرد رفته رفته به استاد می رسد
Seeing is believing.	ع-شنیده کی بود مانند دیده
Pride has a fall.	ع-شاخی که بلند شد تبرخورد
Diamond cuts diamond.	شراب زده را شراب دوا ست

ص

Cleanliness is next to godliness.	صفائی پارسائی
The race is not always to the swift.	ع-صیاد نه هر بار شکاری ببرد
Everything is his who knows to wait.	ع-صبر تلخ است و لیکن بر شیرین دارد
Patience is the key to success.	صبر مفتاح کار است

ض

The first blow is half the battle.	ضرب ضرب اول است
Necessity is the mother of invention.	ضرورت مایه ایجاد است
One good turn deserves another.	ضیافت پای پس هم دارد

ط

A lucky man may do as he likes.	طالع اگر داری برو به بشت بخواب
Avarice is the root of all evils.	ع-طمع آرد به مردم روی زردی
Covet all, lose all.	ع-طمع را سه حرف است وهر سه تهی

ظ

Beads around the neck and devil in the heart.	ظاهر از شیخ و باطن از شیطان
The face is an index to the mind.	ظاهر عنوان باطن است
The sins of the oppressor are visited on his children.	ع-ظلم ظالم بر سر اولاد ظالم میرود

ع

A wise man is not imposed upon twice.	عاقل دوباره گول نمی خورد
Service of mankind is the best worship.	ع-عبادت بجز خدمت خلق نیست
Prevention is better than cure.	علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد
Honour lies in contentment, disgrace in greed.	عزت بقناعت است و ذلت به طمع

A word to the wise.	عاقل را اشاره بس است

غ

A new broom sweeps clean.	غلام نو تیز رو
The morrow will take its own care.	ع-غم فردا نشاید خوردن امروز
A drowning man catches at a straw.	ع-غریقی دست اندازد به‌کاهی

ف

(*Lit.* Fatness is one thing, and swollenness another.) All that glitters is not gold.	ع-فربهی شی دیگراست آماس چیزی دیگر است
Every man thinks his own geese swans.	فرزند اگر عیب ناک است پیش پدرش از عیب پاک است
Pride is followed by a fall.	ع-فواره چون بلند شود سرنگون شود
Why to cry 'famine' over a heap of corn.	فراخ روزی را با قحط چه‌کار

ق

Blessings are not valued till they are gone.	ع-قدر نعمت است بعد زوال
Lend a friend and lose a friend.	قرض مقراض محبت است
Contentment makes a man rich.	ع-قناعت تونگر کند مرد را
Safety is appreciated by one in danger.	قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید
Enough is as good as a feast.	قناعت کم از جاه و ثروت نیست

ک

To the jaundiced eye everything appears yellow.	کافر همه را بکیش خود داند
Keep the mean at an arm's length.	کفش اگر زرین بود برسر نمی باید نهاد
A wise child is better than an old fool.	کودک عاقل به از پیر جاهل
One beats the bush, another catches the bird.	کوه را فرهاد کند و لعل را پرویز یافت
Birds of a feather flock together.	کند هم‌جنس باهم‌جنس پرواز کبوتر با کبوتر باز با باز
Small cost, great show.	کم خرج بالا نشین
Hunger needs no mustard.	کوفته را نان جوین کوفته است
Robbing Peter to pay Paul.	کلاه احمد به سر محمود

گ

As you sow, so shall you reap.	ع- گندم از گندم بروید جو زجو
A man's house is his castle.	گدا درخانه خود بادشاه است
Let by-gones be by-gones.	گذشته را صلوات - آئنده را احتیاط
Let the dead past bury its dead.	گذشت آنچه گذشت
Prosperity is true test of a man.	ع- گر بدولت برسی مست نگردی مردی
The first blow is half the battle.	گربه کشتن روز اول

ل

(*Lit.* When there is a loin cloth above, and a loin cloth below, there is no fear of clothes being taken away.) A beggar has no fear of being robbed.	لنگی زیر و لنگی بالا - نه غم دزد نه کالا
To carry coal to New Castle.	لقمان حکیم را حکمت آموختن

م

The lion is known by his paw.	مشتی نمونهٔ خروار
A constant guest is never welcome.	مهمان عزیز است مگر تا سه روز
A burnt child dreads the fire.	مار گزیده از ریسمان می ترسد
Ill-got, ill-spent.	مال حرام بود براهی حرام رفت
All that is novel seems fine.	ملازم نو تیز رو
To lock the stable door after the steed is stolen.	مشتی که بعد از جنگ یاد آید بر کله خود باید زد
Tomorrow comes never.	ع-مبر نام فردا که فردا که دید
Something is better than nothing.	موش زنده به از گربهٔ مرده
Man proposes, God disposes.	ع-ما در چه خیالیم فلک درچه خیال

ن

A good name is above riches.	نام بلند به از بام بلند
A little knowledge is a dangerous thing.	نیم حکیم خطرهٔ جان - نیم ملّا خطرهٔ ایمان

Imitation is not a mark of intelligence.	نقل را چه عقل
All that glitters is not gold.	نه هر که به صورت نیکوست. سیرت زیبا دروست
He who would eat the nut must first crack it.	ع-نام برده رنج گنج میسر نمی شود
	و
Set a thief to catch a thief.	ولی را ولی می شناسد
Past time cannot be called.	وقت از دست رفته باز نیاید
	ه
Lightly come, lightly go.	هرچه زود بر آید دیر نپاید
No rose without a thorn.	هر بهاری را خزانی درپی است
A golden key opens all locks.	هرکه زر دارد پر دارد
Devise not evil against thy neighbour.	ع-همسایهٔ بد مباد کس را
Disputing about the skin, before catching the bear.	هنوز مسجدی ساخته نشد که کوری بر درش به نشست
	ے
Friends are plenty, when the purse is full.	هرکجا چشمهٔ بود شیرین- مردم و مور و مرغ گرد آیند
Fair exchange is no robbery.	هرچه عوض دار دگله ندارد
	ي
One vacancy and a hundred candidates.	یک انار و صد بیمار
A false friend is worse than an enemy.	ع-یار بد از مار بد بد تر بود
A pimple growing on an ulcer.	یکی مجنون دیگر سگ گزیده

APPENDIX

Test Paper No. 1

1. Write grammatical notes on any five of the following :—

خستگی - آهنگر - خشمناک - خواجه وش - خاک بیز -
مُشکین - آسایش - گفت و شنود

2. Explain and illustrate the following :—

استعاره - مصدر حقیقی - فکِ اضافت - ماضی معطوفه -
مشبه به

3. Give with meaning, the Arabic singular or plural, as the case may be, of

سیرت - دُر - خصال - لولو - نصائح - قطره - فلک - ساحل -
السنه - امثال

4. Write a short essay in Persian on any one of the following :—

(۱) فوائد سفر (۲) تواضع (۳) تعلیم نسوان (۴) باغ وحوش

5. Write in Persian a letter of about a dozen lines to a friend inviting him to accompany you to the hills after the examination.

Or

Write in Persian an imaginary conversation that may take place between a landlord and a man who wishes to hire a flat for residential purposes.

6. Translate into Persian :—

There was once an old sepoy who had lost his left leg in the Afghan War, and who had a wooden leg which had been given to him by the kind-hearted doctor of his regiment. One day he was going from the office in Calcutta, where he drew his pension, when he was knocked down by a heavy motor-car which went over his wooden leg and broke it. He

could not get up and said, "My leg is broken, carry me home." The owner of the motor-car said, "Lift the poor fellow into my car and I will drive him to the Civil Hospital at once, and the surgeon will set his leg." But the sepoy replied, "It is not a doctor that I want, but a carpenter."

Test Paper No. 2

1. (*a*) Give the meanings and imperatives of the following:—

رَستن - رُستن - رِشتن - کُشتن - کاشتن - کاستن - هستن - هشتن - جَستن - جُستن

(*b*) Give with meanings the Arabic plurals of:—

شمع - عِلم - عَلَم - یوم - نوع - صالح - حاکم - رسم - مجلس وصیت

2. Explain grammatically any five of the following:—

زلفکِ عنبری - آیندگان - ماه تابان - نگهبان - جُستجو - حاجتمندی - گفتار - دولتِ پاینده

3. Explain and illustrate the following:—

اضافتِ مقلوبی - قطار العبیرین - جنسِ مستوی - تجنیسِ مکرر - مصدرِ ترکیبی

4. Write a letter in Persian to your sister giving a brief description of a picnic with your school friends.

Or

Write a story to illustrate the efficacy of Perseverance - استقلال.

5. Write a short essay on any one of the following:—

(۱) دوستی (۲) دیانتداری (۳) طوطی (۴) انتیکه خانه

Or

Write an imaginary conversation between two friends watching a house on fire.

6. Translate into Persian :—

There was once a beggar, who thought he would get more money if he pretended to be dumb. So he had "Dumb" painted on a board, and hung it round his neck. Another beggar who was his enemy, made up his mind to punish the cheat. So he sat near him, and when a gentleman offered a pice to the pretender, he said, "Sir, he is a rogue, and is not dumb at all." The beggar in rage shouted, "Liar! I have always been dumb, and am so now." The gentleman remarked that dumb men cannot talk.

Test Paper No. 3

1. Translate into English or any modern Indian language :—

(a) فرزند امانتی است در دست مادر و پدر - و آن
دل پاکه او چون گوهری نفیس است - و نقش بذیر
است چون موم - و از همه نقشها خالی است - و چون
زمین پاک است که هر تخم که در آن افگنی بروید -
اگر تخم خیر افگنی بسعادت دین و دنیا رسد - و مادر
و پدر و معلم در ثواب شریک باشند - و اگر بخلاف
این بود - بد بخت شود و ایشان در هرچه بروی رود
شریک باشند - نگاه داشتن او به آن بود که او را بادب
دارد و اخلاق نیکو بیاموزد - و از قرین بد نگاه دارد که
اصل همه فسادها از قرین بد خیزد - و او را در تنعم
و آراستن جام نیکو خوی نکند - که آنگاه از آن صبر
نتواند کرد - و همه عمر در طلب آن ضایع کند -

(b) (۱) منشین بابدان که صحبت بد
گرچه پاکی ترا پلید کند
آفتاب ار چه روشنست او را
پارا ابر نا پدید کند

(۲) چند گردی گرد عالم بهر زر
بیش گردد زر شود غم بیشتر

کاسهٔ چشم حریصان پر نه شد
تا صدف قانع نه شد پر در نه شد

(۳) از درختان دیگران بر چین
و ز پی دیگران درخت نشان
در بناهای مردمان بنشین
داد شادی و خرمی بستان
کز پس تو نشست خلق شود
این همه خانه و همه بستان

(۴) کودکی شیر خواره را دیدم
بر لب چاه بر کشیدم آه
کالعجب دایهٔ ندارد طفل
کس نگه دارد از مخافت چاه؟
هاتفی گفت ناگهم از غیب
ای که از حال خود نهٔ آگاه
طفل را آن کسی نگه دارد
که ترا داشت در شمیمه نگاه

2. Translate freely into English any ten of the following :—

(۱) کرده خویش می‌آید پیش (۲) ظاهر عنوان باطن است (۳) از یک دست صدا بر نمی آید (۴) درخانهٔ مور شبنم طوفان است (۵) صبر و ظفر هر دو دوستان قدیم اند (۶) زر سفید برای روز سیاه است (۷) دیگ شراکت بجوش نمی آید (۸) دهن سگ بلقمه دوخته به (۹) کس نگوید که دوغ من ترش است (۱۰) مضی ما مضی (۱۱) نیاید بجوی آبی که رفت (۱۲) یک انگور و صد زنبور (۱۳) خوی بد را بهانه بسیار (۱۴) آواز سگان کم نکند رزق گدا را.

3. Give Persian equivalents for any *five* groups :—
(1) Mango, Apple, Orange (2) Elephant, Camel, Mule

(3) Gold, Silver, Tin (4) India, Syria, Greece.
(5) Milk, Tea, Coffee (6) Arrow, Dagger, Pistol
(7) Turban, Shirt, Trousers (8) Astronomy, Astrology, Chemistry.
(9) Ink, Pen, Paper (10) Flute, Bugle, Drum

4. Write a letter from a father to his son who lives beyond his income.

Or

Write a dialogue between two friends one of whom believes in luck and the other in effort.

5. Expand the following outline into a readable story :—

مسلمانی پیر - ریش سفید خود را رنگ کردی - ولی موی سر را سفید نگهداشتی - روزی بخواب رفتن وی بیرون رفت عمامه از سرش و دیدن دوستانش موی سفید سر او را - خندیدن ایشان - از او جهت خواستن - جواب دادن وی که موی سرم از موی ریشم تقریباً بیست سال بزرگتر است -

Or

Write a short essay of about 15 lines on فواید سفر.

6. (*a*) Explain and illustrate any five of the following :—

نون غنه - مونث حقیقی - جمع المجموع - اضافت تملیکی - ماضی امکانی - مصدر ترکیبی - کاف تحقیر تجنیس مرکب -

(*b*) Give rules for the formation of Abstract Nouns and Imperatives.

(*c*) Give with meaning, singulars or plurals, as the case may be, of :—

دول - منت - خصال - حق - ملک -

7. Translate into Persian :—

A farmer with his pockets full of gold and silver was going to the town to pay land revenue. He

called for his horse. The stable boy brought it out and said, "There is a nail out of his shoe, you had better wait and have it put in." "No, no," cried the farmer, "I cannot wait a minute. One nail does not matter." On the way he stopped his horse at an inn when he found his horse had lost a shoe. The stable-boy, said, "Sir you had better ask a blacksmith to put a new shoe. "No," said the farmer, "I am late and can't wait for that. I have only a few miles to go, and my horse can manage so far without a shoe." After a short time the horse became lame and could go no further. Night fell and robbers pounced upon the farmer, took away all his money and left him sad and miserable. It was all for the want of a nail.

Test Paper No. 4

N. B.—5 marks are reserved for neatness and good handwriting.

1. (*a*) Translate into English :—

باید که غرض صحبت بشناسی - اگر مقصود انس است خلق نیکو طلب کنی و اگر مقصود دین است علم و پرهیزگاری طلب کنی - و اگر مقصود دنیا است سخاوت و کرم طلب کنی - و هر یکی را شرطی دیگر است بدانکه خلق از سه جنس اند: بعضی چون غذا اند که از آن گریز نبود و بعضی چون دارو که در بعضی احوال بایشان حاجت افتد و بس و بعضی چون علت اند که بهیچ وقت بایشان حاجت نبود لیکن مردم بایشان مبتلا شوند و مدارا باید کرد تا برهند - و در جمله صحبت با کسی باید کرد که او را از تو فایده دینی بود یا ترا از وی پیدا کردن حقوق دوستی و صحبت -

(*b*) (۱) همره عقل و یار جان علم است
در دو گیتی حصار جان علم است
راز چرخ فلک بدان دوری
همه از علم یافت مشهوری

این همه کار و حرفت و پیشه
نه هم از دانش است و اندیشه؟
علم کشتی کند بر آب روان
وانکه کشتی کند بعلم توان
چون تو با علم آشنا گشتی
بگذری ز آب نیز بی کشتی
دل جو گردد بعلم بیننده
را جوید با فریننده

(۲) مهتری گر بکام شیر دراست
شو خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه
یا چو مردانت مرگ رو با روی
بزرگ نامی جوید همی و نام بزرگ
نهاده نیست بکوی و فگنده درمعبر
بفضل وخوی پسندیده جست باید نام
دگر بدادن نان و ببذل کردن زر

(۳) باهمت باز باش و کبر پلنگ
زیبا بگه شکار و پیروز بجنگ
کم کن بر عندلیب و طاؤس درنگ
کانجا همه آواز است اینجا همه رنگ

2. Explain in English the ideas contained in the following:—

(۱) می بعابد بر همه عالم سهیل
جای انبان می کند جای ادیم

(۲) هنر بنمای اگر داری نه گوهر
گل از خار است و ابراهیم از آذر

(۳) باش در عالم ز هر یک هوشیار
جای گل گل باش و جای خار خار

(۴) هر که نان از عمل خویش خورد
منت از حاتم طائی نبرد

(۵) نه محقق بود نه دانشمند
چارپائی برو کتابی چند

(۶) ای سلیم آب ز سر چشمه ببند
که چون پرشد نتوان بستن جوی

3. Explain and illustrate the following :—

صفت مبالغه - اضافت مقلوبی - حالت ندا - جمع الجموع
واو معدوله -

4. Rewrite (in 12—15 lines) in your simple Persian, the story of

سواری و نوکرش Or امیر سبکتگین و آهو بچه -

5. Write in Persian, a short essay (12—15 lines) on any one of the following :—

(۱) فواید سفر (۲) سنڈ مدرسه (۳) گاو

6. Write in Persian, a letter to the Principal of your school, requesting him to grant you leave on account of your brother's (or any relative's) marriage ceremony.

7. Translate into Persian :—

Always speak the truth : truth is brave, while lying is cowardly. Be polite : when you make a request say "Please", and when you receive anything, say, "Thank you." Be courteous to all : courtesy is the mark of a gentleman, and people of good family always practise courtesy as a duty. Salute your teachers and superiors respectfully when you meet them. Do not interrupt when another is speaking or writing, do not stand near and look over what he is doing : this is another form of discourtesy. Avoid pushing past anyone : if you are obliged to do so, you should say, "Excuse." Be neat and clean in your person and in your clothes. Do to others as you would have others do to you. Do your duty, not for the sake of reward or for fear of punishment, but because it is right.

Test Paper No. 5

1. Translate into English :—

(الف)—همه کارهای حضرت آفریدگار موافق حکمت :

ازلی و برای اهل عالم سبب بهترین و مصلحت نیکوترین می باشد اگرچه در ابتدا آن کار بنظر مردم کریه و زشت نماید. اما پیش او تعالیٰ عین صلاح - و انجام آن بسیار خوب است زیراکه ممکن است امری بنظر انسان خوب نماید و آخر آن بد باشد - یا آنکه چیزی در چشم آدمی زشت نماید و عاقبت آن نیکه شود -

فرد: رضا بداده بده وز جبین گره بکشا - که برمن و تو در اختیار ز کشا دست -

(ب) چند سال از برای کار وهنر
خورده سیلی ز اوستاد و پدر
دل او دارد از امانت نور
دست او باشد از خیانت دور
بگزارد بوقت پنج نماز
سر نگرداند از خضوع و نیاز
شب شود سر بسوی خانه نهد
هرچه حق داد درمیانه نهد

(ت) سپردم بتو مایه خویش را
تو دانی حساب کم و بیش را
رهی پیشم آورکه فرجام کار
تو خوشنود باشی و مارستگار

2. Explain and illustrate any five of the following expressions:—

دست تاراج کشادن - بکسی در آویختن - دل بهم بر آمدن - خوی کردن - نظام گرفتن - کوچ کردن - مواخذت نمودن - شرمساری بردن -

3. Write grammatical notes on any five of the following:—

صبرا- توی- پسرو- نورانی- باغبان- طلبیده- شوی- ای دوست-